Doamnele de Marți

MONIKA PEETZ

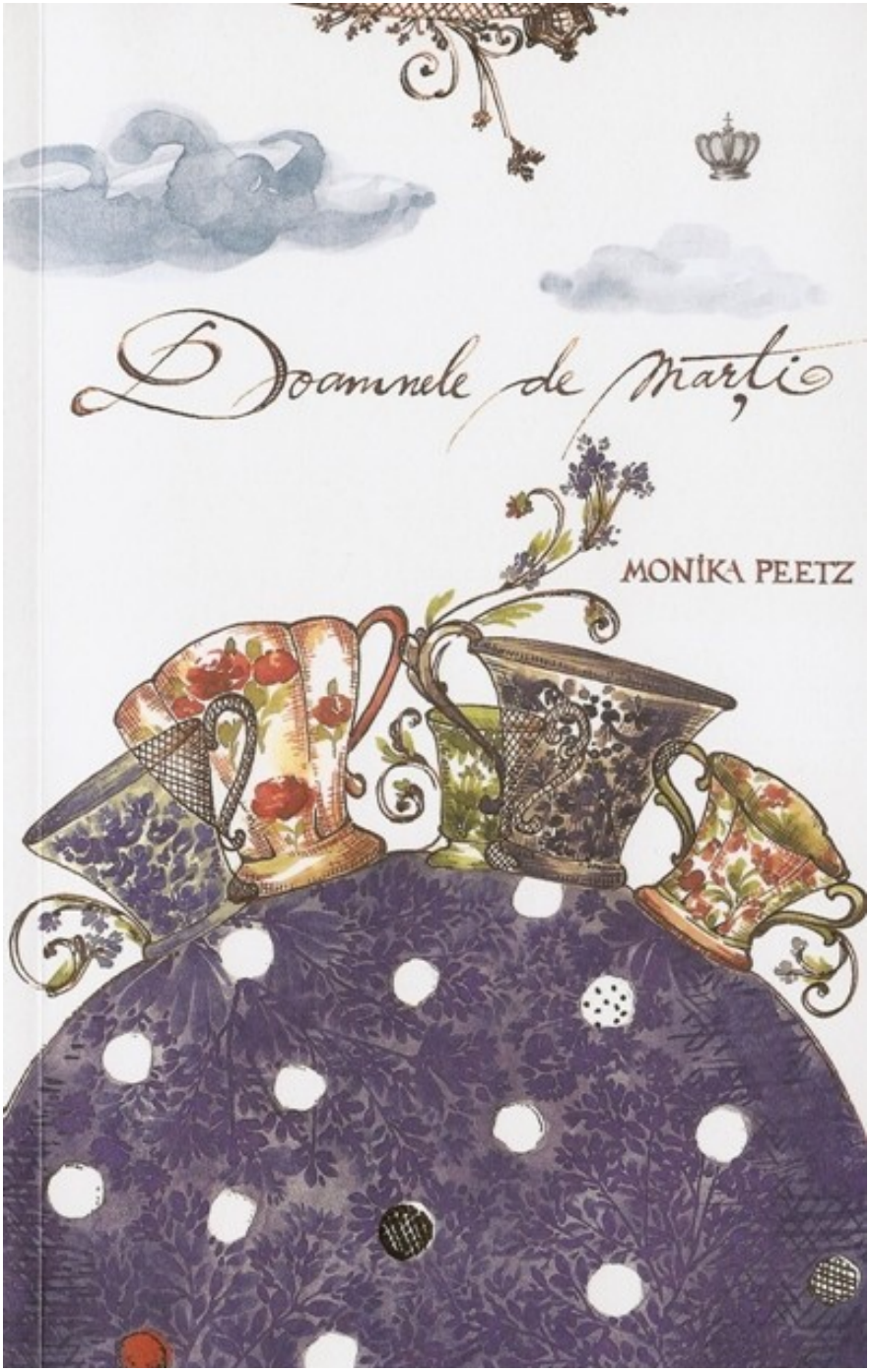

Cinci doamne, cinci prietene. Cu temperamente cât se poate de diferite. Caroline, avocat de meserie, consecventă și hotărâtă, Kiki, mereu îndrăgostită, Eva, familistă convinsă și sclavă a cifrei patru. Are patruzeci de ani, patru copii și mintea în patru zări. Estelle, soție de farmacist, femeie modernă și răsfățată, genul care își îndeasă peste măsură în geamantane și îi lasă pe alții să i le care. Și Judith. Minionă și plină de grație, regina dramelor din societatea lor, care preferă să-și discute problemele la nesfârșit în loc să le rezolve.

MONIKA PEETZ

DOAMNELE DE MARŢI

Traducere din limba germană de MIHAI MOROIU
Titlul original: *Die Dienstagsfrauen*, 2010

Pentru Peter Jan, Lotte şi Sam

1

— Haide odată, Tom! Mişcă-ţi fundul! a urlat Luc. Oaspeţii trebuie să sosească din clipă în clipă.

Patronul restaurantului Le Jardin îl alerga fără milă pe chelnerul cel nou, copleşindu-l cu comenzile sale, mitraliate câte una pe secundă.

— Cinci seturi de pahare, am zis… Dar nu din vesela comună… Unde-s florile?… Trebuie să-mi bat capul pentru fiecare amănunt?

Tom nu înţelegea nimic din toată povestea asta. Pentru cine dezlănţuia Luc tot balamucul? Se uitase şi în caietul de rezervări, dar nu se lămurise absolut deloc.

— Nici măcar nu există rezervare pentru masa de lângă şemineu.

Luc a încremenit, ca şi cum ar fi auzit cea mai imbecilă replică din viaţa lui.

— Te-ai uitat pe calendar?

— Sigur că da.

— Şi?

— Scrie „marţi”.

— Prima marţi din lună, a ridicat Luc glasul. Asta înseamnă…

— E vreo sărbătoare franţuzească? a mai încercat Tom, ca la „Cine ştie câştigă”.

Luc a gemut din greu. Poate că a greşit acordându-i o şansă unui băiat care se lăsase de şcoală şi ajunsese şomer. Singura legătură dintre Tom şi gastronomie se consumase cu ocazia apariţiei lui pe lume. Un fraier se lăsase mânat de hormoni, pe vremuri, în bufetul Clubului de Gimnastică şi Sport din Euskirchen. Din păcate, însă, fraierul fusese chiar Luc. De aceea nici nu o putuse refuza pe fosta sa prietenă care, cu cinci săptămâni în urmă, i-l lăsase în faţa uşii pe fructul iubirii lor, care risca să o apuce pe căi greşite. Copilul împlinise între timp nouăsprezece ani şi semăna leit cu maică-sa. Aşa considera Luc.

— Cele mai fidele cliente ale mele au făcut rezervare pentru ora opt. La fel ca în fiecare lună, în prima zi de marţi. Ehei, eram simplu chelner când au venit ele prima dată, s-a lăsat Luc în voia nostalgiei, cu accentul său veritabil de Köln, care trăda limpede că nu avea strop de sânge francez, iar „Luc” era doar un nume de scenă.

Dar Institut Français, aflat în vecinătate, era cea mai bună garanţie pentru imaginea restaurantului. Tom încă nu se lămurise:

— Da, şi ce-i cu asta?

Luc a oftat din nou. La şaizeci şi cinci de ani, ai tot dreptul să te gândeşti la cineva care ar merita să ducă mai departe ceea ce tu ai reuşit să construieşti. Însă cum i-ai putea explica propriului tău fiu limitat ce anume le făcea atât de deosebite pe cele cinci doamne? Veneau la el în local de cincisprezece ani. La început în fiecare marţi, pe urmă o dată pe lună.

Era o zi umedă, cu clienţi puţini, iar Luc se pregătea să închidă restaurantul, când s-a trezit pentru prima oară la poartă cu cele cinci doamne, ude până la piele şi chicotind de zor. Şi cum nu se poate mai diferite între ele: Caroline, avocată, cu aer glacial, dar sportiv şi trăsături clasice; Judith, palidă, zveltă şi tăioasă; Eva, proaspăt absolventă de medicină; Estelle, inconfundabilă apariţie din lumea bună – şi cea mai tânără, Kiki, abia ieşită de pe băncile colegiului, atrăgătoare ca un fluture multicolor.

Caroline a fost cea care l-a convins pe Luc, în seara aceea, să le deschidă câteva sticle de vin. Şi de atunci ea, cea pricepută la vorbe, a rămas purtătorul de cuvânt al grupului, însă ideea de a merge împreună la un pahar, după absolvirea cursului de limba franceză, fusese a lui Judith.

— Vreau să mă bucur de seara asta liberă până la capăt, le-a mărturisit ea.

Mai târziu a ieşit la lumină că Judith îi spusese fostului său soţ, Kai, că patronul pentru care lucra o trimisese să urmeze acel curs de limba franceză, fiind dispus să acopere

toate costurile. Şi, contând pe obiceiul pedantului Kai de a merge la culcare exact la ora 22:30, marţea se putea întoarce acasă oricât de târziu, fără ca el să bage de seamă. De fapt, cursul de franceză a însemnat începutul sfârşitului pentru mariajul ei. Apoi Judith i-a mai povestit lui Kai ceva despre alte sesiuni de specializare, pentru a se putea întâlni în linişte cu prietenele ei. A durat o jumătate de veşnicie până când, graţie doamnelor de marţi, Judith a reuşit să îşi adune suficient curaj ca să pună capăt acelei căsnicii nefericite. Şi, odată cu trecerea timpului, Luc a avut ocazia să observe cum o secretară timidă poate deveni o femeie sigură pe sine, capabilă să-şi croiască un drum în viaţă cu ajutorul înţelepciunii din Extremul Orient, cochetând puţin şi prin zonele ezoterice.

An după an, Luc a rămas alături de doamnele sale de marţi, fiind martor la transformarea talentatei juriste Caroline într-o membră de vază a baroului, şi a pasionatei studente la medicină, Eva, într-o familistă convinsă în schimbul carierei sale de medic. Şi la evoluţia lui Kiki, după examenul de bacalaureat. În cincisprezece ani, toate se schimbaseră. Dintr-un birt obscur, Le Jardin devenise un punct de atracţie mondenă, iar chelnerul Luc ajunsese patron. Doar Estelle, o adevărată doamnă din lumea bună şi cea mai în vârstă dintre ele, rămăsese aceeaşi. Ţinea foarte mult la averea sa şi la casa de vacanţă din St Moritz, dar şi la partidele de golf unde se dovedea mereu imbatabilă. Iar Luc o bănuia că se născuse îmbrăcată în *deux-pièce* Chanel.

— A, cele cinci doamne care au fost aici nu de mult! În sfârşit Tom dădea semne de agerime şi radia de mulţumire. Şi cea mică va mai veni, cea cu picioare lungi şi rochie mini?

— Kiki? Nici să nu te gândeşti la Kiki! l-a prevenit Luc.

— Pare cât se poate de interesantă.

Dar Luc ştia foarte bine cum stăteau lucrurile. Kiki nu era interesantă. Kiki era magnifică. Veselă, nebună, plină de energie, cu o bună dispoziţie debordantă şi mereu dispusă

să se îndrăgostească. „De pe urma abstinenţei te alegi cu coşuri”, îi plăcea ei să spună. Se hotărâse să studieze franceza pentru că se înamorase nebuneşte de un anume Matthieu, din Rouen, în timpul unei vacanţe-circuit prin Europa, cu trenul, în care o pornise după bacalaureat. Cu speranţa că relaţia lor va beneficia de noi impulsuri, odată ce vor reuşi să susţină şi o conversaţie. Din păcate însă, după doar patru ore de „franceză pentru începători” reuşise să constate că Matthieu vorbea aproape fără întrerupere despre fosta lui prietenă. Şi se consolase cu Nick. Şi apoi cu Michael. Kiki visa la o relaţie statornică, însă iubea mai mult sexul decât bărbaţii care i-l ofereau.

„Cât timp eşti singur, partea bună este că te poţi dărui cu totul carierei”, se amăgea ea. Singură era, în schimb mai avea nevoie şi de o carieră. Cu meseria ei, designer la celebrul Atelier Thalberg, nu reuşise câtuşi de puţin să dea lovitura sperată. Kiki făcea parte din echipa lui Johannes Thalberg, creierul şi fondatorul afacerii, care proiecta mobilier, corpuri de iluminat, accesorii pentru spaţii de locuit şi bucătării, ocazional şi interioare complete, pentru magazine şi hoteluri. Kiki nu reuşise încă să se impună în rândurile designerilor cu care lucra, dar nici nu-şi pierduse speranţa în ziua de mâine. Întotdeauna mâine.

— Haide, povesteşte, stăruia tânărul chelner.

Câte ar mai fi avut Luc de povestit… Şi nu doar despre bărbaţii din viaţa lui Kiki. Cele cinci doamne nici nu bănuiau cât de multe ştia Luc despre ele, ascultător dedicat, şi despre excursiile lor devenite demult o tradiţie. Ceea ce nici nu era de mirare, deoarece escapadele reveneau mereu în discuţii, în cascade de hohote de râs.

Prima dată preferaseră să se retragă în solitudinea din Bergisches Land, pentru pregătirea examenului de absolvire a cursului de limba franceză. Un weekend de studiu în comun, care se dovedise un mare succes. Spre deosebire de examen. Kiki şi Estelle nici nu se mai prezentaseră. Deoarece în acel moment Kiki era mai

degrabă preocupată de limbajul corporal francez, iar Estelle stabilise că locuinţele de vacanţă din Franţa intraseră în desuetudine, locul lor fiind luat de cele din Algarve. La ce bun să mai înveţi franceza? De atâtea emoţii, Eva, tânără absolventă de medicină, şi-a petrecut cea mai mare parte a orelor de examen în *toilette du Institut Français.* Abia mai târziu s-a ajuns la concluzia că tot dezastrul care fusese pus pe seama examenului fusese provocat, de fapt, de implementarea noului aparat de testare a ciclului. Care s-a dovedit departe de maturitatea tehnică aşteptată. Maturitate de care a dat dovadă, însă, David, primul ei născut, venit pe lume şapte luni mai târziu: greutate peste patru kilograme, lungime şaptezeci şi cinci de centimetri, pe scurt un motiv serios pentru ca Eva să renunţe la tot. Adio, examen de limba franceză, adio, post de medic rezident la centrul de cardiologie de la Paris. Dar a păstrat cu sfinţenie contractul semnat: „Ca simbol al vieţii pe care aş fi putut să o duc”, după cum îi plăcea ei să spună.

Judith a dat testul cum se cuvine şi l-a picat. Poate ar fi fost mai bine ca din banii subtilizaţi – şi nu puţini – din contul cheltuielilor alocate gospodăriei, desigur fără ştirea lui Kai, să îşi fi cumpărat şi un tratament antistres, ca să scape de spaima comisiilor.

Singura care a luat examenul, şi prima pe listă, a fost Caroline, doamna avocat de drept penal, cu diplomă *magna cum laude.* Franceza ei era *brillante.* Dar oricât de atent i-a urmărit cariera în ziare, Luc nu a reuşit să-şi dea seama dacă i-a şi fost vreodată de vreun folos – infractorii de pe lista ei nu băduseră niciodată spargere la Louvre, nu deturnaseră avioane ale companiei Air France şi nici nu plasaseră explozibili sub Tour Eiffel. Iar soţul Carolinei, Philipp, medic generalist în Lindenthal, prefera să-şi petreacă vacanţele în Italia. Nici măcar copiii Carolinei nu aveau nevoie de ajutor la lecţiile de limba franceză. Pentru că ei nu aveau nicio problemă la şcoală, aşa cum aveau cei patru copii ai Evei.

Luc ar fi putut să-i povestească ore întregi curiosului său fiu. Dar prefera să păstreze o tăcere de mormânt, fiind suficient de înţelept ca să nu dea niciodată ceva de bănuit doamnelor despre cât de mult se destăinuiau, fără ca măcar să îşi dea seama. Luc rămăsese întotdeauna cel mai discret apropiat şi admirator al lor, în vreme ce Le Jardin le servea drept confesional.

Masa era perfect pregătită, bucătarul gata să se apuce de treabă, iar lumânările arse până la jumătate.

— Unde or întârzia?

Luc îşi privea ceasul, neliniştit. Opt şi un sfert.

Se întâmpla adesea ca studenţii de la Institut Français să se oprească în Le Jardin. Dar să lege între ei o prietenie pe viaţă era ceva absolut neobişnuit. Şi la fel de neobişnuit era ca masa pregătită pentru doamnele de marţi să rămână neocupată.

Puţin după ora unsprezece, Luc a încuiat uşa restaurantului, convins că lucrurile nu erau în ordine. Nici Caroline, şi niciuna dintre prietenele ei nu-şi făcuseră apariţia. Aşa ceva nu se mai întâmplase niciodată în cei cincisprezece ani de când le cunoştea.

2

„Ar trebui să-l anunţăm pe Luc”, îşi spuseseră ele în urmă cu câteva zile. Dar în acea marţi nimeni nu s-a mai putut gândi şi la el.

Arne, soţul prietenei lor Judith, zăcea la etajul patru, în spitalul Sankt Josef din Köln. „Etajul patru” era formula nevinovată folosită de medici şi de personal când vorbeau, prea prietenos, despre saloanele muribunzilor. Acolo, totul era la nivel scăzut. Luminile, vocile, şi în primul rând speranţele. La etajul patru îţi aşteptai sfârşitul. Iar Arne şi-l aştepta de şase zile. Şi, împreună cu el, Judith şi doamnele de marţi, care îl vegheau cu rândul.

Boala lui Arne se derulase ca o cursă de *montagne russe,* fiecare salt spre înălţimi dovedindu-se o iluzie. Orice progres era urmat de o prăbuşire, într-un ritm nebunesc. Ştirile proaste curgeau una după alta, cu repeziciune:

„Inoperabil…” „Analize de sânge mizerabile…” „Chimioterapie fără niciun efect…” „E doar o chestiune de timp…”

Şi asta vreme de nouăsprezece luni. Nouăsprezece luni în care Arne şi Judith au evitat să discute despre moarte, atât cât se putea. Judith încerca să-şi alunge gândul că, nu peste mult timp, urma ca Arne să nu mai fie alături de ea. Însă sfârşitul nu avea cum să-l alunge.

— Să avem grijă, una dintre noi trebuie să fie mereu alături de Judith, a propus Eva, organizându-le pe doamnele de marţi în schimburi, zi şi noapte.

Dar tot ea a fost prima care a încălcat planurile. Lene, fiica sa de treisprezece ani, făcuse un salt nefericit cu bicicleta şi aproape îşi zburase un incisiv. Iar Eva nu putea să o lase singură într-o asemenea situaţie.

„Poţi să vii, cât mai repede?”, a rugat-o Eva pe Caroline, trimiţându-i un SMS.

„Încerc”, i-a promis avocata, din mijlocul unui proces.

Dar Eva a fost nevoită să plece înainte de sosirea Carolinei şi astfel s-a întâmplat ceea ce ar fi vrut cu toatele să evite: Judith era pentru prima oară singură, la etajul patru. Singură cu temerile ei.

— Facem despărţire la familie cât mai intim putem! a asigurat-o infirmiera robustă, cu un accent est-european aspru.

Din când în când schimba perfuzia, şi tot atunci îi aducea lui Judith şi o ceaşcă de ceai, care trezea suspiciuni cu aroma lui puternică de rom.

— Nu voie, dar face bine, murmura ea conspirativ. Alcool dizolvă frică.

— Îţi mulţumesc mult, dragă…

Cum o chema? Lui Judith i-ar fi plăcut să i se adreseze pe nume, dar nu reuşea să dea de capăt şirului bizar de consoane care săltau în acelaşi ritm cu pieptul enorm al infirmierei din Cehia.

— Cehii sunt extrem de zgârciţi cu vocalele, glumise Arne, chiar prin primele zile, într-un surprinzător moment de luciditate: Ar trebui să negocieze cu finlandezii renunţarea la vocale.

Iar Judith zâmbise obosit.

— Serios, insistase Arne cu voce slabă, să luăm cuvântul îngheţată: cehii zic *zmrzlina.* Iar finlandezii? *Jäätelöä.*

Judith habar nu avea dacă el mai ştia ce spune. Dar îi înţelegea prea bine intenţia de a menţine buna dispoziţie până şi de pe patul de moarte. Până la ultimul său strop de energie.

Judith asista neputincioasă cum Arne zăcea tot mai sleit printre perne, respirând tot mai sacadat prin nările din ce în ce mai descărnate. Mâinile i se zbăteau, ca şi cum ar fi vrut să o pornească în zbor, şi se topea sub ochii ei, cu fiecare minut ce trecea. Acel bărbat impunător şi plin de putere, de care, cu cinci ani în urmă, se îndrăgostise nebuneşte. De

barba sa care o gâdila şi de preferinţa pentru cămăşile groase, în carouri.

— Are aerul că o să pună imediat mâna pe chitară, ca să ne cânte despre whisky, femei şi pistoale, le şoptise Estelle doamnelor de marţi, mai tare decât s-ar fi cuvenit, când le fusese prezentat.

— Am o figură comună şi un gust îngrozitor în privinţa hainelor. Ce-i al meu e-al meu, îi replicase Arne, la fel de îndrăzneţ.

Şi la fel stăteau lucrurile şi în ceea ce o privea pe Judith. Îi aparţinea. La exact şaizeci şi trei de zile după ce o descoperise în librărie, între Feng-Shui şi budism, Judith şi Arne se căsătoriseră, pe un vapor care îi purta pe Rin.

— În ceea ce ne priveşte pe noi doi, totul merge ca pe apă, spusese Arne.

Doamnele de marţi nu fuseseră singurele luate prin surprindere de eveniment.

— Ne bucurăm atât de mult să o cunoaştem pe Julia, exultase o mătuşă rotundă ca bila, într-un *deux-pièce* liliachiu, ce răspândea în jur un iz de naftalină amestecat cu 4711.

— Judith, subliniase Caroline din nou, pentru a nu ştiu câta oară, Arne având o mulţime de mătuşi.

Obrajii bătrânei doamne se coloraseră imediat, intrând în armonie cu liliachiul.

— Nu face nimic, o asigurase Estelle. Şi noi am făcut cunoştinţă cu Anton doar acum câteva zile.

— Arne, o corectase bătrâna doamnă, fără să-i înţeleagă spiritul.

— Totul a fost atât de neaşteptat, se asigurau între ele, după care s-a trecut rapid la clasicul „Cine şi-ar fi închipuit?”

— Eu, intervenise Judith. Am ştiut din prima clipă că am să îmbătrânesc alături de Arne.

Iar acum, soarta o dusese la etajul patru.

Afară soarele apăruse din nou după câteva zile noroase. În celelalte secţii începuseră orele de vizită, dar la etajul patru timpul picura în ritmul perfuziei. Cincizeci şi nouă de minute până la apariţia infirmierei, zece minute pentru ceai, trei minute de aranjat pernele lui Arne, treisprezece secunde până când picătura cu soluţie de morfină avea să se desprindă şi să pornească prin tubul transparent.

De ce întârzia Caroline? Oricare dintre doamnele de marţi era binevenită. Compania lor îi făcea atât de bine. Eva aducea cutiuţe cu bunătăţi care îţi dădeau puteri, Estelle, ultimele bârfe, Kiki bună dispoziţie şi multă agitaţie. Dar şi agitaţia era preferabilă liniştii absolute, în care nu mai puteai să aştepţi decât acel ultim moment.

De pe coridor, un zgomot. Pompele funebre. Se auzeau de departe. Paturile se mişcau cu un huruit, dar tărgile groparilor mergeau pe linoleum pe role moi, din cauciuc. Răzbea doar un şuierat slab, apoi paşii grei ai apropiaţilor ce ieşeau din camera mortuară. Iar după o oră sau două apărea echipa de dezinfecţie, cu căruţul ei care scârţâia ascuţit. Apoi, încă un huruit de pat. În ultimele zile, Judith ascultase la nesfârşit acest cântec al morţii, care începea de fiecare dată la fel, la etajul patru, ca un canon. Şi parcă îi făcea mai rău chiar decât respiraţia anevoioasă a lui Arne.

Pe vremea când Arne era sănătos, avea mii de dorinţe. Acum, însă, nu îi mai rămăsese decât una singură. Ar fi vrut să-i mai audă o dată vocea, râsul exuberant, şi să îi mai simtă o dată atingerea. Doar o dată. Te rog.

Judith nici nu îşi putea închipui cum va reuşi să trăiască mai departe, fără Arne. Cum va fi când se va întoarce de la etajul patru într-o locuinţă pustie. Cum avea să mai doarmă vreodată în patul pe care îl împărţise cu Arne. Monstrul greoi care umplea aproape tot dormitorul nu-i plăcuse niciodată.

Ce ciudat. Nu peste mult timp Judith urma să împlinească patruzeci de ani şi niciodată nu-şi cumpărase un pat al ei.

La şaptesprezece ani, plecase de acasă, unde împărţea un pat suprapus cu fratele ei mai mic cu opt ani, ca să se mute la prietenul ei. Kai avea douăzeci şi şapte de ani şi o saltea de optzeci de centimetri lăţime. La fiecare mişcare, peretele aspru ca o pilă o zgâria pe braţe. Kai folosise pentru zugrăvit o vopsea albă, preparată de el, amestecată cu aşchii de lemn.

— Tapetul cu inserţie de lemn e mult prea scump, hotărâse el, plin de autoritate.

Lui Judith îi plăceau draperiile în culori calde, dar casa era a lui Kai. Iar banii tot ai lui. Ca şi viziunea asupra vieţii, de altfel. Din care făceau parte tapetele cu inserţie de lemn, cumpătarea şi verighetele. Lui Kai îi plăcea ca totul să fie previzibil, chiar şi în materie de sex. Pornea întotdeauna să sărute, de la ombilic în jos, în timp ce palma îi urca pe coapsa dreaptă. De parcă ar fi repetat mecanic gesturi învăţate de la un consultant în materie de sex. După câţiva ani petrecuţi alături de el, îngheţată până în măduva oaselor, Judith se refugiase la Wolf, cel cu patul cu saltea umplută cu apă. Şi apoi la Arne.

Kai întindea ziare pe scaunele maşinii, când ploua. Arne dansa desculţ prin parc şi se spăla pe picioare în bălţi.

— Teoretic, a reuşit să rostească Arne cu mare efort.

Judith a tresărit. Liniştea care domnise de zile întregi în încăpere fusese deodată întreruptă de un cuvânt.

— Teoretic, a murmurat Arne din nou, ridicându-şi uşor mâna, pentru ca imediat, extenuat, să o lase să cadă la loc.

Indiferent cât s-a străduit Judith să mai surprindă ceva, oricât de mult s-a apropiat de el, asta a fost tot. Atât şi nimic mai mult: „Teoretic!”

Înainte de moarte, Thomas Mann şi-a cerut ochelarii, Goethe mai multă lumină, iar Isus, din câte se spune, nimic în plus. „S-a împlinit” se pare că ar fi rostit pe cruce, înainte de a se întoarce la Tatăl său ceresc. Pentru Judith era ca şi cum cinci experţi de marketing şi-ar fi bătut mult capul cu ce anume cuvinte ar putea obţine un efect maxim dintr-o

răstignire. Ultimul mesaj al lui Arne, lăsat celor ce aveau să îi supravieţuiască, ultimul său cuvânt a fost „teoretic”.

Părea să nu aibă niciun sens. Cel dintâi soţ al ei, Kai, întruchipa teoria. Arne era un hedonist cu spirit practic, optimist incurabil şi ataşat de tot ceea ce există între cer şi pământ. Altfel ar mai fi plecat el în pelerinaj, la Lourdes, la grota Sfintei Fecioare?

Uşa s-a deschis brusc, smulgând-o pe Judith din gândurile ei. Caroline. În sfârşit. În sfârşit! Uşurată, şi-a lipit fruntea de umărul Carolinei, care în mod normal nu se lăsa prea uşor îmbrăţişată. Dar Judith era bucuroasă că nu mai trebuia să suporte singurătatea. Caroline a mângâiat-o cu blândeţe:

— Îmi pare atât de rău, Judith.

— Eva a trebuit să plece mai devreme. Din cauza poveştii cu dintele Lenei. A căzut cu bicicleta.

— Când s-a întâmplat?

În vocea ei se ghicea compasiunea. Caroline era de obicei prima dispusă să o critice pe Eva, care se lăsa mereu copleşită de familia ei.

— Ieri după-amiază. Când se întorcea de la şcoală. Dar stomatologul a mai chemat-o şi astăzi la un control.

— Judith, eu vorbesc despre Arne.

Caroline a fixat-o pe Judith cu o singură privire. Cu ochii ei vigilenţi, înţelepţi, de o fermitate care le dădea fiori adversarilor ei din procese. Şi uneori şi lui Judith. Deznădăjduită, s-a întors spre Arne, ca să descopere ceea ce Caroline înţelesese din prima clipă. Arne nu mai respira. Pielea subţiată, întinsă peste obrajii osoşi, căpătase o paloare cenuşie. Plecase fără niciun zgomot. Ca şi cum nu ar li vrut să o sperie pe Judith.

3

Arne Nowak s-a stins marţi, la căderea serii. Îi lăsa soţiei sale, Judith, o locuinţă de trei camere pe Blumenthalstraße, două duzini de cămăşi groase şi o bombă cu ceas. Şi nu înţelesese ce i se întâmplă decât când ajunsese captiv, la etajul patru. În starea aceea incertă de semiconştienţă, indusă de morfină, când şi când îl străfulgera un gând înfricoşător: jurnalul său de pelerin, carnetul de notiţe negru, Moleskine, se afla în continuare la locul lui, în şifonier. Locul era sigur. Câtă vreme trăia. Dar în scurt timp avea să uite de el.

Optimismul lui neclintit îi jucase o ultimă festă: Arne refuza să accepte că îi venise ceasul. În fiecare zi se amăgea pe sine şi pe Judith că tumoarea avea să-i mai lase răgaz. Se ruga în fiecare noapte să-i mai fie dată o amânare. Oare de ce nu îşi arsese însemnările capabile să-l trădeze, când mai avea şi timp, şi putere? Judith n-ar fi trebuit să afle niciodată. Amintirea anilor petrecuţi împreună n-ar fi trebuit să-i fie tulburată de nimic.

Şi dacă Judith va găsi carnetul? Dacă le va povesti doamnelor de marţi? Dacă le va arăta însemnările? Zece ochi vedeau mai bine decât doi. Estelle avea o mare slăbiciune pentru scandal, iar Caroline un infailibil simţ al minciunii. Dar, odată ajuns la etajul patru, nici nu mai era capabil să îşi imagineze consecinţele, dacă adevărul avea să iasă vreodată la iveală.

Şi nu doar pentru Judith, ci pentru toate doamnele de marţi.

„Teoretic…”

„Teoretic, poţi să începi să arunci toate lucrurile mele”, acesta ar fi fost mesajul care ar fi trebuit să o însoţească pe Judith, pe drumul ei. „Nu ai de ce să te împovărezi cu ele!” Dar gândul se topise înainte să poată fi dus până la capăt.

„Teoretic”, reuşise să mai rostească, apoi pierduse firul şi ideea se risipise. Pentru o clipă crezuse că are de rezolvat

ceva important, apoi nu mai simţise decât o sfârşeală enormă. Care se aşternuse asupra tuturor grijilor sale. Avea gura uscată. Nu-i mai păsa de nimic. Nici măcar să respire.

Uneori, ca prin ceaţă, câte un cuvânt mai prindea formă, alteori simţea mâna lui Judith peste a lui. Îşi deschidea anevoie pleoapele şi reuşea să distingă ochii lui Judith, umezi, pentru ca în următoarea clipă să uite totul din nou. Nimic nu mai putea fi ţinut pe loc, nicio greşeală nu mai putea fi îndreptată. Câteodată nu mai ştia nici unde se află. Mirosea straniu. A zile de mult trecute. A ţigări. A Eckstein No. 5. Recunoscuse imediat marca. Bunicul lui le fuma, după război. „Jurnalul, poate bunicul ar putea… ar trebui să…”, i-a trecut prin minte. Şi pe urmă, nimic.

Arne Nowak a murit cu sentimentul difuz că ar fi uitat un lucru important. Ceea ce avea să se dovedească întocmai.

4

A fost o înmormântare plină de prestanţă, urmată de o masă la Le Jardin, într-o atmosferă gravă. „Conversaţie plicticoasă de moarte”, s-ar fi plâns Arne. Dar oaspeţii au fost împăcaţi. Doar pe Judith o apăsau mustrările de conştiinţă.

Sentimentul că nu fusese la înălţimea situaţiei creştea în ea, sufocând-o. Judith se chinuia teribil, reproşându-şi totul. Risipise atâtea momente din viaţa lor împreună. Îi era dor de zilele fericite de început. Micul dejun în pat, prânzul în pat, pentru ca seara să adoarmă ţinându-se în braţe, printre firimituri. Ce fericită ar fi să se mai poată plânge o dată de mizeria dintre cearşafuri.

La şase luni după dispariţia lui Arne, Judith avea sentimentul că mai rău de atât nu putea fi. În lipsa vocii sale profunde, de bas, a paşilor lui bine cunoscuţi, în papucii de casă, a hârtiilor pe care le lăsa risipite peste tot, casa i se părea străină. Nu reuşea să îşi calce pe inimă şi să îi arunce lucrurile, ajunse între timp atât de inutile. Pentru că, pe ici, pe colo, pe unde încercase, nu îi rămăseseră decât goluri, câte un umeraş răzleţ, câte o noptieră pustie, apoi o poliţă nefolosită, în baie. Judith nu mai avea cu ce să umple golurile lăsate de Arne.

Iar de şifonierul lui nici nu se încumetase să se apropie. Până în ziua aceea. Când a împins cu prudenţă uşa într-o parte. Şi a început să mângâie cu tandreţe scurta din piele întoarsă, haina din velur cu cotiere ovale din piele, pe care o purtase atunci, în librărie, şi în cele din urmă cămăşile. Pe cât de deranjante i se păruseră cândva, pe atât de dulce era acum parfumul amintirii. Şi a întins mâna să scoată o monstruozitate groasă, o combinaţie de maro-verde-oranj. Şi atunci, ceva s-a rostogolit pe jos. Un obiect. Un carnet. Jurnalul lui Arne.

Arne lipise pe coperta neagră, cu scotch, o iconiţă: o fetiţă se ruga în faţa peşterii Sfintei Fecioare, pe malul unui

pârâu, înconjurată de o turmă de oi. Judith cunoştea povestea care inspirase imaginea. Fetiţa era Bernadette Soubirous, fiica unui morar, căreia i se arătase Sfânta Fecioară, cu mai bine de o sută cincizeci de ani în urmă. Iar peştera unde s-a petrecut minunea devenise un loc de pelerinaj. Lourdes. Unde mii de pelerini caută sănătate şi sprijin. Pelerini aşa, ca Arne.

Arne îşi începuse drumul spre Santiago de Compostela cu doi ani înainte să i se pună diagnosticul de cancer. Din faţa uşii sale din Köln şi până la portalul de vest al impozantei catedrale spaniole care adăposteşte mormântul Sfântului Apostol Iacob erau două mii patru sute de kilometri. Arne împărţise drumul în mai multe etape, pe care le putea străbate de fiecare dată în două sau trei săptămâni. Fiind profesor la o şcoală profesională, avea mai multă vacanţă decât Judith, care, în timpul mariajului lor, lucra în recepţia unui centru de terapie din Köln, unde le arăta clienţilor drumul spre cabinetele de fizio- şi ergo-, ludo-, danso- şi logoterapie, adunate toate sub un singur acoperiş. După moartea lui Arne, Judith renunţase la serviciu. Ignorând sfatul prietenelor sale.

Pelerinajul lui Arne era programat pe mai mulţi ani, popasurile fiind minuţios însemnate în jurnal. Uneori îi mai arăta şi ei câte un desen, o poezie sau o carte poştală lipită pe o pagină. Dar Judith uitase de existenţa jurnalului. Acum, însă, i se părea cea mai importantă moştenire lăsată de Arne, aşa că s-a retras în gândurile sale, parcurgând filă cu filă povestea pelerinajului.

Şi nici nu a băgat de seamă când telefonul a început să sune, atât era de cufundată în reîntâlnirea ei cu gândurile lui Arne, însoţindu-l de-a lungul Căii Apostolului Iacob. Până când textul s-a întrerupt. În mijlocul unei propoziţii. După diagnosticul de cancer, Santiago de Compostela devenise un ţel de neatins. Arne încerca să se adapteze noii sale situaţii, iar ţinta şi speranţa aveau acum un alt nume – Lourdes. O ramificaţie secundară a Căii Apostolului Iacob.

Carnetul cu coperte negre îl însoţise şi pe acest ultim drum, pentru care alesese drept punct de pornire Narbonne Plage. Îşi propusese atunci să străbată patru sute treizeci de kilometri până la Lourdes, împărţiţi în şaptesprezece etape. Albul imaculat al ultimelor cincizeci de pagini şi realitatea tragică ascunsă în ele au lovit-o pe Judith ca un trăsnet. Arne sperase să-şi găsească vindecarea în izvorul sfânt al Bernadettei. La care însă nu mai reuşise să ajungă. Sleit de puteri, fusese nevoit să îşi întrerupă călătoria. Iar şase săptămâni mai târziu avea să moară.

Luni întregi după dispariţia lui Arne, Judith a rămas încremenită. Erau zile în care nu reuşea decât strictul necesar. Să inspire şi să expire. Să inspire şi să expire. Acum, însă, totul i se limpezise. Ştia bine ce anume urma să facă.

5

Caroline era îngrijorată. Imediat după încheierea procesului, s-a grăbit să formeze din nou numărul de telefon. Încercase toată după-amiaza să discute cu prietena ei. Era din nou prima marţi din lună şi Caroline voia să se asigure că Judith nu uitase de întâlnire. Nu trebuia să lipsească sub niciun motiv, pentru că aveau multe de vorbit despre excursia lor anuală.

O colegă tocmai trecea prin dreptul ei, ridicând degetul mare în semn de felicitări pentru câştigarea procesului, dar Caroline abia dacă a reuşit să îi răspundă. Simţea un gol în stomac. Dacă Judith nu apărea în Le Jardin, trebuia să treacă neapărat prin Blumenthalstraße.

Dar şirul gândurilor ei sumbre a fost întrerupt de un zgomot de paşi. Estelle susţinea că îţi poţi da seama de calitatea pantofilor, scumpi sau ieftini, după zgomotul paşilor. Plasticul scârţâia. Dar acum se ghicea limpede, talpă din piele: pantofi de avocat. Şi, într-adevăr, reprezentantul părţii adverse, Paul Gassner, se chinuia din răsputeri să o ajungă din urmă. Şi asta exact după ce îi stricase ziua şi bunele relaţii cu clientul său. Cum, de altfel, nici nu se întâmpla pentru prima oară. Gassner nu era lipsit de farmec, dar Caroline nu avea nici cea mai mică intenţie să discute colegial cu el concluziile procesului. Se grăbea să ajungă în Le Jardin, hotărâtă să scape rapid de el.

— Judecătorul a pronunţat hotărârea. În favoarea noastră. Nu văd despre ce am mai putea discuta.

Însă nici el nu avea de gând să se lase mai prejos. Dimpotrivă. Oferta lui avea să pice din senin.

— Doamnă Seitz, oare când vom forma un cuplu? Noi doi am face o echipă extraordinară!

În felul în care o spunea Gassner, întrebarea avea un aer imoral. Ce putea să îi propună? Pentru numele lui Dumnezeu, era căsătorită. Şi mulţumită de căsnicia ei.

— După cum ştiţi, nu-mi lipseşte nimic. Nici în profesie, nici acasă.

O lovitură bine plasată. Şi un avocat rămas neclintit pe poziţie.

— Stimată Caroline, a continuat Gassner, să fim cinstiţi. Nu mai suntem aşa de tineri. Dacă vreţi un nou început în carieră, acum este momentul potrivit.

Ce obrăznicie fără margini! Caroline nu trăda prin nimic ce i se petrecea în minte. De-a lungul nenumăratelor procese penale, în cariera de avocat, învăţase să fie extrem de precaută. Chiar dacă fierbea în sufletul său, nu lăsa niciodată să se vadă ceva:

— Ce anume vă spune că aş dori să fac o schimbare în viaţa mea?

— Copiii şi-au luat zborul, de nepoţi încă nu se pune problema. Soţul are cabinetul lui, congresele lui de medicină, sportul lui. Şi dumneavoastră? O dată pe lună, întâlnirea cu prietenele de la cursul de limba franceză. Nu se poate să vă mulţumiţi doar cu atât.

Caroline simţea că se clatină totul în jurul său. Şi nici nu mai putea să gândească. De unde ştia un străin asemenea lucruri? Şi unde voia să ajungă? Sau se înşela ea? Nu cumva în vocea lui Gassner plutea o undă de compasiune? Pentru o clipă, chiar a uitat de Judith, şi de cât era de îngrijorată de fapt.

— Sper să nu mi-o luaţi în nume de rău că am adunat unele informaţii. În definitiv, trebuie să fii atent pe cine vrei să-ţi aduci în birou! i-a explicat el cu un zâmbet insolent.

În privirea Carolinei ai fi putut citi romane întregi. Părea să nu aprecieze deloc că fusese subiectul unor investigaţii. Dar avocatul continua să zâmbească, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Se ghicea limpede că se considera un George Clooney al baroului din Köln, iar Caroline i-a răspuns cu un zâmbet la fel de fermecător:

— Când putem sta de vorbă?

— Pot oricând fi sunat zi sau noapte de femei înţelepte, care aduc veşti bune.

Sigur pe şansele sale de a o cuceri pe Caroline, Gassner s-a grăbit să îşi noteze numărul de telefon privat, pe o carte de vizită.

— Vă gândiţi la oferta mea?

— Nu! Dar dacă voi avea întrebări în ce priveşte propria mea viaţă, revin eu, i-a răspuns Caroline scurt şi tăios, smulgându-i cartea de vizită din mână.

Şi a dispărut imediat, înainte ca el să-şi revină din uimire.

Apoi s-a urcat în maşină, cu un zâmbet mulţumit. Îi plăcea să fie curtată. Dar asta nu trebuia să ştie şi onorabilul ei coleg.

— Avocatul părţii adverse îţi face curte şi vrea să te racoleze?

Doamnele de marţi s-au distrat de minune ascultând povestea lui Caroline, o jumătate de oră mai târziu, la masa de lângă şemineu.

— Cum aş putea să îmi leg viaţa de o persoană capabilă să mă spioneze, a mai adăugat Caroline, dornică să pună capăt subiectului.

Dar toate grijile i-au dispărut pe loc când a văzut-o pe Judith făcându-şi apariţia în Le Jardin. Mai palidă şi mai străvezie decât ultima oară. Dar venise. Caroline se simţea atât de uşurată, încât uitase cu totul de tonul straniu şi plin de aluzii al colegului avocat, a cărui carte de vizită cu numărul de telefon privat zăcea undeva, rătăcită prin geanta sa.

6

Tom participase de şapte ori la întâlnirile din prima zi de marţi a fiecărei luni. De şapte ori pregătise masa de lângă şemineu, de şapte ori încercase zadarnic să îi stârnească interesul lui Kiki.

De mult nu mai avea nevoie să se concentreze ca să-şi amintească cine ce meniu comanda. Salata era pentru Judith, care aproape nu avea nicio reacţie când i se aducea farfuria aranjată cu atâta afecţiune. Caroline, instalată în capul mesei cu un aer prezidenţial, o studia cu atenţie, fără să o scape din priviri. Cartofii prăjiţi, fasolea, bucata de carne… aparent nimic nu reuşea să îi stârnească interesul. Ceva era în neregulă cu Judith. Dar oare ce anume?

Estelle habar nu avea de nimic, devorându-şi cu poftă homarul cu sos de tarhon. În mod normal, Luc nu-şi bătea capul cu cine ştie ce mâncăruri sofisticate în meniul său. Pentru Estelle, însă, făcea excepţie o dată pe lună. Iar Estelle îl răsplătea cu bacşişuri generoase şi recomandări făcute în cercul ei de amici *nouveaux riches,* graţie cărora Le Jardin devenise *a place to be.* Doar aventurile amoroase o interesau pe Estelle mai mult decât mâncărurile rafinate. Iar povestea cu avocatul o amuza la culme:

— Caroline are un admirator secret.

— Totul este în limite strict profesionale, Estelle.

— Cine a putut să îi povestească, totuşi, de cursul nostru de limba franceză? Sunt peste cincisprezece ani de atunci, s-a mirat Eva.

Caroline era la fel de derutată:

— Ştia până şi programul lui Philipp. Mai bine decât mine.

— Mie nu mi s-ar întâmpla niciodată una ca asta, a oftat Kiki, adânc. Eu trebuie să fiu mulţumită că încă mi se permite să desenez câte o ceaşcă de plastic, pentru Thalberg. Nimeni nu a încercat vreodată să mă racoleze şi pe mine.

Tom se străduia din răsputeri să îi flambeze mâncarea lui Kiki, în dorinţa sa nestăvilită de a o impresiona. Dar ea nu l-a învrednicit nici măcar cu o privire.

Prin urmare, dezamăgit, s-a hotărât să îşi îndrepte atenţia spre Eva, care încă ţinea meniul în mână, în vreme ce toată lumea mânca de mult. Eva nu reuşea să se hotărască, trăgând nervos de puloverul ei prea scurt. Oare cum reuşeau doamnele de marţi să arate perfect, de fiecare dată? În timp ce ea apărea mereu numai în jeanşi şi sveter, cu părul strâns în coadă de cal.

— Ficat, poate că ficat ar trebui să mănânc. Frido se dă în vânt după ficat.

Cu toatele şi-au ridicat privirile spre cer. Era greu de crezut, dar Eva fusese odată cea mai ambiţioasă din cvintet. Acum însă, după cincisprezece ani de căsnicie cu Frido, cu care făcuse şi patru copii, nu mai ştia nici măcar ce-i place. Eva gătea pentru alţii, şi gândea doar pentru ei.

— Am să comand la fel ca ea, s-a hotărât într-un târziu, dornică să pună capăt aşteptării lui Tom.

Eva făcuse semn către Judith, care, cu capul plecat, plimba câteva frunze de salată şi morcovi minusculi prin farfurie. Nu avea de ce să privească în jur şi oricum se simţea studiată de Caroline, care nu o scăpa din ochi. Cu acea căutătură specială, pe care o cunoştea din spital. De care nu te puteai feri. Care te obliga să vorbeşti.

— Îmi merge bine… cu adevărat… Ies mult mai des în oraş… doar săptămâna asta nu am reuşit… am pus flori proaspete pe mormânt, a murmurat ea, fără să-şi poată stăpâni lacrimile.

— Aş putea să te ajut în vreun fel? a oprit-o Caroline.

— Nu-mi mai pune nicio întrebare, te rog, Caroline. Altfel mă va bufni plânsul din nou, şi nu mai vreau să plâng… a mai adăugat ea, cu voce frântă.

De şase luni, cu toatele asistau la frământările lui Judith, iar acum sosise timpul să facă totuşi ceva pentru ea, ca să o scoată din criză.

— Să intrăm în subiect. Unde vor călători doamnele de marţi în acest an?

Atunci, Luc i-a tras un ghiont fiului său:

— Atenţie, să vezi ce se întâmplă!

Şi, într-adevăr, imediat după ce Caroline apucase să rostească întrebarea, s-a dezlănţuit un tumult. Prima, Estelle şi-a făcut cunoscute pretenţiile:

— Eu vreau să dorm sub cerul înstelat. Nici nu trebuie să fie prea multe, cinci stele la hotel, două la restaurant.

Kiki a intervenit imediat:

— Eu simt nevoia unui oraş mare. Să ies în lume, să mă distrez. Singură stau şi acasă. Nu e departe momentul când voi primi felicitări de ziua mea doar de la Tchibo şi T-mobile.

— Eu mă mulţumesc cu orice, a spus Eva, merg pe mâna voastră.

Luc a zâmbit larg:

— Aşa o vor ţine, peste o oră. Apoi Caroline va pronunţa sentinţa, iar noi vom servi şampania, de împăcare.

Caroline se străduia să pună ordine în discuţie, făcând propuneri concrete:

— Un client mi-a povestit de curând despre o mică pensiune, în Austria. Un loc de unde se pot face drumeţii. Iar terenul de tenis…

Dar nimeni nu avea să afle vreodată prin ce se putea distinge acel teren de tenis, deoarece Estelle îşi făcuse deja o părere:

— Pensiune? Miroase imediat a cameră cu două paturi. Refuz să stau într-o cameră cu două paturi. Nici măcar la mine acasă nu am cameră cu două paturi.

— Anul ăsta n-am să vin cu voi.

De la începutul serii, Judith fusese urmărită doar de gândul că acest moment va sosi, inevitabil. Când va trebui să le spună. Dar vocea ei firavă nu s-a făcut auzită, pierzându-se în larma din jur.

— Pensiunea oferă o mulţime de posibilităţi. Nu e obligatoriu ca de fiecare dată…

— Anul ăsta n-am să vin cu voi! a repetat Judith atât de tare, încât toată lumea a tresărit.

Apoi s-a lăsat o tăcere grea, sub privirile lor consternate.

— Ce-ai spus? a insistat Caroline.

— N-am să vin cu voi.

Şi întrebările nu au întârziat să se reverse.

— Cum aşa?

— De ce?

— Tocmai tu ai cea mai mare nevoie.

— Cum poate să îţi treacă prin minte aşa ceva?

— Nici nu intră în discuţie.

Toţi clienţii din restaurant renunţaseră de mult să mai mănânce, preferând să urmărească discuţia lor aprinsă.

— Am găsit jurnalul lui Arne, a încercat Judith să-şi explice hotărârea, ceea ce nu a făcut decât să sporească mirarea doamnelor de marţi.

— Şi ce legătură are cu excursia noastră?

— Arne a ţinut un jurnal, le-a explicat Judith şovăitor. Doar în călătoriile sale. Pe Calea Apostolului Iacob. Îşi dorea să ajungă la Lourdes. Pentru apa tămăduitoare, a mai reuşit să adauge, cu ochii plini de lacrimi şi vocea stinsă. Dacă ar fi reuşit… paginile, paginile acelea albe din jurnalul lui Arne sunt îngrozitor de greu de suportat!

— Nu înţeleg ce legătură are asta cu planurile noastre, a intervenit Caroline, clătinând din cap.

Judith a prins mai multă putere:

— Nu am timp să vin cu voi. Pentru că vreau să o pornesc pe drumul lui Arne, până la capăt.

În sfârşit, intrase în miezul problemei, fiindu-i cât se poate de clar ce însemna asta pentru alianţa lor consfinţită ca prin jurământ. Nimeni nu încălcase tradiţia, niciodată! Pentru prima oară, după cincisprezece ani, s-ar fi pornit la drum în formulă incompletă.

Judith şi-a retras cu precauţie capul între umeri, aşteptând să i se pună în cârcă toate cele pe care le întorsese şi ea pe toate feţele, de mii de ori.

— Au trecut şase luni, Judith! Oare n-ar fi momentul să te întorci la viaţă?

— Trebuie, încet-încet, să-ţi iei rămas-bun de la Arne.

— Judith! Priveşte înainte! Niciodată înapoi.

„Aţi încercat să vă spovediţi?” o întrebase pastorul la înmormântarea lui Arne, iar asta îi revenea mereu în minte, ca un ecou. La ce bun să se spovedească? De ce să se concentreze asupra unor lucruri care întotdeauna i-au ieşit pe dos? Asta nu-i plăcea la catolicism. Mereu trebuia să te simţi vinovat. Pentru tot ce era posibil. Şi imposibil, pe deasupra.

„Prostii. Catolicismul îţi iartă totul. Ceea ce are darul să-ţi aducă întreaga linişte”, i-ar fi spus Arne.

Judith purta neîntrerupt acest dialog interior. Străduindu-se totuşi să nu se mai gândească la Arne. Cel puţin o oră, cel puţin cinci minute.

— Cred că am să-mi găsesc liniştea doar după ce am să străbat drumul lui până la capăt, a revenit Judith. Jurnalul lui Arne trebuie să aibă un final.

Era încercarea ei de a le oferi o explicaţie. Dar cum ar fi putut doamnele de marţi să priceapă ce anume o frământa pe Judith? Care nu îndrăznise niciodată să vorbească nimănui despre sentimentele ei de vinovăţie. Şi despre alte câteva gânduri care o chinuiau.

Caroline se străduia să dea un sens cuvintelor prietenei sale:

— Vrei să pleci în pelerinaj la Lourdes?

Judith a dat din cap:

— Pe acelaşi drum străbătut de Arne.

— De fapt, cum se procedează? Se parcurge drumul pe jos, sau în genunchi? s-a interesat Estelle, încasând pe loc un şut energic în fluierul piciorului, discreţia nefiind deloc punctul ei forte. Nu-i nevoie să îmi faci semne, Eva.

Întrebarea mea e cât se poate de justificată. Sau mă înşel? Judith?

Dar Judith prefera să nu răspundă la provocări.

— Este modul meu de a-mi lua rămas-bun, de a încheia capitolul Arne. Mai trebuie doar să… ceea ce încă nu ştiu…

Îşi impusese să se poarte curajos. Dar lacrimile nu încetau să îi curgă pe obraji. Tremurând, a întins mâna după pahar. Şi l-a răsturnat. Vinul roşu s-a întins pe masă, ca o pată de sânge.

— Am să vin cu tine, am să te însoţesc. Caroline se hotărâse pe loc. Cum crezi că te pot lăsa să bântui singură prin sălbăticie? În starea în care te afli?

Total surprinsă de întorsătură, Judith s-a oprit din plâns.

— Faci tu asta pentru mine?

Caroline a încuviinţat imediat. Îşi cunoştea prea bine prietena. Judith, cea veşnic nehotărâtă şi neîncrezătoare, veşnic neglijentă, într-un permanent provizorat, absolut incapabilă să mai finalizeze ceva, după dispariţia lui Arne. Pelerinaj, catolicism, cultul Sfintei Fecioare, vindecări miraculoase, naivităţi, după părerea Carolinei. Care se hotărâse să o ajute pe Judith să îşi ducă la bun sfârşit toate planurile. Problemele nu trebuie să ţi le faci, ci să le rezolvi. Chiar şi printr-un pelerinaj, dacă aşa trebuie.

— Puteţi conta şi pe mine, a intervenit Kiki. După părerea ei, era genul de idee care îţi vine doar la un pahar. Uneori mai trebuie să recurgi şi la măsuri radicale ca să realizezi ceva, te poţi ruga nu numai pentru sănătate, ci şi pentru un bărbat valabil, care să îţi iasă în cale acolo, în peşteră. Sunt pe cale să îmi fac rost de un motan căruia să îi pot pune şi pătrunjel în mâncare.

Toată lumea a început să râdă. Ştiau ele ce ştiau, problema lui Kiki era că nu putea şi nu dorea să se aşeze. Pretendenţi existau destui, la fel şi paturi străine. Dar Kiki nu rămânea niciodată într-un loc mai mult de câteva luni.

Grija prietenelor sale faţă de ea i-a umplut inima de căldură lui Judith, oferindu-i consolarea de care simţea atâta nevoie.

— Altcineva? a întrebat Caroline, privind-o pe Estelle.

Dar Estelle a ocolit răspunsul. Vai! Un pelerinaj îi lipsea! Ea, care angaja o firmă specializată care să-i plimbe pudelul. De ce ai merge nouăzeci de minute de-a lungul Rinului, când în acest timp ai putea să zbori la Londra, pentru un shopping scurt? Şi în loc să spună ceva, a început să inspecteze pe îndelete sticlele de vin. Asta era culmea! Toate goale? Atunci a ridicat şi Eva mâna, timid:

— Dacă toată lumea e de acord, am să merg şi eu. Oricum mă gândeam să fac mai multă mişcare, a mai adăugat ea, trăgându-şi din nou, pentru a suta oară, puloverul mult prea scurt peste rotunjimile greu de ascuns, ca în secunda următoare să şterpelească o bucăţică de carne din farfuria Carolinei.

Asta era Eva. Îşi comanda doar o salată, pentru ca în final să se ocupe de toate farfuriile. Un obicei prost, şi acasă, şi la restaurant, de pe urma căruia se alesese, de-a lungul anilor, cu zece kilograme în plus şi mustrări de conştiinţă cronice. De mâine sigur va începe o cură de slăbire pe bază de ananas. Dar astăzi, pentru că oricum nu mai avea nicio importanţă, nu a putut rămâne indiferentă nici la bucata de homar care plutea în sosul de tarhon.

Estelle a început să fluture lista de vinuri, ca pe un evantai, vrând să îi atragă atenţia lui Tom. Însă Caroline, fără nicio ezitare, a considerat gestul ei drept un vot afirmativ.

— Vine şi Estelle. Avem unanimitate. Doamnele de marţi pleacă în pelerinaj la Lourdes.

— Ce spui? a exclamat Estelle, pălind instantaneu sub stratul de fond de ten, artistic aplicat.

În privire i se citea groaza, dar Caroline nici nu a luat-o în seamă. În acel moment, o interesa doar Judith.

— Nu îţi putem alina durerea, Judith. Dar putem fi alături de tine.

Judith era foarte mişcată de gestul lor prietenesc, de afecţiunea cu care o copleşeau total dezinteresat, care îi dădea mult curaj. Şansele să se fi împrietenit dacă s-ar fi întâlnit abia acum ar fi fost extrem de mici. Dar cei cincisprezece ani de când se cunoşteau aveau darul să şteargă toate diferenţele. Rareori se simţise Judith mai ataşată de ele decât în acea clipă.

Estelle încă nu-şi revenise din şoc, când Tom şi-a făcut apariţia lângă masa din faţa şemineului. Luc îl privea mulţumit: se mişca desăvârşit. După doar şase luni, Tom reuşise să se transforme într-un chelner adevărat. Băiatul avea talent. Nici nu era de mirare. Semăna leit cu taică-său.

— Vă pot aduce şampania? a întrebat Tom, politicos. Dar Estelle nu a mai reuşit decât să geamă stins.

— Cred că am nevoie de urgenţă de un medic!

7

BMW-ul masiv a frânat brusc în faţa casei şi din el a coborât Philipp, soţul Carolinei, care nu-şi dezbrăcase încă halatul de medic. Uşile garajului dublu erau larg deschise, iar Caroline îşi căuta, printre biciclete, cutii şi unelte de tot felul, echipamentul necesar unei pelerine debutante, ca ea. Pantofi de drumeţie, termos, sac de dormit, haină de ploaie, rucsac… Unde putea fi afurisitul ăla de rucsac?

Trecuseră şase săptămâni de când luaseră hotărârea să o pornească împreună în acea călătorie. Mâine era plecarea, iar Caroline încă nu-şi făcuse bagajul. Bine, cel puţin, că Philipp se ocupase de toate cele necesare.

— Leucoplast pentru băşici, unguent, bandaje, spray pentru răni şi un bidon de zece litri.

— Dacă apa de Lourdes are efect, închid cabinetul.

Caroline a luat bidonul şi l-a aruncat neglijent, într-un colţ.

— Te amuzi pe seama mea!

— Lourdes? Pelerinaj pe Calea Apostolului Iacob? De când ai tu asemenea pasiuni, Caroline?

— Nu plec în pelerinaj. O însoţesc pe Judith. În cazul în care găsesc rucsacul.

Caroline a mai deschis încă o cutie de carton şi s-a oprit în loc, emoţionată. Chiar deasupra se afla o cămaşă de baseball minusculă.

— Mai ţii minte? E primul lucru pe care l-am cumpărat pentru Vincent.

Cutia era plină cu jucării vechi de-ale lui Vincent şi Josephine, cei doi copii ai lor, ajunşi oameni mari, între timp. Dar Philipp nu era amator de clipe nostalgice.

— La ce bun păstrezi toate vechiturile astea?

— Le ţin pentru nepoţii tăi!

— Nepoţi? Sunt mult prea tânăr ca să devin bunic!

— Philipp! Vincent şi Fien au trecut de douăzeci de ani. Se poate întâmpla oricând.

Philipp a preferat să nu îi răspundă, privindu-se într-o oglindă veche, rezemată într-un colţ. Apoi şi-a aranjat grăbit părul puţin încărunţit şi a tras mult aer în piept.

— Dacă îmi sug burta, arăt în formă bună. În niciun caz a bunic.

— Eu te iau şi cu burtă, l-a asigurat Caroline, apropiindu-se de el.

Simţea nevoia să îl îmbrăţişeze, să îl ştie lângă ea, dar Philipp s-a retras brusc.

— Uite-l! a exclamat el, ridicând un rucsac plin de praf.

Caroline a simţit o uşoară undă de dezamăgire. Doar o undă, care a trecut la fel de repede cum venise.

— Ne mai vedem? Diseară?

— Sunt de gardă. Colegul meu, care are un bebeluş, din nou nu poate să vină.

Caroline nu mai înţelegea nimic. Care coleg? Care bebeluş? Ar fi trebuit să ştie despre ce anume îi vorbeşte? Poate că se lăsaseră, amândoi, mult prea prinşi în realitatea profesiunilor lor. Şi atunci a luat hotărârea, plină de răspundere, ca pe viitor să îl includă şi pe Philipp în agenda ei.

— Când mă întorc, vreau să petrecem un weekend singuri, doar noi doi. Fără gărzi pentru amici…

— …fără dosare de judecată în pat, a întrerupt-o Philipp, fără telefoane de la bandiţi, duminica dimineaţa, fără prăjitura de la mătuşa ta Gertrude, fără doamnele de marţi.

Caroline nu putea să sufere iritarea care se ghicea în vocea lui, de câteva luni bune. Dar nu îşi dorea să dea naştere la discuţii, şi în niciun caz acum, înainte de călătorie.

— Trebuie să ne facem amândoi timp. După pelerinaj, s-a grăbit ea să cedeze.

— Am stabilit, i-a răspuns Philipp, sărutând-o pe frunte.

Imediat după plecarea lui Philipp, şi-a aruncat privirea în oglinda cea veche. Bilanţul ei cum arăta? Şi-a examinat atent silueta. Probabil ar fi încăput, fără probleme, în rochia

de mireasă, a constatat încântată. Colegul avocat nu avea pic de dreptate. Era mulţumită de viaţa ei. Doi copii reuşiţi, care îşi urmau încrezători calea, la serviciu se bucura de recunoaştere, avea un soţ iubitor, care îi respecta cariera tot atât de mult pe cât o respecta pe a sa. Şi, cel mai important, încă mai făceau sex. Chiar şi între ei. Dacă ar fi găsit mai mult timp unul pentru celălalt, viaţa ar fi fost perfectă.

8

Mai mult timp! Eva ar fi dat orice să mai aibă la dispoziţie încă o oră sau două. Doamnele de marţi stabiliseră să plece împreună spre aeroport. Rolul şoferului îi revenea Carolinei, care urma să treacă pe rând pe la fiecare, Eva fiind prima.

Rucsacul pregătit aştepta în vestibul, însă Eva nu contenea să se agite încolo şi încoace prin bucătăria-living, mare şi perfect înzestrată, lipind ultimele post-it-uri: oale, farfurii, ceşti, provizii. Totul marcat vizibil, pentru că nimeni din familie habar nu avea de nimic, şi cu atât mai puţin despre gătit.

Instalaţi în jurul mesei, cei trei adolescenţi îi priveau plictisiţi toată zbaterea. Alături de ei, Frido senior. Cu „senior” se căpătuise exclusiv din vina lui, cu câţiva ani în urmă. La naşterea lui David şi a Lenei, Eva preluase alegerea numelor, dar la cel de-al treilea copil, Frido a insistat că venise şi rândul lui. Şi a urmat Frido junior. Luat din scurt, la ofiţerul stării civile, nu i-a venit nicio idee mai bună. A fost cea din urmă tentativă a lui de a se mai pune în calea competenţei Evei şi a planurilor ei de familie pe termen lung. După un an şi opt luni, când familia a fost completată de micuţa Anna, distribuţia rolurilor a prins un contur ferm. Eva controla domeniul familiei şi relaţiile sociale, în timp ce el funcţiona ca superministru al muncii, finanţelor şi economiei.

La patruzeci şi trei de ani, Frido era membru al conducerii unei societăţi de asigurări şi mândru posesor al unei case confortabile, cu o grădină întinsă, absolut aerian în ceea ce privea mersul cotidian al lucrurilor în familia sa. Iar în acel moment studia plin de uimire indicaţiile scrise de Eva, pe mai multe file.

— Lunea David are tenis şi Frido e ministrant?

Eva a dat nervos din cap, spunându-şi că nu are voie să se lase pradă îndoielilor. Plănuiseră să stea zece zile. Plus

una de plecare şi una de întoarcere. Niciodată nu durase atât de mult o excursie a doamnelor de marţi.

— Mai greu va fi vineri, când e zi de discuţii cu părinţii la Lena şi poate şi miercuri.

— Miercuri? Exclus! Am şedinţă de board.

Şedinţa de board era un soi de stare cronică la Frido. Zi de discuţii cu părinţii, dus copiii cu maşina încolo şi încoace, lucrări la clubul de tenis, braţe şi picioare fracturate, inimi frânte: de ani şi ani, pe scurt, de cele mai multe ori când îi venea rândul să se mai ocupe puţin de familia sa, Frido avea şedinţă de board. Şi nici nu era vorba de rea-voinţă. Pur şi simplu era ocupat. „Ia-ţi pe cineva să te ajute, Eva”, îi repeta el de nenumărate ori. Dar Eva nu făcuse patru copii ca să-i lase pe mâna unei bone venite din cine ştie ce fund de lume.

— Asta se cheamă diviziunea muncii, se grăbea Eva să se apere, când prietenele ei ridicau iarăşi din sprâncene.

— Asta se cheamă sclavie, comenta Estelle, sec.

Estelle, prietena ei cea răsfăţată, era exemplul clasic de doamnă care-şi îndeasă în valiză lucruri peste măsură şi îi lasă pe alţii să o care. Estelle nu muncea niciodată. Estelle delega.

Îşi delega îndatoririle ei în lanţul de farmacii dobândit în urma mariajului, îşi delega treburile casnice, îşi delega viaţa. Totul până la vibratorul din noptieră, categoric superior soţului său în privinţa duratei de funcţionare, aşa cum îi făcea Estellei plăcere să sublinieze.

Eva ar fi putut să ia exemplu de la Estelle, dar nu era făcută pentru aşa ceva şi, dimpotrivă, ea se străduia să-şi investească tot surplusul de energie într-o permanentă activitate efervescentă.

— Toată mâncarea e pregătită. Supă de peşte thailandeză, friptură de porc, paste cu trei umpluturi, vegetariană pentru David, brânză pentru Lene, carne tocată pentru ceilalţi.

Apoi le-a deschis şi congelatorul, unde o armată de cutii din plastic, minuţios etichetate, îşi aşteptau rândul, cu răbdare. Frido îşi privea congelatorul de parcă ar fi fost cel puţin a opta minune a lumii: mut de uimire, ca în faţa unei civilizaţii străine. Dar nimănui nu-i trecea prin minte, nicio secundă, că Eva ar fi meritat o mulţumire pentru toate eforturile ei. Nici măcar Eva nu se gândise niciodată la una ca asta.

— Eşti sigură că ştii ce te aşteaptă? a insistat Frido.

„Nu, nu ştiu”, a fost Eva la un pas să răspundă. Din fericire, Anna, mezina, cu care Eva avea o legătură cu totul specială, i-a sărit pe neaşteptate în ajutor:

— Dinspre partea mea, ai tot dreptul să pleci în pelerinaj, mamă. Nu are importanţă dacă o să fiu singură la ora „Mama şi copilul coc o prăjitură”. Cinstit.

Şi fetiţa de nouă ani şi-a strâns mama în braţe, cu tandreţea ei de copil.

La sosirea Carolinei, Eva se simţea absolut epuizată. Şi asta încă înainte de a fi străbătut un centimetru din lungul drum al pelerinajului.

— Poate reuşesc să schimb zborul şi să vin mai târziu.

— Eva, mereu se întâmplă ceva. Turneul de tenis al lui David, concertul Lenei, şedinţa de board…

— Mama şi copilul coc o prăjitură! Imaginează-ţi ce se întâmplă dacă Frido pleacă în mijlocul şedinţei. Pentru că trebuie să coacă un chec marmorat, la şcoală.

Eva părea disperată. Caroline reuşea cu greu să îşi stăpânească sentimentul de milă.

— Vrei să auzi adevărul, Eva? I-ai învăţat pe cei dragi ai tăi aşa de rău, încât nu mai sunt în stare nici să-şi deosebească şosetele.

Eva ştia câtă dreptate avea Caroline, dar nu putea scăpa de sentimentul că nu este decât o egoistă.

— Frido se va descurca minunat, Eva. Se va descurca şi în lipsa serviciilor tale.

— Aşa zici tu?

Caroline a oftat adânc. În fiecare an, aceeaşi poveste a doamnelor de marţi. Discuţii interminabile până reuşesc să stabilească locul şi data. După care, Eva, Kiki şi Judith se răzgândesc.

„Am prea multe pe cap.”

„Nu reuşesc să mă desprind.”

„Îmi pare rău.”

Caroline cunoştea textele lor pe dinafară. Şi întotdeauna se isca un tărăboi teribil până reuşeau să plece. Dacă reuşeau să plece.

Mai întâi era obligatoriu să îşi îmbrăţişeze şi să îşi sărute fiecare copil în parte, apoi pe Frido, apoi din nou fiecare copil. Etapa hotărâtoare se petrecea când toată familia se alinia la poarta grădinii, pregătită pentru fluturatul din mână. Abia atunci Caroline putea să răsufle uşurată. Pe una din doamnele de marţi o avea în maşină. Mai rămâneau trei.

9

Singura, în afară de Caroline, care nu se întreba dacă n-ar fi fost mai bine să rămână acasă era Estelle.

— Pelerinajul e din nou la modă, îi explicase ea plină de convingere soţului său. Să rămân chiar eu singura neluminată?

Estelle avea însă o altă problemă, douăzeci şi cinci de metri pătraţi de dressing şi nimic de îmbrăcat. După ce-şi revenise din şocul iniţial, se pusese imediat pe treabă. Ceea ce, în cazul ei, însemna că delegase pe cineva să se ocupe.

După nici două ore, *personal shopper,* pi-es-ul ei cel bine informat, sosise în nobilul cartier Hahnwald. Estelle locuia pe o stradă pe care nu existau case, ci doar reşedinţe. Vila era amenajată în stilul ei, împins la extrem. Puţin bombastică, puţin prea ornamentată, puţin prea mult aur şi capete de meduză. În acest moment, se dădea în vânt după Chichi: statui, molete, ciucuri, perne decorative şi strălucitoare imagini Versace pe farfurii de desert şi cuverturi de pat.

„Îi datorez totul tatălui meu”, îi făcea ei plăcere să repete. „Simţul banilor şi al felului în care să-i cheltuiesc.” Estelle îşi diviniza tatăl. Willi. Refugiat din Prusia Orientală, care făcuse avere după război din comerţul cu fier vechi. Punându-şi de multe ori viaţa în pericol, Willi adunase dintre ruinele rămase în urma bombardamentelor în oraşul Domului tot ce îi ieşise în cale, piese frânte, grinzi şi şine metalice. Pentru a fi reciclate. Adunat, identificat, sortat, pregătit – acesta a fost crezul vieţii sale. Căruia Estelle îi mai adăugase o componentă: exhibiţia. La ce bun să fii bogat dacă nu te vede nimeni?

— Avem nevoie de un *look,* a anunţat-o pi-es-ul, până să apuce să închidă uşa pe care tocmai intrase, care să dea un *twist* ironic imaginii prăfuite, de explorare, a pelerinajelor.

Personal shopper-ul cunoştea prea bine preferinţele Estellei. Ori de câte ori aveau loc mari evenimente în societate, se grăbea să-i fie alături. Însă conceperea unui *outfit* cuvenit pentru un pelerinaj ca la carte, cu canoanele sale de sute de ani, îl depăşea, fără discuţie. Ceea ce nu ar fi dezvăluit totuşi sub niciun motiv, cum să îşi permită să piardă una dintre cele mai fidele cliente în asemenea vremuri de criză! Ideea că în orice magazin de sport exista şi un departament de „Drumeţie” nu îi venise nimănui până atunci. „E numele meu în joc!” şi-a zis pi-es-ul şi, agitat, a pornit în căutare.

Iar în ziua plecării, doamnele de marţi au avut ocazia să admire rezultatul eforturilor sale. Cu un zumzăit discret s-a deschis enorma poartă glisantă care ferea vila Estellei de privirile nedorite şi de zeloşii martori ai lui Iehova. Şi în acelaşi timp s-au aprins un şir de reflectoare. Estelle se pricepea întotdeauna să-şi facă apariţii grandioase. De data asta, însă, Caroline şi Eva au simţit că li se taie respiraţia.

— Important este să potenţezi *look*-ul prin detalii surprinzătoare, îi recomandase pi-es-ul.

Iar semnătura lui personală putea fi recunoscută pe fiecare piesă în parte: pantalonii cargo ce îi subliniau silueta (pi-es-ul se mândrea cel mai mult cu scoica Apostolului Iacob[1] lucrată din cristale Swarovski pe şezutul bombat), hanoracul cu peste zece buzunare multifuncţionale, tivit cu blăniţă, şi rucsacul Burberry elegant, auriu. Echipament la care Estelle îşi asortase şi pudelul. Pe care îl ţinea în braţe. Adică iubitul ei căţeluş, care de obicei i se cuibărea în poală.

— Nu vreau să aud niciun comentariu, a strigat Estelle. E o combinaţie de Robin Hood cu Leul Simba.

Caroline a izbucnit în hohote de râs. Asta aprecia cel mai mult la Estelle, capacitatea de a se amuza pe propria sa socoteală. Dar şi mai mult îi plăcea să se amuze pe seama

[1] Moluscă marină *(Pecten jacobaeus)* şi simbol al pelerinilor (n. tr.).

altora. Cu limba ei ascuţită, distracţia era garantată în zilele lungi ale pelerinajului. Cu condiţia să se poată despărţi de pudel, pe care îl acoperea acum de sărutări.

Despărţirea de soţul ei rubicond şi pleşuv, care între timp îi îndesase rucsacul în portbagaj, a fost însă mult mai rece, rezumându-se la o simplă bezea. Dar regele farmaciilor, cel puţin cu un cap mai scund decât ea, a cuprins-o cu braţele sale puternice, dezlănţuindu-se într-un sărut pătimaş, care le-a făcut pe Caroline şi pe Eva să se retragă, roşind de sfială.

— Şi eu, care credeam că e vorba doar de cele cinci farmacii, a murmurat Caroline.

— După atâţia ani de căsătorie… a oftat Eva.

Cu cât îmbrăţişarea devenea mai intensă, cu atât înţelegeau mai limpede că povestea cu vibratorul nu era decât o simplă exagerare. Dar cam asta era diferenţa obişnuită dintre ce spunea şi ce făcea Estelle.

— Trebuie să exagerezi, ca să te faci înţeles, îi plăcea Estellei să repete, fără să uite niciodată să adauge, cu hotărâre, că era un citat din Mao. Ca să nu-şi imagineze Judith că ar fi singura care se lasă inspirată de filosofia extrem-orientală.

Şi cine ştie în ce împărăţie a extazului ar fi ajuns Estelle şi regele farmaciilor, dacă nu ar fi apărut în viteză o bicicletă, la un pas să-i doboare: sosise Kiki, de fapt ultima de pe lista de transferuri.

— A fost mult mai simplu aşa, nu avea rost să mai ocoleşti până la mine, a asigurat-o ea pe Caroline.

Ca întotdeauna, părea puţin năucă. Peste pantaloni purta o rochiţă scurtă. Şi un rucsac multicolor. Trecuse de treizeci de ani, dar îşi păstrase un aer de puştoaică. În coşul bicicletei mai erau câteva lucruri care aşteptau să fie îndesate în rucsac.

— Tot mai am de terminat câte ceva şi pe drum, s-a apărat ea, înainte să-i vină cuiva ideea să-i pună vreo

întrebare incomodă. La mine la atelier, în ultima vreme a fost puţin cam…

Kiki se străduia zadarnic să găsească o formulare potrivită pentru a le povesti ce i se întâmplase la serviciu. Dar s-a hotărât că nu sosise încă momentul pentru dezvăluiri.

— A fost puţin cam… aglomerat, şi-a încheiat ea gândurile.

Caroline urmărea, clătinând din cap, şirul de obiecte care erau îndesate în rucsac: aparat foto, hârtie, creioane, carnet de schiţe, scotch, foarfecă.

— S-ar zice că pleci în refugiu.

— Nu cumva vrei să-mi iei un interogatoriu? i-a tăiat-o Kiki, pe un ton ursuz.

Caroline şi Eva s-au uitat cu îngrijorare una la cealaltă. Trebuia să existe un motiv serios pentru care Kiki, deşi avea nevoie de bicicletă în fiecare zi, era dispusă să o abandoneze la Estelle. Prietena lor se purta cât se poate de neobişnuit. Şi oare de ce reacţiona atât de agresiv?

— Se află la o vârstă delicată, a fost de părere Estelle. Şi într-o situaţie specială, probabil.

Pentru prima dată, Caroline simţea o undă de îndoială: poate ar fi fost mai bine ca anul acesta să fi rămas acasă. Dintotdeauna îi invidiase pe oamenii din jur pentru felul în care ştiau să iasă elegant din orice situaţie. Dar ea nu reuşea niciodată. Rămânea fermă pe poziţie, până la deznodământul amar. Care, până la urmă, tot avea să vină.

Apoi au pornit împreună spre Judith, care hotărâse, în ultimul moment, să mai facă un drum la cimitir. Se afla lângă mormântul lui Arne, îngrijit cu dragoste, de care nu se putea despărţi. Părea cu totul pierdută în cămaşa aceea groasă şi mult prea mare pentru ea, ce îi aparţinuse soţului ei.

— Nu ştiu dacă voi face faţă pelerinajului, i-a mărturisit Carolinei, care era însă foarte hotărâtă să o recupereze.

— Nu o să mă laşi singură cu fetele. Nu poţi să-mi faci una ca asta, i-a răspuns avocata.

— Tu crezi că o să rezist? a insistat Judith. Pelerinaj? Atâţia kilometri? Pe jos?

Atunci, Caroline a luat o lumânare de pe mormântul lui Arne şi i-a dat-o lui Judith.

— Trebuie să o ducem la Lourdes, în numele lui Arne. Va fi ca şi cum ar fi ajuns el acolo, în pelerinajul pe care şi l-a dorit.

Apoi a ajutat-o pe Judith să-şi pună rucsacul în spate şi a condus-o, ţinând-o de mână, spre poarta cimitirului, unde le aşteptau celelalte trei prietene.

Există momente în viaţă când toate se leagă, sugerând că ar face parte dintr-un întreg, încărcat de semnificaţia sa. Dar în acele clipe nu era cazul de aşa ceva. Bomba cu ceas lăsată de Arne fusese amorsată încă înainte ca doamnele de marţi să se urce în avion. Şi avuseseră parte de câteva semne mărunte, nevinovate avertismente, la rândul lor. Pe care însă nimeni nu le luase în seamă. Iar acum ţinea fiecare în mână un pahar cu şampanie ieftină, oferită de compania aeriană.

— Să bem pentru pelerinajul doamnelor de marţi!

— Să bem pentru Lourdes şi Sfânta Fecioară!

10

— Să bem în sănătatea mamei!

În timp ce avionul se apropia de ţărmul francez al Mării Mediterane, Frido şi fiica sa cea mică, Anna, se aflau în bucătărie şi ciocneau paharele lor cu cacao. Pe cea de a opta pagină a însemnărilor lăsate de Eva scria că o ceaşcă de cacao îi poate ajuta pe cei mici dacă nu le vine somnul.

Anna s-a strâmbat de la prima înghiţitură.

— Cred că mama o prepară cu lapte.

Frido a dat din cap, plin de importanţă. La ce folos că se afla la conducerea unui departament cu o sută treizeci şi doi de angajaţi, dacă nu reuşea să pregătească niciun pahar cu cacao cu lapte. Fusese un chin şi să aprindă aragazul.

— Cel puţin e fierbinte, a insistat Frido, care continua să soarbă plin de curaj din lichidul acela oribil, hotărât să dea un bun exemplu.

Anna a închis ochii şi l-a imitat.

De la etaj se auzeau strigătele de bucurie ale lui Super Mario, atât de tare cât numai adolescenţii pot considera acceptabil, într-o societate civilizată. Fraţii ei mai mari se adunaseră, din câte putea ghici, în camera lui David şi participau la o Formula 1, pe Wii. Asta pentru că Frido îi trimisese la culcare în urmă cu câteva ore.

— Nu pot să adorm până nu mă sărută mama, de noapte bună, s-a plâns Anna, plină de tristeţe.

„Nici eu” ar fi fost răspunsul cel mai la îndemână pentru Frido. Dar asta nu ar fi ajutat-o cu nimic pe fiica sa.

— Ia să vedem pe unde se află mama ta!

Şi, în sfârşit, pe figura micuţei a apărut un zâmbet.

Anna şi Frido au început să traseze împreună, pe laptop, drumul pe care îşi propuseseră să-l străbată doamnele de marţi. Le Chemin du Piémont Pyrénéen.

— De la Köln au zburat la Montpellier. Acolo înnoptează. Mâine dimineaţă iau autobuzul, până aici.

Plin de zel, Frido a plasat un x pe punctul de pornire. Copiase o hartă pe homepage-ul Annei, ca să poată marca, în fiecare zi, drumul parcurs. Fetiţa privea derutată, când ecranul, când pe tatăl ei.

X-ul se afla în ţara nimănui.

DOAMNELE DE MARŢI

— Dar acolo nu-i nimic!

— Cum să nu, Anna, trebuie să fie ceva.

Frido spera din tot sufletul că are dreptate. S-ar fi mulţumit şi cu o antenă de telefonie mobilă, încercat fiind tot mai mult de sentimentul neplăcut că paharul acela de cacao nu avea să rămână singurul rateu în viitorul apropiat.

11

Era departe de tot ce-şi imaginaseră. Câteva stânci golaşe, parte din masivul de la Clape, o şosea pustie, o staţie de autobuz părăsită. Cinci perechi de ochi înspăimântaţi contemplau dimineaţa franceză. Doamnele de marţi ajunseseră la punctul de plecare al pelerinajului. Judith insistase să pornească din apropierea plajei din Narbonne. Adică de acolo de unde Arne începuse ultima etapă a drumului său. În primele zile făcuse multe însemnări în jurnal, care, spera Judith, aveau să îşi dovedească utilitatea. După a treia zi ar fi trebuit să străbată câteva etape cu mijloace de transport în comun, ca să parcurgă complet distanţa dintre St Liziers şi Lourdes. Zece zile pline până la refuz, doar îşi propuseseră să parcurgă câteva sute de kilometri, pe jos. Iar acum se aflau în punctul de pornire: cinci doamne, cinci doamne de la oraş, *in the middle of nowhere.*

Caroline purta o pălărie, Kiki o bandană adolescentină, Judith arborase o mină tristă, Eva îşi făcuse eterna şi neglijenta sa coadă de cal, iar Estelle le privea pe toate prin lentilele ochelarilor săi de soare supradimensionaţi şi mondeni. Brusc şi-a dat seama că nu se vedea nimic prin ei. Dar, după ce şi i-a luat de la ochi, a trebuit să constate că ei nu aveau nicio vină, deşi erau atât de întunecaţi, după toate exigenţele ultimei mode. Nu se vedea nimic pentru că pur şi simplu nu era nimic de văzut. În afară de peisaj, bineînţeles. Peisaj la nesfârşit.

Cursa care le adusese până acolo se făcea nevăzută spre linia orizontului, luându-şi cu ea şi zgomotul de motor. Căldura tot mai mare, de iunie, tremura în văzduh, cicadele ţârâiau prelung, rar mai trecea câte o pasăre în zbor sau mai foşnea vreun gândac prin vegetaţia uscată de pe pământul crăpat. Iar undeva, în depărtare, într-o gospodărie probabil, lătra anevoios un câine. Şi nici ţipenie de om, cât vedeai cu ochii.

— Cel puţin Calea lui Iacob nu este tot atât de aglomerată ca traseul din Spania.

Caroline a fost prima căreia i-a revenit glasul, reuşind să depăşească primul şoc. În vreme ce Kiki imortaliza momentul cu aparatul ei de fotografiat indecent de scump, Judith începuse să caute cu multă răbdare ceva, pe marginea drumului. Şi la un moment dat a găsit: pe o piatră modelată de vreme se vedea săpată scoica Apostolului Iacob, semnul absolut că se aflau pe calea cea bună.

— De aici trebuie să fi pornit Arne, în ultimul său pelerinaj, a şoptit Judith, copleşită de emoţie.

Caroline înţelegea prea bine încărcătura acelui moment pentru Judith, hotărându-se să facă tot ce-i stătea în puteri pentru succesul călătoriei lor.

— Ce mai aşteptăm? a rostit ea, luând-o de braţ pe Judith.

Şi au pornit la drum cu pas hotărât, scoicile de pelerinaj prinse de rucsac săltând în acelaşi ritm vioi. Pentru prima oară de la moartea lui Arne, Judith se simţea fericită. Se simţea mulţumită, cu sentimentul că făcea ceea ce trebuia să facă: să-şi înece sentimentul vinovăţiei în goana ei spre depărtări. Şi să mai fie, încă o dată, foarte aproape de Arne. Simţea în acest început ceva minunat şi aproape sfânt.

Au existat fiinţe înzestrate cu darul de a stabili o legătură mult mai înaltă cu spiritualitatea şi cu divinitatea, de-a lungul pelerinajelor lor. Iar Judith nu îşi dorea decât să se numere şi ea printre cei aleşi. Şi avea toată deschiderea, la fel ca Arne, era hotărâtă să se dedice din toată fiinţa sa acestei călătorii. Să simtă că se contopeşte în creaţie, că se regăseşte, reuşind să se împace cu sine.

— Dar de ce întârzie să apară şerpaşul nostru?

Vocea Estellei le-a readus nemilos pe tărâmul realităţii.

— Ce şerpaş? i-a răspuns Caroline tot cu o întrebare.

— Pentru bagaj! Călătoria spirituală mi-ar fi mult mai uşoară dacă aş avea pe cineva care să mă scutească de celelalte poveri.

— Ştiai bine la ce te înhami, a adăugat Caroline cu un surâs.

— O întrebare nu strică, nu? a insistat Estelle, netulburată, şi a pornit la drum, trăgând după ea, aparent cu hotărâre, un geamantan elegant, cu role supradimensionate. Comandă specială. Proiectat de Yves ca şi cum s-ar fi gândit la mine, a explicat ea, văzând-o pe Kiki cum o priveşte plină de uimire.

— Vehicul de teren, cu tracţiune integrală. L-aş fi putut proiecta şi eu.

— Parcă te ocupai de tacâmuri de unică folosinţă.

— Până acum. Dar mai nou în firmă a fost lansat un concurs intern. Thalberg a pus mâna pe un contract grozav. Imaginaţi-vă, biroul nostru trebuie să facă designul de vaze pentru Ikea. Iar câştigătorul îşi va vedea proiectul în sutele de magazine Ikea, care împânzesc toată lumea. Este marea mea şansă.

Estellei era pe cale de a i se face milă de Kiki. Oare din cauza acestui nou proiect devenise atât de nervoasă? De ani buni Kiki muncea din greu să-şi construiască o carieră. Şi nu era prima dată când povestea plină de entuziasm despre un concurs intern. Dar niciodată nu reuşise să dea marea lovitură. Era, oare, de mirare? Kiki desena obiecte de uz casnic, tacâmuri de unică folosinţă, farfurii, beţişoare pentru cocktail, mărunţişuri de tot soiul din plastic, produse de serie, în spatele cărora nici nu te puteai gândi că ar exista un designer. Fără să renunţe nicio clipă, însă, la convingerea că într-o bună zi va da lovitura. Că va scăpa de ştampila de unică folosinţă. În ceea ce privea profesia. Şi bărbaţii. Însă în atelierul lui Thalberg îşi făceau permanent apariţia designeri tot mai tineri. Interni imberbi, dar foarte motivaţi, plini de idei şi foarte dispuşi să o scoată cu totul pe Kiki în afara jocului. De data asta trebuia să reuşească.

— Designul este ca sportul de performanţă, i-a explicat ea Estellei. La treizeci de ani eşti considerat bătrân.

Estelle se întreba care mai putea fi statutul lui Kiki în lumea designului, câtă vreme trecuse de mult de cei treizeci de ani. Şi tot continua să se plângă:

— N-o să-ţi vină să crezi ce specie diferită sunt internii. Mişună peste tot cu o sticlă de apă în mână, butonându-şi neîntrerupt telefoanele mobile. Merg la petreceri doar ca să-şi poată posta rapid fotografiile pe Internet, continua ea, plină de indignare. Şi să se laude cât de *connected* sunt.

Însă prefera să treacă sub tăcere că nu ocolise deloc fraternizarea cu mai tinerii săi colegi, făcându-şi şi ea cont pe Facebook. Şi îndoielile care puseseră stăpânire pe ea când ajunsese să completeze rubrica de „stare civilă”: *it’s complicated* părea singura opţiune care să corespundă cât de cât situaţiei. Într-o singură săptămână adunase pe pagina ei de Facebook mai mulţi *exfriends* decât alţii într-o viaţă întreagă. Dar lucrurile nu s-au oprit aici. Când un anume Matthieu din Rouen s-a arătat interesat de ea, Kiki nu s-a mai putut abţine. Pentru nimic în lume nu putea să accepte ca Matthieu va citi pe pagina ei acel *It’s complicated,* în timp ce ea va afla la schimb despre căsnicia lui fericită cu fosta prietenă şi despre fiicele lor fermecătoare. Şi cu atât mai puţin avea chef să se lase studiată şi de mai tinerii săi colegi de birou, cu care nu avea decât o relaţie pasageră.

— Îmbătrâneşti, iubita mea, a comentat acru Estelle, atingând esenţa dilemei în care se afla Kiki.

Întotdeauna îi plăcuse să amâne totul de pe o zi pe alta, dar uşor-uşor începea să acumuleze un trecut pe cale să se transforme într-o povară. Şi, în acelaşi timp, îi era tot mai greu să îşi reprime gândul că marea ei carieră de designer va rămâne pentru totdeauna doar un vis. Asta dacă nu va reuşi să conceapă un proiect spectaculos. Ţinea aparatul mereu pregătit, gata să fotografieze orice i-ar fi putut oferi inspiraţie pentru viitoarea colecţie de vaze. Culorile stranii din sudul Franţei, mireasma zorilor, foşnetul potolit al

naturii, toate astea ar fi putut să-i trezească o idee ieşită din comun. Categoric, acum nu va mai rata momentul.

Eva rămăsese în staţia de autobuz, frământând telefonul în mână.

— Vin imediat, le-a strigat ea prietenelor sale.

Voia să vorbească fără martori în jur. Ştia că toate abia aşteaptă să o acuze pentru comportamentul ei de mamă exagerată. Dar, ca să poată porni la drum liniştită, trebuia să se asigure că acasă totul este în ordine.

Apăsa febril tastele telefonului mobil, apoi a început să-l scuture. Şi repede s-a urcat pe un colţ de stâncă, sperând că la înălţime se va schimba ceva. Zadarnic. Imposibil de stabilit legătura cu cei de acasă, rămaşi în tabăra de bază. Semnal zero.

Toată lumea se oprise în loc, aşteptând-o.

— Gata, am pornit, a strigat Eva, făcându-le semn cu mâna.

S-a grăbit să ridice rucsacul, pe care a reuşit să şi-l pună în spate cu mare greutate. Nu cumva îşi îndesase prea multe? Doamnele de marţi dispăruseră după prima cotitură când ea abia făcea primii paşi, gemând. Unu, doi, trei, patru. Căldura apăsătoare, rucsacul apăsător. Pantofii, nu. Nici nu era de mirare. Abia făcuse cinci paşi. Socotind că un pas măsura cam şaptezeci de centimetri, câţi paşi trebuia să facă până la Lourdes? A început să calculeze febril, dar când a văzut cifra apărută pe ecranul telefonului, i-a părut rău că fusese atât de curioasă. Până la Lourdes mai rămăseseră de parcurs aproximativ patru sute de mii de paşi! Din care avusese grijă să scadă porţiunile care urmau să fie străbătute cu autobuzul şi cu taxiul. Nu îşi punea nici cele mai mici speranţe în reuşită.

Eva nu avea de unde să ştie că după primul cot al drumului urma şi cea dintâi pauză. Involuntară. Căci primul cot a adus şi primul dezacord.

— Trebuie să o luăm spre stânga. Pe urmă drumul ne va duce drept la mănăstire, a anunţat Judith.

Estelle încerca să desluşească notiţele din jurnalul lui Arne, peste umărul lui Judith, care, observând-o, s-a ferit brusc.

— Ce secrete se ascund în carnetul acela? s-a revoltat Estelle.

Dar Judith prefera să nu continue discuţia. Contrar temerilor lui Arne, jurnalul devenise pentru ea o relicvă, însemnările despre mănăstire nu erau deloc ieşite din comun. Călugării benedictini îl întâmpinaseră cu multă căldură şi îi oferiseră pâine, brânză de capră şi chiar şi vin făcut de ei. În timpul slujbelor, totul era învăluit în cântări gregoriene. Judith aştepta cu nerăbdare să păşească în abaţia în care şi Arne îşi găsise refugiul. Cine ştie, poate călugării vor reuşi să-şi amintească de pelerinul cu înfăţişare de cowboy din Vestul Sălbatic.

— Lăsaţi drumul din stânga şi urmaţi cărarea mai puţin bătută spre est, i-a tulburat Caroline şirul gândurilor.

Citea textul din ghidul ei de pelerinaj. Comportament tipic pentru Caroline. Sub niciun motiv nu ar fi acceptat să se bazeze pe hotărârea altcuiva.

— Mergem mai departe spre dreapta.

— La stânga.

Ce era de făcut? Judith şi Caroline arătau amândouă cu degetul, dar în direcţii opuse.

Şi atunci, în sfârşit, le-a prins din urmă şi Eva, transpirată toată şi gâfâind din greu.

— Nu te apropia, atmosferă încărcată, i-a şoptit Kiki.

Judith şi Caroline stăteau faţă în faţă, fiecare cu agenda ei în mână, ca doi boxeri aşteptând bătaia gongului dinaintea primei runde. Judith se simţea sugrumată de indignare: cum de îndrăznea Caroline să se amestece?

— Pentru mine important este să urmez acelaşi drum ca Arne!

— Dar e o cale greşită.

— Cât timp parcurgi Calea Apostolului Iacob, nu poţi să procedezi potrivit unor planuri, aşa a scris Arne. Trebuie să rămâi deschis la cele ce-ţi ies în cale.

Celelalte trei se uitau pe rând când la Judith, când la Caroline, de parcă ar fi urmărit un meci de tenis.

— Şi eu sunt deschisă la orice. Câtă vreme însă mergem pe drumul corect.

— Este drumul meu, aşa cum l-am primit de la Arne.

— E vorba de Calea Apostolului Iacob, bine stabilită şi străbătută de sute de ani. Nu Arne a fost primul care a parcurs-o.

— Tu mă însoţeşti pe mine! Şi nu invers, a înfruntat-o Judith pe Caroline, cu o vehemenţă la care nu te-ai fi aşteptat din partea unei fiinţe atât de fragile şi de lipsite de puteri.

Şi a pornit mai departe, fără să mai ţină seama de Caroline şi de obiecţiile ei. În direcţia indicată de Arne în jurnalul său.

— Am venit aici ca să fim lângă Judith, a spus Kiki alăturându-i-se, nu înainte de a face un gest de scuză în direcţia Carolinei, urmată şi de celelalte două.

— Arne avea probabil ştiinţă de vreo scurtătură, s-a justificat Eva.

Estelle a pornit-o şi ea, comentând:

— Mănăstirile bine administrate exercită asupra mea un farmec irezistibil.

Rolele geamantanului său răpăiau rotund pe drumul plin de pietre.

Caroline făcuse o vizită specială la biroul de pelerinaj din Köln. Se informase şi îşi cumpărase şi acel ghid, singurul existent pentru traseul respectiv şi redactat în limba franceză. Era vorba, în definitiv, de un tronson mai puţin frecventat al Căii Apostolului Iacob. Ştia bine că Judith se înşela. Şi a mai făcut o ultimă încercare să le convingă:

— Astăzi trebuie să parcurgem cel puţin douăzeci şi opt de kilometri. Dacă pornim greşit, încă de la început, nu mai ajungem niciodată până la Lourdes.

Dar nimeni nu a avut nicio reacţie. Trecuseră toate de partea lui Judith.

Caroline a rămas în urmă, abătută. Iată-le pe doamnele de marţi supuse primei lor probe de foc, la doar cinci minute de la începutul pelerinajului. Mult prea devreme pentru o discuţie categorică, a hotărât Caroline, pornind-o furioasă pe urmele lor. Şi chiar atunci treceau prin dreptul unei pietre marcate cu scoica lui Iacob, aproape în întregime înghiţită de iarbă, din care nu se mai vedea decât săgeata. Care indica direcţia opusă.

12

„Cine o fi inventat toată povestea asta cu pelerinajul?” se sucea o întrebare în mintea Evei. Renunţase să-şi mai numere paşii. Sub arşiţa soarelui nemilos, pe drumul nesfârşit printre podgoriile monotone ce se lăfăiau pe pantele domoale ale dealurilor din jur, preocuparea ei cea mai mare era să supravieţuiască pasului pe care îl făcea şi să îşi adune puterile pentru următorul. Povara păcatelor ei atârna greu. Nici nu era de mirare, căci Eva obişnuia să se strecoare, în miez de noapte, la frigider. În timpul mesei mai reuşea ea, cu greu, să se abţină. Dar după ce făcea ordine pe câmpul de bătălie al bucătăriei şi punea la uscat ultima tură din rufele spălate de maşină, după ce dădea lămuriri despre cine mai ştie ce termeni latineşti şi cei patru copii dispăreau la culcare, se simţea golită de orice putere şi incapabilă să mai facă faţă tentaţiei. Poate că ar fi trebuit să gătească mai puţin. Când nu mai rămâne nimic, nu mai există nicio ispită. Dar Evei îi plăcea foarte mult ideea de a avea o casă deschisă, în care orice oaspete neaşteptat să-şi găsească oricând un loc la o masă îmbelşugată.

Ceea ce probabil nu era decât o tară din copilărie, când ea nu îndrăznea să invite pe nimeni acasă. Pentru că niciodată nu putea fi sigură că nu se va pomeni cu maică-sa, în extravagantele sale ţinute *flower power,* dând buzna şi prăvălindu-se rapid pe canapea, punând pe fugă pe toată lumea cu replici de genul „Eu sunt Regine, mai-marea Evei.” Regine se considera de departe cea mai bună prietenă a fiicei sale, dar şi o încarnare a tinereţii veşnice. Insista ca toţi să îi spună pe nume, dar asta nu o împiedica pe Anna, ori de câte ori Regine descindea în temutele ei vizite, să i se arunce de gât, adresându-i-se tandru cu „buni”. În această privinţă, Anna era incorijibilă. Nu peste multă vreme, Regine urma să împlinească şaptezeci de ani, iar unei bunici nu i te poţi adresa decât ca unei bunici. Şi

gata, gândea Eva, încrezătoare în viitorul aurit al noii generaţii.

Regine avea fără îndoială să se bucure că Eva pornise pe calea căutării de sine. „Trei săptămâni de India, doar aşa pot să suport celelalte unsprezece luni de Köln”, obişnuia ea să spună mai demult. Iar în copilăria sa Eva avea mereu sentimentul că şi ea face parte din acel univers al Reginei, nu tocmai simplu de digerat. Excursiile mamei sale în Ashram însemnau pentru Eva un mic arhipelag de extaz, ea fiind încredinţată bunicii Lore-cea-severă. Codul de reguli stricte ale bunicii Lore, din care nu lipsea nici mersul la biserică în fiecare duminică, se constituia pentru Eva într-un program pe cât de contrastant, pe atât de binefăcător. Seriozitatea, sentimentul de protecţie şi chiar interdicţiile, toate ajunseseră să îi placă mult Evei. Şi mersul la biserică, oricum. Fusese fericită când aflase că Frido era membru activ într-o comunitate catolică. Se simţise de la bun început la largul ei în familia socrilor, unde fusese primită cu toată căldura. Era genul de atmosferă cunoscută de Eva doar de la televizor, mai exact din ştirile legate de familia Walton. Din păcate, după cinci vacanţe în trei ani, Regine se săturase de India şi continuase să se caute pe sine la Köln. Şi poate că Evei i-ar mai fi făcut bine şi să îşi cunoască tatăl, cel puţin. Dar Regine refuzase întotdeauna să-i dezvăluie vreo identitate.

— Pe cine mai interesează astăzi chiţibuşurile astea mic-burgheze, a parat ea odată, când Eva revenise cu insistenţele ei.

— Pe mine, i-a mărturisit Eva cu prudenţă.

Dar Regine nu voia să mai audă nimic despre acest subiect.

De vise rele, în loc să se bucure de peisajul din jur, pe cât de neobişnuit, pe atât de fascinant, ea se târa cu atâta greutate, numărând fiecare pas, gândindu-se fără oprire la mama sa. Cu toate că depăşise de mult momentul, încercând din toată fiinţa ei să îşi organizeze viaţa cât mai departe de „modelul Regine”, uneori o încerca bănuiala că,

în realitate, preţuia ideea de casă deschisă, ospitalieră, în care copiii ei să-şi poată invita prietenii fără teamă, mai mult decât concretizarea ei propriu-zisă. Casa ei generoasă de la marginea parcului, cumpărată cu câţiva ani în urmă, era mereu în calea tuturor. Locul de joacă şi spaţiul pe care se putea pune de un fotbal, acoperit cu iarbă, constituiau un punct de atracţie pentru toată puştimea din cartier. Casa ei era prima pe care o căuta orice copil din cercul lor dacă i se făcea sete sau voia să meargă la toaletă, dacă avea nevoie de vreun plasture sau de un telefon, de o pompă de bicicletă, sau să mai meargă din nou la toaletă. Eva se ocupa de toate. Probabil era singura doamnă din Köln care îşi lăsa uşa casei deschisă, ca să nu fie nevoită să iasă de fiecare dată.

Înainte. Da. Mereu înainte. Încă un pas. Şi încă unul. Cât o mai fi? Eva şi-a ridicat privirea din colb şi a văzut lumina de la capătul tunelului. Drumul acoperit cu pietriş începea să urce lent. Nu mai avea nicio îndoială, de acolo, de la înălţime, vor vedea mănăstirea. În zilele noastre până şi călugării aveau telefon. Iar ea putea vorbi la Köln, în sfârşit. Şi a prins curaj, găsindu-şi puterile să străbată ultima bucată de drum. Se apropiau de capătul celei dintâi etape. De fapt, pelerinajul nu era chiar atât de dificil. Doar câţiva paşi mai aveau.

Dar odată ajunsă acolo sus, în vârful dealului, avea să constate că drumul ce se aşternea în faţa lor era la fel de pustiu. Şi atunci Eva a înţeles că făcuse o singură greşeală în privinţa pelerinajului. Mai exact că fusese de acord să ia parte la o asemenea aventură halucinantă.

13

— Nu e fantastic? a strigat Kiki, arătând spre priveliştea fascinantă ce se întindea spre Marea Mediterană şi staţiunea Narbonne Plage, aflate undeva, în urma lor.

Spre deosebire de Eva, care ofta şi gemea la fiecare pas, pe ea nu o supăra deloc mersul pe jos. Abia acum îşi dădea seama ce bine era că nu îşi permisese niciodată să aibă o maşină. Un avantaj nepreţuit. Atelierul Thalberg se afla la marginea oraşului, într-o veche zonă industrială. Bătrânele hale din cărămidă, unde pe vremuri se tranşa carnea, găzduiau acum cele mai importante firme de media şi design. Kiki străbătea distanţa pe bicicletă, indiferent de vreme. Doisprezece kilometri dus. Doisprezece kilometri întors. Ca să nu mai vorbim de drumurile la clienţi şi în atelierele de producţie. Şi astea tot pe două roţi le făcea, aproape întotdeauna. Prin urmare, era cât se poate de bine pregătită pentru orice marş.

Căldura îi mângâia pielea prin aerul încărcat de miresme bogate, de vară: pin, cimbru şi rozmarin. Lui Kiki îi era perfect egal dacă jocul de lumini şi de culori, de umbre şi de arome ar fi putut fi un scenariu divin, urmarea unui big-bang. Prefera să îi lase pe alţii să îşi bată capul cu aşa ceva. Ea era fericită doar că reuşise să evadeze din Köln, unde nu doar vremea era mai tot timpul mohorâtă.

Kiki nu le povestise nimic doamnelor de marţi. Prietenele ei nu bănuiau absolut nimic. Habar nu aveau de problemele ei de la atelier, şi nici de veştile proaste pe care le primea acasă în fiecare luni, odată cu fiecare extras de cont. Kiki muncea şaizeci de ore pe săptămână şi trăia în sărăcie. Thalberg pornea de la ideea de la sine înţeleasă că asocierea cu renumita sa firmă reprezenta o recompensă suficientă în cariera fiecărui angajat. Iar dacă nu ar fi existat banii împrumutaţi în secret de la Estelle, Kiki nici nu ar fi putut să ia parte la excursia lor anuală.

— De ce te laşi exploatată de Thalberg? a întrebat-o Estelle pe un ton critic, văzând-o că nu se poate despărţi de blocul ei de desen nici măcar în pelerinaj.

— Un loc de muncă la Thalberg echivalează cu o promovare în raiul designului, i-a explicat Kiki, plină de entuziasm.

Fusese atât de mândră atunci când, cu şase ani în urmă, Thalberg o lăudase pentru talentul ei, după prima întâlnire, când îi prezentase mapa. Thalberg, designer, artdirector şi abil om de afaceri. Thalberg, desemnat în repetate rânduri „Designer of the Year”, de diverse reviste. Thalberg, ale cărui proiecte le găseai expuse în cele mai importante muzee de design din lume. Acest Thalberg, prin urmare, credea în talentul ei. Considerându-l plin de vigoare, inovativ, spiritual şi stimulativ. Iar când a venit vorba de angajare, mintea ei era atât de îmbibată de laude, încât nici nu mai auzise ce sumă lunară fixă i se propunea. Mulţi designeri şi-ar fi dat şi cămaşa de pe ei doar să poată lucra la Thalberg. Kiki mersese însă un pas mai departe. Îşi dăduse şi ultima cămaşă, iar acum încerca să se descurce cu ceea ce o plătea Thalberg în schimbul sacrificiului ei.

— Thalberg este un adevărat fenomen, şi-a apărat Kiki statornicia. Ai ocazia să înveţi foarte mult de la el. Ar trebui să vezi cum reuşeşte, din câteva mişcări, să transforme o idee mediocră într-un proiect strălucit.

Omiţând, din prudenţă, să adauge că ultimul proiect mediocru de care se ocupase în stilul lui genial fusese chiar al ei. Tacâmurile alea nenorocite, pentru Airline! Încă din faza de concepţie fusese la un pas să se rănească rău cu propriul său prototip de cuţit. Din nefericire era prea bont, prea fragil, prea poros şi, mai întâi de toate, prea urât.

— S-ar spune că habar nu aveţi care sunt standardele actuale la business class, o admonestase Thalberg, de faţă cu întreaga echipă.

— Oricum, a mârâit Kiki doar pentru sine, cu cât mă plătiţi abia pot să-mi permit un zbor low cost. Unde se servesc doar sendvişuri uscate, a mai adăugat ea, dar

Thalberg ajunsese de mult în dreptul următorului birou, unde nici colegului care proiecta farfuria nu i-a mers mult mai bine.

„Designul este ca decatlonul. Trebuie să înveţi cum să te adaptezi perfect la trecerile bruşte dintre maxim şi minim”, învăţase în timpul studiilor. Dar acum refuza să mai accepte înfrângerile. Voia să se bucure, în sfârşit, de succes. Dorea să îi vină o idee care să o propulseze în fruntea armatei de designeri a lui Thalberg.

Orice ar fi putut să stea la baza colecţiei ei de vaze. Kiki fotografia totul, la fiecare pas. Un butuc de viţă noduros, care spunea povestea recoltelor trecute, o formaţiune curioasă de pietre, pe care se scălda în soare o şopârlă, o orhidee sălbatică de la marginea drumului, o pasăre de pradă încremenită maiestuos pe stâncile calcaroase din Massif de la Clape.

— E un hoitar care abia aşteaptă să-i pice un pelerin, a spus Estelle, aruncându-i o privire compătimitoare Evei, care gemea din greu.

Estelle nu simţea nimic pentru frumuseţile naturii.

— Acum ce mai fotografiezi? s-a interesat ea mirată, văzând-o pe Kiki aplecată pios peste o bucată de hârtie albită de cât zăcuse în soare.

— Priveşte culorile acestea stinse. Diafane ca o respiraţie, şi-a lăudat Kiki descoperirea, ştiind bine că modelele în culori şterse stârneau interesul Estellei doar dacă proveneau din colecţiile Emilio Pucci sau Missoni.

Kiki fotografia totul, pagini de ziar îngălbenite şi libelule ce purtau pe aripile lor întregul spectru de culori.

— Motivele naturale îi plac lui Thalberg.

— Johannes Thalberg se place doar pe sine, a prevenit-o Estelle, care îl întâlnise de câteva ori pe patronul lui Kiki live, la clubul de golf. Este într-atât de vanitos, încât cel mai mult l-ar atrage propriul său chip, reprodus la infinit, dacă s-ar putea.

Şi nici nu exagera prea mult. Iar originea lui Thalberg stătea la baza tuturor manifestărilor sale. Crescuse într-un

orăşel din Hessen. Localitatea era dominată de fabrica de pantofi. Toate mamele şi toţi taţii lucrau acolo. Cu excepţia familiei Thalberg. Ei erau proprietarii. Thalberg fusese crescut cu servitori şi învăţase de mic să ţină seama de diferenţele sociale. Patronul lui Kiki se învârtea în acele cercuri în care se întâlneau banii dintotdeauna cu spiritul antreprenorial modern. Într-o branşă în care toată lumea îşi spune pe nume, Thalberg păstra o distanţă apreciabilă faţă de angajaţii săi.

Contractul pentru vaze reprezenta pentru Kiki marea sa şansă să promoveze în liga superioară şi să le demonstreze tuturor de ce este în stare. Şi lui Thalberg, şi presei, care avea să relateze despre marea comandă a firmei Ikea. Vedea articolul în faţa ochilor: „Design divin” scria cu litere uriaşe, de culoare roşie, iar dedesubt geneza designului ei. „Ideile mi-au venit în timpul pelerinajului”, o propoziţie perfectă într-un interviu în revista *Schöner Wohnen*[2]. „Nu sunt credincioasă”, îi va mărturisi ea unei jurnaliste impresionate, „dar pelerinajul la Lourdes a marcat punctul de cotitură al carierei mele.”

Cam aşa avea să sune. Condiţia era să-i vină o idee care să merite titlul. „Design divin”: asta vâna acum.

În raza aparatului său de fotografiat a apărut deodată o insectă verde-electric, ce atârna în jos cu capul său triunghiular, sub câteva frunze, în aşteptarea unei prăzi imprudente, ce urma să fie capturată fulgerător cu una dintre perechile ei de picioare.

— Este o călugăriţă, a spus Caroline, recunoscând imediat insecta. Au devenit o raritate chiar şi în ţinuturile sudice.

Pentru încă o dată Kiki era impresionată de cunoştinţele vaste ale Carolinei.

— Călugăriţă? s-a mirat Estelle. De fapt, la ce ai putea să te aştepţi pe Calea Apostolului Iacob? Aici până şi insectele sunt catolice, a mai adăugat ea, uşor plictisită de peisaj. Ar

[2] Cunoscută revistă germană pentru amenajări de locuinţe (n. tr.).

fi trebuit să ajungem de mult la legendara mănăstire a lui Arne, a comentat în final.

— Nu ar fi trebuit deloc, a stabilit Caroline cât se poate de lapidar. Pentru că am pornit-o exact în direcţia opusă.

Rostise totul suficient de tare ca să ajungă şi la urechile lui Judith, care mergea solitar, în fruntea grupului.

14

Pe Judith o treceau toate sudorile. Şi nu din cauza soarelui, care se apropia încet de zenit, estompând culorile şi îndepărtând orice urmă de viaţă în marea de podgorii ce unduiau pe dealuri. Şi nici a celor întâlnite în cale. Pe Judith o neliniştea tot ceea ce nu reuşise încă să întâlnească. Pârâul idilic, cu apă rece, bună de băut, balustrada şubredă a punţii, unde Arne se rănise uşor, băncuţa din umbră, roasă de vreme, pinul lovit de trăsnet, din tulpina căruia crescuseră ramuri noi. Judith căutase zadarnic toate detaliile descrise de Arne în jurnalul său, cu o asemenea bogăţie de sentimente.

„Trebuie să te uiţi mai atent”, încerca ea să se convingă. Dar cum să mai fie în stare să perceapă ceva, când din spate o ajungeau permanent comentarii nu tocmai binevoitoare?

— Dacă nu găsim mănăstirea, a început Estelle, aş avea câteva idei. Asistenta mea a pregătit o listă cu toate restaurantele din împrejurimi, luată de pe Internet.

Şi imediat a scos la iveală din geamantan câteva file printate şi a început să recite cu voluptate meniul celui mai apropiat restaurant cu stele.

— Pateu de cerb cu fistic, raci de râu marinaţi în sos de vermut. Nu sunt nici douăzeci de kilometri, de aici. Putem să ne desfătăm după pofta inimii.

— În pelerinaj, trebuie să suferi. Altfel nu ajută la nimic, a informat-o Kiki. Iar la capătul drumului vei fi iertat de toate păcatele.

Poveştile savuroase o tentau pe Estelle mai ceva decât mâncarea aleasă. Iar stilul ei era să atace direct, viaţa fiind oricum prea scurtă ca să mai rămână timp să te învârti în jurul cozii:

— Iarăşi o istorie de amor cu final neprevăzut?

— Până ajungem înapoi, acasă, toate problemele se vor rezolva de la sine, i-a retezat-o Kiki, fără să se lase prinsă în plasă.

— Există oare şi probleme care se rezolvă fără să mişti un deget? s-a întrebat Caroline, pe un ton voios. Exact aşa îşi imaginează şi criminalii mei. Dar nota de plată tot vine, mai devreme sau mai târziu. Şi nu ai ce le face, nu ascultă de nimeni şi o iau razna.

Judith înţelegea prea bine toate aluziile. Însă, din păcate, ea nu avea deloc puterea de convingere a Carolinei, şi nici prezenţa de spirit a Estellei. Arne ar fi găsit cu siguranţă o replică amuzantă în arsenalul său. El reuşea întotdeauna să înlăture tensiunile cu glume bine plasate.

Un zgomot strident i-a întrerupt brusc şirul gândurilor sale tulburi. Suna telefonul Evei. Fericită că ajunseseră în sfârşit într-o zonă cu semnal, Eva a răspuns imediat.

— Frido! Ce faceţi? Mi-am făcut o mulţime de griji.

Din nefericire, legătura era atât de proastă, încât trebuia să urle din răsputeri ca să se facă înţeleasă, fiind obligate cu toatele să ia parte la discuţie. Şi nu era deloc greu de ghicit ce spunea Frido.

— Frido, sunt sigură că am pregătit sosul.

Indicaţiile ei se succedau în ritm alert, sacadat. Judith era foarte mirată de câtă răbdare putea să aibă Eva în ceea ce îl privea pe Frido.

— În congelator, nu în frigider.

— Şi în sertarul din mijloc?

— Cu litere roşii.

Evei îi venea foarte greu să vorbească şi să meargă, în acelaşi timp. Nu mai avea aer.

În vreme ce Judith, pe tăcute, ridica o scurtă rugăciune spre cer, Kiki a propus cu hotărâre:

— Pe zece euro, Frido rămâne astăzi nemâncat.

— Până şi pudelul meu e-n stare să-şi găsească singur mâncarea, a contrazis-o Estelle, urmărind cu atenţie evoluţia dialogului cu Frido.

— Exact! Şi acum trebuie să pui totul la încălzit, îi explica Eva, ca la curs.

Iar Estelle s-a gândit imediat la tot ce putea fi mai rău:

— Sper că ştie cum se foloseşte cuptorul cu microunde.

Abia apucase să-şi termine gândul, că Eva a scos un strigăt plin de indignare:

— Frido, în niciun caz la microunde!

— Estelle, nu ţi-ar strica să mai găteşti şi tu câteodată, a chicotit Kiki.

— Ştiu să gătesc, i-a răspuns Estelle cu prefăcută indignare. Când e vorba de ceai, nu am nicio taină.

Judith mai citise câte ceva despre pelerinaje. Şi în niciuna dintre relatări pelerinii nu le acordau asistenţă prin telefonul mobil celor rămaşi acasă, şi nici nu le ţineau lecţii despre cuptorul cu microunde şi consecinţele utilizării sale – distrugerea antioxidanţilor, cu efecte secundare precum arterioscleroza, cancerul ori cataracta.

Între timp, obrajii Evei deveniseră roşii ca focul.

— Ştiam că nu-i va fi uşor lui Frido, a murmurat ea. Dar nu-mi imaginam că am de-a face cu un analfabet.

Apoi, clătinând din cap, a ridicat mâna de pe microfon şi şi-a reluat tonul femeii răbdătoare:

— Trebuie să încălzeşti sosul în bain-marie. Ia o cratiţă obişnuită şi pune apă în ea. Nu, nu pe cea roşie. Exact. Cinci până la şapte minute. Da, rămân la telefon, sigur că da.

Dar Judith renunţase să o mai asculte. Descoperise ceva. Acolo, în faţă, acela trebuia să fie podul. Puntea îngustă, peste pârâu, cu balustrada ruginită, înclinată într-un unghi periculos. Şi a răsuflat uşurată. Va găsi şi colţul acela de fier în care se rănise Arne la mâna dreaptă. Erau pe calea cea bună. Începea să îşi recapete convingerea, mângâind metalul tăios, ştiind prea bine de ce pornise într-o asemenea aventură.

Însă îndoielile aveau să o copleşească din nou, lucru deloc de mirare, după încă două ore de marş forţat, când în

cale avea să le mai iasă încă o dată aceeaşi punte. Cu aceeaşi balustradă strâmbă, cu marginea ei ascuţită, care făcea atât de anevoioasă traversarea. Dar de data aceasta din partea stângă. Judith era bucuroasă că nu apucase să le împărtăşească prietenelor sale mai multe amănunte despre cele scrise în jurnal.

15

Suficient! Aveau nevoie de o pauză ca de aer. Sleită de puteri, Judith s-a aşezat pe jos, la umbra unui pin de pe marginea cărării.

Kiki s-a extras din pantofii ei de sport, masându-şi degetele chinuite. Mântuirea de păcate era cu adevărat o trudă. Şi cele mai expuse erau extremităţile.

— Mi-au amorţit picioarele, a început ea să se plângă.

Estelle, care se întinsese pe iarbă ca un înger căzut în zăpadă, a strâmbat din nas, dezgustată:

— Judecând după miros, am crezut că li s-a întâmplat ceva mai grav.

Până şi Kiki, cea mereu dispusă să caute şi să găsească partea bună a lucrurilor, îşi pierduse răbdarea.

— De câteva ore ne învârtim în cerc, s-a plâns ea, aruncându-i o privire plină de reproş lui Judith.

— Cât se poate de limpede, nu suntem pe drumul cel bun, a rostit Estelle adevărul ştiut de Caroline de la bun început.

Judith evita să se uite în ochii Carolinei. Desigur, avea nedumeririle ei, desigur o frapase absurditatea situaţiei. Dar toate astea nu îi priveau decât pe ei doi, pe Arne şi pe ea. Străduindu-se să salveze aparenţele, atât cât se mai puteau salva, s-a simţit datoare să spună ceva:

— Nu are chiar atât de mare importanţă. Important e doar ce se petrece în adâncul fiecăruia.

Estelle se hotărâse şi ea să îşi scoată pantofii. Băşici. Băşici înfiorătoare. Carne vie!

— Arne susţinea că pelerinajul trezeşte simţiri la care altfel nu ai avea cum să ajungi, a continuat Judith netulburată.

— Cum că ai vrea să ucizi pe cineva, a hotărât Estelle.

— Pelerinajul este un gest de conştiinţă, Estelle, a luminat-o Judith cu blândeţe. Abia atunci corpul se

adaptează, firesc, la noul tempo de viaţă. Doar aşa te redescoperi.

Tonul solemn-ezoteric şi şoaptele ei atotştiutoare i-au spulberat Estellei orice îndoială:

— Cine spune asta? Arne, profetul? Ia să vedem.

Şi, curioasă, a întins mâna după jurnalul lăsat în iarbă, fără să reuşească însă să ajungă la el, deoarece Judith i-o luase înainte, apucându-l cu repeziciune. Iar acum îl strângea la piept. Testamentul lui Arne nu privea pe nimeni.

— Voiam să aflu doar ce condiţii spirituale ar trebui să îndeplinesc, s-a apărat Estelle.

Judith fierbea de neputinţă, cu nervii întinşi la maximum. De ce acceptase ea să o pornească împreună pe Calea lui Iacob? Ar fi trebuit să plece singură. Să meargă pe urmele lui Arne nu era deloc simplu, şi fără amestecul doamnelor de marţi. Iar comentariile lor acide, critica lor mută şi permanenta sporovăială din fundal otrăveau toată atmosfera. Şi a simţit nevoia să se îndepărteze puţin de grup, ca să se poată concentra asupra unui singur gând: de ce venise în Franţa? Dorea să încheie jurnalul lui Arne cu un capitol respectabil.

Apoi a deschis carnetul cu atenţie şi a deşurubat capacul stiloului lui Arne. Judith nu mai ţinuse un stilou Pelikan în mână de pe vremea când caligrafia stângaci în caietele ei de şcoală primară, iar modelul respectiv nu se mai fabrica demult, fiind aproape un obiect de muzeu. Expirat aproape în adevăratul sens al cuvântului, pentru că, în loc să aştearnă pe hârtie o notiţă aleasă şi înţeleaptă, prima contribuţie a lui Judith în jurnalul lui Arne a fost o pată albastru-cobalt. Simţea cum i se umplu ochii de lacrimi, lucrurile mărunte reuşeau să o tulbure teribil. O melodie pe care obişnuiau să o asculte împreună la radio, o scrisoare de la Volvo, prin care Arne era invitat să participe la prezentarea unui nou model, farfuria cu urme de lapte uscat, pe care Arne o umplea mereu ca să atragă la ei în

balcon pisica vecinilor. Şi acum, urma urâtă din jurnalul lui. Probabil că Arne ar fi încercat să interpreteze cât mai convenabil conturul petei, aşa cum îi citise şi ei viitorul în forma norilor de deasupra Mării Baltice, în prima lor vacanţă împreună.

— Sunt un versat cititor în nori, îi spusese el cu toată convingerea, asigurând-o că norii au forma unui tort de cireşe, cum sunt cele din Pădurea Neagră. Ne aşteaptă ani dulci şi îmbelşugaţi, îi şoptise el în ureche.

Iar Judith îi acordase tot creditul. Până la proba contrarie.

Încerca să-şi alunge gândurile. Voia să se scuture de tot trecutul. Să nu-i mai fie dor de Arne. Unii oameni ţin un jurnal, pentru aducere-aminte. Judith dorea să scrie ca să uite. De nori şi de tot ce a urmat. Şi nici nu era nevoie de cine ştie ce fantezie ca să interpreteze pata de cerneală. Arăta ca un nor de furtună. Zeii erau pregătiţi să-şi dezlănţuie fulgerele asupra ei.

Şi atunci a început să întoarcă în grabă pagină după pagină, până la început. Joi, 17 iunie. Şi iarăşi a rămas blocată. Ce ar fi putut să scrie despre prima etapă a pelerinajului? Respectase întocmai indicaţiile din jurnalul lui Arne. Dar tot o luase razna. Nu avea nicio explicaţie şi încerca să se convingă că totul era doar din cauza oboselii.

16

— Ştiu ce ne lipseşte, a strigat Eva vesel.

Reuşise să le ajungă din urmă, gâfâind, şi pricepuse dintr-o privire că treburile mergeau cât se poate de prost. Judith stătea ceva mai departe, în poziţie lotus, cu podul palmelor spre cer, cu ochii închişi.

— Acum se gândeşte la Arne mai mult decât o făcea când era în viaţă, a comentat Estelle comportamentul ei straniu.

— Şi-a pierdut soţul, Estelle. Asta nu putem trece cu vederea, a sărit Eva în apărarea ei.

Îşi făcea griji pentru Judith. Dintre doamnele de marţi, Judith fusese întotdeauna regina dramelor. Încă de pe vremea lui Kai, prefera să îşi întoarcă problemele pe toate feţele, în loc să încerce să şi le rezolve. Dar după dispariţia lui Arne, amuţise cu totul. Iar tăcerea ei era un semnal de alarmă.

Eva s-a descotorosit de rucsacul ei greu, gândindu-se mulţumită că familia ei se bucura de un prânz bun, la Köln. Aşadar se putea îngriji puţin şi de sine. Şi de prietenele ei, care aveau multă nevoie de o vorbă bună. Şi, spre marea lor surprindere, a început să scoată din rucsac tot ce era nevoie pentru un picnic de neuitat. Inclusiv o faţă de masă din plastic foarte subţire, în care Kiki a recunoscut cu emoţie unul dintre primele ei proiecte de la atelierul Thalberg, care însă în scurt timp a fost acoperită de toate bunătăţile: măsline, salam, brânză, plăcinte din foi, alături de crochete cu parmezan, minibrioşe cu roşii uscate, nuci şi rondele de morcov. Un gest total iresponsabil, să cari aşa ceva după tine într-un pelerinaj, ceea ce însă s-a dovedit o armă culinară secretă ce a avut darul să le redea tuturor puterea de viaţă.

— Eu îl înţeleg bine pe Frido. Nici mie nu mi-ar face plăcere să mă abandonezi. Eşti nemaipomenită, a oftat Estelle.

Eva, de o timiditate ieşită din comun, era copleşită, niciodată nu ştiuse să primească un compliment.

— Câteva nimicuri, nici nu merită discuţia, le-a domolit ea.

În realitate, pierduse câteva zile cu plănuirea şi pregătirea picnicului. Ca să nu mai vorbim de osteneala de a căra un rucsac atât de încărcat.

Eva a aranjat totul pe farfurii de plastic şi şi-a servit prietenele, bucurându-se să vadă cât de mult le place. După orele nesfârşite de marş, un loc la umbră părea o adevărată ţară a minunilor. Doamnele de marţi stăteau leneş întinse pe iarbă, savurând bunătăţile aduse de Eva, contemplând în voie colinele din jur. Stânci golaşe ţâşneau din frunzişul de un verde-saturat, văzduhul tremura în dogoarea amiezii şi cicadele ţârâiau povestea lor fără sfârşit. Mirosea a colb uscat, a rozmarin şi a concediu. Încet-încet, extenuarea lăsa loc simţirilor înalte. Erau la drum. Departe de Köln, oraşul despre care puteai umple o jumătate de volum doar cu descrierea ororilor din Barbarossaplatz.

Ar fi putut să fie un picnic perfect. Asta dacă Judith nu s-ar fi separat de grup şi dacă tehnologia modernă, atât de capabilă să deranjeze oriunde şi oricând, nu ar fi intervenit. Exact în momentul în care Eva se pregătea să ia prima înghiţitură, a început să-i sune telefonul. Şi, ca de obicei, instantaneu a intrat în acţiune. Sentimentul devastator că la Köln s-ar putea petrece ceva în neregulă nu-i dădea pace.

— Alo, Lene? Cum? Cinci la matematică? Cum s-a întâmplat una ca asta? a oftat Eva.

Fiica ei intra în panică pentru orice fleac, iar Eva, care se străduia din răsputeri să o consoleze, a văzut dintr-odată privirile ucigătoare ale prietenelor ei. De unde atâta

dispreţ? Şi cu ce drept? Estelle avea doi fii vitregi, oameni în toată firea, care trăiau departe, copiii Carolinei ieşiseră bineînţeles perfecţi, Kiki se împotmolise în căutarea tatălui potrivit, iar Judith s-a gândit la copii doar când a fost prea târziu. Niciuna dintre doamnele de marţi nu avea idee ce înseamnă să tragi de patru copii prin şcoală. Regine susţinea că totul poate fi pus pe seama lipsei unor intervenţii prompte în perioada primei copilării. Odată ratate anumite intervale de timp importante în dezvoltarea copilului, decalajele devin inevitabile. Reginei îi venea uşor să susţină aşa ceva. Dar Eva ar fi vrut să o vadă cum s-ar fi descurcat ea cu patru copii. Cum ar fi dus ea patru copii la programele de cimentare a relaţiei părinte-copil, de educaţie muzicală timpurie şi de limba chineză. Şi să nu uităm de testele de inteligenţă, în momentele în care la şcoală mai apăreau şi unele probleme. Uneori avea sentimentul că ar fi singura mamă care nu pune notele proaste şi lehamitea cronică pe seama unor înalte înzestrări intelectuale. *Underachiever,* aşa se numeau ei în curtea şcolii. În cazul Lenei, era vorba doar de o pubertate combinată cu o indolenţă tipică. Iar ea nu putea să o ignore. Nici chiar dacă se afla în pelerinaj? Sub nicio formă nu ar putea să urmeze exemplul Reginei, care dispărea săptămâni întregi, fără să îi mai pese de ceva. Un coşmar! De când ajunsese în Franţa, maică-sa îi revenea în minte la fiecare cinci minute.

17

— Când ne-am cunoscut noi, Eva voia să promoveze la centrul de cardiologie de la Paris. Dar în scurt timp s-a căsătorit cu Frido, a făcut tot şirul de copii şi n-a mai ajuns să termine nici măcar cursul de limba franceză, a mormăit Estelle.

— Nici tu nu l-ai terminat, i-a replicat Caroline, tot cu gura plină.

— Eu, cinstit vorbind, m-am străduit. Şi chiar îmi imaginam că am talent. Până când, la prima mea vizită în Franţa, a trebuit să îmi cumpăr un bilet de autobuz, a mai adăugat Estelle, plasând cu talentu-i bine ştiut una din pauzele ei semnificative.

— Şi? a întrebat-o Kiki cu nerăbdare.

— Nu mai ştiu precis cum am spus, dar şoferul trebuie să fi înţeles „dă-ţi pantalonii jos”.

Şi a izbucnit în hohote de râs, fără să se poată abţine chiar dacă Judith o privea plină de dezaprobare.

— De aceea studiezi acum limba polonează, a tachinat-o Kiki pe Estelle.

— Altfel cum m-aş înţelege cu menajera? Ea spune mereu una şi aceeaşi propoziţie, din care eu nu reuşeam să pricep nimic.

— Şi până la urmă ai reuşit? s-a interesat Caroline.

— *Nu vă fie teamă, soţul meu o lipeşte la loc,* a imitat-o Estelle, cu accent polonez.

Şi iar hohote de râs.

— Nu puteţi să vă abţineţi? a intervenit Judith.

Caroline s-a oprit instantaneu, dar Kiki şi Estelle s-au lăsat cu totul în voia veseliei lor prosteşti.

— Probabil că avem alergie la cadrul natural, a sugerat Estelle. Prea mult polen, prea mult aer curat, ceva trebuie să ne fi picat strâmb.

Însă Judith îşi epuizase toate rezervele de răbdare.

— Pentru voi, toată povestea asta nu-i decât o farsă enormă, le-a reproşat ea. Pentru mine, însă, nu e. Eu vreau să trăiesc această experienţă aşa cum a trăit-o şi Arne. Mi-am imaginat totul atât de frumos şi... şi... şi acum nici nu mai ştiu exact unde am ajuns.

Iar ochii i s-au umplut de lacrimi, fără să îşi mai poată stăpâni oboseala şi disperarea ultimelor ore.

— Deşi îmi propusesem să fiu tare, a mai reuşit ea să adauge cu multă greutate.

Îngrijorarea a luat locul hohotelor de râs, Kiki îşi muşca buza, complet derutată, cu un sentiment de vinovăţie, ceea ce însă nu pusese stăpânire şi pe Estelle, tot mai deranjată în ultimul timp de tendinţa lui Judith de a-i pune o aură de sfânt soţului său dispărut. Ea care, cu ceva timp în urmă, se plângea mereu că era sufocată de sentimentele lui, acum uitase totul. Dar, spre uşurarea Carolinei, Estelle s-a abţinut de la alte comentarii. Până şi ea putea fi conştientă că se ajunsese la limită.

Caroline s-a mulţumit să o strângă în braţe pe Judith, nefiind deloc interesată să-i demonstreze că avusese dreptate, gândindu-se la cei cincisprezece ani care le legau şi la cei patru sute treizeci de kilometri pe care îi mai aveau de străbătut împreună, până la Lourdes. Patru sute douăzeci şi şapte, mai exact. Pentru că ea, Caroline, ştia cu precizie unde se aflau.

— Poate că nu ştim exact pe ce drum a mers Arne, dar ştim bine unde voia să ajungă.

Judith abia dacă a reacţionat. Era la capătul puterilor.

— E inutil. Pelerinajul nu face decât să agraveze şi mai mult toată situaţia, a suspinat ea. Cel mai bine ar fi să fac cale întoarsă.

— Exact asta trebuie să şi facem, a asigurat-o Caroline, scoţând imediat ghidul său de călătorie. Şoseaua se află la câteva sute de metri de aici. E calea cea mai scurtă de întoarcere la drumul nostru. Sunt doar câţiva kilometri.

— Unde întârzie medicul de la urgenţă, doar am zis că am nevoie de el! a mai adăugat Estelle, prăbuşindu-se ca la teatru.

18

Se spune că, odată cu trecerea anilor, câinii încep să semene tot mai mult cu stăpânii lor. Dar la fel se întâmplă, de fapt, cu toate animalele din preajma oamenilor. Pentru că era greu de spus cine a fost mai surprins să întâlnească pe un drum de ţară părăsit cinci doamne singure, evident de la oraş, obosite şi transpirate: ţăranul taciturn sau oile sale, care priveau ciudatul grup de pelegrine de sus, de la înălţimea remorcii în care erau transportate. Nici nu a fost nevoie de prea multe cuvinte. Omului nu îi trebuia nicio explicaţie ca să priceapă că era nevoie de un gest creştinesc, de iubire de aproape. Fără să scoată un cuvânt, a coborât oblonul cu scară de acces şi a împins oile într-o parte. Şi, cu un gest simplu, le-a invitat pe cele cinci doamne să se instaleze comod la el în remorcă.

Judith s-a urcat prima, dând astfel semnalul că, pentru moment, era dispusă să uite de jurnal şi de indicaţiile lui. Caroline şi Eva au urmat-o. Chiar şi Kiki a renunţat la o repriză din lupta ei pentru iertarea păcatelor. Ajunseseră, toate patru, la o înţelegere mută: pentru prima zi de pelerinaj efortul depus era suficient. Dacă nu cu vârf şi îndesat! Dar oricum suficient ca să poată renunţa la mersul pe jos, pentru moment.

Doar pe Estelle o rodea îndoiala. Nu aveai cum să ştii în ce măsură oile franceze nu erau dornice să îşi răzbune semenii, gândindu-se doar la mielul de Paulliac cu care se desfătase cu o seară în urmă, la Montpellier. Miel de lapte cu dulceaţă de ceapă. I se părea că trecuse o veşnicie de atunci. O amintire venită parcă dintr-o viaţă anterioară. Dintr-o viaţă frumoasă. Altfel, suprafaţa murdară a platformei nu era deloc ademenitoare. Dar avea de ales? Gândul înfiorător că ar mai fi fost nevoită să străbată şi numai un metru pe jos a împins-o să facă eroicul gest şi să declare război fobiei ei pronunţate faţă de tot ce ţinea de gospodăriile ţărăneşti. În vreme ce Estelle se străduia să-şi

găsească un loc sigur, cât mai departe de oi, Eva se instalase comod pe podea, aşezată turceşte, ocupându-se mulţumită de resturile picnicului ratat.

Maşinăria s-a pus în mişcare, clătinându-se din toate încheieturile. În uruitul îngrozitor al motorului, vântul purta mirosul de oi direct spre Estelle. Din cabină răzbătea până la ele un radio obosit, o voce ieşită ca din trecut, da, Les Poppys cântând despre cum nimic nu se schimbă. *Non, non, rien n'a changé.* O melodie simplă, care a reuşit însă să le dea puteri doamnelor de marţi.

— Versurile piesei le-am tradus în timpul cursului de franceză, a strigat Kiki.

Estelle îşi aducea vag aminte că văzuse cândva grupul de copii francezi la televizor. Probabil într-o vreme când Rudi Carrell era eroul incontestabil al serilor de sâmbătă.

Kiki a început să bată din palme şi să cânte. *Mais tout a continué, mais tout a continué.* Totul a mers mai departe, ca înainte, spunea povestea. Nimic nu s-a schimbat. *Non, non, rien n'a changé.*

Judith s-a molipsit şi ea de exuberanţa cântecului şi a început să fredoneze refrenul, împreună cu Eva şi Estelle, în timp ce Kiki făcea solo voce pe strofe, fără să fie foarte sigură de cuvinte, lipsă bine suplinită prin gesturi generoase.

— Eu cânt îngrozitor de fals, le-a asigurat Caroline, preferând să se ţină de-o parte.

Pentru ea era suficient să le privească. Şi, în vreme ce ele cântau voios, tractorul, cu remorca lui cu tot, îşi croia calea printre dealurile domoale, întâlnind şi alte grupuri de drumeţi împrăştiaţi, dovada clară că nu doar ele optaseră pentru acea versiune izolată a Căii Apostolului Iacob.

Estelle era fericită: probabil nici nu exista loc mai potrivit decât remorca tractorului din care să se poată admira splendoarea peisajului, cântărind în acelaşi timp şi trăinicia prieteniei lor. Pentru că, daca s-ar fi cunoscut astăzi, nu ar

mai avut nicio şansă să se apropie unele de altele. Dar acum, după cincisprezece ani, ele îşi puteau spune în faţă adevăruri care altfel ar fi condus la drame.

Non, non, rien n'a changé. Nimic nu s-a schimbat. Toate aveau să rămână la fel. Indiferent ce s-ar întâmpla.

Estelle, care îşi lăsase bietele sale picioare chinuite să atârne în afara platformei, la un moment dat a simţit o atingere blândă pe ceafă şi când s-a întors puţin, s-a trezit privită de aproape de doi ochi umezi de oaie, care de fapt măsurau tandru blăniţa de la hanoracul său. Exact cum spusese Judith: „În pelerinaj te redescoperi."

În orice caz, după cum avea să constate Estelle, gustul ei vestimentar făcea o bună impresie în rândul ovinelor.

19

Tractorul s-a oprit scârţâind din frâne în faţa celui dintâi loc de popas de pe traseul lor, Auberge Sainte Marie, pensiunea Sfintei Fecioare. Reuşiseră să străbată prima etapă. La fel de tăcut ca atunci când le invitase în remorca sa, ţăranul a dat jos oblonul şi le-a ajutat pe doamne să coboare.

Atmosfera satului amintea mult de Evul Mediu. De-a lungul uliţelor înguste se îngrămădeau case înalte, cu două etaje, din piatră neprelucrată cenuşie, ocru şi galben-mat, cu faţade care spuneau prea limpede povestea luptei fără sfârşit în faţa declinului. Şi a intervenţiilor umane care aveau loc doar atunci când situaţia devenea disperată.

Caroline se bucura că mica lor aventură cu tractorul luase sfârşit. Cât călătoriseră prin sat, remorca se apropia periculos de ziduri, fără ca şoferul să fi considerat necesar să reducă viteza. Iar urmele de pe pereţi demonstrau că nu toată lumea reuşise să păstreze distanţa. Şi poate tocmai de aceea casele aveau ferestre atât de puţine şi atât de mici. Iar dimensiunile lor ţineau seama mai degrabă de obiceiurile locului decât de legile esteticii.

Faţadele aveau un aer mai degrabă neprietenos, puţinele geamuri fiind acoperite cu obloane şi jaluzele. Doar farfuriile de satelit mai făceau legătura cu lumea, în acel sat în care nu se petrecea niciodată nimic.

Auberge Sainte Marie se afla într-o piaţetă, alături de o bisericuţă, o *charcuterie* (cârnăţărie) şi o mică tutungerie, unde te puteai pune la curent nu doar cu situaţia mondială, ci şi cu ultimele bârfe locale. Unde în acele momente se dezbătea intens situaţia celor cinci doamne venite de departe, care se rătăciseră prin lumea lor.

Caroline cerceta cu atenţie statueta cioplită în lemn a Sfintei Protectoare, aşezată într-o firidă din zidul masiv al pensiunii, chiar la intrare. Maria era înveşmântată în alb,

faldurile fiind prinse într-un brâu albastru, şi pe fiecare picior avea câte un trandafir de aur. Exact aşa o descrisese în 1858 Bernadette Soubirous, fiica unui morar în vârstă de paisprezece ani, după ce Sfânta Fecioară i se arătase într-o mică peşteră. Caroline citise povestea pe Internet, prilej cu care constatase, fără voie, că în lumea noastră laicizată dacă dai o căutare pe Google pentru pelerinajul la Lourdes ţi se livrează la pachet şi fiica Madonnei, purtătoare a aceluiaşi nume.

După părerea ei, povestea spusă de Bernadette nu părea foarte plauzibilă. „Nu vă promit fericirea pe lumea asta, ci doar pe cealaltă”, se pare că ar fi auzit copila, iar soluţia la îndemână a fost să se pună totul pe seama Sfintei Fecioare, ca să nu mai fie nevoie de nicio altă investigaţie.

În virtutea deformării profesionale, pentru Caroline era imposibil să-şi reprime reflexul de a verifica toate declaraţiile, indiferent cât de verosimile şi de demonstrabile ar fi părut. Şi o scoteau din fire poveştile confuze, care însemnau pentru ea muncă şi complicaţii şi nopţi pierdute şi surprize neplăcute la tribunal. Vocile care şopteau ceva în taină erau invocate mai ales de clienţii prea puţin dispuşi să îşi asume răspunderea propriilor lor fapte.

În acelaşi context, Caroline se mai oprea şi asupra remarcabilei coincidenţe că uluitoarea apariţie de la Lourdes se armoniza atât de bine cu dogma despre concepţia imaculată a Mariei, adoptată de Biserica Catolică doar cu patru ani înainte. *Que soy era Immaculada Councepciou,* fusese răspunsul primit de Bernadette de la acea minunată prezenţă, ce plutea pe fundalul peretelui de stâncă, arunci când ea o întrebase cine este. „Eu sunt imaculata concepţiune.”

Şi încă un lucru mai rămânea de neînţeles pentru Caroline. Concepţia imaculată nu se referea de fapt la Isus, ci chiar la Maria. Prin dogma respectivă, papa Pius al IX-lea stabilise, ca învăţătură a credinţei, că nu doar Isus fusese produsul unei naşteri virginale. Printr-un gest de graţie

divină, şi Maria a fost ferită, din prima clipă, de păcatul originar. Deşi Ana, bunica lui Isus, rămăsese însărcinată pe cale cât se poate de naturală. Caroline se frământa îndelung. Ca să poţi accepta una ca asta, era neapărată nevoie să fii catolic.

În orice caz, niciun avocat al părţii adverse nu ar fi avut vreo şansă înaintea ei, cu o asemenea argumentaţie aventuroasă. Dar probabil că lucrurile erau cu totul altfel judecate în cadrul religiei. Puteai să crezi sau nu. În ceea ce o privea pe ea, însă, nu credea niciun cuvânt din povestea Bernadettei. Şi nici în apa tămăduitoare de la Lourdes nu îşi punea prea multe speranţe. Caroline citise că studiile ştiinţifice nu evidenţiaseră nimic neobişnuit în conţinutul de substanţe minerale al izvoarelor de la Lourdes. În limbajul obişnuit, lichidul supus analizei era apă potabilă. În schimb, credinţa oamenilor în legenda Bernadettei şi prezenţa numelui ei pe firma unei pensiuni nu o deranjau câtuşi de puţin.

Strigătul de bucurie i-a întrerupt şirul gândurilor.

— Sainte Marie! a exclamat Judith, am revenit pe traseul lui Arne, sărind fericită de pe platformă, aproape nevenindu-i să creadă în norocul neaşteptat. Vom dormi unde a dormit şi Arne. Poate nu am urmat exact traseul lui, dar acum am regăsit drumul cel bun. O să vedeţi, locul e nemaipomenit! Arne a fost foarte încântat. Au crame, paturi moi, extrem de comode, şi băi spaţioase. Exact ce ne trebuie după o asemenea zi. Lui Arne nu îi venea să mai plece.

Îşi regăsise vocea, iar nesiguranţa care pusese stăpânire pe ea se risipise cu totul. Acum, ajunsă în sfârşit pe urmele lui Arne, Judith era pregătită să preia din nou conducerea. Totul era în ordine.

Până în momentul în care patroana pensiunii, Ginette, trăită o viaţă întreagă sub soarele nemilos al Sudului, le-a deschis cu un scârţâit uşa camerei. Caroline nici nu mai simţea nevoia să inspecteze şi restul pensiunii, fiindu-i de

ajuns ca să îşi alunge şi ultima îndoială: ceva era în neregulă cu jurnalul lui Arne. Şi acel ceva nu era deloc o eroare neglijabilă în indicarea unei direcţii de mers.

20

— Eu vreau patul de sus, a anunţat Kiki binedispusă, urcându-se în viteză cu bagaj cu tot în patul suprapus, cel mai apropiat de fereastra oarbă.

Prietenele ei nici nu îşi reveniseră din şoc. Din şocul provocat de luxul ce le înconjura. Locul avea o austeritate de chilie, care nu era dată doar de crucifixul supradimensionat care împodobea încăperea.

O lampă cu neon arunca o lumină nemiloasă asupra detaliilor deprimante: trei paturi suprapuse, un scaun, o masă strâmbă şi un dulap de haine cu şase umeraşe şi şase uşi care nu se mai închideau bine de mult. Totul furniruit în cea mai nobilă melamină. Pe paturi, pături de lână lăbărţate, care ar fi putut să atragă atenţia unor colecţionari de obiecte antebelice.

— Am o prietenă care face genţi din aşa ceva, care se vând ca pâinea caldă, s-a entuziasmat Kiki.

Nu avea nici timp şi nici chef să-şi bată capul cu amenajările interioare ale acelei pensiuni. Şi nici cu însemnările din jurnalul lui Arne. Kiki ardea de nerăbdare să-şi înceapă proiectul. Văzuse atâtea forme şi culori interesante, invadată de muzicalitatea peisajului, ea care acorda o mare semnificaţie fiecărui sunet armonic. În primul semestru, la academie, se făcuse de poveste atunci când îşi însoţise prezentarea primului ei produs cu o coloană sonoră de pe CD, încercând să sublinieze sentimentele pe care se aştepta să le trezească viitoarea canapea proiectată de ea.

În timp ce colegii ei preferaseră să îşi facă machetele de mobilier din poliuretan, pentru ca apoi să le coloreze cu tandreţe. Între timp însă se inventaseră de mult mecanisme sofisticate care scoteau modele tridimensionale direct după proiectele lucrate în computer, printr-o simplă apăsare de buton.

Kiki era în cea mai bună dispoziţie, după o zi în care avea sentimentul că i se dăruiseră multe, foarte multe impresii nemaiîntâlnite. Iar acum era momentul să le transpună pe hârtie. Aici avea şansa să lucreze nestânjenită, nu ca la atelierul de la Köln, cu toţi colegii din jur care o împiedicau mereu să deseneze în voie. Aici era linişte. Prea multă linişte.

După entuziasmul iniţial, când ajunseseră la pensiune, Judith rămăsese fără grai după ce aruncase o privire în camera cu şase paturi.

Estelle dispăruse la subsol, în căutarea unui strop de ceva bun, şi s-a întors fluturând degajat ce descoperise: câteva cutii de carton care conţineau vin.

— E tot ce am găsit în aşa-zisul beci de vinuri, a anunţat ea, împărţind şi umplând paharele.

Caroline şi-a ridicat paharul:

— Să bem până când paragina asta o să ni se pară un palat, aşa cum i s-a părut şi lui Arne, a rostit ea solemn, fără nicio intenţie răutăcioasă.

Dar Judith a încremenit, simţindu-se atacată.

— Dar vinul nu-i rău deloc, a continuat Caroline, ignorând-o total.

— Ce vrei să spui, Caroline? s-a înfuriat Judith.

— Se prea poate ca Arne să nu mai fi perceput lucrurile în lumina lor reală, a încercat avocata să o împace.

Nu căuta ceartă, dar Judith era pornită:

— Problemele lui au fost la stomac, nu la cap.

Kiki a oftat, gândindu-se că iubirea nemăsurată de adevăr a Carolinei se putea transforma uneori în calamitate. Ce mai conta cât de exact descrisese Arne drumul şi pensiunea? Aveau un acoperiş deasupra capului, erau sănătoase şi aveau înaintea lor zece zile de libertate în Franţa, iar vinul avea un gust nemaipomenit. Mai mult de-atât, ce-şi mai puteau dori? „Nu te amesteca şi nu-i spulbera lui Judith iluziile”, a fost Kiki la un pas să-i spună

prietenei ei, dar Caroline nu era pregătită să renunţe la dispută:

— Nu ţi se pare ciudat că niciuna din indicaţiile din jurnal nu se potriveşte cu realitatea?

Kiki nu era singura care simţea că povestea dădea semne să nu se încheie cu bine. Eva s-a strecurat între cele două femei, încordate ca nişte cocoşi gata de luptă, ca să le mai umple paharele, încercând, cu prefăcută voioşie, să aplaneze conflictul înainte de a izbucni cu toată forţa:

— Există multe Căi ale lui Iacob şi toate duc spre Santiago de Compostela.

Dar Judith a împins-o pe Eva într-o parte.

— Este posibil să se fi schimbat proprietarul, a contrazis-o ea sfidător.

Estelle şi-a inspectat prudent patul:

— De şapte luni încoace, aici nu s-a mai atins nimeni nici măcar de pături.

Ca de obicei pregătită pentru orice situaţie, Estelle a scos repede din geamantan, cu gesturi de magician, un tub cu insecticid.

— Unde vreţi să ajungeţi cu discuţia asta? a exclamat Judith.

— Chiar eşti convinsă că lui Arne i s-ar fi putut părea un lux? a încercat Caroline să se apere.

— După o zi întreagă de pelerinaj? Fără îndoială, da! a intervenit Kiki plină de încântare.

Credea cu tărie în fiecare cuvânt. Se întinsese comod sus, în patul ei, prinsese de perete cele câteva schiţe cu vaze făcute pe drum şi era mulţumită de toate. Mai puţin de mofturile prietenelor sale. Dar cearta se înteţea în paturile de jos. Caroline nu ceda, iar Judith cu atât mai puţin:

— Arne era grav bolnav şi ştia că va muri. În asemenea împrejurări, fiecare clipă ţi se pare un dar. Fiecare întâlnire cu creaţia este un miracol, şi dacă îţi iese în cale cea mai măruntă fiinţă.

Dintr-odată, în cameră s-a răspândit un miros ascuţit, obligând-o pe Judith să-şi întrerupă discursul. Estelle pulveriza fără milă cu spray-ul o creatură măruntă care îşi găsise adăpost, împreună cu familia sa numeroasă, la ea în pat. Apoi, simţind că toată lumea era consternată, a măsurat-o întâi pe Judith, apoi masacrul dintre pături.

— Am putea să ne convertim la budism, a propus Estelle cuprinsă de remuşcări. Şi la credinţa în reîncarnare.

Judith a ieşit din încăpere trântind uşa. Eva s-a grăbit după ea, nu fără să arunce în urmă o privire plină de reproşuri.

— Mi se pare cu totul lipsit de sens, a şoptit ea.

Nu era foarte limpede ce anume o deranjase mai tare: întrebările crude ale Carolinei sau umorul anarhic al Estellei.

— Grozav! a felicitat-o Kiki pe Caroline, ridicând degetul mare. Judith o să aibă iarăşi motiv să plângă jumătate din noapte.

— Dacă nu îi spuneam nimic, mâine aveam toate şansele să o pornim iarăşi razna, s-a apărat Caroline.

Dar Estelle era gata să ducă un pas mai departe gândul Carolinei:

— Mă înşel oare, nu cumva a existat un caz, cineva care şi-a fabricat un jurnal întreg?

21

— Hitler? a prins Kiki ideea.

— Estelle şi-a amintit de spărgătorul acela profesionist, a început să râdă Caroline. Care era convins că-şi poate construi singur alibiurile.

— Cine ştie ce o fi avut şi Arne de ascuns, a mai adăugat Estelle cu subînţeles.

Toată ziua Caroline se frământase cum să o convingă pe Judith să renunţe la încăpăţânarea cu care urmărea indicaţiile îndoielnice din jurnalul lui Arne şi, în cele din urmă, dintr-un impuls, se hotărâse să adopte calea radicală.

Acum îşi reproşa că nu reuşise să-şi formuleze părerile mai diplomatic. Se instalase pe prispa din faţa pensiunii, îşi luase un pahar de vin şi privea detaşat agitaţia de seară a satului. Ultimele raze calde ale soarelui de vară luminau faţadele cenuşii. Era foarte plăcut. Câţiva puştani urmăreau pe uliţă două fete vesele, întrecându-se în gesturi pe jumătate îndrăzneţe şi chicoteli mult prea sonore. Bătrânii satului se adunau lângă biserică, pentru taifasul de seară, privind-o cu insistenţă pe Caroline. Care îi ignora cu desăvârşire.

În ea se dădea însă o luptă. De ce reacţionase atât de brutal? O invidia pe Kiki pentru talentul ei de a accepta lucrurile aşa cum erau. Kiki nu punea întrebări inutile. Putea presupune că îi era indiferent dacă ajungeau la Lourdes, la Tombuctu ori nicăieri. Ştia să îşi consume micile bucurii din fiecare zi. Dar punea totuşi ambiţie în tot ceea ce făcea. Ea de ce nu reuşea să privească viaţa mai detaşat? În vreme ce Kiki era iubită, ea stârnea doar preţuire, adesea teamă, iar uneori confruntări deschise.

În viaţa profesională, reuşea perfect să manevreze totul inteligent, să temporizeze şi să spună lucrul potrivit la momentul potrivit. De ce nu-i ieşea asta şi în viaţa personală?

„De aceea există prietene. Ca să te destinzi după câte vezi la serviciu”, încerca ea să se îmbuneze. Minciuna era una dintre prezenţele cele mai fireşti din viaţa ei profesională. Zi de zi avea de-a face cu declaraţii false şi jumătăţi de adevăr, cu pretexte şi cu retorică goală. Legea îi proteja pe mincinoşi. *Nemo tenetur se ipse accusare,* aşa se spune frumos, în latină. Nimeni nu este dator să se autoacuze şi să fie părtaş la propria sa condamnare. Pe măsură ce reuşise să se obişnuiască cu minciunile din sala de judecată, cu atât devenise mai alergică în viaţa personală, faţă de orice abatere de la adevăr, oricât de mică ar fi fost ea.

Cum se hotărâse să o cruţe pe Judith cu întrebările, gândurile sale au început să se îndrepte spre Philipp. Încercase zadarnic, toată seara, să vorbească cu soţul ei. Arne îi fusese pacient. Se prea poate să fi discutat ceva şi despre ultimul lui pelerinaj. Deşi avea telefon mobil, Philipp se folosea de el doar în situaţii deosebite şi de obicei uita să-l încarce. Nu simţea cine ştie ce stimă faţă de tehnica modernă şi nici nu-şi dorea să fie abordabil oricând, în afara orelor stabilite de consultaţii şi de urgenţe. Iar faţă de ce s-ar fi cuvenit, sau nu, să facă avea şi mai puţin respect.

Caroline sunase de patru ori la clinică şi tot de patru ori primise acelaşi răspuns melodios din partea asistentei de la programări. „Domnul doctor Seitz este într-o vizită la domiciliu.”

De parcă tot Kölnul ar fi fost atins de o epidemie care împiedica pacienţii să vină pe picioarele lor ca să fie consultaţi de Philipp la cabinet.

Nu era nimic neobişnuit să nu apuce să stea de vorbă câteva zile la rând. Nu erau genul de cuplu permanent branşat la o linie de comunicaţie deschisă. Nici în perioadele obişnuite, nici în timpul călătoriilor de serviciu. Departe de Caroline să se asigure, prin telefoane, SMS-uri sau e-mailuri, dacă Philipp mai era în viaţă şi dacă o mai

iubea. Dar acum nu îi convenea deloc că nu puteau sta de vorbă. Ar fi fost foarte bucuroasă să se poată bizui pe ajutorul lui.

Oftând, s-a rezemat de spătarul băncii. Încă era suficient de cald. Printr-o fereastră deschisă se auzea perfect *Journal de 20 heures,* prezentat de o vreme de o crainică, şi nu de Patrick Poivre d'Arvor, monstrul sacru al emisiunilor de ştiri din Franţa, care o însoţise pe Caroline de-a lungul cursurilor ei de limba franceză. Copiii încinseseră o partidă de fotbal între două tomberoane din care se revărsa gunoiul, şi făceau zarvă la fiecare gol de-ai fi zis că a înscris echipa cocoşului galic. Într-un târziu, o voce i-a chemat totuşi la masa de seară, chiar dacă vremea sa trecuse de mult. Doar bătrânii satului erau de neclintit, aşezaţi pe o bordură de lângă zidul bisericii, tocând mărunt evenimentele zilei. Ce ciudat, s-a gândit Caroline, în piaţetele din zonele sudice rămâneau la discuţii doar bărbaţii. Dar serile mixte nu aveau succes nici în cazul doamnelor de marţi. Ori de câte ori apăreau şi bărbaţii, lucrurile luau întorsături complicate, s-a înfiorat ea, amintindu-şi de comuniunea lui David, fiul cel mare al Evei, sărbătorită în stil mare. În cazul Evei, în stil mare însemna nu numai să-şi invite prietenele, cu tot cu însoţitori, plus numeroasa familie a lui Frido în formulă completă, ci şi pe mama sa cea excentrică. Îşi aducea perfect aminte cât o şocase Regine, pe care cu prilejul acelui eveniment o întâlnise prima oară. Mama Evei era total uluită că fiica ei reînnoda o tradiţie de familie de care ea se eliberase cu mare greutate. „Leit bunica Lore!", a stabilit ea, încă înainte să intre bine pe uşă. Iar din tonul său se ghicea limpede că nu avea nicio intenţie să facă vreun compliment. În scurt timp s-a ajuns oricum la un schimb de replici destul de acide între Regine şi cei din familia lui Frido, riguroşi catolici practicanţi, care asistau la comuniunea lui David in corpore, de la mic la mare. Şi în mijlocul acelui balamuc perfect – doamnele de marţi însoţite de domnii lor.

În vreme ce Kiki îi frângea inima şi apoi nasul, absolut fără nicio intenţie, fratelui cel mic al lui Frido, Estelle şi regele farmaciilor aveau toate motivele să regrete că nu luaseră cu ei cantităţi suficiente de pilule anti-ADHD ca să le poată împărţi la toată droaia de copii dezlănţuiţi. Dar şi Reginei, care şi-l alesese chiar pe Philipp ca să îşi treacă în revistă traumatizanta sa copilărie petrecută într-un mediu catolic. Şi oricum, nu putea în ruptul capului să priceapă cum fiica ei, crescută în spiritul deschiderii, ajunsese să îl oblige pe nepotul David să se supună unui ritual atât de dogmatic, cum este comuniunea.

— Dacă mă gândesc doar la confesiune, urla Regine în urechea lui Philipp, ca să acopere ţipetele micuţilor, când eram copil, trebuia să cer iertare până şi pentru păcatele de care nu-mi mai aduceam aminte. Mereu aceeaşi spaimă. Domnul ştie ce vei avea de mărturisit încă înainte să păcătuieşti.

După ce reuşise cu greu să scape din ghearele Reginei, Philipp nimerise în preajma lui Kai, care îi aplica bietei Judith corecturi la fiecare a treia propoziţie. „Ceea ce spui tu e corect doar parţial” părea să fie formula lui preferată. Şi după doar trei zile, Judith declanşa procedura de divorţ.

După comuniunea din acea după-amiază şi după criza de nervi cu care se soldase, doar de intensitate medie, după părerea Evei, se luase hotărârea că toate ceremoniile religioase se vor desfăşura pe viitor în cercul familiei restrânse. Nici soţii doamnelor de marţi nu au păstrat cele mai bune amintiri acelei zile. Şi, de atunci, au preferat să fie mai rezervaţi faţă de întâlnirile lor. Ceea ce nu le-a deranjat pe doamne câtuşi de puţin.

Singurul care ţinea cu tot dinadinsul să fie prezent la rundele de marţi era Arne. O aducea deseori pe Judith cu maşina la Le Jardin şi, dacă nu rămânea doar la un pahar, se întâmpla să stea până la capătul serii. Spre norocul lui Judith, Arne avea cele mai bune şi mai serioase intenţii în ceea ce o privea. Spre ghinionul ei, dorea să îi dovedească

asta douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru. Pe Caroline o mirase de nenumărate ori firea simbiotică a celor doi. După Kai, însă, orice schimbare nu putea fi decât un progres. Judith nu era puternică şi, în lipsa unui sprijin puternic, risca să se prăbuşească. Ciudat că nu-şi dăduse seama mai devreme: Judith, cea care dintotdeauna se refugiase de la un bărbat la următorul, după moartea lui Arne trăia singură, pentru prima oară. Nici nu era de mirare că nu-i venea prea uşor să se adapteze la noua ei viaţă.

Deşi ştia bine că nu va reuşi, Caroline a mai încercat o dată să-l găsească pe Philipp. Între timp, asistenta de la programări plecase acasă, iar în locul ei răspundea robotul: „Cabinetul doctorului Philipp Seitz. Momentan nu pot fi contactat. Pentru cazuri deosebite, vă rugăm să vă adresaţi serviciilor de urgenţă medicală.”

Enervată, Caroline a închis telefonul. Nu avea nevoie de serviciile de urgenţă medicală. Avea nevoie de Philipp. Acum şi-ar fi dorit ca relaţia lor să fi semănat mai mult cu aceea dintre Judith şi Arne.

Uliţa se golise, luminile din ferestre se stinseseră şi ele. În firida din zid pâlpâia o lumânare. Sfânta Fecioară îi zâmbea blând. Ar fi putut şi să râdă. Doar ea îi chemase pe oameni să facă pelerinajul la Lourdes. „Spune-le preoţilor că aici trebuie să se vină în procesiune şi să înalţe o capelă”, îi spusese Bernadettei, la cea de-a treisprezecea sa apariţie. Cea de a optsprezecea a fost ultima, apoi i-a lăsat pe oameni să se descurce mai departe. Chemarea fusese făcută, Arne îi dăduse ascultare, iar Caroline trebuia să suporte consecinţele.

Caroline a lăsat telefonul jos, descurajată. Spera că cel de-al şaptelea simţ al său, cel al minciunii, să o înşele. Trebuie să fi existat un motiv pentru care niciuna din indicaţiile din jurnal nu se dovedea corectă. Un motiv raţional.

22

Kiki trona de la înălţimea patului ei şi făcea schiţă după schiţă. Pelerinajul îi asigura un pretext binevenit să nu proiecteze direct pe computer. Ea îşi făcuse studiile pe vremea când se lucra cu creionul, rigla şi hârtia. Computerizarea branşei a găsit-o nepregătită. Între timp, învăţase principiile de bază, dar nu avea să ajungă niciodată la uşurinţa cu care tinerii designeri mânuiau programele. Când îi era mai greu, punea mâna din nou pe creion, pe ascuns, simţindu-se ca propriul ei bunic, care continua să-l considere pe Charles Aznavour cel mai bun cântăreţ, iar pe Peter Frankenfeld regele umorului german. Pe scurt, ca un dinozaur înainte de extincţie.

Kiki se uita la prietenele ei. Fotografiase totul: Judith, dormind. Noptiera cu lumânarea aprinsă în faţa fotografiei lui Arne. Alături, flori proaspete şi un pahar plin cu vin. Judith pregătise altarul ei pentru Arne şi în Franţa. Dormea liniştită. În schimb Eva, care zăcea în patul suprapus de vizavi, părea în comă. Nu se mişcase deloc, de câteva ore bune. Clic! Pe ecran a apărut o nouă imagine, Estelle cufundată în somn, cu o mască albastră, pentru ochi. De sub pătură îi ieşeau picioarele, cu urmele unor intervenţii chirurgicale.

Kiki a surâs mulţumită. Estelle ar fi urât-o, dacă ar fi ştiut de fotografie. Apoi a continuat să se uite în albumul zilei, parcurgând întâmplările în sens invers. Totul rămăsese în memoria aparatului: chipurile îngrozite ale doamnelor de marţi când intraseră în cameră, Eva în mijlocul oilor, picnicul grandios, călugăriţa, prima fotografie de grup, paharul de şampanie din aeroportul din Köln, plecarea. Apoi, neaşteptat, un instantaneu: Kiki braţ la braţ cu Max, un bărbat înalt, cu trăsături clasice, păr blond, ciufulit, şi zâmbet vesel, care încă nu-i lăsase nicio urmă pe chip. La douăzeci şi trei de ani, nu se punea problema de riduri.

Emoţionată, Kiki şi-a continuat călătoria prin amintirile digitale: o pereche de îndrăgostiţi, într-un cort, pe plasa elastică, pe jumătate goi, în oglinda unei băi. Momente de fericire, de seninătate totală, luate cu declanşatorul automat sau cu braţul întins. Kiki cerceta zâmbind instantaneele de o exuberanţă smintită, până şi-a dat seama ce face şi a apăsat hotărât pe tasta *delete.* Tânărul cel zâmbitor s-a risipit în mii de pixeli. Max a dispărut din galeria aparatului, aşa cum dispăruse şi din viaţa ei. Trecuse. Nimeni nu avea să afle vreodată ce se întâmplase între ei.

Şi nu peste mult timp Kiki a început să moţăie, printre schiţele ei şi amintirile legate de Max. A mai apucat doar să audă vag mieunatul ascuţit venit dintr-o încleştare de pisici şi, de departe, cele unsprezece bătăi ale ceasului micuţei biserici. Lumina din faţa pozei lui Arne se stinsese. Se instalase pacea şi liniştea pusese stăpânire pe întregul dormitor până când întunericul a fost sfâşiat de ţârâitul fioros al unui telefon. De acum prea bine cunoscut şi detestat de doamnele de marţi: telefonul Evei, nu încăpea îndoială.

Caroline stabilise, la culcare, că spaţiul dintre patul de sus şi cel de jos era prevăzut mai degrabă pentru pigmei, şi nu pentru avocate de drept penal bine construite, din Köln. Din păcate, reflexele ei nu au ţinut seama de cele constatate cu câteva ore înainte şi, ridicându-se brusc, s-a lovit cu fruntea de scândurile patului de deasupra.

Mobilul Evei continua să sune nemilos. Ţârâitul strident era probabil o relicvă din perioada în care telefonul fix era instalat în salon şi trebuia să fie auzit din toată casa. Dar vremurile acelea bune trecuseră, iar telefoanele nu mai stăteau de mult într-un loc anume, ci exact acolo unde te aşteptai mai puţin să le găseşti.

Eva s-a extras din pat bombănind fără şir şi cerându-şi scuze. Se împotrivise să doarmă sus, de la bun început. Pentru că nu-i venea nicio idee cum să urce scăriţa cât de

cât elegant, apoi se temea că va trebui să iasă afară, în toiul nopţii. A coborât cu stângăcie pe patul de jos şi s-a lăsat brusc, cu toată greutatea, pe antebraţul lui Judith, care a urlat de durere.

Unde putea să fie întrerupătorul? Şi afurisitul de telefon? Atunci i-a ieşit în cale noptiera cu muchia ei ascuţită, de care s-a lovit scurt cu genunchiul, reuşind să-şi verse paharul cu vin peste picioare. Eva a ţipat imediat, Caroline a gemut, iar Kiki a aruncat o pernă. Doar Estelle visa mai departe în pace, fără să simtă nimic din ce se petrecea în jur. Ceea ce nu a împiedicat-o a doua zi, la micul dejun, să susţină cu tărie că nu închisese ochii toată noaptea.

În cele din urmă, Caroline a reuşit să găsească telefonul Evei, pipăind pe întuneric. A luat monstrul mic şi zgomotos şi l-a aruncat pe fereastră, cu un gest larg. Drept răspuns, de jos s-a auzit un guiţat indignat. Caroline lovise în plin!

23

Ginette avusese de-a face cu tot soiul de oaspeţi de-a lungul vieţii sale. De zeci de ani de când conducea Auberge Sainte Marie, învăţase să-i judece pe oameni dintr-o privire. Puţin înainte de miezul nopţii, când i-a ieşit în cale doamna aceea plinuţă cu faţa descompusă, desculţă, în pantaloni de pijama scurţi şi T-shirt, s-a mulţumit să-i arate simplu telefonul din hol.

Eva a format cu greu numărul de la Köln, atât de tare tremura. Amestecul de frig şi oboseală împinsă până la epuizare îi pătrunsese până în ultima fibră a corpului. Anna i-a răspuns imediat.

— Mi-ai spus că te pot suna la orice oră din zi şi din noapte, s-a scuzat ea.

Presupunerea Evei se dovedise prin urmare corectă: telefonul târziu venea, desigur, de la cei de acasă.

— Ce s-a întâmplat?

— Mama, la mine în cameră e un strigoi, i-a şoptit fetiţa cu voce tremurată.

Un strigoi. Sigur că da. Asta ştie oricine, din Franţa e cel mai uşor să alungi strigoii. Oare de ce o lăsa Frido să se uite la filme împreună cu cei mari?

— Anna, şoricelule, de ce nu te duci la tati?

— Tati nu crede în strigoi. Şi dacă nu crede, cum să-i descopere?

Simplu ca bună ziua. Dacă nu crezi în strigoi, ai tot dreptul să dormi în linişte, chiar dacă primejdia pluteşte în aer.

— Şi cei mari?

— Râd de mine.

Eva înţelegea prea bine că nu era vorba de niciun strigoi. Annei îi era dor de mama ei, aşa cum şi Evei îi era dor de ea şi de toţi ceilalţi. Dar asta nu avea darul să consoleze pe nimeni.

— Anna, ştii ce îmi cânta bunica Lore pe vremuri, când nu reuşeam să adorm?

Eva s-a ghemuit pe podeaua pietruită, s-a rezemat cu spatele de peretele rece şi a început să fredoneze. Avea o voce frumoasă şi blândă. Ginette, care punea bucătăria în ordine, s-a oprit, ascultând cu emoţie. La fel cum asculta şi o fetiţă aflată foarte departe, la Köln. Anna nu mai era în stare să spună nimic, copleşită de tristeţe. Eva înţelegea prea bine suferinţa micuţei.

— Şi mie mi-e dor de tine. De voi toţi. Strecoară-te la mine în pat. Şi sărută-l pe tati din partea mea. Somn uşor.

— Mama, plângi? a întrebat-o Anna, cuprinsă de îngrijorare.

Eva şi-a şters lacrimile din obraji şi a schiţat un protest:

— Nu, nu… Nu plâng.

După ce a pus receptorul în furcă, Evei i-a căzut privirea pe o bucată de hârtie îngălbenită. Lângă telefon era afişat orarul liniei locale de autobuze. Desluşind literele în tuşe groase, de culoare roz, şi-a dat seama că exista o salvare. Cele câteva cuvinte erau tot ceea ce îşi mai putea dori. Plecare spre aeroport: ora 8:15.

24

Soarele urca uşor din spatele dealurilor, învăluind zidurile cenuşii în căldura sa aurie, în huruitul unei motorete Vespa ce tulbura insistent liniştea uliţelor înguste la concurenţă cu doi cocoşi care cucurigau cât îi ţineau puterile. Iar Evei încă nu-i era foarte limpede ce trebuie să facă. Între cele două suflete ale sale se dădea o luptă aprigă. „În ziua a doua o să meargă mai bine”, spunea unul.

„Mers, să nu mai aud de mers! Nici măcar un metru. Te rog, nu!” se auzea celălalt.

„Anna se descurcă foarte bine. Cea neajutorată eşti tu.”

„Trebuie să te întorci acasă. Ai uitat să scrii cum funcţionează uscătorul de rufe.”

„Alte mame cum de reuşesc? Caroline, spre exemplu. Tu cum de nu reuşeşti?”

„Vrei să renunţi? Singura dintre toate?”

„Eşti o pagubă!”

— Eva, trezeşte-te!

Vocile ei interioare amuţiseră, Caroline era acum cea care încerca să o readucă în simţiri, cu blândeţe.

— Cum? S-a făcut dimineaţă, aşa de repede? a murmurat Eva.

Probabil că reuşise să adoarmă într-un târziu, în zbaterea sa între perseverenţă şi vinovăţie.

— E ora 7:30. Dacă pornim imediat după micul dejun, reuşim să străbatem partea cea mai dificilă înainte să ne prindă arşiţa amiezii, a îmbărbătat-o Caroline.

Eva s-a prăbuşit din nou între perne, sleită de puteri. Oare cum de puteau prietenele ei să facă faţă atât de bine? Caroline părea în cea mai strălucită formă, Judith îşi făcea şedinţa de meditaţie matinală în faţa altarului lui Arne, aflat în puţină dezordine, până şi Estelle reuşise să se fardeze.

— Vin imediat, şi-a asigurat prietenele, care porniseră spre locul de mic dejun, nerăbdătoare să-şi potolească foamea şi setea de cafea.

Greu de spus ce anume a determinat-o să ajungă la o hotărâre, poate expresia „arşiţa amiezii”, un obstacol pe care ar fi fost silită să-l treacă prin mare efort. Însă în clipa în care uşa s-a închis în spatele doamnelor de marţi, ea ştia exact ce avea de făcut. La aeroport şi acasă, un gând cu mult prea ademenitor ca să i se poată împotrivi.

Eva şi-a dezmorţit cu greu picioarele înţepenite şi a coborât neîndemânatic, ca de obicei, din patul ei de la înălţime. S-a prăbuşit cu graţia unui sac de făină ca să constate că nu era singura lipsită de spiritul unui pelerin autentic, în acel început de zi. După ce muncise jumătate de noapte, Kiki aţipise din nou după semnalul de deşteptare dat de Caroline.

Eva a început să împacheteze pe furiş, străduindu-se să nu facă niciun zgomot. Cu fiecare obiect care dispărea în adâncul rucsacului, se simţea tot mai uşurată. Fusese o naivitate din partea ei să-şi închipuie că poate porni într-o asemenea aventură fără o pregătire temeinică şi un antrenament intens. Primul lucru pe care îl va face mâine, odată ajunsă la Köln, va fi să se înscrie la un centru de fitness. Iar după câţiva ani, când copiii vor fi mari deja, cu un corp astral oţelit, bine antrenat, va face categoric o a doua tentativă. Acum însă, nu era nici locul, nici momentul potrivit, fiind doar o povară pentru prietenele sale.

Şi-a verificat ceasul, cu înfrigurare: aproape 8. Sosise timpul să pună capăt acestui capitol. Şi-a ridicat rucsacul pe umeri şi, ca de obicei, şi-a regăsit cu greu echilibrul, sprijinindu-se de patul şubred în care dormea Kiki şi stârnind un cutremur de intensitate medie, fără să-i tulbure însă somnul sănătos.

Eva s-a strecurat din cameră pe vârfuri şi a coborât pe treptele care scârţâiau la fiecare mişcare. Până la ieşire mai erau doar câţiva paşi. Însă ghinionul o urmărea cu consecvenţă. Uşile sălii de mese erau larg deschise. Ba, mai rău, de la locul lor, doamnele de marţi aveau vedere direct spre coridor.

Speriată, Eva s-a ascuns într-un cotlon întunecat, unde praful adunat de zeci de ani în scurt timp ar fi făcut-o să strănute, trădându-se astfel fără niciun comentariu. Adunase suficientă energie ca să o ia din loc, dar prea puţină ca să îşi şi susţină hotărârea în faţa prietenelor sale.

Doamnele de marţi erau pe cale să-şi dea seama că francezii aveau toate motivele să se lipsească de un termen distinct pentru *Frühstück.* Gustarea lor de dimineaţă purta numele de *petit dejeuner,* adică un „mic dejun” şi, în lipsa unei adaptări, lăsa mult de dorit. Estelle mesteca fără chef dintr-o baghetă cu brânză topită, Caroline bea Ricore, acel amestec curios de cafea şi cicoare, iar Judith renunţase cu totul. Studia harta şi o compara cu indicaţiile din jurnalul lui Arne.

8:02. Eva avea îndoieli, să rişte să fie surprinsă în drumul spre ieşire? Era convinsă că prietenele sale nu o vor lăsa să plece, pur şi simplu. Şi nu-şi făcea speranţe că va face faţă valului de argumente ce avea să se rostogolească asupra ei. Singura şansă rămânea ieşirea din spate. Pe urmă, avea să o sune pe Caroline, din aeroport. Eva miza totul pe o singură carte. A făcut un pas hotărât, a deschis o uşă laterală şi a ieşit în viteză, fără să se mai uite în jur.

Era afară! Reuşise! A rămas rezemată de uşa trântită, cu ochii închişi, aşteptând să audă dacă se mişcă ceva în spatele ei. Linişte. A respirat uşurată şi şi-a deschis ochii, ca să constate însă că problemele ei abia începeau.

25

Eva nu era doar soţie, mamă, bucătăreasă, asistentă medicală, şofer, spălătoreasă şi îngrijitoare. Şi ajutorul ei în rezolvarea temelor pentru acasă se dovedea de nepreţuit. Nu de mult îl îndrumase pe Frido jr. în studiul pe care îl avea de făcut asupra originii expresiilor populare, pentru orele de limba maternă. Deosebit de interesantă i se păruse expresia „a avea noroc porcesc”. Una dintre teorii punea formula pe seama unui obicei medieval, de a oferi, în cursul sărbătorilor însoţite de întreceri sportive, un porc drept premiu de consolare celui care ieşea învins în competiţie. Iar din acea clipă, Eva nu mai avea nicio îndoială în legătură cu veridicitatea respectivei versiuni. Aceeaşi soartă avea şi ea acum, în cea de-a doua zi de pelerinaj. Suferise o înfrângere. Iar acum îi era oferit şi porcul. Sau scroafa, pe care, după cum dezvăluia plăcuţa de pe gard, o chema Rosa şi îi bloca Evei calea, în toată măreţia şi puterea ei. Ieşirea laterală nu era în niciun caz destinată oaspeţilor amatori de o retragere discretă. Oferea doar accesul spre cocina mocirloasă a Rosei. Şi cum Rosa era un animal din principiu flămând, care probabil că prădase în repetate rânduri bucătăria, uşa nu avea clanţă şi pe partea ei. Iar cocina se învecina direct cu strada. Dacă ar fi ajuns acolo, Evei nu i-ar mai fi rămas decât să o ia spre dreapta, prin faţa intrării principale. Şi de acolo mai erau doar vreo sută de metri până în staţie. Asta dacă reuşea să treacă de Rosa. Dar era captivă, fără nicio cale de scăpare.

Ceasul arăta 8:03.

Eva a făcut un pas precaut şi s-a scufundat până la glezne în clisa aceea urât mirositoare. Monstrul porcin grohăia întărâtat. Pe farfurie ar fi arătat mult mai îngrijit.

— Pleacă… *allez…* du-te de-aici… *disparez…*

Rosa nu părea deloc impresionată de vocea Evei, uşor tremurătoare, ci dimpotrivă, se apropia curioasă, pas cu

pas, pe picioarele ei scurte şi subţiri, cu râtul lucind de bale.

— Nu o să mai comand niciodată porc la restaurant. *Ç'est promis.* Te rog să mă crezi, a implorat-o Eva.

Oare de ce nu terminase cursul de franceză? Bestia nu avea cum să priceapă comenzile, dacă nu erau pe limba ei. Dar între timp Rosa îşi lipise râtul alunecos şi moale de mâna ei. Eva a închis ochii şi a început să se smiorcăie pe tăcute. Cât şi-ar fi dorit să nu fi dat peste ea aşa un noroc porcesc.

Acum. Trebuia. Să. Treacă. De. Porc. Se grăbea. Singura armă pe care o avea la îndemână erau proviziile. Biscuiţii, cârnaţii uscaţi, grisinele, tot ce cumpărase aseară de la supermarket, ca să-şi refacă rezervele, s-a transformat pe loc în muniţie. Oare te poţi strecura mai uşor pe lângă un porc sătul? În disperare de cauză, Eva i-a pus totul la dispoziţie Rosei, care nu-şi mai încăpea în piele de entuziasm. Până la ultima firimitură.

Autobuzul sosise în sat, stârnind ecouri pe uliţele înguste cu claxonul lui puternic.

De câte ori cuteza Eva să facă un pas, Rosa dădea să o înşface, bănuind că în mod sigur trebuia să mai existe ceva bun în rucsac.

— Mult! Mai mult! Şi mai mult! a strigat Eva, în disperarea ei. Niciodată nu e destul. Deşi am făcut tot ce-mi stătea în putinţă. Lasă-mă să trec, animal idiot! *Fous le camp!*

Intimidată de ploaia de cuvinte, Rosa s-a dat înapoi, speriată. Evei nu-i venea să creadă, Rosa îi elibera calea. Surprinsă de victoria ei neaşteptată, Eva şi-a aruncat rucsacul în spate, pentru prima oară fără să se dezechilibreze, încă o experienţă utilă!

Scutită de kilogramele de provizii, i-a fost uşor să treacă peste gard şi să ajungă pe stradă. Bătrânii, aproape contopiţi în zidurile bisericii, îşi întindeau gâturile zbârcite, potrivindu-şi mai bine ochelarii pe ochii lor obosiţi: în sfârşit se întâmpla ceva interesant şi la ei în sat.

Când tocmai încerca să se strecoare prin faţa intrării, Eva s-a văzut din nou oprită din drum, de data asta de stăpâna pensiunii, care fuma la uşă. Ginette a scos din buzunarul şorţului telefonul Evei, plin de amintiri din cocină, în timp ce se risipea şi ultima speranţă că evadarea ei avea să treacă neobservată.

— Există trei feluri de pelerini, a început Ginette, cu voce gravă şi ameninţătoare. Turiştii, care cutreieră peste tot în căutare de senzaţii tari, persoanele dornice să se spiritualizeze, să se apropie cu fiecare pas de propria lor inimă şi...

Autobuzul a trecut vuind pe lângă ele, în direcţia staţiei. Apoi a oprit şi a deschis uşile. Eva avea de ales între grabă şi politeţe. Încerca să-şi recupereze telefonul, dar bătrâna castelană nu dădea semne că îl va lăsa din mână înainte să-şi încheie predica. Atunci, Eva a început să turuie în mare grabă cele câteva fraze pregătite pentru asemenea ocazii:

— Descoperirea de sine nu m-a atras niciodată. Mama mea se mai caută pe sine şi în ziua de azi. Pe toate le-a încercat. Supravieţuirea în viziunea lui Mao, dansul ezoteric, sexul tantric. Iar eu am rămas mereu singură. Nu vreau să ajung o mamă ca ea. Care pleacă în pelerinaj, când familia are nevoie de ea.

Ginette înţelegea perfect. Era cât se poate de limpede, Eva făcea parte din cea de-a treia categorie de pelerini:

— Şi mai există şi persoanele nehotărâte, care caută pretexte, de la primul obstacol.

Pe chip i se putea citi limpede dezamăgirea ce i-o provoca slăbiciunea Evei. Sau poate doar i se părea? Oricum, nu mai conta. Cel puţin reuşise să îşi recupereze telefonul.

Eva s-a repezit spre autobuz, a început să bată cu pumnii în uşile care tocmai se închideau şi, spre marea ei uşurare, a fost lăsată să urce.

Eva s-a prăbuşit pe un scaun, sleită de puteri. Reuşise. Ceilalţi călători, puţini la număr, au strâmbat din nas, din cauza izului de cocină ce o însoţea. Dar ei nu îi mai păsa de nimic, ştergându-şi în grabă ecranul telefonului: douăzeci de apeluri nepreluate, avea să afle, imediat după ce a deschis aparatul. Toate de la ai ei, de acasă. Şi trei de la Regine. Cea dintâi convorbire a avut-o cu David, care a intrat direct în subiect, fără să piardă timpul cu ocolişuri.

— Mama, n-ai idee unde-mi sunt şosetele de tenis? a întrebat-o el, plin de reproş. Le lăsasem pe pian, dar au dispărut.

Oglinda retrovizoare lată, din interior, reflecta perfect figura şoferului. Eva a încremenit. Oare existau dubluri perfecte? Dincolo de lanţul de aur şi cămaşa roz, de uniformă, nu încăpea nicio îndoială: bărbatul de la volan era leit Frido. Cu un zâmbet diabolic, dădea toate semnele că este pregătit să o aducă înapoi, acasă.

Autobuzul a părăsit piaţeta satului. Fără Eva.

— Toţi trebuie trataţi la fel ca Rosa, i-a explicat Eva stăpânei pensiunii, pe care o găsise în acelaşi loc unde o lăsase. Trebuie să le trasezi foarte bine limitele. Altfel te mănâncă de viu, până nu mai rămâne nimic din tine.

Apoi i-a înapoiat telefonul Ginettei, spunând:

— Dacă mă caută cineva, l-am uitat aici. Ghinion!

Stăpâna pensiunii a zâmbit cu mulţumire:

— Şi mai există şi acei pelerini care te umplu de uimire.

Eva radia. Tocmai se umpluse de uimire pe sine. Ceea ce nu i se mai întâmplase de prea multă vreme.

26

— M-am temut să nu-ţi faci bagajul şi să o ştergi, i-a mărturisit Caroline.

Eva tocmai se instalase la micul dejun, după ce îşi dăduse toată silinţa să intre în scenă cât mai degajat, în aşa fel încât nimănui să nu-i treacă prin cap că tocmai îşi încheiase tentativa de evadare. Dar era greu să păcăleşti o avocată inteligentă.

— Am învins şi bestia din mine, şi pe cea de afară, a mărturisit Eva. Ce mai contează cei câţiva kilometri până la Lourdes?

Apoi a început să mănânce cu apetitul ei obişnuit. Nu ai cum să porneşti flămând în pelerinaj. A rupt bagheta în bucăţele într-o ceaşcă uriaşă, deasupra a turnat zahăr din belşug şi apoi lapte fierbinte cu cicoare şi cafea, a luat lingura şi, fericită, a ras totul. Compoziţia era atât de moale, încât nu putea ocoli gândul că s-ar fi potrivit de minune cu o proteză dentară. Un terci cald şi dulce şi mai mult ca sigur doldora de calorii, care aveau să o poarte în zbor vrăjit peste următoarea etapă.

La bucătărie, Ginette s-a aplecat asupra jurnalului lui Arne, pe care Judith se hotărâse să i-l arate, apoi a clătinat hotărât din cap. La fel şi bucătăreasa şi omul de la pivniţa de vinuri, chemaţi şi ei în grabă. Şi-au trecut jurnalul din mână în mână, răsucind harta desenată pe toate feţele. Zadarnic. Şi nici de la ceilalţi oaspeţi, ceva mai cunoscători ai regiunii, nu au reuşit să smulgă decât un ridicat din umeri.

Judith s-a apropiat de Caroline cu fruntea plecată.

— S-ar putea să fi avut dreptate, a recunoscut ea cu un zâmbet ratat. Important este doar să ajungem la Lourdes.

Caroline şi-a scos notiţele şi i-a dezvăluit prietenei sale că traseul zilei era stabilit. Judith s-a arătat de acord, fără să scoată un cuvânt, sub privirile îngrijorate ale Evei, care o

cerceta când pe una, când pe cealaltă. În cercul doamnelor de marţi, neînţelegerile se ţineau lanţ. Dar parcă se întâmplase vreodată să fie toate de aceeaşi părere?! O îngrijora doar faptul că acum nu mai aveau nevoie de cuvinte. Se simţea ca atunci când îţi sare o piatră în parbriz. Vezi perfect locul lovit, însă nu ştii niciodată încotro va porni fisura.

Caroline s-a ridicat prima. Sosise timpul să pornească la drum. Apoi s-a uitat în jur – oare unde era Kiki?

27

Picioare lungi, bine bronzate, ţinută statuară, armonioasă – o apariţie seducătoare. Nimic nu o împiedica pe Kiki să zburde pe jumătate goală prin grădină, unde îşi lăsase hainele la aerisit. Şi nici nu o grăbea nimic. La ce bun să se agite? Porcii nu manifestau niciun interes, nici măcar Rosa, care zăcea în glod, cuprinsă de o letargie sătulă.

„Cu animalul ăla placid zici tu că ai avut probleme?" avea să întrebe Kiki nedumerită mai târziu, când Eva s-a hotărât să le povestească totul. Asta era Kiki. De când se ştia, ea avea darul de invidiat să poată vedea în toate doar latura pozitivă. Imediat ce se trezise, se dusese la fereastră ca să admire acoperişurile lucrate cu şiţă. Razele soarelui îi gâdilau nările, pe peretele de deasupra patului atârnau câteva schiţe promiţătoare, iar Kölnul rămăsese undeva, departe. Ce şi-ar mai fi putut dori?

Imediat după ce a reuşit să îşi strângă hainele de pe sârmă, Kiki s-a simţit deodată îmbrăţişată, din spate. S-a răsucit instantaneu, speriată de moarte. În faţa ei se afla un tânăr cu părul blond, ciufulit, şi zâmbet vesel. Tânărul pe care îl eliminase din memoria ei virtuală cu o seară în urmă. Max. Neruşinat de binedispus, ca întotdeauna.

— Te bucuri?

Nu tu explicaţie, nu tu comentariu, nu tu nimic. Atât şi nimic mai mult: „Te bucuri?"

Aşa trebuie să se fi simţit şi micuţa Bernadette, când i s-a înfăţişat Sfânta Fecioară. Cu diferenţa că viziunea lui Kiki era cât se poate de pământească. Doar într-o fracţiune de secundă Max a reuşit ce nu reuşise marşul de mulţi kilometri cu o zi în urmă: Kiki nu se mai putea ţine pe picioare. Genunchii i se înmuiaseră, de parcă ar fi fost din aluat, pulsul i-o luase razna, ca în *montagne russe* şi, cum tot sângele i se scursese brusc din creier, se golise şi de orice gând. În schimb se înroşise văpaie în obraji şi pe gât.

— Max, a rostit ea cu greu.

Era incapabilă de o comunicare mai complexă, în acea primă fază de şoc. Apoi şi-a dat seama că se afla în mijlocul grădinii, îmbrăcată doar în desuuri, şi s-a grăbit să-şi tragă rochia.

— Ai toată dreptatea să fugi de la atelier. Într-un context nou îţi vin cele mai bune idei, i-a spus Max.

În acel moment pe Kiki o preocupa mai puţin mecanismul de apariţie a ideilor creatoare decât lucrurile mult mai banale. De unde ştiuse Max unde să o găsească? Nu mărturisise nimănui la atelier planurile sale pentru cele câteva zile libere.

— Cine ţi-a spus… nici noi nu ştiam precis unde vom ajunge să înnoptăm, s-a bâlbâit ea, tulburată.

— Fiica prietenei tale Eva a pus totul la ea pe homepage. Inclusiv orarul exact.

Şi atunci telefonul lui Max a început să sune înverşunat, iar el s-a grăbit să scotocească prin geanta de umăr. Dar nu după telefon, ci după o hârtie printată, mărturie a felului în care ajunsese el acolo. Harta concepută de Frido cu Anna, afişată online, prezenta minuţios tot traseul. Kiki a gemut adânc. Nu mai era de mult o taină pentru nimeni că Evei îi venea greu să se despartă de familia ei. În schimb ea, Kiki, nu avea nicio problemă. Nu-i era deloc greu să pună capăt unei relaţii. Doar Max refuza să priceapă atâta lucru.

— Ţi-am spus limpede că totul s-a terminat.

Max a corectat-o. La obiect. Şi fără urmă de reproş în voce:

— Mi-ai trimis un SMS. „Nu merge. Îmi pare rău. Kiki.” Şase cuvinte sărace.

— Mai multe nici nu erau de zis, s-a apărat Kiki.

Max nu părea deloc afectat. Detaşarea lui prietenoasă o deruta teribil. Nici în vis nu ar fi putut bănui că toată povestea, pe care la Köln considerase că o depăşise, acum, în Franţa, o copleşea de-a dreptul.

Fifty ways to leave your lover recomanda Paul Simon. Poate că ar fi trebuit să judece mai atent şi să găsească

alte patruzeci şi nouă de soluţii înainte să adopte calea cea mai rapidă, prin SMS. Kiki avea oroare de lungile discuţii de despărţire în care, printre lacrimi, se ajungea inevitabil la formula „să rămânem prieteni”. Şi, mai presus de orice, voia să evite şi cearta, şi ultima partidă de amor, de adio. Nu-şi dorea decât să pună capăt poveştii cu Max, înainte să fie prea târziu. Bănuise că vestea nu avea să-i facă deloc plăcere lui Max. Dar să o ignore cu totul, asta o răvăşea peste măsură.

— Nu cred nici măcar un cuvânt, i-a râs el în faţă, cu obrăznicie. Niciunul. Nici măcar „Kiki”. Kiki pe care o ştiu eu nu obişnuieşte să dispară aşa, pur şi simplu.

Kiki era tot mai neliniştită. Ce căuta el aici? De ce o urmărea? Şi, pe deasupra, nu mai suporta nici să îi audă telefonul acela sunând neîntrerupt.

— Răspunde odată! a izbucnit ea.

— Nicio problemă, e tata, i-a explicat Max laconic. Mereu îşi iese din fire când nu ştie precis unde sunt.

Din spatele fiecărei propoziţii a lui pândea câte o bombă.

— Ai şters-o de acasă? Fără să spui nimănui? a încercat Kiki să facă puţină ordine în toată povestea.

Apelul a încetat, iar Kiki simţea cum se sufocă de spaimă.

— Am să-i explic totul, la întoarcere, i-a promis Max. Bineînţeles, dacă reuşesc să înţeleg şi eu ceva, până atunci.

Dar Kiki nu i-a mai dat niciun răspuns. În spatele gardului apăruseră patru feţe curioase. Doamnele de marţi erau pregătite de drum şi Caroline flutura rucsacul lui Kiki.

Câte secunde mai avea la dispoziţie, până va trebui să le explice prietenelor ei prezenţa lui Max? Cum ar fi putut să se justifice? Max n-avea dreptate. Muncise câteva ore ca să compună SMS-ul. Sucise pe toate feţele fiecare cuvânt din cele şase. Şi, mai ales, „Nu merge.”

28

— Oare ce face Kiki acolo? s-a întrebat Caroline.

O urmărea din spatele gardului, cum, furioasă, revărsa un torent de cuvinte asupra unui tânăr, gesticulând ca şi cum ar fi vrut să risipească un roi de albine. Nimic nu mai rămăsese din starea aceea destinsă de cu o seară înainte, pe care Caroline o admirase atât de mult la Kiki.

— Oare ce face acolo? a imitat-o Estelle pe Caroline. Se ceartă. Cu Max Thalberg, a mai adăugat ea, privind plină de încântare uluirea de pe chipul prietenelor ei.

Până şi Judith reuşise să îşi uite durerea, pentru o clipă:

— Thalberg? Unul şi acelaşi cu Atelierul Thalberg?

— Acelaşi Thalberg, pentru care lucrează Kiki? a mers Caroline un pas mai departe.

— Urmaşul la tron în persoană. Max va prelua firma. Imediat ce-şi va termina studiile, la Londra.

Eva avea unghiul ei propriu de interpretare a scenei:

— Probabil e o problemă de serviciu. O lucrare pe care trebuie să o încheie Kiki.

— Şi sigur crezi şi în concepţia imaculată, a chicotit Estelle.

Dar Eva dădea semne că începe să priceapă:

— Kiki, vrei să spui… însă el pare mult mai… oare câţi ani are?

— E suficient de matur să aibă carte de credit şi suficient de imatur să facă mult rău cu ea, a spus Caroline, dornică să pună lucrurile la punct.

Estelle se lăsase pradă visării, măsurându-l pe tânăr cu vădită plăcere:

— O înţeleg foarte bine pe Kiki. Dacă aş fi mai tânără cu vreun an sau doi…

Nici nu apucase să îşi ducă gândul până la capăt că Eva şi începuse să o privească şocată.

— A fost doar o glumă nevinovată, Eva. Nu mă ocup de educaţie, a surâs Estelle.

— Destul cu insinuările, a hotărât Caroline, ridicând rucsacul lui Kiki, la vedere.

Era semnalul de pornire.

— Asta mi se pare partea cea mai frumoasă a pelerinajului, ai ocazia să faci cunoştinţe noi, fără nicio greutate, a încercat Kiki să încropească o scuză, în timp ce-şi potrivea curelele rucsacului râzând fals.

Pentru nimic în lume n-ar fi recunoscut că tânărul de alături era iubitul ei, care hotărâse să o urmeze în călătorie, punând-o într-o situaţie atât de delicată. Dar se simţea obligată să dea o explicaţie.

— El este, a început ea în forţă, apoi s-a oprit şi s-a întors spre Max, oaspetele ei neaşteptat, cu speranţa că nu o va trăda: Cum spuneaţi că vă cheamă?

— Max Thalberg, i-a sărit imediat în ajutor Estelle. Dacă tot te culci cu el, ai fi putut măcar să-i ţii minte numele.

Kiki a rămas cu gura căscată, gândindu-se că ar fi trebuit să se aştepte ca Estelle să cunoască întreaga familie Thalberg, nu numai pe şeful ei.

— Max a intrat în legendă la clubul de golf, când a pornit de capul lui cu tractorul de tuns gazonul şi a căzut în lac, la gaura numărul şapte, le-a luminat Estelle.

— Pentru că eram începător, a zâmbit Max obraznic.

Evident, pe Eva o frământa cu totul altceva:

— Dacă ştiam că vine şi prietenul lui Kiki, l-aş fi putut invita şi pe Frido.

— Eu nu l-am invitat pe Max, s-a apărat Kiki categoric de orice insinuare.

Dar Estelle nu s-a lăsat impresionată de tonul ei dramatic:

— Las-o baltă, Kiki, important este să fii tu fericită.

— Şi nici fericită nu sunt, a strigat Kiki plecând cu paşi hotărâţi, urmată de toate doamnele de marţi.

Max a rămas un moment descumpănit, apoi şi-a ridicat geanta de umăr şi, păstrând o distanţă cuviincioasă, a pornit în spatele lor.

29

„Calea Apostolului Iacob îi oferă pelerinului cele mai emoţionante întâlniri, cele mai impresionante peisaje şi o experienţă spirituală inegalabilă”, citise Eva în ghidul de călătorie al Carolinei. Iar în acea zi le oferea doamnelor de marţi o plimbare prin oraşul medieval Narbonne, situat la şaptesprezece kilometri de staţiunea Narbonne Plage, unde îşi începuseră pelerinajul cu o zi înainte. Eva îi invidia pe turiştii care îşi petreceau concediul în tihnă, plutind alene în bărcile lor transformate în locuinţe de-a lungul canalului du Robine, având răgazul să viziteze renumita catedrală, să se tolănească prin cafenelele însorite, să viziteze vestigiile romane şi să se bucure de farmecul atmosferei franceze. Cea mai mare plăcere pentru Eva ar fi fost să poată petrece o zi întreagă în piaţă, să admire tarabele cu produse locale, cu legume, fructe şi mirodenii de toate neamurile, cărnuri şi fructe de mare în cele mai diverse culori. Însă după dezastrul din prima zi, Calea lui Iacob le mai putea oferi doamnelor de marţi doar un orar nemilos şi un traseu lipsit în bună măsură de strălucire: au ieşit din oraş pe un drum bine nivelat, cu trafic intens. Prin spatele halelor industriale din stânga lor trecea autostrada A 61, care lega prin cele patru benzi Marea Mediterană de Oceanul Atlantic. Ce căldură! Ce miros! Genul de şosea pe care era suficient s-o priveşti ca să ţi se coboare toată oboseala în picioare şi să te lipsească de orice energie. Mulţumită părea doar Estelle. Pe trotuarul bine asfaltat, geamantanul ei cu role se dovedea a fi singurul accesoriu de pelerinaj ales cu discernământ.

După cât putea deduce Eva din tăcerea posomorâtă a lui Judith, cuvântul „autostradă” nu apărea în jurnalul lui Arne. Camioanele le depăşeau vuind, aruncându-le în faţă trâmbe de praf uscat şi gaze de eşapament. Trecând apoi prin faţa unui bufet care, din motive greu de explicat, se numea Le barracuda şi propunea clientelei *Salades, Frites, Panini et*

Grillades, au fost fluierate caustic de proprietar, în timp ce mecanicii atelierului auto din apropiere îşi împingeau spre ceafă şepcile lor de baseball pătate de ulei, ca să poată vedea mai bine neobişnuita apariţie. Iar pe feţele lor se puteau citi o gamă variată de reacţii, de la curiozitate până la amuzament şi derâdere, rânjetele lor lăsând să se înţeleagă fără dubii că pelerinii cu scoica Sfântului Iacob prinsă pe rucsac erau o apariţie rară pe teritoriul lor. Poate că un pelerinaj la Graceland, locul ultimei odihne a lui Elvis, ar mai fi fost de acceptat, dar cum să baţi drumul până la mormântul unui apostol mort de două mii de ani?

Eva încerca să îşi imagineze ce gândeau cei din jur despre ele: cinci doamne răsfăţate, de cea mai bună condiţie, pornite în pelerinaj, deoarece nu le mai rămăsese nimic nefăcut şi nevăzut prin lume. Cine mai ştie, poate că şi dotările de la Auberge Sainte Marie fuseseră calculate cu bună ştiinţă. Înţeleapta Ginette, care înţelegea aşa de bine ce anume îi mână pe pelerini, le oferea oaspeţilor săi exact ceea ce căutau: osteneală, disconfort şi neplăceri. Genul de experienţe care fac tot deliciul povestite acasă, în faţa unui pahar de vin roşu scump.

„Tipic”, gândea Eva. Pornise în pelerinaj, însă nu pe traseul principal spre Santiago de Compostela, unde pelerinii sunt o apariţie obişnuită. Ea se strecura pe undeva, pe drumuri secundare, necunoscute şi prost marcate. Era emblematic pentru întreaga ei viaţă. Iar de ceva vreme începuse să înţeleagă tot mai bine că o apucase pe o cale lăturalnică.

Însă prietenelor ei nu le păsa câtuşi de puţin că deveniseră obiect de studiu, iar Estelle avea aerul că ar fi fost dispusă să dea şi autografe neruşinatului de la bufetul Le barracuda.

Eva a răsuflat uşurată după ce au traversat un pod peste autostradă, lăsând în urmă întinderea de beton cenuşiu, pentru o zonă de dealuri cu vegetaţie puţină, în spatele cărora Narbonne dispărea treptat, învăluit în zgomotul său de autostradă. Apoi, după ce au parcurs o întindere de

gariga, acea vegetaţie specifică ţinuturilor mediteraneene, au pătruns într-o regiune împădurită. În calea lor dansau umbrele copacilor mângâiaţi de briza fierbinte: pe o parte, chiparoşi drepţi ca lumânarea, de un verde-saturat, pe cealaltă o specie de arbori foioşi. Kilometri după kilometri, niciun sat, nicio vietate. Doar mănăstirea benedictină Fontfroide, unde de mult nu mai exista niciun călugăr, ci doar un restaurant cu personal extrem de tânăr. Unde doamnele de marţi s-au oprit să mănânce, sub o boltă de rogojini, fiind aproape singurele cliente cu excepţia celor doi motociclişti italieni, aflaţi la masa învecinată, refugiaţi aici cu străvechile lor Moto Guzzi, în căutarea liniştii. *Easy rider*-ii cărunţi se arătau însă mult mai interesaţi de prospeţimea personalului decât a legumelor din farfurie, deşi erau serviţi cu acelaşi plictis ca şi doamnele de marţi. Dar mâncarea era deosebit de bună.

Masa a început cu o salată mesclun – din frunze proaspete de salată verde, varză şi petale de flori, cu mult ulei de măsline, lămâie şi pâine proaspătă. Apoi steak şi cartofi gratinaţi, iar ca desert sorbet de căpşune. Iar Judith, ca întotdeauna, preferase să se lupte cu aceeaşi omletă. Şi cu toatele au rezistat cu greu tentaţiei de a-şi comanda şi un vin la un asemenea dejun generos, ţinând seama totuşi că nu reuşiseră să parcurgă nici jumătate din traseul acelei zile. Altfel, poate că ar mai fi rămas până seara dacă nu ar fi existat firma de turism Spatz[3] din Fulda, care în acele momente tocmai debarca în parcarea abaţiei o trupă de pensionari robuşti. După cum era uşor de aflat din anunţul de pe autocar, seniorii efectuau circuitul „Catari şi catalani”, explorând fulgerător nordul Spaniei, Andorra şi sudul Franţei. Totul în mare viteză, trei ţări în nouă zile, mâncare, vă rugăm, în cincisprezece minute şi băuturile sosesc imediat. Un, doi!

— La vârsta lor nu mai au mult timp de pierdut, le-a găsit Eva o scuză pentru lipsa lor de răbdare.

[3] „Vrabia” (n. tr.).

Dar când cu toţii au început să se plângă sonor de lentoarea cu care erau serviţi, doamnele de marţi au preferat să se refugieze în grabă şi să o pornească la drum, ca să nu mai asiste la spectacolul zgomotos şi insuportabil dat de compatrioţii lor.

Cu fiecare pas, Eva simţea cum se destinde tot mai mult. În mijlocul acelui pustiu, fără muncitori obraznici şi cârciumari dornici să glumească pe seama trudei lor, avea un sentiment de eliberare. Şi, foarte important, scăpase şi de greutatea din rucsac. Era mândră de sine şi o pornise în pas vioi, alături de Caroline. Urmate de Kiki, a cărei atitudine spunea cât se poate de limpede: „Daţi-mi pace!”

30

Kiki nu mai vedea nimic înaintea ochilor. Nici abaţia Fontfroide, în cadrul ei feeric, în depresiunea înconjurată de dealuri împădurite, nici vitraliile splendide care scăldau spaţiile interioare neîmpodobite în fantezii multicolore, nici curtea înecată în verdeaţă, cu şirul de coloane duble şi arcade, nici grădina de trandafiri. Kiki făcuse o descoperire cu totul nouă. De data asta, în adâncurile sale, mai precis sentimentul de remuşcare.

Cum de se petrecuse toată povestea cu Max? Nu fusese nici măcar dragoste la prima vedere. Cum se întâmplase? Când ea se angajase la Thalberg, Max era un licean deşirat, cu braţele prea lungi atârnându-i pe lângă corpul mult prea slab, cu un aer de marionetă. Tehnicienii de la departamentul de prototipuri, pe mâna cărora mai era dat din când în când ca să-şi facă o idee despre cum funcţionează bazele afacerii, nu îi acordau nicio şansă. Mâinile nu îi puteau fi de folos decât la orele de limba franceză, când îşi scria în palmă cuvintele mai dificile ca să iasă cu faţa curată.

Kiki era să cadă de pe scaun când, în urmă cu câteva săptămâni, Thalberg o anunţase că tânărul avea să-şi petreacă vacanţa de semestru la ea în secţie. Criza economică lovise din greu şi în branşa lor, cifra de afaceri scăzuse dramatic, o serie de clienţi italieni importanţi dispăruseră de pe piaţă şi câteva reviste de amenajări arhitectonice, care le susţineau produsele, îşi încetaseră apariţia. În vremurile în care mulţi angajaţi se trezesc înlocuiţi cu debutanţi mult mai ieftini, nu e câtuşi de puţin un semn bun să-l vezi pe fiul şefului, şi viitor conducător al afacerii, plantat chiar în grădina ta.

Kiki încerca să-şi imagineze ce o aştepta. Mulţi practicanţi plecau exact aşa cum veneau. Existau timizii, cei care amuţeau copleşiţi de respect, linguşitorii, capabili să execute orice comandă dacă venea din partea şefului, şi

carieriştii, cu ego şi competenţe sociale bine reflectate în forţă cu care dădeau din coate. Şi apoi cei cu adevărat buni, şi cu adevărat periculoşi, din punctul ei de vedere, cu proiecte curajoase, creative şi sexy. Iar Max... unde se încadra el?

La prima vedere, Max putea fi asimilat în categoria celor respectuoşi. La început era atât de rezervat, încât şi uitai că se află acolo. Asta până la brainstormingul legat de restaurarea unui elegant hotel din cartierul gării, când Thalberg şi-a dorit să audă propuneri din partea tuturor.

La şedinţă a participat întreaga echipă şi cu toţii s-au ocupat în primul rând de publicul-ţintă şi de structura lui de vârstă, de analize de marketing, de ultimele cercetări asupra efectelor culorilor şi de trendurile industriei hoteliere. Şi tocmai când un coleg, care mersese până acolo încât să propună distrugerea holului de recepţie grandios, pentru a fi înlocuit cu un proiect nou, ale cărui idei principale erau liniile drepte şi belşugul de lumină, deodată s-a auzit muzică.

Max se ridicase şi pusese un CD în computer.

— În primul rând trebuie să ai, şi să stăpâneşti bine, un simţ al spaţiilor, şi abia apoi te poţi gândi să faci totul praf şi pulbere, a intervenit el fără nicio reţinere.

În loc de teorii apăsătoare, în atelier au început să adie notele unei piese discrete, în fundal melancolia unui contrabas, în prim-plan volutele uşoare şi armonioase ale unui pian. La un moment dat cineva a făcut semn spre ceas, în timp ce toată lumea chicotea şi îşi trăgea şuturi pe sub masă. Dacă Max nu ar fi fost băiatul patronului, lucrurile ar fi stat cu totul altfel, fiind mult mai uşor să îţi spui deschis părerea despre o asemenea pierdere de vreme.

Dar Kiki se lăsase purtată de muzică. Melodia îi evoca un trotuar pustiu, într-o noapte ploioasă. Şi o femeie în picioarele goale, după ore nesfârşite de dans, plutind prin holul unui hotel, ţinându-şi graţios în mână sandalele *high*

heels. Ca apoi să se oprească la bar, pentru un ultim *drink.* Melodia era melancolică, dar neobişnuit de senină.

Luată prin surprindere, Kiki şi-a ridicat privirea din teancul ei de hârtii. De două săptămâni lucra alături de Max, dar el nu-i atrăsese nicio clipă atenţia. Însă acum, studiindu-l mai atent, constata cu surprindere că adolescentul disproporţionat se transformase într-un tânăr extrem de prezentabil, îmbrăcat voit neglijent, ţinând parcă să stabilească limpede că nu-i pasă de banii bunicilor şi nici de cămăşile scumpe ale tatălui său. Din toată atitudinea lui se putea vedea cu uşurinţă că abandonase studiul violoncelului, impus de mama sa, şi se orientase spre sport. Păstrându-şi totuşi simţul muzicii.

Kiki înţelegea foarte bine ce anume urmărea să transmită Max cu muzica lui ce sugera cu multă acurateţe o atmosferă din alte vremuri, atât de emblematică pentru acel distins hotel. Cum să renunţi la aşa ceva? Era o pledoarie fără cuvinte ca restaurarea să pornească de la principiul păstrării farmecului misterios emanat de hotel.

— Ce melodie era? a întrebat ea, după ce ultimele ecouri se stinseseră în atelier şi se întorseseră cu toţii la computerele lor.

— Jazz suedez, i-a explicat Max. O rămăşiţă a verii.

Kiki nu avea nevoie de altă explicaţie, iubirile nefericite ale vacanţelor se exprimă cel mai bine prin muzică. Avea şi ea preferinţele sale, cum ar fi una dintre piesele grupului Poppys.

În aceeaşi seară, când a căutat pe YouTube „Jan Johansson – *Visa Från Utanmyra”* şi a ascultat-o din nou, a priceput imediat de ce era atât de fericită acea femeie din miez de noapte. Probabil că îşi întâlnise, la party-ul abia încheiat, sufletul-pereche.

Amintirile îi aduseseră un zâmbet pe chip, când dintr-odată Kiki a realizat că alături de ea mergea Caroline, care o privea cu atenţie. Şi fără să o întrebe nimic. Însă Kiki s-a simţit obligată să îi dea o explicaţie:

— Da, ştiam ce vârstă are, când a început. Nu, problemele nu se rezolvă de la sine. Da, ai avut dreptate, a rostit Kiki grăbit şi sacadat.

Caroline a fost surprinsă de o reacţie atât de puternică:

— Nimeni nu-ţi reproşează nimic, Kiki.

Nici nu era nevoie. Kiki îşi făcea singură reproşuri. Există persoane care susţin sus şi tare că zona privată poate fi strict separată de cea profesională. Dar ea nu reuşise niciodată să priceapă cum anume. Cum anume ai putea să colaborezi cu cei apropiaţi, fără să apară şi sentimente? Creaţia însemna şi convertirea sentimentelor în obiecte palpabile.

În vreme ce colegii lor îşi desăvârşeau proiectul praf-şi-pulbere, Kiki şi Max au început să pregătească un contraproiect. Iar discuţia lor despre densitate şi transparenţă, despre culori-şoc şi culori potolite, decente, despre materiale şi sentimente, se transforma uşor-uşor într-un exuberant duel verbal. Cu tachinări şi complimente neaşteptate, cu priviri furişe peste ceaşca de cafea şi atingeri aparent întâmplătoare, cu aftershave-ul lui care acoperea mirosul printurilor abia ieşite din imprimantă, rezultatul colaborării lor care prindea viaţă pe hârtie. Iar în final, când îşi studiau cu atenţie proiectul lor comun, s-au atins uşor, frunte de frunte.

Au trecut trei săptămâni până să apară şi reacţia lui Thalberg. Nicio laudă, niciun comentariu. Doar un mesaj indirect că îi vor fi încredinţate misiuni tot mai grele. Apoi e-mailul prin care era invitată să facă un proiect pentru seria de vaze IKEA.

Max şi Kiki şi-au sărbătorit în stil mare succesul, în barul hotelului „lor”, în care un pianist asigura fundalul sonor pentru toate şoaptele dulci. La despărţire, a sărutat-o pe gură. Pentru ca o clipă mai târziu să îşi ceară iertare.

— N-ai de ce să te scuzi, i-a spus Kiki.

Aşa a fost începutul. Începutul sfârşitului. Şi începutul problemelor ei, care acum o urmăreau până în Franţa. Şi nu doar în sens figurat.

— Fir-ar să fie, în mod normal în pelerinaj te eliberezi de toate grijile, a murmurat Kiki, după ce aruncase o privire peste umăr. Şi constatase că Max venea pe urmele lor. Nici nu ştia dacă să râdă sau să plângă. Soluţia de urgenţă la care apelase după şase săptămâni de relaţie secretă eşuase.

31

— La tine, toate merg perfect, a gratulat-o Kiki pe Caroline. Ai o carieră de succes, copii minunaţi şi o căsnicie solidă.

Dar Caroline a preferat să îşi întoarcă privirea şi să nu îi dea niciun răspuns, gândindu-se că Philipp ar fi avut câte ceva de zis despre căsnicia lor.

— Domnul doctor Seitz a plecat la cursul de perfecţionare a medicilor de familie, îi explicase asistenta de la programări la telefon, când ea îl mai căutase o dată, în acea dimineaţă.

— Vreţi să repetaţi?

— Se organizează mereu, în jurul datei de 15 iunie, doamnă Seitz. De zece ani, a adăugat, nu fără o urmă de reproş latent în voce. Vă transmite salutări. Domnul doctor vă va contacta la întoarcere.

Philipp îi dăduse un telefon asistentei de la programări, dar nu şi propriei sale soţii? Probabil pentru că era o convorbire locală. Philipp suferea de o gravă fobie împotriva taxelor de servicii ale firmelor de telefonie. De când fusese silit, în urmă cu şapte ani, să plătească câteva sute de euro după ce o pacientă insistentă îl sâcâise tot timpul cu telefonul când se afla într-un concediu în Italia. De atunci nu-l clintea nimeni din credinţa sa că roaming-ul echivalează cu ruina, iar societăţile specializate practică metode banditeşti şi trebuie neapărat boicotate. Şi nici nu dorise să audă de scăderea tarifelor, hotărât să îşi folosească telefonul mobil doar în cazuri de absolută necesitate. Adică niciodată.

— Caroline a avut noroc. Philipp nu a fost niciodată atât de lipsit de autonomie ca Frido, a confirmat Eva.

Gâfâia din greu şi reuşea tot mai anevoie să menţină ritmul.

Prietenele ei aveau dreptate: Philipp gătea, Philipp făcea cumpărături, Philipp ştia unde se află aspiratorul şi la ce

anume folosea. Îşi ducea cămăşile la curăţat şi lua şi costumele avocatei. Doar telefonatul nu era punctul său forte.

Caroline era supărată de toată povestea cu seminarul şi de comentariile asistentei. Ceva nu se potrivea. Oare îi spusese de seminar, şi uitase ea? Fiind cu mintea încă la procese şi la pregătirile pentru pelerinaj? Sau poate că lui seminarul i se părea ceva atât de banal, încât nici nu mai merita menţionat. Ea fiind oricum plecată.

Nici nu a băgat în seamă complimentele venite de la Eva şi Kiki, preferând să schimbe subiectul decât să vorbească despre căsnicia sa şi telefonofobia lui Philipp.

— Cu ce a greşit Max de eşti atât de supărată pe el?

— A vrut să mă prezinte părinţilor lui. Sâmbătă, la golf, i-a explicat Kiki pe un ton dramatic.

Caroline a început să râdă din toată inima:

— Ăsta da motiv serios de despărţire!

— Nu trebuia oficializat nimic, în situaţia noastră. Cu atât mai puţin în ceea ce-l priveşte pe tatăl lui. A fost o aventură, o greşeală stupidă.

— Max pare să vadă altfel lucrurile, le-a spus Eva, întorcând privirea.

Urmându-i exemplul, Kiki şi Caroline au putut să constate că Max se apropiase mult între timp şi mergea alături de Judith, care tocmai îi arăta fotografiile lui Arne. Povestea, gesticula şi râdea. Nu o mai văzuseră de mult atât de destinsă.

— Ce treabă are Max? s-a enervat Kiki.

— Face ceea ce noi ne-am străduit zadarnic, de luni bune, o înveseleşte pe Judith, a recunoscut Caroline.

Într-adevăr, din urma lor se auzeau hohote de râs.

— Nu are nicio şansă, a adăugat Kiki.

— Judith pare bucuroasă să poată povesti despre Arne şi să nu i se pună întrebări legate de jurnal, a contrazis-o Eva.

Mai bine s-ar fi abţinut, pentru că imediat şi-a ieşit din ritmul de mers, începând să gâfâie. Iar Caroline a mustrat-o prompt.

— Îmi vin imediat în fire, a oftat Eva. Multifuncţionalitatea o suprasolicita. Nu avea de ales.

Ori mergea, ori făcea conversaţie.

— Max pare un băiat simpatic, a spus Caroline.

— Are douăzeci şi trei de ani, i-a tăiat vorba Kiki. Când se năştea Max, eu aveam treisprezece ani şi eram la primul sărut intens. Cu Robert. Cel mai scârbos sărut din viaţa mea. Am avut nevoie de un weekend întreg să-mi revin după experienţa aceea umedă. Eu tocmai mă agitam după prima mea traumă amoroasă, iar Max se agita după suzetă.

Eva s-a mulţumit să râdă.

— Cui îi mai pasă astăzi de diferenţa de vârstă, Kiki? a comentat Caroline, clătinând din cap.

Răspunsul lui Kiki a venit ca din puşcă:

— Mie! Mie îmi pasă. În privinţa asta, sunt cât se poate de conservatoare.

Chiar şi dacă se abţinea să mai deschidă gura, Eva tot nu mai reuşea să ţină pasul. După Fontfroide, începuse lupta cu un lung urcuş pe Mont Grand. Cei o sută patruzeci şi cinci de metri o secau de puteri pe Eva, care s-a văzut nevoită să încetinească pasul. Mai avea energie doar cât să lase impresia că totul ar fi sub control.

— Vreau să văd ce fac ceilalţi, a zis, într-o doară.

32

Eva rămăsese în urmă, în timp ce Caroline şi Kiki continuau în acelaşi ritm susţinut, fără să-şi întrerupă conversaţia. După câteva momente, Eva a fost ajunsă din urmă de Judith şi de Max şi a surprins câteva fragmente din dialogul lor.

— Arne şi cu mine am făcut cunoştinţă într-o librărie specializată în ezoterism, spunea Judith. M-a studiat tot timpul. Şi pe urmă s-a apropiat de mine, ţinând o carte în mână. Vi se potriveşte, aşa mi-a zis. Şi avea dreptate.

Nu fără un sentiment de vinovăţie, Eva constata cât de vesel suna vocea lui Judith. A înţeles, într-o străfulgerare, că Max făcea ceva ce lor nu le mai reuşea de mult: să-i asculte cu atenţie poveştile despre Arne. Subconştient, s-ar fi aşteptat totuşi ca Judith să înceapă să mai vorbească şi despre altceva, la atâtea luni după moartea lui Arne. Dar în ceea ce îl privea pe Max, lucrurile stăteau altfel, din fericire. El nu avea o părere. Nici despre Arne, nici despre cât ar trebui să dureze doliul, nici despre jurnal.

— Şi aţi fost sigură, din prima clipă, că el era omul potrivit? a întrebat-o.

Judith era atât de emoţionată de vechile sale poveşti, încât îl îndrăgise instantaneu pe Max.

— Nu ar fi mai bine să ne tutuim? Eu sunt Judith.

— Max, i-a răspuns el.

Privirea lui s-a îndreptat spre Eva, care se chinuia să rămână alături de ei. Fiindu-i imposibil însă să mai şi vorbească, a reuşit doar să ridice o mână. Max, cel care apăruse abia de o oră în universul secret al doamnelor de marţi, ştia oricum cine este.

— Dumneavoastră sunteţi Eva, nu-i aşa?

Eva a încuviinţat din cap, încercând să îşi imagineze cum o prezentaseră Kiki şi toate celelalte. Ce ar mai fi avut ea de adăugat? Nu era foarte sigură, după patru copii în cinci ani şi jumătate, între sarcini, leagăne şi maşini de spălat, ce

ar mai fi fost de adăugat? Apoi a rămas şi mai în urmă, fiindu-i imposibil să mai ţină ritmul şi cu Judith şi Max.

— Trebuie să…

Ce trebuia să facă? Stupid, dar în minte nu-i venea decât formula copilărească, „să dau calul la apă”. Iar David primise temă să îi dea explicaţii. Singura temă eşuată, de altfel.

„Trebuie să dau calul la apă” era cea mai idioată expresie auzită vreodată de Eva şi nu avea nicio legătură cu ce simţea ea în acea clipă.

„Trebuie să mă prăbuşesc” ar fi fost o replică mult mai potrivită.

Din spate se apropia huruitul greu al cufărului Estellei. Care a depăşit-o susţinut.

— Îmi pare rău, Eva. Dacă încetinesc, îmi ies din ritmul meu armonic.

Şi aşa i-a luat-o înainte şi Estelle. Eva reuşise din nou să rămână pe ultima poziţie. Un loc pe care avea să şi-l păstreze şi în zilele următoare.

33

Zile şi kilometri fără sfârşit pentru Eva. Drumul străbătea păduri de pin, toate identice, cu forme pe care ajunsese să le viseze, urmate de vii şi dumbrăvi cu măslini. Caroline, ca întotdeauna perfect pregătită, le atrăgea atenţia asupra punctelor de interes pe lângă care treceau: biserici cu fresce deosebite, ori mănăstiri locuite astăzi doar de filipineze. Nenumăratele ruine i-au dat Carolinei prilejul binevenit să le ţină prelegeri despre comunităţile de catari care, în urmă cu opt sute de ani, practicau ştiinţa lor secretă, până când papa a dat ordin să fie exterminaţi, sub acuzaţia de erezie. Secolele defilau grăbite prin faţa Evei. În vreme ce în poveştile Carolinei catarii piereau, principii erau alungaţi de pe tron, castelele erau jefuite şi cultivarea viţei-de-vie câştiga tot mai mult teren, ea, Eva, nu reuşea decât să se lupte cu sine.

Deşi plină de voinţă, Eva se dovedea tot mai lipsită de puteri. Cu fiecare nouă zi de pelerinaj, înţelegea tot mai bine că nu era făcută pentru asemenea gen de penitenţă. Goana dintr-un loc într-altul, împachetat, despachetat, o noapte ici, o noapte colo, în câte o *gite,* la hotel sau la *auberge.* Şi apoi, mai mult sau mai puţin mulţumite de cameră, de cină, de vin sau de mic dejun, repede mai departe. În cea de-a treia zi, când au ajuns la Lagrasse, un sătuc frumos ca un tablou, care nu dădea semne că ar fi ieşit din secolul al XIV-lea, Eva se simţea de parcă ar fi fost de o seamă, şi fără pic de vlagă, fără putere să se mai bucure nici măcar de târgul de sâmbătă, care reprezenta atracţia locului. Nu s-a ales cu prea mare bucurie nici de pe urma călătoriei cu autobuzul şi cu taxiul la Carcassone şi apoi Franjeaux, pe care cele cinci doamne – şi Max, pe deasupra – şi-au oferit-o drept respiro. Şi nici în ziua următoare, la Mirepoix, nu a fost mai bine. Nu a mai reuşit decât să zacă într-un bar cu arcade de lemn şi să bea un

Perrier Citron, în vreme ce prietenele sale prospectau piaţa şi biserica şi magazinele din casele de paiantă cu două etaje, iar Max se odihnea întins în iarbă. De la înălţimea lor, de pe grinzi, o fixau cu privirile lor reci puzderie de statuete, femei încântătoare păzite de garguie teribile. Cum să te mai poţi bucura de ceva, când într-o clipă trebuie să „faci drepţi” şi să îţi reiei marşul?

Repede. Mai repede. Şi mai repede. Şi drumul, şi prietenele, şi problemele lor, toate se topeau în buimăceala încordării fizice fără sfârşit. După dealurile domoale din primele etape şi o călătorie confortabilă cu autobuzul, de două ore şi jumătate, de la Mirepoix la St Girons, pentru Eva avea să vină cea mai grea încercare. În faţa lor se înălţau Pirineii. Desigur, doar zona subalpină, suficient însă în ceea ce o privea. Apoi, cu picioare de plumb, a reuşit să se târască până pe Col du Portet d’Aspet, un vârf care pusese la încercare nervii multor participanţi în Tour de France, iar pe un ciclist italian îl costase viaţa. Era ziua a şasea. Şi mai rămâneau peste o sută cincizeci de kilometri.

În mintea Evei se sucea mereu, obsedant, un cântecel pentru copii.

„Cu unu, cu doi, vino cu noi, cu trei, cu patru, hai la teatru.”

Aşa încerca să îi ducă de nas, cu versuri fără sens, pe David şi pe Lene când nu mai aveau chef să meargă pe jos de la grădiniţă până acasă. Mai târziu însă, după ce au apărut Frido jr. şi Anna, a scos de pe listă trucurile mărunte şi a trecut la alte forme de convingere. Când ai patru copii, nu îţi mai permiţi să îi cânţi în strună fiecăruia în parte. Iar uneori îşi mai pierdea şi răbdarea, depăşită de câte avea pe cap. Şi obosea. „Cu unu, cu doi.”

Munţii împăduriţi îi jucau în faţa ochilor, drumul părea luat de ape, iar soarele îi topea fiecare muşchi. Eva bâjbâia în căutarea sticlei de apă, dar nu mai rămăsese strop. Simţea că se va prăbuşi. Nu era la fel de tare ca prietenele ei care se obişnuiseră să se oprească la fiecare răscruce şi

să o aştepte. Iar acum nu îi mai rămăsese decât să recurgă la ultima salvare a pelerinului: şi-a împreunat mâinile şi a început să se roage.

— Ajută-mă, Sfinte Iacob! Ajută un biet suflet de pelerin, a strigat ea, din toate puterile.

Însă nu s-a întâmplat nimic. După câţiva paşi, Eva s-a lăsat să cadă pe pământul nisipos şi uscat. În genunchi. Nu. Mai. Putea. Probabil că rugămintea ei ar fi trebuit să sune altfel. Şi a reluat-o, cu disperare: *„Cher* St Jacques, grăbeşte-te! *Beam me up!”*

Dar tot nimic.

Într-un gest extrem, Eva a întins degetul, ca autostopiştii, deşi prin regiunea aceea izolată nu trecea nicio maşină. Pustietate, cât vedeai cu ochii. De undeva se auzea lătrând un câine, iar pe mână i se suia grăbită o furnică. Însă ea era prea slăbită ca să se mai apere. A mai reuşit doar să se extragă din curelele rucsacului şi apoi s-a prăbuşit pe o parte.

Eva ajunsese la capătul pelerinajului ei. Zăcea la pământ, fără să mişte, ca într-o hotărâre definitivă. Mai auzea doar ciripitul păsărilor, nu foarte departe de ea, şi dacă aveau să o ţină tot aşa, în scurt timp puteau prinde de veste şi răpitoarele. Era doar o pradă uşoară, care îşi aştepta vulturul în zborul său tăcut. Dar tot ce a mai putut auzi a fost un vuiet de motor turat la maximum. Şi scrâşnet de frâne. Atunci, cu ultimele puteri, a reuşit să ridice puţin capul.

După ce praful s-a liniştit aşternându-se la loc, din lumina aceea înşelătoare a apărut un camion minuscul, roşu-aprins, pe trei roţi. Pe platforma lui micuţă, din cauza frânei bruşte, sticlele de Orangina zornăiau amestecându-se haotic cu roşii şi cu tot soiul de fructe ale Sudului, deasupra cărora un paner cu baghete se răsturnase cu totul. Ce mai putea fi şi asta? Fata Morgana, gata să le sucească minţile călătorilor? O viziune? Atunci, portiera din dreapta s-a deschis scârţâind. Cu încetinitorul.

Totul îi amintea Evei de o scenă din filmele western, mult îndrăgită de băieţii ei. Secunda dinaintea marii confruntări. Vântul ridica praf şi mănunchiuri de paie de prin piaţa obosită din mijlocul orăşelului, în timp ce adversarii rămâneau ascunşi. Muzică ameninţătoare. Totul plutea în aer, urma să se întâmple ceva, fără întârziere. Încordarea dinaintea furtunii.

Dar nu erau în Vestul Sălbatic, iar în Eva nu exista nicio urmă de răutate. Fără să stea pe gânduri, s-a ridicat cu greu, şi-a dezmorţit picioarele înţepenite şi s-a apropiat încet de maşină. Şoferul era un tip robust, cu ochelari de soare cu oglindă şi barbă de cinci zile. Vehiculul său abia dacă ar fi putut atinge patruzeci de kilometri la oră, dar el avea un aer de *easy rider* înrăit. Care nu inspira deloc prea multă încredere, la prima vedere. Dacă s-ar fi aflat la Köln, ar fi luat-o din loc ţipând din răsputeri. Omul i-a întins mâna şi s-a prezentat scurt şi hotărât:

— Jacques.

— Ştiu, i-a răspuns Eva, radios.

Şi, fără să stea pe gânduri, s-a înghesuit cu rucsac cu tot în vehiculul şubred. Stilul ei incredibil de degajat în care s-a aşezat lângă el, ca şi cum ar fi fost cel mai firesc lucru din lume, l-a luat prin surprindere pe Jacques, care a început să râdă în hohote şi apoi şi-a scos ochelarii. Din spatele lor a ieşit la iveală o figură arsă de soare şi prietenoasă, cu nenumărate riduri de expresie. În timp ce îşi ştergea lacrimile, continuând să râdă, a încercat să îi explice:

— Minuni nu pot să fac. Dar vă pot duce până la noi la hotel.

Eva a dat din cap. Exact asta îşi şi dorea. S-a aplecat pe fereastra deschisă, şi-a înălţat privirea spre cer şi a rostit un singur cuvânt:

— Mulţumesc.

34

În timp ce Eva se ruga, Estelle nu mai contenea să bombăne.

— Ce obiect idiot! s-a răstit ea, cu voce tare.

Estelle se lupta cu valiza ei. Nu străbătuse nici jumătate din drum, dar era sătulă de scuturatul acela neplăcut. Deşi Yves luase totul în calcul. Greutate proprie scăzută, role mobile, potrivite pentru orice suprafaţă, late şi moi ca la Inline-Skates. Pe peretele dorsal Yves prevăzuse până şi nişte chingi, ca de rucsac. Dar Estelle era tot mai ferm convinsă că depăşise vârsta la care mai poţi să cutreieri prin lume. Cinstit vorbind, nu se prea bucurase niciodată de acea vârstă. Într-o vreme în care cei din generaţia ei îşi căutau, cu sacul în spate, pacea sufletească la guru hinduşi, Estelle prefera să doarmă în paturi făcute de altcineva. Acasă şi în concediu. Nu înţelesese niciodată entuziasmul lui Kiki pentru vacanţe fără bani, fără o ţintă anume, total la voia întâmplării. An de an, Kiki se întorcea încărcată de tot soiul de suvenire din ţări exotice. Matthieu dispăruse din proprie iniţiativă, iar de restul, mai ales de esenţă materială, avea grijă Kiki să se scuture, în desele ei mutări. Un serviciu de pahare de vin, adus în spate cu mari sacrificii din Mexic, după ce făcuse o pasiune pentru sticla cu bule de aer, a avut momentul lui de glorie când o soţie geloasă a năvălit peste Kiki, ca să aibă o discuţie faţă în faţă. Şi nici măcar poliţia nu a crezut-o pe Kiki, care susţinea cu toată convingerea că habar nu avusese că omul era căsătorit.

Mânerul extensibil i-a alunecat Estellei din mână şi valiza s-a răsturnat. Iarăşi i se agăţaseră roţile într-un obstacol. S-a aplecat, a apucat din nou mânerul şi a trecut valiza cu greu peste o rădăcină groasă. O durea umărul, iar băşicile din palmă creşteau văzând cu ochii. După câţiva kilometri buni de urcuş, cufărul ei atârna greu, ca de plumb. Şi

Caroline avea impresia că ducea bolovani în rucsac, dar îşi păstra avansul său de mai mulţi metri. În cele din urmă Estelle reuşise să o pornească în viteză, dar în scurt timp se poticnise din nou într-o piatră. Graţie „roţilor mobile care transformă transportul într-o adevărată plăcere”. Dar ăsta era un chin. Indignată, a apucat mânerul geamantanului cu cealaltă mână, când, deodată, a auzit un claxon şi s-a tras într-o parte. Din spate se apropia un minicamion, o prezenţă oarecum obişnuită prin acele ţinuturi. Dar mult mai puţin obişnuită era prezenţa Evei, cu capul ieşit cu totul pe geam. Prietena ei, care de la Frido încoace nu mai avusese ochi pentru niciun bărbat, stătea acum înghesuită într-o cabină miniaturală, alături de un bărbat străin, şi radia de fericire, de parcă ar fi avut o revelaţie. Oare ce era în mintea Evei?

— Auberge de la Paix, le-a strigat Eva prietenelor ei, din trecere. La opt kilometri.

— Una ca asta nu se face, s-a plâns Estelle.

Tractoraşul se îndrepta acum spre Judith, care era uluită de îndrăzneala Evei de a se separa de grup.

— Aşa nu te vei alege cu nimic de pe urma pelerinajului, i-a strigat ea, cu reproş.

Ceea ce nu i-a afectat Evei cu nimic buna dispoziţie. Oricum, se gândea la ele tot timpul:

— Am discutat şi despre paturi. Inclusiv pentru Max.

Max devenise, în ultimele zile, un membru stabil al grupului. În stilul său propriu. Deloc interesat să fie în prim-plan. Nu se amesteca, păstra distanţa, iar uneori lăsa impresia că a dispărut cu totul. Ca să apară din nou, exact când sosea momentul să se urce în vreun autobuz. Şi rămânea alături de ele. Iar acum îi făcea vesel semne cu mâna Evei, care trecuse pe lângă ei, ajungând în frunte.

— Jacques are spaţiu de cazare pentru noi toţi, a strigat Eva spre Caroline şi Kiki. Vă aştept acolo.

Maşina s-a îndepărtat, praful s-a aşezat la locul lui, iar zgomotul de motor a dispărut cu totul. Lăsând în urma sa drumul şi doamnele, în marşul lor nesfârşit. Piatră cu

piatră. Pas cu pas. Metru cu metru. Şi, în acea linişte şi reculegere, un bubuit metalic. Şi apoi bombăneala Estellei. Dar nimeni nu se mai obosea să se uite în spate. Erau zgomote familiare deja. Zgomotele pelerinajului lor. De neseparat. Ca fulgerele şi tunetele.

35

Micul autovehicul pe trei roţi se clătina în ritm domol pe drumul plin de hârtoape. Jacques povestea despre ciobanul din tată în fiu, de paisprezece generaţii încoace, despre urmele de urs găsite nu demult, despre oile sfâşiate. Discuţiile aprinse. În zonă existau mai multe asociaţii de protecţie împotriva urşilor decât fiare în funcţiune. Cu toate astea, una dintre dihăniile puse de curând în libertate fusese nu de mult împuşcată de un vânător care o luase razna.

Jacques ar fi putut să-i povestească Evei câte în lună şi stele, ea tot nu mai reuşea să audă decât jumătate din înfloriturile lui. Odată ce-şi revenise din oboseală, începuse să o frământe situaţia stranie în care se afla. Se despărţise de prietenele ei şi se lăsase răpită de un necunoscut oarecare, căruia nu-i cunoştea decât prenumele. Nu ştia nici unde duce drumul, nici ce o aşteaptă la capătul lui. Se aruncase cu capul înainte, fără nicio socoteală, ca un adolescent ahtiat să-şi trăiască viaţa. Ce sentiment nemaipomenit!

Într-un ţinut prin care bântuiau urşi imigraţi din Slovenia şi vânători însetaţi de sânge, ea una era în siguranţă. Şi, curioasă, a început să-l studieze pe bărbatul de la volan. La fel ca ea, nu mai era tânăr, dar nici în vârstă. Încercările vieţii i se puteau citi pe chipul brăzdat de riduri. Ghiceai în ele furtunile şi greutăţile prin care trecuse Jacques. Îi simţea coapsa şi căldura radiată. Nu mai lipsea mult ca Eva să-şi sprijine fruntea de umărul lui puternic, însă chiar înainte să facă acest gest îndrăzneţ, maşina a frânat brusc, scârţâind răguşit în faţa unei clădiri impozante, din piatră cenuşie, care sugera o destinaţie industrială. Cu cele trei etaje ale ei, Auberge de la Paix fusese săpată în roca dealului din spate, fiind înconjurată de un crâng de măslini. Coroanele imense ale copacilor bine ancoraţi în pământul

sărac şi bolovănos îşi spuneau pe tăcute povestea lor de secole de trudă şi tradiţie. La intrare – un tablou ars de soare şi ros de vreme: un porumbel al păcii cu o ramură de măslin în cioc.

— Pe vremuri, aici măslinele erau tăiate, zdrobite şi presate. În anii şaizeci, când părinţii mei au cumpărat terenul, moara era o ruină. Ei visau la un loc de întâlnire pentru tinerii din toată lumea. De aici numele cu rezonanţă patetică. Şi dormitoarele, i-a explicat Jacques.

Un cămin pentru tineri. Cu dormitoare? În spiritul înţelegerii universale? Pentru numele lui Dumnezeu! De ce nu se interesase mai bine despre locul în care urma să-şi aducă prietenele? Nopţi la rând le lipsise confortul, şi ar fi avut tot dreptul, în sfârşit, la ceva mai bun decât somnul în comun, în dormitoare destinate unui public tânăr. Desigur, se putea chefui până în zori fără să deranjezi pe nimeni, dar asta nu putea fi o bucurie pentru doamnele de marţi.

Privea în jur, cu ochiul ei critic, grădina era plină de rufe la uscat, de grindă se legăna o colivie goală, din scânduri se auzea ronţăitul carilor, iar păianjenii îşi ţeseau neobosit pânza. La ce bun să mai caute altă gazdă? Străvechea moară de ulei a lui Jacques începuse să îi placă.

Înainte să care proviziile înăuntru, a stăruit ca Eva să se aşeze într-unul din fotoliile de răchită care te invitau să leneveşti la umbra platanilor.

— Lasă-te pe spate şi nu te mai gândi la nimic, a îndemnat-o Jacques.

Eva se bucura de linişte, erau exact clipele pe care şi le dorise atât de mult. Oare de când nu se mai bucurase de puţin timp numai al ei? Nu mai trebuia să se zbată, nu mai trebuia să se îngrijească de nimeni, nu mai trebuia să alerge după cumpărături. La Köln, după cum i se povestea zilnic la telefon, totul mergea bine, viaţa reintrase în normalitate. Iar Frido dădea dovadă de spirit sportiv şi renunţase de mult la perfecţionismul Evei. La micul dejun,

după cum îi raportase David la ultima lor convorbire, găseau totul lăsat pe masă de cu seara. Iar planul ambiţios de meniuri fusese abandonat în favoarea pizzei livrate la minut.

— Sunt bucuros dacă reuşesc să ajung la timp cu copiii la şcoală. Şi apoi la serviciu, i-a mărturisit Frido. Mi s-a întâmplat până şi să întârzii la şedinţa de board. Ghici ce s-a întâmplat? Nimic. N-a pierit lumea din pricina asta.

Eva începuse să râdă, la telefon. Şi-l imagina pe Frido în ţinută oficială, în costumul lui cu vestă, purtat obligatoriu la şedinţe, cu pantofii făcuţi pe comandă lustruiţi impecabil, agitându-se în bucătărie, pentru parcurgerea întregului ritual matinal, cu exactitate. Mai mult ca sigur concepuse la birou un tabel, în Excel, pentru optimizarea proceselor. Pentru ca apoi să îşi rateze planul, în fiecare dimineaţă, din cauza ceasului deşteptător care nu suna, a laptelui care dădea în foc şi a codiţelor Annei.

— Lene zice că arăt ca Pippi Şoseţica proaspăt electrocutată, îi povestise Anna. În orice caz, lui tata astăzi i-au ieşit mult mai bine codiţele, apreciase ea, amuzată, în ciuda rezultatului deloc îmbucurător. Dar e atât de bine că tata are mai mult timp pentru noi, recunoscuse ea în cele din urmă.

În sinea ei, Eva se felicita pentru că îi oferise lui Frido o şansă să-şi arate calităţile de stilist şi vânător de stafii. Luând totul asupra ei, îi lipsise de multe, şi pe cei mici, şi pe Frido. Dar acum la Köln se consuma cea mai firească formă de nebunie. Iar ea nu îşi mai făcea nicio grijă.

Eva s-a cuibărit în fotoliul de răchită şi a închis ochii, aşteptând ca liniştea cerească să i se reverse în tot trupul. Prin fereastra spartă şi lipită cu folie, aflată în spatele ei, răzbeau tot felul de zgomote care trădau că acolo era bucătăria. Uşi de dulap deschise şi trântite la loc, zornăit de tacâmuri, tocat în ritm grăbit pe un fund de lemn şi sfârâit de grăsime în tigaie. Şi apoi mirosul ademenitor care a învăluit totul, în care usturoiul, cimbrul şi dafinul se uneau

cu uleiul de măsline. Iată ceva ce o atrăgea mult mai mult decât îşi imaginase vreodată. Să se abandoneze în tăcere şi să nu facă nimic? Dar nu era deloc genul ei.

Mânată de curiozitate, Eva s-a ridicat în cele din urmă şi a intrat în casă. Un culoar surprinzător de înalt, susţinut cu bârne grele şi întunecate, placat cu o ceramică roşu-aprins, ducea spre bucătărie. Pe zidurile din piatră văruite atârnau unelte străvechi, care sugerau destinaţia iniţială a clădirii. Fotografii îngălbenite aminteau de istoria preselor de măsline, de cei care se ocupaseră de ele şi de viaţa lor atât de încercată de schimbări.

Dacă pe la începutul secolului XX un fotograf surprindea în faţa casei un grup de muncitori serioşi, traşi la faţă, mai târziu locul lor fusese luat de soldaţi în uniforme din al Doilea Război Mondial. Instantaneele alb-negru se armonizau perfect cu fotografiile postbelice în culori şterse şi cu imaginile recente, de înaltă rezoluţie. Familiile din fotografii – ale diverşilor proprietari, era de bănuit – deveneau tot mai restrânse odată cu trecerea timpului, până când, prin anii şaizeci, au fost înlocuite cu totul de o multicoloră comunitate hippy. Un tânăr sumar îmbrăcat, cu un breton rebel, scotea limba obraznic spre fotograf. Alături o pereche, în faţa unui minibuz Volkswagen pictat. Ea în cele mai diverse nuanţe, cu un păr negru numai bucle, ţinut cu greu în ordine de o bandană, el pletos, cu o bentiţă împodobită cu pene şi pantaloni evazaţi. Să fi fost Jacques şi părinţii săi?

Dar şi mai enigmatică era fotografia de alături, pusă la loc de cinste: un grup format cam din zece persoane, şi Jacques în mijlocul lor, toţi îmbrăcaţi în robe lungi şi roşii. Ce soi de adunare stranie trebuie să fi fost aceea, din care făcea parte şi Jacques? Să mai fi existat şi astăzi societăţi secrete, prin asemenea locuri? Iar acei domni nu aveau deloc aerul că ar fi fost duşi la biserică. Păreau mai degrabă corpul judecătorilor de la Curtea Constituţională Federală, care-şi dăduseră întâlnire la Carnavalul din Köln. Însă în

locul bavetelor albe, dantelate, care împodobeau robele judecătorilor de la Curtea Supremă din Germania, domnii din fotografie purtau o oală de lut rotundă, smălţuită, prinsă în jurul gâtului de o bandă verde.

— L'Académie Universelle du Cassoulet, a auzit ea dintr-odată o voce ce venea din spate.

Eva a tresărit. Jacques se apropiase fără ca ea să îşi fi dat seama, adâncită în studierea fotografiilor.

— *Cassoulet?* l-a întrebat imediat.

Oare din cauza înălţimii acelei încăperi vocea sa suna atât de straniu? Sau poate o anumită prezenţă fizică îi transmitea o stare de nervozitate?

— Era specialitatea bunicii mele, a lămurit-o Jacques. Ea se trăgea din Castelnaudry. O adevărată Mecca a acestei bunătăţi. Vei avea ocazia să constaţi diseară.

— Asta miroase atât de frumos? Pot să ajut şi eu? a întrebat Eva, cu tot entuziasmul.

I se părea mult mai atrăgător să tragă cu ochiul în oala altuia decât să privească lung la măslini, bine înfundată într-un fotoliu de răchită. Şi poate va avea şi ocazia să înveţe ceva nou. În loc de răspuns, Jacques a deschis uşa bucătăriei.

36

„Fiecare pas înseamnă încă un răspuns”, aşa susţinea un website care urmărea să trezească pelerinului potenţial gustul pentru un marş fără sfârşit. „Ce kitsch”, gândise Caroline, când se afla la ea acasă. Acum, însă, formula căpăta un înţeles cu totul nou. Nu era kitsch, ci de-a dreptul o prostie.

Din punctul ei de vedere, fiecare pas însemna noi întrebări şi noi capcane. Ultimele zile arătaseră că nici cincisprezece ani de convieţuire nu sunt suficienţi ca să înţelegi un om până la capăt. Sau poate că aşa trebuia să se întâmple? Să scoată pelerinajul la iveală tot ceea ce altfel ar fi rămas veşnic ascuns? În urmă cu nici trei ore ar fi fost sigură că Eva ar fi ultima în stare să sară în maşina unui necunoscut şi să se lase purtată spre o ţintă neştiută.

„Fiecare pas înseamnă încă o întrebare”, aşa ar trebui să sune propoziţia. Nu numai Eva părea schimbată. Şi atitudinea lui Kiki devenea tot mai misterioasă cu fiecare zi ce trecea, iar ea nu era capabilă să schimbe nicio vorbă cu Max. Îl trata ca pe o piesă de mobilier, pe lângă care te-ai obişnuit să treci zi de zi, fără să o mai iei în seamă. Caroline cunoscuse tot şirul de bărbaţi care apăruseră şi dispăruseră din viaţa lui Kiki. Dar atât de straniu nu se purtase niciodată.

— Viens ici! Viens ici! Vite. Vite. Vite!

Vocile panicate au întrerupt-o pe Caroline din gândurile sale. Două femei care lucrau pământul începuseră să ţipe cât le ţinea gura, gesticulând încontinuu. Într-o franceză stricată, greu de înţeles. Când asemenea persoane apăreau în dosarele de justiţie, se recurgea de obicei la o parafrază oribilă, „din mediu de imigraţie”. Prin urmare, amândouă femeile provenite din mediul de imigraţie îşi roteau atât de aprig braţele, încât Caroline şi Kiki, care mergeau umăr la umăr, şi-au imaginat pe loc că trebuie să se fi întâmplat

ceva foarte grav, că apăruse probabil vreun urs turbat nerăbdător să le înghită de vii.

Cum nu înţelegeau absolut nimic, în dorinţa lor de a se salva, Caroline şi Kiki au preferat să sară pline de avânt peste gardul care separa drumul de câmp. Ca să constate, încă o dată, că istoria comunicării dintre culturile străine este dominată de neînţelegere. Nici vorbă de vreun pericol. Dimpotrivă, femeile ţineau cu orice preţ să le facă un bine, fiind evident încredinţate că toţi pelerinii Apostolului Iacob sunt săraci lipiţi şi trebuie să primească ceva de pomană. Prin urmare insistau să-şi facă datoria, prin vorbă şi prin faptă.

Doamnele de marţi mâncaseră chiar în ultimul sat. Se delectaseră în raionul de brutărie al unui Intermarché cu câteva sendvişuri gratinate cu brânză, vândute sub numele de *croque monsieur.* Dar asta nu avea nicio importanţă, după părerea celor două femei. Atât cât a putut pricepe Caroline din discursul lor fragmentat şi plin de termeni din dialect, ele erau convinse că ajutorul dat pelerinilor era un gest aproape la fel de mântuitor ca pelerinajul în sine spre locurile sfinte. Domnul ţinea seama de faptele bune. Iar în universul gândirii lor, nu avea nicio importanţă dacă pelerinii erau sau nu extenuaţi. Sau înfometaţi. Sau săraci-lipiţi pământului.

După ce brutăria din Portet d’Aspet şi-a îndeplinit demersul său spre mântuirea culinară, au mai primit şi câteva mere acre pe care au fost nevoite să le mănânce, făcând parte tot din categoria provizii. Şi apoi cele două femei şi-au făcut cruce, împăcate. Iar Caroline şi Kiki şi-au putut relua drumul. Fiecare pas înseamnă o aventură.

37

Nici mărul cel acru nu a împiedicat-o pe Caroline să revină la tema care o preocupa de câteva zile:

— Ce nu înţeleg eu în toată povestea asta cu Max…

— Nu te poţi deloc abţine să pui întrebări. Te-ai putea gândi să te faci avocată, a râs Kiki.

Caroline nu s-a lăsat îndepărtată de la subiect:

— De mult îţi cauţi o relaţie stabilă.

— Ce crezi că se va întâmpla când Max mă va prezenta şefului, drept noră? i-a replicat imediat Kiki.

— Va calcula diferenţa de vârstă, i-a răspuns Caroline, lucid.

— Mă va concedia, a corectat-o Kiki.

Caroline avea propriul ei unghi de vedere, de avocat, asupra stării de fapt:

— Relaţii sexuale nepermise? Nu ţine. Max este major, aici nu încape discuţie.

Lui Kiki nu-i ardea de glume. Ştia că prietenele ei nu aveau cea mai bună părere despre viteza cu care se perindau bărbaţii prin viaţa ei. Dar asta nu se întâmpla din cauza unei lipse de moralã. Ci doar din pricina unei lipse de imaginaţie. La fel i se întâmpla şi cu proiectele la care lucra. Unii colegi vedeau de la început produsul finit. Dar nu şi Kiki. Ea trebuia să deseneze, să încerce, să vadă lucrurile cu ochii ei, să cântărească materialul cu mâna ei. Kiki trebuia să simtă, înainte de a putea gândi şi hotărî. De unde să ştie ea dacă ar putea iubi pe cineva dacă nu încerca mai întâi gustul acelei relaţii? Iubirea nu este un sentiment care se năpusteşte asupra ta. Iubirea este o acţiune, care trebuie comisă. Şi încercată. La fel ca artele şi meseriile: nimeni nu poate ajunge un bun cofetar dacă se mulţumeşte să-şi turtească zilnic nasul de o vitrină, fără să se înfrupte din toate bunătăţile.

— Tu iubeşti în virtutea metodei euristice a încercării şi erorii. Testezi sistematic bărbaţii, în speranţa că printre ei se va ivi şi cel adevărat.

Trial and error era un concept cât se poate de bine ştiut de Kiki. Îl cunoscuse din plin. Dar ce-o fi însemnând „euristic”?

— Este arta de a ajunge la soluţia potrivită, având cunoaştere limitată şi puţin timp la dispoziţie, i-a explicat Caroline.

Iată ceva ce o atrăgea foarte mult pe Kiki. Nu ştia nimic, şi nici prea mult timp nu-i mai rămăsese.

— De ce mi se întâmplă numai mie? a început ea să se plângă. Ori de câte ori îmi place un bărbat, precis e însurat, sau carierist, sau pramatie. Iar acum mă aprind după un mucos.

Oricum ai judeca, tot era ciudat. Cum să mai poţi păstra o imagine romantică a iubirii, trecută fiind de treizeci de ani? În orice revistă de femei stă bine scris că relaţiile stabile au efecte secundare dezastruoase, cum ar fi şosetele de tenis de sub canapea, tuburile de pastă de dinţi lăsate fără capac şi monotonia sexuală. Cum să te mai atragă un bărbat după ce l-ai văzut scobindu-se conştiincios între dinţi sau tăindu-şi unghiile de la picioare? Doar orice comedie romantică se încheie cu îmbrăţişări şi cu promisiuni de genul: „Până moartea ne va despărţi.” Când, de fapt, totul se poate concentra într-o singură idee: *relationship building.* Kiki era o campioană a începuturilor. Dar nu era făcută pentru perseverenţă.

— Îl iubeşti pe Max? a întrebat-o Caroline, cu precauţie.

Convinsă că prietena ei nu înţelege miza jocului, Kiki i-a răspuns evaziv:

— Dacă Thalberg mă aruncă pe drumuri, n-o să-mi mai găsesc alt serviciu. Cine să mă mai angajeze? La patruzeci de ani, eşti considerat bătrân-coclit şi prea scump, pentru orice patron. Să-i vezi pe cei veniţi la noi în practică. De când cu criza, îşi fac o carieră cât ai clipi, iar pe Thalberg nu-l costă mai mult de trei sute de euro pe lună.

— Îl iubeşti? a insistat Caroline.

Kiki a îndrăznit să privească spre Max, aflat nu departe, în spatele ei, care i-a făcut imediat obraznic cu ochiul. Kiki s-a îmbujorat imediat, spre amuzamentul Carolinei.

— Nu. Sigur că nu, a respins Kiki orice bănuială. Nu-l iubesc.

S-a bucurat să audă sunând telefonul Carolinei, care punea astfel capăt conversaţiei. Care dintre ele să fi fost mai uşurată? Kiki, scutită de luciditatea nemiloasă a Carolinei, sau Caroline, la vederea numelui atât de aşteptat, pe ecranul aparatului.

— Philipp. În sfârşit!

38

— Au! Au! Au! mormăia Estelle.

Fiecare pas – un chin. Însă nu picioarele o torturau. Spre propria ei mirare, îşi găsise ritmul potrivit şi nu se simţea deloc obosită. Mersul susţinut se transformase într-o normalitate. Îi lipsea doar puţină distracţie. Adică, din punctul ei de vedere, un partener de discuţie.

— Cât sunt singură cu mine, mă plictisesc cumplit, recunoştea ea, salutând pe oricine îi ieşea în cale şi dădea semne că ar stăpâni limba germană.

Iar cu unii mergea cot la cot şi câteva ore la rând. Estelle se dădea în vânt să asculte povestea vieţii fiecăruia. Dar cel mai mult i-a plăcut un fost ministru grizonant, care pornise în pelerinaj din cauză că, după două legislaturi, fusese abandonat nu numai de partid, ci şi de propria sa familie.

— Am stat opt ani plecat de acasă. Nici câinele nu mă mai considera parte din haita lui, i-a mărturisit el.

Din păcate, ministrul s-a pierdut în timpul unei pauze de masă.

A făcut cunoştinţă în schimb – într-un magazin sătesc 8-à-Huit, unde puteai să-ţi cumperi ceva de mâncat şi de băut şi la ore mai înaintate – cu un referent de despăgubiri care lucra la o firmă de asigurări. Scutit pe perioada concediului să se ocupe de nefericirile clienţilor săi. Alături de Hanna, coafeză proaspăt divorţată, care avea aşteptări cât se poate de clare de la pelerinaj: voia să se întâlnească fie cu Domnul, fie cu viitorul soţ. Judecând după cum vorbea despre Creator, pentru Hanna era aproape totuna. Estelle regreta că nu avea să afle niciodată care va fi soarta celor doi. La o răscruce, dispăruseră fără urmă. Însă cel mai adesea întâlnea perechi din Rhenania-Palatinat, aflate în vacanţă. Fără excepţie aproape de şaizeci de ani, profesori de limba germană şi de geografie, echipaţi cu role de hârtie igienică şi pagini printate cu informaţii despre

istoria şi arta ţinutului. Îi întâlneai, făceai cunoştinţă, purtai cu ei conversaţii cât se poate de personale cam un kilometru sau doi, apoi îţi luai un rămas-bun laconic, „Să aveţi o zi bună.”

„Eu sunt singurul pelerin care nu suferă de o criză existenţială de esenţă”, avea să constate Estelle după câteva zile. Nu prezenta nici cea mai uşoară formă de criză a căsniciei. Soţul ei întrunea o mulţime de calităţi. Ştia să câştige bani, să achiziţioneze tablouri, să le atârne, să le dea jos, să le mute de colo-colo, să astupe găurile din pereţi rămase inutile, să parcheze maşina cea nouă şi să aducă micul dejun la pat. Şi să râdă la glumele ei. Mai mult de atât, ce şi-ar fi putut dori?

„Probabil că astfel te face pelerinajul fericit, oferindu-ţi ocazia să constaţi că altora le merge mult mai rău”, şi-a explicat ea.

Dar nu contemplarea propriei sale vieţi şi nici pelerinajul nu o scoteau din minţi. Ci cufărul care se înţepenea în toate denivelările drumului. Mâinile o ardeau, iar băşicile aveau să se transforme curând în răni deschise.

Băşicile erau o temă preferată de conversaţie. Unul dintre profesori o sfătuise să tragă un ac cu aţă prin umflătură, apoi să lege aţa. După nicio zi, aţa urma să absoarbă lichidul, ajutând pielea să se usuce. Un procedeu extrem de eficient şi deloc dureros, o asigurase el, deşi soţia sa insista să aplice şi puţină urină pe orice rană. Iar Judith îi recomanda să recurgă la puterea minţii:

— Trebuie să te concentrezi asupra simţirii trupeşti a durerii, şi nu a emoţiilor legate de ea, o sfătuise Judith de dimineaţă, când tocmai se pregătea să apuce mânerul cufărului, văitându-se amarnic.

Dar Estelle nu era în stare de asemenea tumbe mentale. Şi nici măcar nu era dispusă să încerce. În schimb, de trei kilometri încheiaţi, în ea se dădea o luptă nemiloasă între capacitatea de a îndura suferinţa şi vanitate. Şi fusese nevoită să stabilească, da, catolicismul nu era de ea. Dar

asta ştia încă de la doisprezece ani, când trecuse rapid printr-o şcoală catolică de fete.

— Iubirea faţă de Domnul nostru Isus Cristos se arată prin înclinaţia spre sacrificiu, o îndrumau călugăriţele pe noua lor elevă.

Înclinaţia spre sacrificiu pretinsă din partea Estellei intra în totală contradicţie cu pronunţatul ei simţ al dreptăţii şi nedreptăţii. Şi i se părea cât se poate de nedrept să-şi împartă dulciurile cu întreaga clasă, aşa cum îi cerea diriginta. Şi în niciun caz cu Bärbel Witte cea grasă. Spre deosebire de Estelle, Bärbel cea grasă cânta în fiecare duminică, la slujbă şi, datorită scrisului ei frumos ca o gravură şi a purtărilor ei supărător de ireproşabile, era eleva preferată a tuturor profesorilor. Estelle n-avea chef să împartă nimic. Cu atât mai puţin bomboanele ei, cinstit dobândite.

Erau în schimb alte lucruri pe care era dispusă să le împartă cu plăcere. Dar în condiţiile stabilite de ea. În schimbul unei taxe neînsemnate, Estelle le permitea colegelor sale să arunce o privire prin câteva cărţi foarte deosebite, stabilind astfel un sistem foarte precis de împrumutat romanele de dragoste senzual-erotice citite în secret de mama ei şi apoi ascunse în coşul de rufe pentru călcat. Din cauza umezelii mediului în care erau păstrate, cărţile îşi dublau volumul, un noroc neaşteptat pentru Estelle, ţinând seama că preţul operei împrumutate se judeca în funcţie de dimensiuni. Din nefericire, Bärbel Witte cea grasă avea mai puţină înclinaţie spre cele carnale decât spre păcat şi ispăşirea lui. Şi a turnat-o. Şcoala mănăstirească a suportat-o pe Estelle doar trei luni.

Deşi şi-a atras oprobriul călugăriţelor, Estelle şi-a câştigat astfel, o dată pentru totdeauna, aprecierea tatălui său, care şi-a dat seama că aşchia nu sare departe de trunchi şi fiica sa îi moştenea întru totul spiritul întreprinzător. Willi făcea bani din fier vechi şi îi risipea la fel de uşor în afaceri fără cusur. În ciuda eforturilor sale de o viaţă, nu reuşise să se

facă ales în nicio funcţie de vază, nici măcar la asociaţia de organizare a carnavalurilor, din care şi făcea parte. Nişte caraghioşi cu măşti de carton, care niciodată nu îl acceptaseră cu adevărat în rândul lor pe acel negustor de fier vechi cu umor sănătos, cu unghii mereu negre şi cu relaţii dubioase. La fel i se întâmplase şi soţiei sale. Ea provenea dintr-o familie de rang înalt, care după refugiul din Prusia Orientală pierduse totul. În afară de spiritul de castă, dobândit prin educaţie. Sentimentul de recunoştinţă faţă de Willi, care îi salvase viaţa oferindu-i adăpostul şi umărul său puternic, se consumase în primii ani de căsnicie, când nici Estelle nu apăruse încă pe lume. Şi preferase să se retragă într-un fel de exil interior, construindu-şi o lume de eroi romantici, cu mâini delicate, de pianist.

„Estelle trebuie să o ducă mai bine”, hotărâse tatăl ei. Prin alegerea unei şcoli de elită, spera să-i netezească accesul spre înalta societate. Iar la Köln aceste cercuri erau exclusiv catolice. Iar exmatricularea o primise ca pe un afront personal. „Din cauza mâinilor, Estelle”, repeta el cu orice prilej, arătându-i palmele sale aspre şi butucănoase, pline de bătături.

Doar câteva zile de pelerinaj şi mâinile ei vor ajunge să arate exact ca ale unui negustor de fier vechi. Să fi fost în zadar cei douăzeci de ani de manichiură, de creme şi loţiuni? În zadar toate împachetările pentru netezirea pielii? Nu putea să-i facă o asemenea nedreptate părintelui său dispărut.

Estelle atinsese punctul critic: după o sută cincizeci de kilometri de chin, era obosită peste măsură şi gata de orice concesie, doar să scape de incalificabila invenţie a lui Yves. „Echipamentul corect înseamnă totul”, aşa le sfătuise Caroline din timp. Dar Estelle avusese nevoie de câteva zile ca să priceapă că ei îi lipseau din bagaj tocmai acele lucruri fără de care nu avea cum să ajungă la Lourdes: răbdarea, rezistenţa şi mâinile întregi.

Nu putea şi nici nu i-ar fi plăcut să renunţe pur şi simplu la obiectele pe care le cărase atâta drum. Dar a fost fericită când i-au ieşit în cale cele două femei care munceau la câmp, cărora nici nu le venea să creadă ceea ce se întâmpla. Estelle a trecut întâi cufărul peste gard, apoi a sărit şi ea. Nici dacă ar fi aterizat o farfurie zburătoare lângă ele nu ar fi fost mai şocate.

Caroline reuşise cumva să-şi croiască drum prin confuzia lingvistică, în schimb Estelle se baza cu totul pe fapte. Şi astfel le-a pus femeilor în mână tot ce a considerat că-i este de prisos. La revedere, stick împotriva insectelor, rămas-bun, mască de ochi şi trusă de make-up. Adio, cufăr imbecil. În zelul ei consecvent de a scăpa de tot ce nu-i era de folos, a dat inevitabil şi peste teancul de hârtii cu informaţii despre restaurantele din zonă. Nu, nu ajunsese chiar în asemenea hal. Nu-şi pierduse ultima speranţă, pelerinajul nu putea însemna doar înfometare şi austeritate. Poate avea să-şi convingă prietenele că o cină feudală, într-un restaurant exclusivist, reprezintă un soi de serviciu divin. Chiar dacă asta însemna să facă un ocol.

Femeile au cercetat cu neîncredere toate borcănelele şi tuburile ieşite la iveală, şi cremele şi masca de ochi. Fără îndoială, erau convinse că aveau de a face cu un agent de vânzări care îşi etala valiza cu mostre. Şi doar după gesturi hotărâte au reuşit să priceapă că totul era al lor. Gratis. Şi fără să le oblige la alte achiziţii. Femeile îşi făceau cruce. Nu speraseră ca acţiunea divină să se manifeste atât de concret. Puteau să guste deja din fericirea promisă doar pentru lumea cealaltă.

Estelle îşi reluase drumul cu pas grăbit, ca să îşi ajungă prietenele din urmă, nerăbdătoare să le povestească toate noutăţile. Când, dintr-odată, i s-a părut că aude vocea Carolinei. Şi câteva cuvinte disparate: Arne. Ture. Ore de consultaţie. Restul se risipea, luat de vânt. Estelle se simţea răsplătită pentru sacrificiul ei. Zgomotul produs de rolele cufărului printre toate hârtoapele acelea ar fi trădat-

o. Călca uşor printre pietre, înaintând cu multă atenţie. Trebuia să se apropie fără nici cel mai mic zgomot.

Caroline stătea aşezată pe un buştean. Şi vorbea la telefon. Cu Philipp. Şi discuta despre ceva ce o interesa pe Estelle mult mai mult decât poveştile pelerinilor întâlniţi în cale. Discuta despre Arne.

39

— Sunt legat prin jurământ să păstrez tăcerea. Ştii bine asta, s-a auzit vocea lui Philipp din aparat, fără să îşi ascundă nemulţumirea.

Pentru Caroline, era de neconceput. Ascultase de mii de ori acest argument, în cariera ei. De la medici, pe care dorea să-i convingă să depună mărturie, de la avocaţii părţii adverse, de la preoţi. Dar nu şi de la propriul său soţ. În sfârşit stăteau şi ei de vorbă, iar Philipp invoca obligaţia de confidenţialitate, în virtutea legii.

— Sper că nu eşti serios, s-a revoltat Caroline.

— A fost o glumă, a cedat Philipp. Nu-ţi pot spune nimic, pentru că nu ştiu nimic.

Explicaţia lui suna deplorabil. Când recurgea la tactici şi manevre, o făcea foarte prost. Discuţia evolua spre un dezastru.

— Philipp. Nu face asta. Altfel, şi tu povesteşti despre pacienţi.

Confidenţialitatea nu era niciodată tratată chiar cu atâta stricteţe, în timpul cinei. Uneori trebuie să vorbeşti, chiar dacă încalci regula. Caroline a avut multă nevoie să vorbească, mai ales la începuturile carierei ei. Atunci când a avut pentru prima oară de-a face cu fotografii de cadavre, fiind nevoită să nu lase să se vadă cât de rău îi era, sau când un client s-a năpustit asupra ei, cu cuţitul în mână, sau când a fost numită apărător din oficiu, în cazul Nele Bauer. Nele avea doi ani. Exact cât avea şi Josephine, atunci. Şi era moartă. Un poliţist o găsise pe fetiţă, în pătuţul său. Ucisă cu opt lovituri de cuţit. Poliţia fusese chemată chiar de Stefanie, mama Nelei. Cu toate astea, ea fusese principalul suspect, încă din prima clipă. Caroline nu crezuse o vorbă din versiunea femeii: un necunoscut solid pătrunsese în casă spunând că este comisionar de pizza şi se aruncase pe neaşteptate asupra micuţei, cu cuţitul în mână. Stefanie făcuse declaraţii, printre lacrimi, despre

dependenţa de droguri a fostului său prieten şi despre creditorii agresivi, care nu încetau să o amenințe. Dar nimeni nu se lăsase convins de nevinovăţia ei. Ceea ce a influenţat şi felul în care au fost conservate urmele şi prelevate probele.

La proces, Caroline a demonstrat pas cu pas că probele fuseseră obţinute în condiţii nelegale, manipulate şi aranjate în chip convenabil. Şi obţinuse o achitare de categoria a doua, „din lipsă de probe”, devenind ţinta celor mai josnice articole de presă. Era foarte greu de explicat tuturor că demonstrarea cu argumente solide a oricărui act criminal reprezintă călcâiul lui Ahile în oricare ordine de drept democratic. Şi, mai întâi de toate, era atât de greu pentru că acel caz o făcea să alunece în cea mai neagră îndoială. O copleşeau lacrimile ori de câte ori se întorcea acasă şi Josephine o îmbrăţişa, cu inocenţa ei de copil.

Orice avocat de drept penal a trecut prin acea clipă, când a ajutat pentru prima dată să rămână în libertate o persoană pe care, în adâncul sufletului său, o considera vinovată. Iar Stefanie Bauer marcase acel prim moment, în cariera sa. Fără Philipp, şi-ar fi pierdut minţile. Şi cum ar fi putut el să o înţeleagă cât de disperată era dacă nu i-ar fi povestit despre rănile micuţei Nele, despre trupul ei chircit, despre discursul lui Stefanie, aparent lipsit de orice emoţie? Iar Philipp a susţinut-o de-a lungul întregului proces. Iar în urma celui dintâi articol negativ despre Caroline, în care autorul se întreba dacă ai dreptul să sari în apărarea unui monstru, rămăsese aproape fără niciun pacient.

Acea crimă nepedepsită rămăsese ca o rană deschisă în biografia ei. Între timp, copiii lor crescuseră şi fiecare o pornise pe calea sa. Josephine o luase pe urmele tatălui său şi studiase medicina, iar Vincent avea o afacere cu tricouri şi pulovere pe care le vindea printr-un webshop. Modelele sale erau foarte căutate. Viaţa lui Nele, în schimb, fusese curmată după doi ani. Pentru ea, viitorul fusese interzis.

După înmormântarea lui Arne, Caroline se dusese şi la mormântul ei. Şi constatase cu împăcare că locul era îngrijit cu dragoste, chiar şi după atâţia ani. Dar era sigură că florile proaspete, de primăvară, şi ursuleţul cel nou nu-i fuseseră aduse de Stefanie Bauer.

Partea cea mai stranie era că Nele reprezentase momentul decisiv în cariera ei. La nici treizeci de ani, ajunsese cel mai cunoscut penalist din Köln. Şi, până la urmă, articolele maliţioase au fost cele care au convins-o să meargă mai departe. Cu fiecare articol ofensator creştea şi rezistenţa ei. Să laşi jurisdicţia pe seama unei hoarde furioase, dispuse să o ameninţe permanent şi să saboteze cabinetul soţului său, ar fi însemnat începutul sfârşitului pentru sistemul de drept. Dar căsnicia ei supravieţuise furtunii, la fel şi cabinetul lui Philipp. Iar acum el invoca secretul profesional.

— Ce-i cu tine? l-a întrebat ea, consternată.

— Ai tot felul de obsesii, i-a răspuns Philipp. Eşti înconjurată de prea mulţi criminali, care încearcă să-ţi servească minciuni.

Chiar dacă se străduise să-şi alunge acel gând de nenumărate ori, de-a lungul ultimilor kilometri, tot o apăsa în continuare un sentiment neplăcut: „Ceva e în neregulă cu jurnalul lui Arne.”

— Ce treabă ai tu? Cu ce te afectează? a încercat soţul ei să încheie subiectul.

— Judith este prietena mea. Vreau să o ajut.

— Arne a murit, i-a reamintit Philipp. Lasă trecutul în pace, Line.

O scotea din minţi când i se adresa astfel, spunându-i Line. Şi o făcea doar atunci când el, Philipp, uita să-i aducă hainele de la curăţat, deşi îi promisese că se va ocupa negreşit, sau când făcea de gardă în ziua aniversării lui Tante Gertrude. În asemenea situaţii îi zicea Line.

— Dacă ştii ceva, trebuie neapărat să-mi spui, a insistat Caroline.

Dar răspunsul lui s-a stins într-o masă de sunete. Voci şi muzică.

— Ce-ai spus? E mult zgomot. Unde eşti, de fapt? Încerc să dau de tine de câteva zile. Philipp! Philipp?

Legătura s-a pierdut. Caroline s-a grăbit să încerce din nou numărul. Zadarnic. Era ocupat.

— Bizar, convorbirile se întrerup ori de câte ori vrei să ai o discuţie serioasă cu un bărbat.

Caroline s-a răsucit imediat. În spatele ei, Estelle stătea rezemată de un trunchi de copac şi nu părea să se simtă deloc stânjenită că ascultase totul.

— Crezi cu adevărat că Philipp cunoaşte secretul lui Arne? s-a interesat ea, fără pic de jenă.

Caroline a ridicat din umeri. Trebuia să existe un argument solid pentru care Philipp făcea apel la datoria lui de a păstra secretul profesional. Se întâmpla pentru prima oară. Iar Caroline nu-şi putea imagina că între ei s-ar fi putut stabili vreo apropiere, în timpul ultimului stadiu al bolii lui Arne. O apropiere suficientă pentru ca Arne să facă mărturisiri pe care nu i le făcuse nici lui Judith. Arne şi Philipp erau firi extrem de diferite.

— Omul acesta vorbeşte prea mult, comentase Philipp după ce făcuseră cunoştinţă. Şi întotdeauna despre lucruri neinteresante.

Philipp era un tip mult prea cu picioarele pe pământ ca să se lase purtat de ideile nebuloase emise de Arne despre divinitate şi lume, şi despre tot ceea ce le leagă. Lui Philipp nu i-ar fi dat niciodată prin gând să îi citească viitorul în forma norilor. Pentru că în privinţa viitorului el prefera să se bizuie pe cifrele sale de afaceri, pe pagina economică din *Frankfurter Allgemeine Zeitung* şi pe un consultant financiar de încredere.

„Realitatea este imprevizibilă”, obişnuia să spună Arne. „Până şi înălţimea Turnului Eiffel variază cu cincisprezece centimetri, în funcţie de temperatura momentului.”

Philipp ar fi putut să-l contrazică, amintindu-i că dilatarea oţelului respectă o anumită formulă, dar s-a temut ca Arne

să nu vină în continuare cu cine ştie ce invenţie confuză de a sa.

Cum s-ar fi putut ei împrieteni, în ultima lună de viaţă a lui Arne? Caroline avea mai degrabă sentimentul că soţul ei chiar începuse să îl evite pe Arne, de când îi devenise pacient. Şi ea avusese o strângere de inimă când îl rugase pe Philipp să se ocupe de Arne. Asta se întâmplase după ce personalul de la spital îşi pierduse orice speranţă. Tot Philipp s-a îngrijit, atunci când nu mai era nimic de făcut din punct de vedere medical, ca Arne să aibă analgezicele necesare, uşurându-i astfel suferinţa şi sprijinind-o pe Judith.

— Nu am discutat niciodată despre Arne seara, la cină, a recunoscut Caroline.

La ce bun? Caroline nu avea nevoie să-l întrebe nimic pe Philipp, vedea prea bine totul în ochii lui Judith, veşnic plini de lacrimi.

În acea vreme, Philipp a păstrat tot timpul distanţa. „Am consultaţii toată ziua, iar seara ţin închis”, se scuza el când refuza o invitaţie acasă la Judith şi la Arne. Detesta să fie obligat să discute cu prietenii la cină despre rezultatele analizelor de laborator. Dar hotărârea cu care el separa lucrurile ar fi putut să aibă şi o cu totul altă cauză. Nu cumva Arne îi făcuse vreo mărturisire? Ceva ce să-i fi displăcut lui Philipp într-atât, încât să se ţină departe de ei? De ce Philipp nu voia să discute nimic?

— E vorba de jurnal, a concluzionat Estelle. Cât timp nu ştim ce scrie în el, bâjbâim în întuneric.

Caroline se întreba dacă nu cumva totuşi bâjbâitul în întuneric rămânea lucrul cel mai sănătos. Oare era atât de necesar să afle secretul pe care Arne ţinuse să-l ia cu el, în mormânt?

Într-o bună zi avea însă să înţeleagă importanţa piesei de puzzle pe care i-o pusese la dispoziţie Philipp, în cursul ciudatei lor conversaţii. Care nu se lăsa îmbinată alături de celelalte piese, într-un tablou complet. Pentru moment.

40

— Nu-mi vine să cred. Eva noastră cea curajoasă! se minuna Estelle.

După o etapă extenuantă, doamnele de marţi se adunaseră, cu tot cu Max, în Auberge. Aveau un sentiment extraordinar, odată ajunse acolo, în vârful trecătorii, la o mie o sută şaizeci de metri. Şi nici nu îndrăzneau să-şi închipuie că, peste mai puţin de patru săptămâni, acelaşi traseu avea să-i epuizeze, în sus şi în jos, pe cicliştii din Tour de France. Acum se înşiraseră, ca găinile pe stinghie, pe o banchetă din bucătărie. Cu picioarele cufundate în cinci găleţi identice, din plastic, umplute de Jacques cu apă călduţă, îmbogăţită cu sodă. Estelle avea sentimentul că mărşăluise o zi întreagă fără să se apropie nici cu un pas de marele ei ţel. Dar nici celelalte doamne nu erau mai binedispuse.

Singura care se mişca sprinten prin bucătărie, mulţumită şi plină de puteri, era Eva, care cocheta cu Jacques fără nicio reţinere, în timp ce el îi turna vin pentru nu se mai ştie a câta oară. Un vin care într-o gospodărie normală ar fi folosit cel mult în loc de oţet. Însă în bucătăria lui Jacques avea un gust divin. La fel şi bucatele, pregătite de amândoi în câteva ore nesfârşite. Iar Jacques nu a ratat ocazia să îi ofere personal Evei cea dintâi lingură de mâncare.

— Secretul gustului delicios la *cassoulet* este alegerea legumelor. Bunica mea punea cel mai mare preţ pe fasolea albă lingot, îi murmura Jacques, în vreme ce îi apropia lingura de buze.

Obrajii Evei radiau. De la dogoarea din bucătărie. Şi de la vin. Şi de la prezenţa omului de lângă ea. Eva, cea care trebuia mereu să pregătească masa, era fericită să se vadă servită de Jacques. Mâncarea săţioasă, din carne şi fasole, era un adevărat dezmăţ caloric. Cât despre hotărârea ei solemnă de a renunţa la carnea de porc uitase cu

desăvârşire. Ca de tot ceea ce ţinea de viaţa ei de zi cu zi, altfel spus. Chiar şi de doamnele de marţi. Astăzi venise rândul ei. Nimeni şi nimic nu avea să-i strice acea seară.

Tensiunea apăsa asupra tuturor aidoma unui nor de furtună. Pelerinajul avea efectul arzător al unei lentile convergente. Toate răfuielile, care peste zi puteau fi ţinute sub control graţie nenumăraţilor kilometri, acum erau pe cale de a ţâşni la suprafaţă. Kiki îl ocolea pe Max cât îi stătea în puteri şi îşi vedea de proiectele ei, Judith se lupta cu lacrimile, Caroline îşi verifica mereu telefonul, iar Estelle privea fix, ca şarpele boa la iepuraş: în rucsacul deschis al lui Judith se putea vedea jurnalul, chiar deasupra. Mare plăcere i-ar fi făcut să răsfoiască puţin paginile pline de mister. Dar Judith îl păzea ca pe sfântul graal. Noaptea dormea cu el sub pernă. Estelle simţea însă că acum s-ar putea să îi surâdă norocul. În timpul mesei, Judith avea să fie mai puţin vigilentă. Atât cât să împrumute şi ea puţin jurnalul. Spera să fie suficientă o privire fugară.

Tocmai se pregătea să se ridice, când Eva i-a pus în mâini o farfurie de *cassoulet.* Foamea Estellei s-a dovedit mai puternică decât curiozitatea.

— Nu-mi spune că ai stat toată ziua în bucătărie? s-a mirat ea.

Jacques nu mai pridideа cu laudele la adresa asistentei sale:

— Eva m-a ajutat la toate: împreună am pus fasolea la înmuiat, am fiert-o, am pregătit supa de carne. Am pus pulpele de raţă să se facă în untură, costiţele de porc la fiert înăbuşit, am prăjit cârnaţii cu usturoi, am adăugat slănină, apoi ciolanul.

— La urmă se aşază în straturi fasolea şi carnea în oala de pământ, se toarnă supa concentrată deasupra şi se dă totul la cuptor, a completat Eva cu zel.

— Şi asta îţi ia o zi întreagă? s-a minunat Estelle.

De fapt ea se referea la timpul rămas după gătitul lor în comun. Dar în starea sa euforică, Eva era imună la orice subtilitate.

— Sigur că nu. Pe urmă trebuie să stai cu ochii pe *cassoulet.* Când dă în clocot, se formează o crustă de culoare închisă. Pe care trebuie să o apeşi în jos, cu grijă, ca să nu striveşti fasolea. Şapte cruste trebuie să se formeze pe un *cassoulet,* i-a explicat Eva cele învăţate de ea.

Jacques i-a aşezat Evei pe creştet bereta roşie a breslei sale şi i s-a adresat solemn:

— Bine ai venit în clubul nostru. Poţi fi mândră de tine!

Eva a râs uşor, nesigură pe ea. Nu ştia cum să reacţioneze la atenţiile unui bărbat, nu era obişnuită cu aşa ceva. Dar, spre norocul ei, nici nu se mai putea vedea ce tare se îmbujorase, că oricum obrajii îi luaseră foc de la căldura din bucătărie combinată cu paharele de vin. Din colţul său, Kiki fotografia toate acele scene memorabile.

Estelle nu ar fi comandat în viaţa ei de bunăvoie un asemenea ghiveci vârtos. Dar după ce a apucat să guste, a înţeles că mâncarea de fasole cu ciolan este exact ceea ce-i trebuie unui pelerin istovit ca să-şi revină după o lungă zi de drum.

Mult mai fenomenală decât mâncarea era însă metamorfoza Evei.

— De când nu-i mai funcţionează firul direct cu familia, Eva e un om cu totul nou, i-a şoptit Caroline. Aşa de exuberantă nu am mai văzut-o de ani şi ani.

Judith bănuia cum se petrecuse acea extraordinară transformare:

— Pelerinajul recuperează şi readuce la suprafaţă ceea ce părea pierdut pentru totdeauna.

Înainte ca Judith să se poată lansa din nou într-o prelegere despre lumea spirituală, Estelle a contrazis-o vesel:

— Ciudat, eu una nu simt nimic. Se prea poate însă ca şi în adâncul meu să fiu destul de superficială.

— Ce gust nemaipomenit, ai zice că e... a căutat Eva o comparaţie potrivită, dar a renunţat şi a mai luat încă o furculiţă.

Mânca alături de prietenele ei şi avea un apetit fără margini. Doar Judith, ca de obicei, plimba mâncarea prin farfurie.

— Pot să-ţi pregătesc o omletă, s-a oferit Jacques.

— O omletă, sigur că da... Cu plăcere, a consimţit Judith, chinuit.

De mai multe zile, nici nu mânca altceva.

— *Elle n'aime pas ce qu'on mange ici,* murmura personalul restaurantului. Nu-i place ce mâncăm noi, aici.

Dacă nu mâncai nici carne, nici peşte, se putea crede orice despre tine. Şi atunci ţi se oferea omletă.

Pe Estelle o enerva teribil comportamentul lui Judith, veşnic lipsită de vlagă. Să fi fost oare un exerciţiu special de penitenţă, autoimpus? Un soi de automortificare? Sau doar un imens spectacol? Cum ar fi putut ea să se uite puţin prin jurnal, dacă Judith rămânea permanent în stare de alertă, chiar şi în timpul mesei? Ca şi cum i-ar fi fost interzis să mai aibă vreo bucurie dacă nu o mai putea împărţi cu Arne.

După două-trei înghiţituri de omletă, luate mai mult din politeţe, Judith s-a ridicat fără să spună un cuvânt, şi-a luat jurnalul şi rucsacul şi a dispărut.

— Aşa nu mai merge, i-a şoptit Estelle Carolinei. Trebuie să facem ceva.

Nu era limpede la ce anume se gândea Estelle.

41

Capela pelerinilor, aflată la oarecare distanţă de pensiune, pierdută în mijlocul unui peisaj pastoral, a întâmpinat-o pe Judith cu miros de tămâie şi de lumânări aprinse. Cântarea monotonă a unui grup de pelerini francezi adunaţi pentru vecernie dădea locului un farmec special. Pelerinii rosteau fără încetare „Ave Maria”, fără nicio variaţie de ton sau intensitate.

Je vous salue, Marie pleine de grâces; le Seigneur est avec vous.
Vous êtes bénie entre toutes les femmes
et Jésus, le fruit de vos entrailles, est béni.
Sainte Marie, Mère de Dieu, priez pour nous pauvres pécheurs,
maintenant et à l’heure de notre mort.[4]

Litania necontenită alcătuia un fundal sonor uniform, care umplea naosul capelei de o aură misterioasă. În ultimele zile, Judith îşi făcuse obiceiul să meargă seara la biserică, împreună cu Eva. Ca parte integrantă a pelerinajului. Aşa procedase şi Arne, iar Judith dorea să îi urmeze exemplul întru totul.

— Activistele noastre catolice, ricana Estelle, în urma lor, când dispăreau seara la biserică.

Dar Judith nici măcar nu era catolică. Nu fusese niciodată. O invidia pe Eva pentru credinţa sa, pe care o privea ca pe un fapt de la sine înţeles, care nu lăsa loc la întrebări. Şi se simţea mai degrabă spiritualizată decât religioasă. Spiritualizată şi pornită spre căutări.

[4] „Bucură-te, Maria, cea plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei şi binecuvântat este rodul pântecelui tău, Isus. Sfânta Maria, Maica Domnului, roagă-te pentru noi păcătoşii acum, şi în ceasul morţii noastre” (sursa traducerii: Wikipedia).

Judith spera din tot sufletul să i se arate un semn. La fiecare pas tânjea după momentul magic în care să fie vizitată de acel sentiment deosebit, descris cu atâta entuziasm de mulţi pelerini. Aştepta cu ardoare întâlnirea cu o putere de rang superior, graţie căreia să-i poată din nou da unitate şi sens vieţii sale distruse.

Dar nu îndrăznea să abordeze subiecte legate de lumea spirituală în prezenţa prietenelor ei. Cum ar fi putut să discute despre aşa ceva cu Caroline cea atât de lucidă? Un avocat nu ia în considerare decât fapte absolut demonstrabile. Eva era singura dintre ele deschisă chestiunilor religioase. Dar cum ai fi putut să întrebi pe cineva aşa ceva?

„Ei, cum mai stă treaba? Ai primit vreun semn din partea divinităţii?”

Suna exact ca întrebarea dezagreabilă pe care i-o tot punea bunica sa, care a urmărit-o toată adolescenţa cu veşnica ei problemă: „Ei, Judith, ai un prieten stabil?” Şi asta doar pentru ca să o toarne maică-sii, prima oară când i-a confirmat că da. „Copila e mult prea crudă ca să aibă un prieten stabil”, raportase ea, revoltată.

Se prea poate ca întrebările legate de divinitate să aparţină unei sfere la fel de intime ca aceea ce guvernează întrebările despre sex. Dacă faci, şi cu cine anume. Şi atunci, Judith a tresărit. Cum era posibil să se gândească la sex acolo, în capelă? Doar din vina ei nu sosea odată acel moment magic. Pentru că nu era suficient de deschisă. Şi gândurile ei o apucau mereu în direcţia greşită.

Sau poate capela era de vină, şi împiedica instalarea acelui sentiment tămăduitor de pace sufletească. La fel ca pe pereţii catedralei din Mirepoix, şi aici erau somptuos redate reprezentări ale răstignirii, ale martiriului şi ale morţii. Încă din copilărie Judith se temea de morbiditatea Bisericii Catolice. Fiind singurul copil fără religie din anul ei, a fost parcată fără multă discuţie la cursurile de religie

catolică. Ce impuneau şi teribilele prezenţe obligatorii la slujbele religioase.

„Judith este un copil temător”, scria în evaluarea ei şcolară. Şi, într-adevăr, se temea de toţi şi de toate. De animăluţele, cu şi fără picioare, pe care i le ascundea în pat fratele ei mai mic, de poezia abia învăţată pe care ar fi putut să o uite tocmai când ar fi trebuit să o recite în faţa clasei, de vocile răstite ale părinţilor săi, care se certau fără încetare. Dar cel mai greu îi era să meargă cu şcoala la biserică. Toate acele reprezentări ale suferinţei surprinse în marmură şi pe pereţi, relicvele din trupuri odată vii, expuse în racle, mormintele, criptele şi cadavrele îmbălsămate.

Şi trupul Bernadettei, rămas prin minune neputrezit, ca şi cum ar fi murit ieri, se afla într-un sanctuar din Nevers. Slavă cerului, Burgundia era la mare distanţă şi nimănui nu i-ar fi dat prin minte să ajungă până acolo. Pentru Judith era mai mult decât suficientă vederea cu Bernadette, lipită de Arne la el în jurnal. Bernadette zăcea în mormântul ei în straie de călugăriţă, cu mâinile împreunate, în rugăciune. Pe Judith o înspăimânta imaginea aceea. Prin pielea subţire a antebraţului se ghiceau venele, avea unghiile trandafirii şi obrajii uşor bronzaţi. Judith simţea toată compasiunea pentru ea. Înfruntând neîncrederea, lipsa de înţelegere şi ostilitatea celor din jur, slăbită, Bernadette se îmbolnăvise de tuberculoză osoasă şi murise la doar treizeci şi cinci de ani. La ce-i mai folosea că fusese sanctificată în 1934? La ce-i mai folosea că şaizeci şi şapte din miile de vindecări petrecute la izvoare fuseseră oficial declarate minuni? Judith considera că Bernadette plătise un preţ prea ridicat pentru întâlnirea sa cu Sfânta Fecioară. Apariţiile au fost considerate un spectacol şi, odată ce s-a răspândit vestea, s-au adunat aproape zece mii de curioşi, dornici să o vadă pe Bernadette. Dar nu numai cu bune intenţii. Mulţi o considerau mincinoasă, mulţi au umilit-o, au defăimat-o şi au făcut-o isterică. Mai târziu, după ce s-a refugiat la mănăstire, nu a mai avut voie să povestească despre ceea

ce i se întâmplase. „Fecioara Maria s-a folosit de mine ca de o mătură”, se pare că a spus ea, lucid. Pe care, după ce o utilizezi, o abandonezi într-un colţ.

Je vous salue, Marie pleine de grâces; le Seigneur est avec vous.
Vous êtes bénie entre toutes les femmes…

Cântarea continua fără început şi fără sfârşit. Poate că rugăciunea ajuta. Arne nu avea nicio îndoială, sursa şi ţelul vieţii se găseau undeva, în afara sinelui. „Oamenii ar face bine să întrebe mai puţin şi să se roage mai mult”, acesta era crezul său.

Judith şi-a împreunat stângaci mâinile, pentru rugăciune. Ca să ştii rozariul, nu trebuia să fii catolic. A luat o lumânare şi, aprinzând-o, a încercat să rostească rugăciunea. Cuvintele erau pregătite, la ea în minte.

Bucură-te, Maria, cea plină de har,
Domnul este cu tine.
Binecuvântată eşti tu între femei…

De ce refuzau cuvintele să-i iasă pe gură? Roagă-te pentru noi păcătoşii. În schimb lacrimile începuseră să i se rostogolească pe obraji. Şi atunci o mână i s-a lăsat, rece, pe umăr. Judith a tresărit. Un bărbat desprins din grupul de francezi se apropiase de ea, pe nesimţite.

— Pot face ceva pentru tine, sora mea? i s-a adresat el cu voce pătrunzătoare, stârnindu-i reverberaţii stranii în urechi.

Judith a clătinat din cap:

— Singurul om care m-ar fi putut ajuta a murit.

— Pelerinajul este un război cu tine însuţi, a continuat el. Sânge, sudoare şi lacrimi. Şi doar tu singur poţi câştiga lupta.

Judith nu era sigură ce-ar fi fost de câştigat, din punctul ei de vedere.

— Soţul meu e mort. Eu am pierdut lupta, deja.

Răspunsul pelerinului a venit repede şi tăios, ca o lovitură de bici.

— Nu despre asta e vorba. Ci de tine şi de greşelile tale.

Judith şi-a lăsat capul într-o parte. Cine era acest necunoscut, care încerca să o consoleze? Prin perdeaua de lacrimi reuşea să distingă un bărbat mărunt şi îndesat, cu părul roşcat, tăiat scurt. Cu ochii adânciţi în orbite, întunecaţi, în care pupila se confunda cu irisul. Iar răceala aceea nu o transmitea doar prin mâna îngheţată, uitată pe umărul ei. Ochii erau cei în care nu găseai niciun sprijin, şi te înghiţeau ca un hău.

Judith a făcut instinctiv un pas în spate, iar mâna aceea rece s-a retras de pe umărul ei.

— De plâns, nu ştiu să plâng, de mers în pelerinaj, nici atât. Cum de-şi permite oricine să-mi judece viaţa? a rostit ea, fulgerându-l cu o privire furioasă pe străinul cel straniu şi sentenţios

— Nu drumul e greu. Greu este că te întâlneşti tot cu tine, i-a răspuns pelerinul, care nu părea câtuşi de puţin tulburat de ieşirea ei.

Cu fiecare cuvânt, se apropia tot mai mult de ea, iar umbrele aruncate de lumânări dădeau înfăţişării sale un aspect demonic, care o înfiora.

— Şi adevărul pe care îl găseşti în tine, a continuat el cu faţa schimonosită, nu este mereu plăcut. Fără mărturisire, nu ai parte nici de mântuire.

Judith nu se simţea în apele ei. Ce era cu mustrările astea sumbre? Nu-şi mai dorea decât să plece de acolo.

— Nu înţeleg despre ce îmi vorbiţi, s-a grăbit ea să pună capăt acelei discuţii înfricoşătoare.

— Ba ştii prea bine, sora mea. Doar că nu vrei să recunoşti, a contrazis-o pelerinul, considerând defensiva ei drept dovadă că o cântărise corect.

Destul! Ce-şi imagina acel om? Şi ce ştia despre ea? Nu o obliga nimeni să-l asculte. Judith s-a grăbit să iasă din biserică.

— Poţi tu să fugi de mine, au urmărit-o cuvintele lui glaciale. Dar de adevăr nu poţi să scapi. Pentru că se află în tine.

Nu-şi dorea decât să plece. Cât mai departe. Cât mai departe de bărbatul acela diabolic şi de profeţiile lui de rău augur.

Judith a deschis brusc uşa grea a capelei. O pală de vânt rece a trecut peste lumânări, stingându-le flacăra. Pelerinul cel straniu dispăruse, ca şi cum l-ar fi înghiţit pământul. Se mai auzea doar litania fantomatică.

Je vous salue, Marie pleine de grâces; le Seigneur est avec vous.

Vous êtes bénie entre toutes les femmes…

Francezii şi-au continuat ruga, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Nimeni nu băgase de seamă ceva neobişnuit. Nimeni în afară de Judith. Şi spera, din tot sufletul, că nu acesta fusese semnul mult aşteptat.

42

Şi a început lupta pentru cel mai bun pat. Pe culoarul strâmt din Auberge pusese stăpânire cea mai teribilă aglomeraţie. Şi anarhie. Năvălise grupul de pelerini francezi plecaţi din capelă, punând abrupt capăt atmosferei atât de tihnite de care se bucuraseră doamnele de marţi în acea seară. Pe culoar se adunaseră peste douăzeci de suflete, care aşteptau să fie hrănite şi cazate, iar Jacques se străduia din răsputeri să reinstaureze ordinea în haos. Dar s-a blocat constatând că printre francezi se amestecaseră nu doar Max şi doamnele de marţi, ci şi Eva.

— Mă întorc imediat. Să nu pleci, îi şoptise Jacques la ureche, când invazia franceză îl obligase să iasă din bucătărie.

Doamnele de marţi ajunseseră la concluzia că sosise şi pentru ele momentul să îşi odihnească trupurile ostenite de pelerinaj, iar Eva se retrăsese împreună cu ele. Să fi aşteptat în bucătărie întoarcerea lui Jacques? De ce ar fi făcut-o?

— *Les hommes à gauche, les femmes à droite.* Bărbaţii la stânga, femeile la dreapta, a răsunat vocea lui Jacques, acoperind babilonia în încercarea sa de a-şi alunga dezamăgirea.

Tot culoarul vuia. Doamnele de marţi aveau toate motivele să regrete că întârziaseră prea mult în bucătărie, bucurându-se de vin şi de *cassoulet,* în loc să îşi fi ocupat din vreme un pat. Pentru că acum riscau să fie înghiţite cu totul de grupul francezilor agitaţi.

Rucsacuri agăţate în cârlige, coate în toate direcţiile, burţi de neocolit, degete încleştate. În aer pluteau apăsător tot soiul de mirosuri grele, transpiraţie şi usturoi, tămâie şi alcool din belşug. Şi poate şi primele urmări ale acelei săţioase mâncări de fasole?

Dar Jacques nu se lăsa impresionat. Cu şarmul lui tocmai reuşise să convingă două doamne în vârstă, care ori proveneau din aceiaşi părinţi, ori de la acelaşi extravagant salon de coafură, că încăperile cu un singur pat erau rezervate celor care-şi dădeau ultima suflare, în timp ce gemenii care le însoţeau, agitaţi din cauza lipsei de confort, cedaseră şi ei, dispărând în dormitorul ce le fusese oferit, sub privirile mulţumite ale celor două doamne care probabil că nu se mai simţiseră de ani buni atât de tinere şi de atrăgătoare.

— În noaptea asta trebuie să ţinem cu toţii aproape, a decretat Jacques peste capetele mulţimii aflate în aşteptare, privind-o ţintă pe Eva, nu fără înţeles.

— Să nu îndrăzneşti cumva să profiţi de împrejurări, a auzit Eva o voce.

Dar nu era vocea ei interioară, ci doar Kiki, pe care toată vânzoleala aceea o împinsese neaşteptat de aproape de Max. Care se ţinea de nas, cu un gest teatral:

— Eu te iubesc, Kiki. Dar nici chiar aşa!

— Abia acum înţeleg de ce pelerinajul poate fi un leac împotriva tentaţiilor carnale, a confirmat Estelle. Suficient să adulmeci izul de sudoare şi nu-ţi mai trec prin minte decât gânduri inocente.

Se străduia să evite infernul de mirosuri din jur, respirând doar pe gură şi strecurându-se cu abilitate. Doar Judith părea să nu bage de seamă duhoarea ascuţită, în timp ce se uita peste tot, cu priviri neliniştite.

— Tipul de acolo era printre francezi, sunt absolut sigură, s-a plâns ea.

— Şi de ce te deranjează? a întrebat-o Caroline, încercând să înţeleagă ce anume o tulbura într-atât.

— Ar fi trebuit să-l vedeţi şi voi. Şi cum îi sticleau ochii. Ca şi cum mi-ar fi pus gând rău.

— Un soi de taliban catolic? s-a interesat Estelle.

Judith era înfricoşată până în măduva oaselor. Sub bronzul ei din ultimele zile devenise albă ca varul, şi,

dincolo de orice logică, insista că omul acela ar avea ceva cu ea.

— M-a ameninţat!

— Cum? a încercat Caroline să pună ordine în toată confuzia.

— Ce ar fi putut să spună? a intervenit Estelle. Pe talibani nu-i interesează decât păcatul şi pedeapsa.

Judith a privit-o pe Estelle cu ochi mari, încremenită de spaimă.

— Ei, salut, eu sunt, i-a făcut Estelle semn cu mâna, ca să o scoată din letargie.

Eva nu mai pricepea nimic.

— Judith pare şi mai tulburată decât era acasă, i-a şoptit ea Carolinei.

Dar avocata tocmai încasase un cot ascuţit în stomac de la o viguroasă pasăre pribeagă franceză şi hotărâse că nu era deloc făcută pentru acest gen de luptă pentru existenţă. Prin urmare, încercând să se extragă din îngrămădeală, se îndrepta spre un colţ al încăperii, sperând că haosul acela se va sfârşi odată şi odată.

— *Les hommes à gauche, les femmes à droite.* Bărbaţii la stânga, femeile la dreapta, a repetat Jacques.

Împăcate, Estelle şi Kiki au dispărut în partea dreaptă, iar Max la stânga, nu fără să facă un gest de regret în direcţia lui Kiki.

— Să-l fi văzut cum pândea, printre lumânări, ca un spectru, se monta Judith şi mai tare, refuzând să accepte că nimeni nu o lua în serios.

— Din cauza drumului, Judith, a încercat Eva să găsească totuşi o explicaţie pentru acel fenomen atât de straniu. Multe se pot întâmpla la drum, a completat ea, lăsându-se în voia gândurilor sale romantice, din care nu lipsea nici salvatorul. Câtă vreme totul e atât de monoton, percepţiile devin, automat, mai intense. Până şi cele mai banale întâlniri capătă o valoare magică, a mai murmurat ea, fără să-şi dezlipească privirea de Jacques.

O zi întreagă stătuseră împreună, gătind, amuzându-se şi cochetând. O încântase cu privirile lui curioase şi cu acele atingeri uşoare, pe mână, cât îi vorbea. Prin tot ceea ce făcea, Jacques o lăsa să ghicească fără eforturi cât de mult era atras de ea.

Nici măcar Frido nu-şi făcuse o apariţie la fel de furtunoasă în viaţa ei. Frido nu era omul sprinturilor şi al faptelor imediate. În copilărie fusese mereu eliminat din echipa de fotbal, deoarece reacţiona lent şi pierdea toate mingile. Frido nu avea nicio valoare pentru cursele pe distanţe scurte, în schimb dovedea anduranţă şi tenacitate la drum lung, dacă i se oferea ocazia. Frido nu era nici rapid, şi nici nu se grăbea vreodată. Şi când a cerut-o în căsătorie, şi-a formulat dorinţa cu atâta precauţie, încât Eva nici măcar nu a priceput ce anume voia de la ea. Dar tot s-a măritat cu el. Regretul că bunica Lore nu apucase să-l cunoască pe Frido o urmărea însă până în ziua de azi. I-ar fi plăcut de el, cu siguranţă. Cum nu i-ar fi plăcut însă locul acela în care se afla ea acum. Şi nici omul acela care se afla în mijlocul mulţimii, încercând să o despartă, aşa cum Moise despărţise apele mării.

Eva încerca să-şi imagineze ce soi de viaţă ducea Jacques, în afară de momentele în care trebuia să muncească. Era un sfânt coborât din cer? Sau ducea o existenţă cât se poate de reală? Trăind împreună cu părinţii săi, sub acelaşi acoperiş. Activişti pentru pace, de stânga, încărunţiţi şi încovoiaţi de ani, fumând când şi când un joint, în secret. Sau poate că avea propria sa familie? Soţie şi copii, aflaţi în vizită la bunici? Eva nu îi pusese nicio întrebare, iar Jacques nu îi povestise nimic. Doar petrecuseră o zi împreună. Fără trecut şi fără viitor. Dar se părea că Jacques privea totuşi puţin diferit lucrurile.

— De ce nu rămâi să te odihneşti câteva zile la noi? a întrebat-o pe Eva, când i-a venit în sfârşit rândul. Ai putea să mă înveţi ce se găteşte la voi.

— Marinată renană, i-a propus Eva.

— Se face greu? s-a interesat Jacques.

— la mult timp.

— Perfect! a răspuns Jacques radios.

Îi făcea plăcere interesul pe care i-l stârnea, dar o aventură de vacanţă era ultimul lucru care o preocupa. Ştia foarte bine unde era locul ei. Alături de Frido, de copiii lor şi de doamnele de marţi. Mâine la prânz, când Jacques avea să se întoarcă de la târg, ca de obicei, ea nu se va mai afla acolo.

— Am venit împreună cu prietenele mele, tot cu ele plec mai departe. Acum ştiu sigur că pot merge până la capăt. Sfântul Iacob m-a salvat, i-a răspuns Eva, zâmbindu-i timid.

După codurile ei, echivala cu cea mai pătimaşă declaraţie de amor. Dar nu toate iubirile trebuie consumate. Mai pot fi şi discret păstrate în inimă. Acolo unde nu fac niciun rău, nimănui.

Ca şi cum ar fi bănuit că despărţirea s-ar putea petrece mai devreme decât spera el, Jacques a scos la iveală o carte poştală îngălbenită de timp, cu Auberge de la Paix din vremurile acelei mişcări pentru pace. Iar pe verso stătea scrisă, doar pentru Eva, reţeta tradiţională de *cassoulet.*

— Academia noastră ar fi onorată dacă ai duce acasă la tine această reţetă.

Vocea lui îi dădea fiori Evei, care, tremurând, şi-a deschis portofelul ca să o aşeze la loc sigur. Prin compartimentele sale transparente se puteau vedea limpede fotografiile ei de familie. Şi atunci Jacques a prins-o de mâini, a tras-o aproape de el şi a sărutat-o pe buze.

— *Bon voyage,* Eva.

— Îţi mulţumesc pentru tot, i-a murmurat Eva, înainte de a se grăbi să se retragă în cameră.

Era mulţumită de ce i se întâmpla. Şi de reţeta pe care o ştia la loc sigur, la ea în portofel. Ca amintire. Şi ca avertisment. Mai simţea încă sărutul lui pe buze. Şi acum ştia exact ce gust avea acel *cassoulet.* Gustul unui nou început.

Jacques a rămas pe culoar, privind gânditor în urma Evei. Dar când s-a întors, a constatat că uitase de un ultim pelerin: Caroline. Care se prefăcea că studiază cu atenţie reproducerile ieftine de pe perete.

— Nu am văzut nimic, a murmurat avocata. Nici nu am văzut, şi nici nu am auzit nimic.

Jacques s-a mulţumit să-i zâmbească. Apoi a aruncat o privire în încăperea din dreapta, arătându-i-o cu un gest ferm pe cea din stânga. Acolo unde tocmai dispăruse şi Max. Camerele cu un singur pat, trebuia să priceapă Caroline, nici nu existau de fapt.

43

Patul – incomod, locul – strâmt, societatea – masculină. Caroline aterizase în dormitorul bărbaţilor, împreună cu Max. Pe scara evoluţiei, de la omul primitiv la individul modern, somnul în grup trebuie să fi fost regula, mai degrabă decât excepţia. Dar chiar dacă pelerinajul ar fi privit ca un demers de reconsiderare a formelor mai simple de viaţă, ceea ce a trebuit să înfrunte Caroline în acea noapte a fost o autentică provocare. Picioare păroase, braţe flăscoase şi burţi revărsate, un tablou ce a făcut-o să regrete profund atitudinea sa reţinută din momentele în care se împărţiseră paturile.

A încercat să se schimbe cât mai discret cu putinţă, dar când a surprins câteva priviri pofticioase de pelerini, s-a hotărât pe loc să-şi petreacă noaptea în echipamentul de drum. Oricum, decizia ei nu avea cum să influenţeze prea mult experienţa olfactivă oribilă, aparent inseparabilă de viaţa de pelerin.

Înainte să se treacă la odihna comună, s-a stins lumina comună, ceea ce a provocat proteste vehemente. Şi lămpile atârnate în tavan au fost reaprinse. De trei ori s-a făcut din nou lumină înainte să se lase în sfârşit liniştea. Caroline tocmai reuşise să îşi facă un culcuş printre păturile de lână şi cearşafurile aspre, când a început să se facă auzit un val monoton de rugăciuni. Oare ce aveau aceşti oameni pe conştiinţă, dacă nici rozariile din biserică nu erau suficiente să le spele păcatele? Dar, surprinzător, murmurul acela potolit a avut darul să o liniştească. Simţea povara drumului, însă mulţumirea de a-şi supune trupul unui asemenea efort, de a-i pretinde să tragă până la capăt, avea darul să îi elibereze mintea şi să i-o limpezească, un neaşteptat sentiment de fericire punând stăpânire pe ea.

În câteva minute s-a dezlănţuit infernul. Unii oameni sforăie când şi când, sau poate ceva mai des, iar alţii doar dacă sunt răciţi sau întrec măsura cu băutura. Dar specia umană înclinată spre aventura pelerinajului sforăia fioros. Iar cel din patul de alături, de la numărul şaisprezece, tuşea încontinuu, încercând să îşi elibereze plămânii maltrataţi de gudron. De nesuportat.

Iar Caroline părea singura victimă a luptei secrete din războiul decibelilor. Studiile arată că femeile dorm mai bine fără un bărbat lângă ele. Şi tot din experienţă se ştie că lucrurile par să stea invers în ceea ce-i priveşte pe bărbaţi. Domnii pelerini dormeau bine. Iar Caroline se chinuia. De ce nu se gândise la dopuri pentru urechi? Sigur că avusese aşa ceva pe lista ei de obiecte necesare. Şi la fel de sigur se gândise, cântărind bine, că alegând un traseu secundar, mai puţin bătut de pelerini, nu vor avea parte de dormitoare suprapopulate.

Ajunsă la exasperare, şi-a tras perna peste cap, încercând cu disperare să adoarmă, când a simţit cum se aşază cineva lângă ea.

Cu mulţi ani înainte, după ce fusese atacată cu un cuţit, urmase un curs de autoapărare. Împreună cu fiica ei Josephine, care a fost şi ea obligată să ia parte, prin decret matern. Cu totul neaşteptat, antrenamentele au fost un moment de glorie al istoriei lor comune, printre prizele cu cotul, paradele cu genunchii şi loviturile aplicate puternic cu piciorul în glezne, tibii, rotule, coapse şi în zonele genitale, mamei şi fiicei le rămăsese suficient timp să se şi amuze. Şi poate nu ar fi fost rău să îi mai fi propus lui Fien un curs de împrospătare a reflexelor. Dar acum era prea târziu. Nu exista nicio metodă de autoapărare lipsită de riscuri, recapitula Caroline în timp ce încerca să îşi amintească unde rămăsese briceagul. Când a auzit o şoaptă.

— Trebuie să-ţi arăt ceva.

Agresorul nocturn era Estelle. Iar lumina care se strecura prin crăpătura uşii i-a fost suficientă lui Caroline să distingă obiectul din mâna ei. Era jurnalul lui Arne.

44

— Ăsta e furt calificat, s-a revoltat Caroline.

Dar Estelle vedea cu totul altfel lucrurile:

— Autoapărare, în cel mai rău caz.

Cele două doamne s-au retras în linişte în sala de duşuri de la capătul culoarului, singurul loc în care puteau să stea de vorbă netulburate. Asta doar dacă reuşeau să ignore gresia portocalie, pâlpâitul obsesiv al neonului şi picuratul neîntrerupt al duşului, care anunţau ca o tobă că vremea renovării sosise de mult.

— Eu nu vreau să particip la o asemenea hoţie, a stabilit Caroline, iar cuvintele ei s-au rostogolit cu rezonanţă în baia înaltă, îmbrăcată în faianţă, şi probabil ar fi putut fi auzite de întreaga casă.

Iar Caroline nici măcar nu cunoştea tonul potrivit pentru şoapte sau bârfe. Pentru că tot ceea ce spunea ea trebuia să fie limpede şi să ajungă până la ultimul pensionar din hoarda care nu rata niciun proces public de crimă.

— Suntem prietene, nu putem face aşa ceva, a continuat ea.

— Ascultă-mă, mai întâi, i-a cerut Estelle energic.

— Tu oricum ai citit deja, i-a replicat Caroline.

Dar Estelle, impasibilă, a deschis jurnalul la o pagină anume şi şi-a ridicat glasul:

— „Unii sunt de părere că pelerinii se mulţumesc doar cu pâine şi apă. Dar când fac popas la Jerôme, după o bucată bună de drum prin praf, nu mai vreau să aud de suferinţă. Vreau să mă bucur de toate bunătăţile oferite de pământul pe care îl străbat, metru cu metru. Şi nicăieri nu vei descoperi un gust mai autentic decât la Jerôme.”

— Arne, întru totul, cum mă vezi şi cum te văd, a fost de părere Caroline. Un pic prea exagerat, un pic prea pompos, un pic prea înflorit. Leit Arne.

— Tocmai asta nu e, a trâmbiţat Estelle, savurând lacomă acea informaţie doar de ea ştiută.

Caroline se simţea ca la un concurs cu premii la care trebuie să găseşti nu numai răspunsul, ci şi întrebarea. Cât despre modul în care intraseră în posesia jurnalului, de care la început nici nu dorise să audă, uitase cu desăvârşire.

— Ce vrei să sugerezi, Estelle? Lasă aluziile şi spune despre ce e vorba!

Caroline adoptase, fără să se poată abţine, bine cunoscutul ei ton tăios pe care îşi chestiona martorii în instanţă. Însă acum nu era vorba de o crimă. Ci doar de prietena sa, Judith, şi de soţul ei dispărut.

Estelle ţinea să demonstreze că nici în Franţa nu-şi pierduse plăcerea de a face din fiecare apariţie a ei un succes. Şi a început să se scotocească în buzunarul pantalonilor, de unde, cu gesturi exagerat de lente, a scos un teanc de hârtii.

— Îţi mai aduci aminte de aceste prezentări de restaurante?

— De racii de râu marinaţi în sos de vermut? Sigur că da, cum să uit cât de des m-ai călcat pe nervi.

Estelle s-a prefăcut lezată:

— Împreună formăm un grup. În care fiecare are dreptul la punctul său de vedere. Iar eu pun mare preţ pe corpul meu, în care eu am investit atât de mult timp, osteneală şi bani, iar acum trebuie să…

— Intră direct în subiect, a întrerupt-o Caroline fără ceremonial.

Estelle a tras adânc aer în piept:

— Textul, formulările alea bombastice…

S-a întrerupt iarăşi, luând o pauză dramatică.

— Estelle!

— Arne a copiat masiv, a detonat Estelle bomba, în cele din urmă.

— Cum adică, a copiat?

— Textul din jurnal este luat din cronicile despre restaurante, de pe Internet.

Şi, plină de efervescenţă, Estelle i-a indicat cu degetul un pasaj anume.

— Citeşte şi tu.

Caroline a luat foaia de hârtie. Literele îi jucau în faţa ochilor.

— „Toate bunătăţile oferite de pământul pe care îl străbat, metru cu metru. Şi nicăieri nu vei descoperi un gust mai autentic decât la Jerôme.”

Arne nu se chinuise nici măcar să schimbe numele. Estelle şi Caroline citeau acum în cor:

— „Traiul divin şi apropierea divinităţii în Franţa dobândesc un sens cu totul nou în acest loc. Când mirodeniile din gariga se împreunează cu uleiul delicat de măsline vei înţelege în sfârşit de ce desfătările frugale te pot duce direct în regatul ceresc.”

Estelle s-a oprit din lectură.

— Am găsit şi alte pasaje, a continuat ea. Povestea cu acei călugări care l-au primit cu braţele deschise: totul copiat! Arne Nowak şi-a compus jurnalul din furăciuni.

Caroline rămăsese fără grai. În încăpere se mai auzea doar picuratul neobosit al duşului, iar răceala dalelor de gresie îi urcase până pe spate. Nu ar fi fost rău să îşi ia un pulover, dar ieşise în mare grabă. Pentru frigul din jur, dar şi pentru cele aflate de la Estelle. Tocmai Arne, care era în stare să citească romane întregi în nori, să recurgă la formulări prefabricate pentru jurnalul lui?

— Pelerinajul lui Arne e o invenţie? s-a mirat Caroline.

— Ar fi bine să fie atât de simplu, a oftat Estelle, pescuind un bileţel dintr-o fantă ascunsă de coperta jurnalului.

— „Dragă Arne, Samu soseşte la ora 17:00 de la Angles. D.”, a descifrat Caroline însemnarea aceea neglijentă.

— Angles este puţin înainte de Lourdes, i-a explicat Estelle, care apucase să se informeze. La două zile de mers de aici.

— Asta înseamnă că Arne a trecut pe aici?

— Şi totuşi minte în jurnal, a tras concluzia Estelle.

Ce ar putea să însemne asta? Ce motiv ar fi avut Arne să mintă, în legătură cu pelerinajul lui? Şi ce se ascundea în spatele biletului misterios?

— Samu soseşte la ora 17:00. Samu. Samu, a murmurat Caroline de câteva ori la rând. Cred că am mai auzit. Samu.

Numele îi trezea o vagă amintire. Era un cuvânt care-i stătea pe limbă, dar refuza să se lase pronunţat. Însă Estelle mersese un pas mai departe cu gândul şi a formulat extrem de limpede ce aveau de făcut:

— Trebuie să-l găsim pe acest Samu, la Angles. Şi pe D.! Amândoi sunt martori importanţi.

Caroline era conştientă că se trecuse dincolo de o graniţă invizibilă, iar sentimentele ei vagi se dovediseră întemeiate: acum existau dovezi palpabile. Dar ce anume se ascundea în spatele lor? Ce încercase să ascundă Arne? Şi ce avalanşă erau pe cale să declanşeze? Imaginea soţului prietenei lor, aşa cum o păstra în amintire, începuse să se degradeze.

Iar când avea să se prăbuşească total, în ce măsură îi va afecta oare şi viaţa lui Judith?

— Pentru prima oară înţeleg de ce te atrage meseria ta, a oftat Estelle.

În atitudinea ei se ghicea pasiune, iar Caroline ştia prea bine ce efecte putea să producă entuziasmul prietenei sale. Estelle nu va scăpa niciun prilej să bată toba, până va fi sigură că nu a rămas nimeni neluminat.

— Niciun cuvânt lui Judith! a avertizat-o ea. Estelle a ridicat un deget şi a jurat solemn:

— Am să fiu mormânt. Sau cel puţin am să mă străduiesc, a adăugat ea, după o pauză plină de semnificaţii.

45

— Sunt absolut sigură că am pus jurnalul sub pernă. La fel ca în fiecare seară. Azi-dimineaţă l-am găsit sub pat.

Judith şi-a făcut apariţia descompusă la micul dejun din Auberge de la Paix. Estelle tăcea. Ştia prea bine de ce era Judith atât de agitată. Fusese un joc de copii să-i scoată jurnalul de sub pernă, în schimb să-l aşeze la loc se dovedise o treabă cu mult mai complicată. Când deschisese uşa dormitorului, Judith se trezise. Şi singura soluţie găsită de Estelle, ca să evite un dezastru, fusese să i-l arunce în grabă, sub pat.

Ferm hotărâtă să rămână trează şi să îl pună mai târziu înapoi, la locul lui, Estelle adormise neîntoarsă. Până când Judith o trezise brusc, cu un ghiont.

— Cred că pe aici bântuie fantome, i-a şoptit ea.

Episodul cu pelerinul acela demonic o afectase atât de profund, încât nici nu-i trecea prin minte că misterioasa migraţie a jurnalului s-ar fi putut petrece pe căi cât se poate de pământeşti. Era ferm convinsă că moara de ulei şi capela erau bântuite de un spirit.

Estelle nu a scos o vorbă cât timp Judith şi-a adunat în grabă lucrurile. Nu a scos o vorbă nici la masă, când Max a întrebat-o pe Caroline unde fusese plecată, o bună parte din noapte. Şi nu a scos o vorbă nici când Judith a început să le grăbească, să plece cât mai repede de acolo. Se pricepea de minune să nu scoată o vorbă. Apoi s-a pregătit repede de plecare, dorind la fel de mult să pună capăt acelui episod atât de straniu. Misiunea Estellei era simplă: „Să lăsăm totul în urmă.” Nu era specialitatea ei să se învârtă în jurul cozii.

Dar cei din urmă vor fi cei dintâi, spune o vorbă veche, iar evenimentele au ţinut seama de ea: pe drumul spre Angles, Estelle s-a aflat tot timpul în frunte, mai motivată ca oricând. Chiar dacă nu era un loc prea comod, fiind

permanent obligată să dea prima piept cu oile, caprele, vacile şi câinii vagabonzi care le ieşeau în cale. Şi se simţea ca Indiana Jones, înfruntând pericolele în căutarea adevărului. Ar fi fost de tot râsul, dacă în joc nu s-ar fi aflat soarta lui Judith. Alături de ea tropăia Eva, animată de un nou avânt şi de o nouă percepţie de sine.

— Ştii ce anume mi se pare extraordinar în tot drumul ăsta, şi-a început ea confesiunea, ei bine, este prima oară, după mulţi ani, când mă simt din nou întreagă.

Estelle a încuviinţat din cap:

— Şi eu simt că mă aflu pe drumul cel bun, când conştiinţa de sine se manifestă ca febra musculară.

Estelle s-a întors şi a căutat privirea Carolinei, care mergea în urmă, alături de Kiki, şi i-a făcut cu ochiul. Simţea nevoia să-i transmită avocatei că se poate bizui pe ea. „Când faci un gest filantropic să nu uiţi să baţi toba”, aşa se spunea în cercurile înalte din Köln. La ce bun să faci sacrificii şi să nu ştie nimeni de ele?

46

— Ce-i cu Estelle? s-a mirat Kiki, înţelegând imediat că se întâmplă ceva.

— O fi probabil un tic nervos, a evitat Caroline subiectul.

— Cam aşa mi se întâmplă şi mie, a spus Kiki, cu prefăcută exasperare. Ori de câte ori privesc în urmă, îl văd pe Max Thalberg.

Fiecare îşi ducea rucsacul. Dar rucsacul lui Kiki mergea de unul singur şi răspundea la numele Max. Nici nu o asedia, nici nu-i cerea ceva.

— Vreau doar să ştii că sunt şi eu aici, se disculpa el laconic.

— Nu vezi că le sâcâi pe prietenele mele? Le deranjezi! îl mustra Kiki fără milă.

— Câtuşi de puţin, răspundea Max.

Kiki ştia că el are dreptate. Fără discuţie, Max se integrase în grupul lor de pelerinaj. Şi devenise un valoros partener de discuţie pentru Judith. În secret, Kiki îl admira pe Max pentru răbdarea cu care îi asculta poveştile. Curiozitatea lui părea sinceră, bucuros că poate afla atâtea istorii din trecut.

— Cât ai de gând să te mai porţi ca şi cum Max nu ar exista? Voi doi trebuie să aveţi o explicaţie, a insistat Caroline.

Kiki se purta de parcă Max ar fi fost transparent. Iar Max suporta tratamentul cu un zâmbet elegant şi permanentă bună dispoziţie. Iar Kiki se vedea complet depăşită de situaţie. Era atât de preocupată să-l ignore pe Max, încât nu mai putea fi în stare să şi gândească limpede. De zile întregi nu mai trăsese nicio linie pe hârtie.

Şi totul începuse atât de bine: pelerinajul îi oferea şansa unică de a se întoarce la rădăcinile meseriei sale. Atâţia artişti îşi descoperiseră culmile măiestriei în sudul Franţei. De la Cézanne, Gauguin şi van Gogh învăţase cum să

surprindă coloritul limpede al Sudului. Era un adevărat dar să poţi lucra acolo.

„Vorbe frumoase, dar fără sens! Nimic nu-ţi iese cum se cuvine”, s-a făcut auzită vocea sa interioară, isterică. „Nu-ţi faci treaba. Aşa cum ţi-ai fi făcut-o la atelier. Dacă ai fi rămas la Köln, ai fi putut să fii gata de mult. Uite, nici măcar nu ai apucat să deschizi comanda pentru accesorii de locuinţe.”

„Corect”, a recunoscut Kiki cinstit. Nu era treaba ei să discute cu vocea interioară. La ce bun? Ştia prea bine că vocea are dreptate. Dar exista o diferenţă. Vocea ţinea seama doar de înfrângeri, în timp ce Kiki se gândea numai la perspective: „Toate birourile de design cumpără aceeaşi comandă. Designerii o învaţă de dinafară şi apoi toţi fac proiecte identice.”

„Încerci să mă duci de nas, Kiki. Ca întotdeauna, Kiki”, a continuat vocea să o chinuiască. „Laşi şi ultima ta şansă să treacă pe lângă tine, Kiki. Doar nu-ţi închipui că vei reuşi în şapte zile să duci la capăt ceea ce alţii au făcut în…”

„Patru zile. Mai am patru zile”, i-a retezat-o Kiki.

„Ţi-ai risipit timpul cu Max, la Köln. Şi aici îţi risipeşti timpul, în continuare. Şi acum e prea târziu”, s-a avântat teroarea sa interioară să zugrăvească un tablou cât mai sumbru. Ce bine, măcar, că nu o vedea la faţă. Fără îndoială avea priviri îngrozite, îşi rotea braţele ca o morişcă şi prezenta aritmie cardiacă.

„Până la urmă nu te vei alege cu nimic. Nici cu o carieră, nici cu un soţ. Cu nimic. Asta a fost ultima ta şansă.”

— Încetează! Şi lasă-mă în pace, şi-a pus Kiki la punct cenzorul său interior. Vorbele tale prosteşti nu duc nicăieri!

— N-am zis nimic, s-a apărat Max, luat prin surprindere.

Kiki era atât de cufundată în monologul său interior, încât nici nu observase că Max se afla în apropiere.

Estelle, care avea marele talent să apară în locul potrivit exact la momentul potrivit, s-a amestecat imediat în discuţie:

— Nu-ţi bate capul, Kiki. În zona asta e normal să auzi voci. De obicei, murmură ceva de genul „Eu sunt imaculata concepţiune.”

— Kiki şi Max se descurcă şi fără să îi moderezi tu, în direct, a intervenit Caroline, dornică să o îndepărteze cât mai repede.

Apoi a privit-o scurt pe Kiki, transmiţându-i cât se poate de limpede mesajul: „Acum este momentul!”

Simţea că trebuie, că se cuvine şi că poate. Să stea de vorbă cu Max. Acum. Dar cum să procedeze? Cum să îi spună mai bine, o dată pentru totdeauna, că relaţia lor era lipsită de viitor? Avea cea mai bună slujbă din lume şi era la un pas să dea marea lovitură. Nu-şi putea îngădui nicio greşeală. Şi nici pe Max.

— Cum poate cineva să fie atât de încăpăţânat, l-a repezit ea.

— Nu sunt încăpăţânat, i-a răspuns Max cu cel mai desăvârşit calm. Dar ştiu ce-mi face bine. Spre deosebire de tine.

Kiki a suspinat adânc:

— La douăzeci şi trei de ani aveam trei iubiţi pe săptămână. La douăzeci şi trei de ani n-ai habar de nimic.

Max a tratat degajat informaţia primită:

— De aceea am şi avut răbdare, să te maturizezi.

Adică? Max nu se mulţumea să fie doar încăpăţânat. Era şi obraznic, pe deasupra.

— Nu te iubesc, i-a aruncat în faţă Kiki, cu brutalitate.

Pe cât de dură era respingerea ei, pe atât de calm a primit-o Max. S-a mulţumit doar să surâdă impertinent, iar ea s-a simţit obligată să îşi întărească spusele:

— Ai înţeles? Nu te iubesc.

— Te minţi pe tine, Kiki. Ne minţi pe amândoi.

Nu mergea deloc. Şi pace. Kiki l-a lăsat în urmă pe Max şi s-a apropiat în grabă de Caroline şi de Estelle, care au întâmpinat-o cu nedumerire.

— Genul ăsta de discuţii nu sunt de mine. Prefer să-mi văd de drum, le-a anunţat ea.

Avea cu adevărat ceva mai important de făcut decât să pună lucrurile în ordine, în ceea ce-l privea pe Max.

Demonstrativ, când au făcut prima pauză şi-a scos blocul de desen. Îi îngăduise prea mult lui Max să-i dea planurile peste cap. Acum trebuia să se concentreze la ceea ce o interesa cel mai mult. La vaze. Acum. Fără întârziere.

Kiki a început să schiţeze, din mişcări energice, imagini sumare, constatând spre marea ei surprindere că tot ceea ce i se perindase prin faţă în ultimele zile acum se contura de la sine: liniile şi culorile se contopeau perfect, de parcă ar fi fost vechi de când lumea, într-un filigran aflat în perfectă armonie cu forma care tocmai prindea viaţă. Zile la rând Kiki se limitase să privească, să asculte, să pipăie şi să miroasă. Iar acum proiectul ei se împlinea pe hârtie, ca de la sine. Era una dintre acele clipe magice, în care aveai sentimentul că altcineva îţi dictează mişcările creionului. Unii colegi o numeau „inspiraţie divină”. Dar Kiki nu era de acord. Ideile trebuie frământate. Iar uneori e nevoie de sute de ore de muncă la atelier, monotone şi sterile, până ca din nimic să reuşeşti să schiţezi un contur în minte. Un contur pe care nu mai trebuie decât să îl pui pe hârtie. Nu e vorba de nicio minune, ci de trudă.

Şi dintr-odată a auzit hohote de râs. Kiki a ridicat privirea, între ea şi blocul de desen mai exista cineva – mai exact, era vorba de Max. Din nou.

47

Caroline râdea. Felul în care Kiki se ferea din calea lui era de-a dreptul comic. Avocata înţelesese de mult ceea ce acum ştiau toate doamnele de marţi: Kiki era îndrăgostită. Şi nu făcea nimic, de dimineaţa până seara, decât să nege ceea ce se vedea cu ochiul liber. Şi se întreba cât îi va mai trebui lui Kiki să ajungă şi singură la aceeaşi concluzie.

Caroline se lăsase pe spate, amuzată la culme. Doamnele de marţi poposiseră pe stâncile masive ce străjuiau o albie de râu foarte abruptă. Era un moment desăvârşit. Trecuseră de greutăţile începutului şi până la Angles nu mai era mult. Pentru Caroline, ar fi fost momentul ideal să oprească timpul în loc. Încerca să se bucure de acea clipă. La fel cum făcea şi Max.

Max stătea chiar pe mal, dezbrăcat până la brâu şi cu pantalonii suflecaţi, şi pregătea beţe ascuţite, în timp ce le iniţia pe Eva, Judith şi Estelle în tainele pescuitului.

— După mişcarea apei îţi poţi da seama că în acel loc înoată un păstrăv. Apoi trebuie să-i apreciezi dimensiunile şi să ţinteşti puţin înaintea lui, le explica Max.

Nu făcea niciun efort să fie plăcut şi acceptat. Făcea doar ceea ce era pe gustul său, cu un entuziasm molipsitor. Iar doamnele de marţi nu-l scăpau din priviri. Nici Kiki nu făcea excepţie, urmărindu-l clipă de clipă din spatele blocului ei de desen. Până şi Estelle intrase în apa puţin adâncă şi testa, cu ţepuşa pregătită, dacă ar avea vreo şansă să supravieţuiască în sălbăticie, prin forţe proprii.

— Unde ai învăţat să pescuieşti în felul ăsta? s-a interesat ea, impresionată.

— Nicăieri. Am citit. În Karl May.

— Karl May? a comentat Estelle tare, ca să o poată auzi şi Caroline. A inventat întreaga aventură, de la cap la coadă, ca şi cum ar fi fost de faţă. Tot ce se găseşte în cărţile lui e pură fantezie, a turnat ea sare peste rană.

Caroline a simţit cum i se taie răsuflarea. Secretele erau o bună monedă de schimb, în ceea ce o privea pe Estelle. Şi nu mai era mult până când Judith avea să afle că Estelle se uitase în jurnal, fără ştirea ei. Din fericire, Max şi-a lansat chiar atunci ţepuşa. La suprafaţă a ţâşnit o trâmbă de apă, lăsând să se ghicească drama din adânc. Un peşte străpuns se zbătea să-şi salveze viaţa.

— Punct ochit, punct lovit, a strigat Max triumfător.

În agitaţia din jurul peştelui prins, remarca revelatoare a Estellei a trecut neobservată.

— N-am mai prins niciodată peşte, nici măcar unul, s-a minunat Max.

— Tipic printre latini, a comentat Estelle, în glumă. Se odihnesc toată ziua şi abia apoi se culcă. Nu-i de mirare că totul pică uşor.

— Dar poate Karl May se documentase temeinic înainte să se apuce de scris, a strigat Judith cu însufleţire.

Caroline o urmărea cu multă atenţie. Oare nu cumva Judith bănuia ceva? Oare nu cumva ştia mai mult decât lăsa să se ghicească? Dar imediat şi-a alungat toate gândurile, dorindu-şi din toată făptura ei să se bucure de acea clipă. Acum. Să oprească în loc acea clipă. Atât cât îi stătea în puteri. Angles era departe. Şi dulce începutul de vară.

Nu peste multă vreme, trei peşti prinşi în ţepuşe de lemn sfârâiau deasupra unui foc mic, aprins printre pietre, din vreascuri. Grătarul părea rezervat bărbaţilor inclusiv în pelerinaj. Chiar şi Eva, care în fiecare vară făcea invitaţii la câte un barbecue măreţ, preferase în acele momente să abandoneze totul şi să lenevească în voie la soare. Ajutase la curăţatul peştilor şi la dozarea mirodeniilor culese de pe marginea drumului. În rest, să mai poftească şi ceilalţi.

— Mâncarea are gust mult mai bun când vine ca o surpriză, a oftat ea, închizând ochii.

Pe zi ce trecea, Eva reuşea din ce în ce mai bine să îşi reprime reflexele de a lua totul asupra sa.

Caroline se bucura din plin de gustul fin al peştilor, de pâinea proaspătă şi de tihnă. Timpul încetase să mai gonească. Iar în ritmul acela lent, parcă şi problemele îşi pierduseră din gravitate. Nu ar fi fost oare posibil să lase totul în voia sorţii? Să ajungă la Lourdes, să aprindă lumânarea lui Arne şi să uite de toate. Pe cine interesa că D. considera necesar să-i spună lui Arne că Samu avea să vină să-l ia? Pe cine interesa ce făcuseră împreună Samu şi Arne? Arne murise. Iar ele veniseră în Franţa ca să pună punct acelui capitol. Cel mai bine ar fi să uite de toate, şi de bileţel, şi de semnele de întrebare. Şi să păstreze tăcerea. Dar gândul i-a fost alungat tot atât de repede pe cât venise. Estelle se întorsese spre ea, ţintuind-o cu una din privirile ei misterioase. La care Caroline i-a răspuns cu un gest ce sugera decapitarea.

Sunetul strident al unui telefon mobil a readus-o pe Caroline cu picioarele pe pământ: nu, timpul nu se oprise câtuşi de puţin. Şi nici toate problemele pe care încercaseră să le împingă deoparte. De data asta, telefonul lui Max era cel care aducea ştiri proaste.

48

— Nu vrei să te uiţi cine ţi-a scris? a întrebat Kiki.

— E doar taică-meu, a venit replica lui deloc încurajatoare. Max considera mult mai important să-i servească lui Kiki peştele, cu o plecăciune desăvârşită, în timp ce Kiki nu reuşea să-şi alunge sentimentul că la Köln se punea ceva la cale.

— Poate că e important.

— Dacă îl consideri atât de important pe tatăl meu... a spus Max, întinzându-i telefonul.

Kiki a fost luată prin surprindere.

— Citeşte, a insistat Max. Nu am secrete faţă de tine.

Din câte se putea citi pe ecran, venise un SMS de la Thalberg. În mod normal, Kiki nu şi-ar fi băgat nasul în telefonul nimănui. Dar acum ar putea fi vorba şi de viitorul ei. Trebuia să afle dacă Thalberg ştia ceva sau nu. Kiki a deschis mesajul şi a constatat că situaţia depăşea şi cele mai negre temeri. MAX, DĂ UN SEMN! MAMA S-A ÎMBOLNĂVIT DE GRIJA TA scria cu majuscule.

— Încă nu ai dat de veste la Köln?

Max a clătinat din cap şi a continuat să mănânce impasibil.

— Tatăl tău mă va face răspunzătoare de dispariţia ta, l-a prevenit Kiki.

— De ce te preocupă întotdeauna tatăl meu?

— Trebuie să-i răspunzi.

— Dacă tu consideri atât de important, scrie-i, i-a cerut Max lui Kiki.

— Ce se va întâmpla dacă tatăl tău află despre noi doi? Nu o să-şi arunce nici măcar o privire pe proiectele mele, a izbucnit Kiki. Tot atelierul o să mă toace.

Kiki ridicase tonul. Doamnele de marţi asistau fără voie la scena dintre Kiki şi Max. Nu cumva avea să degenereze în ceartă? Dar Max încasa toate reproşurile lui Kiki cu acelaşi calm, mulţumindu-se să ridice din umeri.

— Nu mă interesează părerea nimănui.

Kiki simţea că se prăbuşeşte. Lui Max îi venea uşor să vorbească. La douăzeci şi trei de ani nici pe ea nu o interesa părerea nimănui. La douăzeci de ani lumea se deschide înaintea ta, la treizeci mai găseşti o ieşire de incendiu, dar la patruzeci toate căile se îngustează. Mai ales atunci când nu ai nicio moştenire de familie, pe care să te poţi baza. Max avea însă cu totul alte griji:

— După-amiaza din barcă. Noaptea din cort. Kiki, nu a fost o minciună când mi-ai spus că nu-ţi poţi imagina viaţa fără mine. Că suntem făcuţi unul pentru celălalt.

— Eu nu pot îmbătrâni alături de tine. Pentru că sunt deja bătrână! i-a spus Kiki, cuprinsă de deznădejde.

— Şi ce contează asta, o mică diferenţă de vârstă, a venit argumentul lui Max.

Nici măcar nu suna ca o întrebare. Din punctul lui de vedere, era o afirmaţie lucidă. La care nu mai avea nimic de adăugat. Apoi s-a întors cu spatele şi, spre supărarea lui Kiki, a plecat fără să mai adauge nimic. Cuvintele ei nu avuseseră niciun efect, se risipiseră ca stropii de ploaie în deşert. Dacă Max nu reuşea să înţeleagă, ea era obligată să facă totuşi ceva.

Porniseră de mult la drum şi ajunseseră deja într-o pădure, dar Kiki încă sucea pe toate feţele cele maximum o sută şaizeci de litere care ar fi trebuit să-l liniştească pe Thalberg. După trei kilometri şi jumătate, era tot mai convinsă că argumentul cu munca stătea cel mai bine în picioare. Singurul lucru cu care aveai şanse să-l impresionezi pe Thalberg erau ideile originale. După alte şapte sute de metri depăşise criza şi reuşise să formuleze, ca prin minune, un mesaj de doar câteva cuvinte.

Sunt în Franţa. Am nevoie de linişte pentru câteva proiecte. Nu ştiam că vă faceţi griji. Sorry. *Max.*

— Dacă asta te linişteşte… îi răspunsese Max în stilul lui lapidar, citind textul în grabă.

— Important este să-l liniştească pe tatăl tău, l-a corectat Kiki.

Şi imediat ce l-a expediat se simţea ca scăpată de o povară. Thalberg va primi veşti de la fiul său. Iar numele ei nu apărea nicăieri.

Dar puţin mai târziu şi-a dat seama că ar fi trebuit să se sfătuiască şi cu Caroline. Care ar fi putut să o prevină de bumerangul ce pândea ascuns în orice minciună. Şi de greşeala capitală comisă de cei mai mulţi mincinoşi. Pentru că nu se gândeau decât la acel unic moment de uşurare, şi nu la ce poate urma după, total lipsiţi de orice perspectivă.

Iar Kiki se dovedise dintotdeauna un caz iremediabil, încă de pe când învăţa să joace şah. Cum să dezvolţi strategii pentru fiecare piesă din mulţimea aceea care mişună haotic pe tablă? Abia după ce reuşea să scape de jumătate din ele, după deschideri bezmetice, ajungea să-şi facă o imagine generală. Când de regulă nu îi mai rămâneau mai mult de trei mutări până să i se dea mat. Strategia nu era deloc punctul ei forte. Prefera să acţioneze, în aşteptarea unor consecinţe imprevizibile, păstrându-şi voia bună. De data asta însă, trebuia să treacă la fapte după exact douăzeci de minute. Când a primit nota de plată, sub forma unui nou mesaj. Tot cu majuscule. UN HOTEL VREA SĂ RENOVEZE CAMERELE ANUL VIITOR. LA CARE DINTRE OAMENII NOŞTRI SĂ APELĂM? Era uşor de ghicit, Thalberg avea un telefon nou şi nu ştia cum să scrie cu litere mici.

„Dacă ai obligatoriu nevoie de prospect, ca să foloseşti un aparat, înseamnă că mai trebuie îmbunătăţit”, îi plăcea lui să spună. Simplitatea reprezenta pentru el principiul suprem. Însă, aşa cum avea să se dovedească şi acum, soluţiile simple nu sunt neapărat şi cele mai bune.

— Tatăl meu este înclinat să-i acapareze pe cei din jurul lui, a comentat Max. Şi singura cale să scapi este să dispari, uneori.

Şi nu făcea niciun secret, da, se afla exact în acea situaţie şi, după părerea lui, tot Kiki trebuia să îi răspundă.

Kiki nu ieşise din impas. Ba, mai rău. Mai făcuse încă un pas spre abis.

49

Eva nu reuşea să o mai înţeleagă deloc. De ore întregi, Kiki coresponda incognito cu şeful ei, fără ca el să aibă nici cea mai mică bănuială.

— Max va renunţa când îşi va da seama că relaţia noastră nu are niciun viitor. El se va întoarce la studii, iar eu la locul meu de muncă. Dar, până atunci, eu mă ocup de moralul lui Thalberg.

Eva era hotărâtă să-i pună o vorbă bună lui Max.

— Vrei să ajungi ca mine? Viaţa mea e o colecţie unică de dorinţe neîmplinite, a adăugat ea, oftând.

Kiki butona fără încetare tastele telefonului, dar tot şi-a găsit timp să-i răspundă:

— Sunt exact în aceeaşi situaţie. Dorinţa mea neîmplinită este să nu mă fi încurcat cu Max.

— Când spun dorinţe neîmplinite, mă gândesc la lucrurile pe care NU le-am făcut, a corectat-o Eva. Să plec la Paris, în ciuda părerii soţului meu, să practic medicina, să îl pun puţin la treabă pe Frido, să am şi eu o cameră a mea, să nu mai dau iama în frigider.

— De ce nu încerci să rămâi cu Max? s-a amestecat Caroline.

Oare Kiki chiar nu vedea cât de deosebit era Max? Amuzant, simpatic şi sexy. Îi venea greu să fie martoră la acest sacrificiu. Ce şi-ar fi putut dori mai mult?

— Caroline are dreptate, a întărit şi Eva.

— Acum totul poate să pară frumos şi la locul lui. Dar când o să am şaizeci de ani? şi-a apărat Kiki punctul de vedere.

Atunci a intervenit repede şi Estelle, din spate.

— În caz de probleme de sănătate, un soţ tânăr se încadrează într-o categorie de asigurări mult mai convenabilă.

Fiecare se străduia să o convingă pe Kiki, în felul ei:

— Imaginează-ţi, poţi şti încă de pe acum cine va participa la aniversarea ta de şaizeci de ani. Viaţa ta ar fi ca o carte deschisă, a prevenit-o Eva. Aşa cum este şi a mea, a mai adăugat ea, străduindu-se să nu o umfle râsul.

— Poate ai avea nevoie de un iubit, Eva, i-a sugerat Kiki, înţelegând perfect unde bate.

— Îl iubesc pe Frido, s-a apărat Eva. El rămâne cea mai bună hotărâre din viaţa mea, pentru totdeauna. Problema este felul în care eu am făcut să meargă totul. De un iubit nu am nevoie. În schimb s-ar putea să încep din nou cursurile de limba franceză. Sau altceva. Ceva doar pentru mine.

Prietenele se întrebau de când nu o mai auziseră pe Eva pronunţând cuvântul *Eu.* Chiar dacă *Eul* era plăpând, vulnerabil şi timid, reuşise să îşi ceară dreptul. Şi asta doar datorită marşului lor susţinut, de-a lungul căruia Eva se simţea tot mai împăcată cu ea însăşi, cu fiecare kilometru parcurs. Cu fiecare pas se elibera de încă o bucăţică din marele ei sentiment de culpă. Anna nu voia să se pieptene? Şi ce dacă? Lene uita să înveţe la matematică, David nu reuşea să-şi găsească ciorapii de tenis? Oare nu erau suficient de mari să-şi poarte şi singuri de grijă? Frido jr. se putea duce la treaba lui de ministrant şi fără să apeleze la serviciile ei de şofer. În definitiv, avea bicicletă. Şi Frido? Şi el putea să înveţe lucruri noi. Cum învăţa şi ea. Doar pentru Regine nu avea o soluţie. Iar acest gând i se ghemuia în stomac ca un bulgăre nedigerabil.

„Ce bine că mai sunt câţiva kilometri”, i-a trecut prin minte. Se afla abia la începutul inventarului propriei sale vieţi.

— Când te aşterni la drum lung, ai o groază de timp la dispoziţie, pentru gândurile tale, a început Eva sfios.

— Sunt perfect de acord, a comentat Caroline.

Ajunseseră la capătul etapei prevăzute pentru acea zi.

Pe indicatorul vechi de la marginea drumului se putea citi limpede: Angles.

50

Caroline şi-a înghiţit nodul din gât. Detaşarea aceea de care avusese parte pe malul râului dispăruse fără urmă. Angles le întâmpina cu o tăcere respingătoare, în ton cu presentimentele ei sumbre. Se stârnise un vânt tăios, care izbea neregulat un oblon singuratic de un zid, zornăia neîncetat printr-o perdea de mărgele antimuşte şi scutura alert câteva frânghii de rufe cu ciorapi aliniaţi la uscat, alături de un şir de ardei, înşiraţi pe o aţă. Şi de o vază din plastic, cu flori proaspete, răsturnată pe jos. Semne de viaţă la tot pasul, dar nici ţipenie de om pe stradă, nicio fereastră luminată. Dacă tot drumul discutaseră câte în lună şi în stele, acum amuţiseră. Pe uliţele goale, paşii lor sunau a pustiu.

Singura lumină venea de la lămpile aprinse ale unei maşini de culoare albă, care clipeau intermitent, justificând şi de ce rămăsese oprită în mijlocul drumului. Strecurându-se pe lângă ea, Caroline a remarcat steaua albastră foarte vizibilă pe capotă. Dedesubtul ei, patru litere: S.A.M.U.

Caroline a simţit cum i se ridică o perdea de pe ochi. Cum de nu-i venise în minte, de la început? *Service d'Aide Medicale d'Urgence.* Samu. Serviciul de urgenţă medicală.

— Nu mă mir că mi se părea cunoscut, i-a şoptit Estellei.

Se prea poate să fi întâlnit acea abreviere prin textele studiate la cursul de limba franceză. Estelle şi Caroline s-au înţeles repede din priviri. Acum ştiau ce aveau de căutat. Şi pe cine.

Judith se oprise în loc, pe o uliţă a satului. Împreună cu tot restul grupului. Ascultând cu atenţie. Vântul aducea din depărtări ecouri ciudate. Mai întâi sunete izolate, apoi acorduri sacadate. O muzică răscolitoare, parcă prevestitoare de rău, ce se apropia într-un ritm greoi. O masă mare de oameni prindea contur, înaintând neobişnuit

de lent. Dar doamnele de marţi şi-au continuat drumul, în ciuda acelui sentiment de nelinişte. Din ce în ce mai aproape de sursa muzicii. Şi de masa aceea de oameni. Întreg satul adunat în procesiune. O muzică neobişnuită, de fanfară, însoţea un ritual arhaic. Şi în ritmurile ei un grup de bărbaţi sumbri purtau cu ei într-un straniu pas de defilare, legănat, o reprezentare din lemn a Sfintei Fecioare.

Caroline şi-a plimbat repede privirea asupra mulţimii, iar aşteptările ei au fost repede confirmate: în mijlocul masei de turişti arşi de soare, în hainele lor multicolore, amestecaţi cu pelerini şi săteni, era un bărbat solid şi îndesat, cu uniformă albă de personal medical. El trebuia să fie. Samu. Din Angles.

— Ştii ce se petrece dacă îl abordez în franceză, i-a murmurat Estelle Carolinei.

Mai puteau da înapoi? s-a întrebat Caroline, într-un scurt moment de ezitare. Omul acela putea să deţină cheia secretului lui Arne. Poate singura lor şansă de a găsi răspunsuri.

— Uită-te repede acolo! a strigat Estelle, trăgând-o pe Judith de mânecă şi arătându-i vag, în direcţia unui grup de gură-cască.

Judith nu mai înţelegea nimic. Ce anume ar fi trebuit să vadă, ce era atât de deosebit?

— Bărbatul în cămaşă Tommy Hilfiger, a găsit Estelle o inspiraţie salvatoare.

O minciună strălucită, dar altceva mai bun nu găsise, în viteză. Iar Judith a fost atât de ocupată cu reproşurile ei la adresa unui asemenea comportament frivol, încât nici nu a băgat de seamă că locul în care se aflase Caroline rămăsese gol. Avocata dispăruse rapid, profund recunoscătoare Estellei.

— *Excusez-moi, Monsieur,* i s-a adresat Caroline precaut agentului sanitar, abordându-l dintr-o parte.

Văzut de aproape, bărbatul cu părul castaniu, ciufulit, părea aproape cubic. Era cu un cap şi jumătate mai scund decât Caroline şi respira forţă prin fiecare por. Şi îi amintea de un individ neplăcut, responsabil cu ordinea într-un local dubios din apropierea gării, pasionat de rap şi de încăierări, care, ajuns în faţa instanţei, solicitase zadarnic „respect”. Asistentul părea însă că nu vrea să o bage în seamă. Atunci l-a bătut pe umăr, cu prudenţă.

— *Excusez-moi…*

Dar a trebuit să se întrerupă, deoarece chiar în acea clipă trecea prin dreptul lor Madona, în ritm legănat. Omul şi-a lăsat privirea în jos, cu supunere. Iar Caroline i-a urmat exemplul. Nu avea chef să supere, fără rost, un asemenea personaj, iar lipsa ei de cunoaştere în ale ritualurilor catolice se dovedea un substanţial dezavantaj. Când a ridicat privirea, s-a trezit de una singură, la marginea drumului. Toţi se integraseră în procesiune, mergând în urma Madonei. Iar asistentul dispăruse, înghiţit de mulţime.

51

— Uite-o pe Caroline, a tresărit Judith.

Cu toate eforturile asidue ale Estellei de a-i distrage atenţia, Judith o descoperise pe Caroline în procesiune. Iar în privirea ei se vedea că încearcă să găsească o explicaţie pentru o asemenea purtare bizară. Prietena lor îşi croia drum printre credincioşi spre fruntea coloanei.

— Unde vrea să ajungă? Ce caută acolo? a întrebat Judith, fără să mai înţeleagă nimic.

— O fi simţit o dorinţă spontană de convertire la catolicism, a încercat Kiki.

Toate o urmăreau pe Caroline, care se aplecase să-i vorbească unui agent sanitar.

— Poate că nu se simte bine. Mai devreme se plângea că o deranjează stomacul, a intervenit Eva, străduindu-se să calmeze apele.

Dar Judith nu se lăsa deloc convinsă, iar Estelle o simţea din ce în ce mai speriată. Trebuia să găsească o explicaţie. Logică şi inofensivă. Să îi distragă atenţia, să nu se mai concentreze asupra Carolinei. Niciodată nu îi fusese la îndemână să mintă, iar acum era la un pas să cedeze, când cerul i-a venit în ajutor. În mijlocul procesiunii se aflau două doamne în vârstă, aproape identice. Iar în jurul lor o mulţime de chipuri familiare.

— Francezii! a strigat ea bucuroasă. Nu sunt francezii de la pensiunea lui Jacques?

Judith s-a întors imediat în direcţia indicată, panicată.

— Să sperăm că nu e şi dementul acela printre ei, s-a simţit datoare Estelle să toarne puţin gaz pe foc.

Dar şi francezii le recunoscuseră pe ele. Din câte se părea, nopţile petrecute în dormitoare comune contribuie substanţial la înţelegerea între popoare. Bucuroşi, au început să facă semne spre doamnele de marţi, de parcă nu ar fi fost o procesiune a Sfintei Fecioare, ci defilarea ţărilor participante de la Jocurile Olimpice.

Judith nu era nici pe departe singura din grup care se frământa, muncită de griji: şi Max începuse să se îngrozească.

— Spre binele nostru, sper să doarmă în altă parte. Nu mai suport să îmi mai sforăie în cap încă o noapte, a gemut el, dându-i lui Estelle exact ideea salvatoare de care avea nevoie ca să o îndepărteze pe Judith.

— Trebuie să căutăm imediat un loc în care să înnoptăm. După ce va trece procesiunea, nu va mai rămâne nimic. Şi nu vreau să ajungem pe saltelele din sala de gimnastică, alături de francezi.

— Să mergem la un hotel cum se cade, s-a bucurat Judith. Un loc în care, garantat, să nu întâlnim grupuri de pelerini.

— La cel mai scump, a jubilat Estelle.

Şi imediat a scos la iveală hârtiile ei, cu recomandările de restaurante. Dacă şi camerele erau la fel de rafinate ca meniurile, nici nu îşi putea dori mai mult. Apoi le-a adresat francezilor un gând de mulţumire.

— Partea financiară o reglăm noi, i-a şoptit lui Kiki.

N-ar fi fost prima oară când o salva pe Kiki din situaţii delicate. Odată, chiar în faţă la Le Jardin, abia o scosese din ghearele unei taximetriste care arăta ca o luptătoare de greco-romane şi se încăpăţâna să rămână impasibilă la farmecele lui Kiki.

— Aş fi putut să jur că mai am o bancnotă, se văita Kiki. Şi nu se mulţumeşte doar cu doisprezece euro patruzeci.

Estelle îi împrumutase întotdeauna bani pentru taxi, pentru notele de plată la Luc şi uneori şi pentru chirie. Iar acum urma şi hotelul.

— Îţi dau banii înapoi, a promis Kiki.

— În rate, ca de obicei, i-a confirmat Estelle.

Ştia că nu are niciun sens să încerce să-i facă un cadou. Kiki era prea mândră să-l accepte.

Estelle a dat semnalul de pornire. Iar Judith a urmat-o imediat, aruncând totuşi o privire peste umăr. Nu francezii

o interesau, ci Caroline, care avea o discuţie aprinsă cu un asistent medical.

52

— Bărbatul în cămaşă groasă, cowboy-ul. Arne!

Caroline a încuviinţat. Durase ceva până să-l facă pe asistent să priceapă ce dorea de la el. Îl cunoştea. Chiar bine.

— L-am luat pe Arne cu salvarea şi l-am dus la Toulouse, a confirmat el. De acolo a mers la Köln şi în spital.

Caroline înţelegea doar pe jumătate.

— A suferit o criză, în timpul pelerinajului?

Asistentul a măsurat-o uimit, ca şi cum avocata nu ar fi fost în toate minţile.

— Arne? În pelerinaj? Aiureli! Îşi petrecea concediul la Dominique. Ca de obicei.

O comunicare laconică. Doar atât. Ca şi cum ar fi fost ceva de la sine înţeles. Propoziţia stârnea ecouri în mintea Carolinei. Ca de obicei. Dominique. Concediu. Ca de obicei. Dominique. Încerca să aşeze acele cuvintele disparate într-o ordine care să se potrivească totuşi cu ceea ce ştia ea despre prietenul lor dispărut. Iar rezultatul nu a fost decât o întrebare stupidă:

— Arne venea des pe aici?

Dar omul nu mai avea chef să continue nicio discuţie cu nicio doamnă pisăloagă.

— Sunt legat printr-un jurământ de tăcere, a oprit-o el şi a început din nou să se roage, împreună cu toată masa de credincioşi din jurul său.

Sainte Marie, priez pour nous,
Sainte Mère de Dieu, priez pour nous
Sainte Mère toujours, priez pour nous...

Jurământ de tăcere. Caroline mai auzise asta, nu de mult. Deşi părea să fi trecut o veşnicie de atunci. Dar acum nu mai era dispusă să cedeze.

— Trebuie să mă ajutaţi. Trebuie să o ajutaţi pe prietena noastră. Este foarte important, a insistat Caroline.

Asistentul sanitar s-a simţit extrem de afectat în devotamentul său religios. Caroline reuşise, în sfârşit, să-i stârnească resorturile sale colerice.

— Ce credeţi că se petrece aici? a înfruntat-o el cu toată energia. O paradă ca la Disneyland, special pentru turiştii germani? Apăreţi nu se ştie de unde şi mă mitraliaţi cu întrebările dumneavoastră! De unde sunteţi? De la Gestapo?

În jurul lor, câţiva credincioşi începuseră deja să devină foarte interesaţi. Iar Caroline a preferat să păstreze tăcerea, din precauţie. Dacă s-ar fi aventurat să îi dea un răspuns, s-ar fi putut ajunge şi la vreo reglare de conturi din cel de-al Doilea Război Mondial. Asistentul apucase însă să se înfurie şi preluase singur toată conversaţia:

— Ce vă imaginaţi, voi, germanii? Că vi se cuvine totul? Că puteţi face tot ce vă trece prin cap?

Oamenii din jurul său începuseră deja să îi facă semne să se domolească, iar în scurt timp s-a produs o busculadă. Se amestecaseră mai mulţi în discuţie, gesticulând din ce în ce mai înverşunaţi. Dar tocmai când Caroline se hotărâse în sinea ei să treacă la o retragere ordonată, asistentul a făcut un gest cu totul neaşteptat.

— Întrebaţi-o pe Dominique, i-a strigat el, notând ceva în grabă, pe o bucată de hârtie, pe care i-a întins-o Carolinei.

Şi apoi s-a pierdut în procesiune.

Sainte Marie, priez pour nous,
Sainte Mère de Dieu, priez pour nous
Sainte Mère toujours, priez pour nou…

Caroline era complet dezorientată. Nu se alesese cu niciun răspuns. Doar cu adresa lui Dominique. Întrebările trebuie puse doar atunci când poţi suporta răspunsurile. Oare cât adevăr putea să suporte Judith?

Caroline a mototolit bileţelul în pumn, l-a aruncat într-un coş de hârtii şi a plecat în grabă. Dar nu a apucat să facă mai mult de cinci paşi, şi s-a întors. Învingându-şi repulsia, a scos ghemotocul din gunoi şi l-a netezit la loc. Mâinile îi tremurau. Iar în acea clipă, i s-a întâmplat ceva extraordinar. A simţit o căldură urcându-i de-a lungul coloanei vertebrale, atât de intensă, încât a ştiut imediat că trebuie să se întoarcă. Procesiunea ocolise piaţa din mijlocul satului şi acum se apropia de ea, din faţă. Lumina scălda figura poleită în aur a Sfintei Fecioare, care plutea sus, deasupra capetelor credincioşilor. Imaginea Madonei fascina prin forţa tainică pe care o radia. Caroline se simţea dintr-odată atât de legată de acea apariţie şi, inexplicabil, era convinsă că nu putea fi vorba doar despre o statuie din lemn. Ar fi putut să jure că privirile lor se întâlniseră.

Apoi a închis pleoapele, copleşită, încercând să se scuture de acel sentiment atât de straniu. Lipsa de somn putea provoca halucinaţii. Şi, fără îndoială, şi suprasolicitarea fizică şi mentală.

Câteva ceasuri mai târziu, Caroline era instalată într-un pat confortabil, care merita din plin toate cele cinci stele ale hotelului. Cina excelentă, cu cele şase feluri ale ei, ar fi meritat mai degrabă numele de banchet. Cu băutură pe măsură. Dar tot nu putea dormi. Stătea întinsă în patul ei de lângă fereastră, privind cerul întunecat, sperând să se petreacă un miracol. Iar miracolul s-a petrecut. Sub cea mai puţin dorită formă. Nu numai pentru Judith. Ci, în primul rând, pentru Caroline.

53

Caroline nu era singura care spera la o salvare miraculoasă.

— Visez că spiriduşii cei buni se întorc la Köln, îi mărturisise Frido, la apelul de seară.

Eva nu avea nevoie de detalii. Oboseala din vocea lui îi permitea să ghicească halul în care ajunsese bucătăria. Adică exact aşa cum arată bucătăriile când spiriduşii nu sunt disponibili: gunoiul revărsat, maşina de spălat vase plină-ochi, cu tableta de detergent pusă la locul ei şi cu butonul de start neapăsat. Şi, cu ceva noroc, şosetele de tenis puteau fi găsite în lada goală de băuturi.

Frido era un bărbat lucid. Nu avea nevoie de cine ştie ce meditaţie ca să-şi dea seama pe umerii cui apăsa totul. Era uimit doar de încărcătură.

— Cum reuşeşti să le faci pe toate? a întrebat-o Frido, răpus.

— Nu reuşesc mereu, a recunoscut Eva. Dar mă prefac.

— Şi eu sunt sătul de şedinţe interminabile, s-a plâns Frido. Doar când ajungi să nu mai ai timp de nimic reuşeşti să desluşeşti chipurile monştrilor aliniaţi la masa de întâlniri a boardului: unul vorbeşte încontinuu, altul pune întrebări stupide, altul macină în gol şi cel din urmă se ridică în slăvi. Iar cei care trebuie să ia decizii tac.

— Ar trebui să cooptaţi şi mame la voi în board, i-a propus Eva.

Când te aşteaptă copiii acasă să le dai de mâncare şi un sărut înainte să se culce, nu îţi mai arde să asculţi discuţii fără rost, să duci războaie de personalitate sau să amâni hotărâri. O asemenea idee încă nu le venise celor din board. Frido s-a mulţumit să ofteze.

— Voi fi fericit când te vei întoarce acasă, a recunoscut el, cu jumătate de glas.

Dar Eva a preferat să păstreze tăcerea. Ceva se schimbase. Se lăsase convinsă să o pornească în acea

aventură doar de dragul lui Judith. Şi ca să fie alături de prietenele ei. Acum însă mergea mai departe, convinsă fiind că îi face bine. Şi nu îndrăznea să-i vorbească despre asta lui Frido cel chinuit. Despre clipele în care nu te mai gândeai la nimic, simţind sub tălpi doar pământul, întotdeauna altfel, sorbind parfumul de grozamă şi ienupăr, şi alternanţa de lumini şi umbre, şi jocul de nori şi de culori. Şi urcuşul şi coborâşul, oricât de abrupt sau de blând ar fi fost.

— Noapte bună, Frido, i-a urat ea, în schimb.

Fără să se încumete însă să îşi recunoască bucuria că mai aveau câteva zile de pelerinaj. De fapt, nici nu o mai interesa prea mult dacă bucătăria sa din Köln se afla în ordine sau nu. Trăia un moment magic al pelerinajului ei: plecase de acasă, lăsând în urmă o viaţă obişnuită, dar încă nu ajunsese nicăieri. Era pur şi simplu pe drum. În bătaia furtunii.

54

Zeii intemperiilor urzeau împotriva lor. După ce profitaseră de o ocazie favorabilă şi călătoriseră, gratis, de la Montcaup la St Bertrand de Comminges, într-un autocar care mai avea câteva locuri libere, hotărâseră că sosise momentul să se odihnească puţin.

— Au anunţat vreme proastă, le prevenise şoferul autocarului.

Dar cuprinse de euforie pentru că reuşiseră să scurteze substanţial cele două etape lungi care le aşteptau, doamnele de marţi au zăbovit mai mult decât ar fi trebuit în catedrala renumită în toată lumea. Şi în loc să o fi pornit la drum, binevoiseră să admire în voie toate ornamentaţiile magnifice din lemn şi strana impozantă.

Iar când în sfârşit s-au hotărât să plece, a fost prea târziu. Nori negri acoperiseră tot cerul, oferind un spectacol măreţ. Pe fundal, fulgerele se abăteau asupra Pirineilor, munţii de care, cu fiecare etapă, se apropiau tot mai mult. Şi de furtună.

Judith şi Max mergeau în frunte, urmaţi de restul grupului.

— Ce s-a întâmplat? Aţi aflat ceva?

Eva s-a vârât curioasă între Estelle şi Caroline. Şi imediat a apărut şi Kiki. Îngrozită, avocata a privit-o întrebător pe Estelle, care a făcut un gest de neputinţă.

— Oricât m-am străduit, tot m-a luat gura pe dinainte.

Fusese o greşeală că toate trei împărţiseră aceeaşi cameră, cu o noapte înainte.

— Spune odată! Ce-i cu jurnalul? Ce ţi-a povestit asistentul? s-a dezlănţuit Estelle.

Toată seara încercase zadarnic să se apropie de Caroline. Pentru că Judith, devenită exagerat de neîncrezătoare, nu se dezlipise de avocată niciun moment în timpul cinei. Ea, care de obicei se retrăgea prima, îşi comandase până şi desert. Apoi insistase să doarmă cu Caroline, în camera de

două paturi. Iar la vederea lumânării, a fotografiei şi a paharului de vin, aşezate ca în fiecare seară într-un soi de altar improvizat, lui Caroline i-a pierit orice pornire de a mai încerca să stea de vorbă cu Judith.

Altădată s-ar fi dezlănţuit. Altădată, adică în urmă cu zece zile. La Köln mânca fast-food, sub dominaţia Internetului mobil şi a şuvoiului de e-mailuri, dormind pe apucate, când nu mai avea de ales. În timpul pelerinajului însă, Caroline avusese răgazul să cântărească puţin lucrurile. Când străbaţi pas cu pas distanţe nesfârşite, nimic nu mai pare urgent. Dominique locuia nu departe de Angles. Între pensiune şi Dominique erau două urcuşuri grele, cu care trebuia să te lupţi. Imposibil, într-o singură zi. Dar Caroline era recunoscătoare pentru amânarea sentinţei. Mai avea încă de luptat cu cele aflate în urmă cu o zi.

— Din câte se pare, Arne îşi petrecea aici vacanţele cu regularitate. La cineva pe nume Dominique, le-a explicat Caroline, pe un ton cât mai neutru.

Vestea a avut totuşi efect de bombă, iar Estelle a început imediat să facă scenarii:

— Se prea poate ca Arne să fi avut o a doua familie, copii – o misterioasă viaţă dublă.

— Dominique poate foarte bine să fie şi nume de bărbat, le-a prevenit Caroline.

Eva clătina nervos din cap, refuzând să creadă că Arne o înşelase pe Judith.

— Se poate să fi fost ceva inocent! O pură neînţelegere.

— Cel mai grav este că eu am încurajat-o pe Judith să vină aici, a intervenit Caroline, făcându-şi reproşuri amare.

— Cine şi-ar fi închipuit? Arne o adora pe Judith, a adăugat Eva.

— Minţind-o, în acelaşi timp, a precizat Estelle.

— Şi acum ce facem? îi spunem lui Judith? a întrebat Kiki, aducându-le cu picioarele pe pământ.

Ca şi cum s-ar fi auzit strigată, Judith s-a oprit în loc. Într-un mod straniu, simţea că discuţia aprinsă din spate o privea. Cele patru doamne au amuţit, ca la comandă.

55

— Despre ce-or vorbi tot timpul? s-a mirat Judith, cu acelaşi sentiment care o încerca de câteva zile, că se petreceau lucruri curioase.

— Eu sunt ultimul care ar putea să ştie, i-a spus Max. Nu scapă nimic faţă de mine.

— Nici de mine, s-a plâns Judith.

Cu fiecare zi ce trecea, se înstrăina tot mai mult de ele. Şi trăia cu sentimentul că este permanent urmărită. Şi cântărită. Era conştientă că toată lumea se aştepta ca, în cele din urmă, să iasă din doliu şi să redevină cea dintotdeauna. Se bucura că Max se alăturase doamnelor de marţi. Se simţea atrasă de el. Dar nu aşa cum este atrasă o femeie de un bărbat. Nu şi-ar fi putut imagina să se îndrăgostească de un bărbat mai tânăr. Era vorba de altceva. Max era singurul care se apropia de ea absolut dezinteresat. Împinsă de neîncredere, Judith s-a mai întors o dată. Şi toate patru îi zâmbeau la fel de strâmb. Mai izbitor de atât nici că se putea.

O rafală puternică de vânt i-a tăiat răsuflarea. De când porniseră la drum, Judith privise mereu cu îngrijorare spre cer. Iar odată cu primii stropi, s-a dus şi speranţa că norii vor trece fără să se întâmple nimic. În doar câteva secunde ploaia uşoară avea să se transforme în rupere de nori. Pirineii dispăruseră în spatele perdelei de apă, cerul era zigzagat de fulgere, iar pâraiele îşi ieşiseră de mult din matcă, luând cu ele tot ce le ieşea în cale. În câteva minute drumul devenise impracticabil, iar în faţă nu se mai vedea mai departe de zece metri.

Au fost silite să se adăpostească într-un hangar din lemn. La fel şi câteva milioane de muşte, fugite şi ele din calea ploii. Nici măcar ciocolata scumpă, Valrhona, şi bananele scoase de Max ca printr-o scamatorie din geanta lui de umăr nu au avut darul să detensioneze atmosfera. În spaţiul acela liber, furtuna avea efectul unei forţe

elementare. Vântul zgâlţâia grinzile putrezite, stropii de ploaie se izbeau fără întrerupere în acoperişul plin de găuri. Mirosea a fân umed, descompus.

— Mă apucă alergia şi de la miros, s-a văitat Estelle, alungând fără încetare muştele.

După un sfert de oră, fulgerele s-au îndepărtat. Dar ploaia nu s-a oprit.

— N-are niciun sens să aşteptăm, a hotărât Caroline. Altfel ne prinde întunericul.

Ideea de a încerca să ajungă până în satul următor direct pe şosea s-a dovedit o uriaşă greşeală. Vizibilitatea era aproape zero, iar şoseaua foarte îngustă, şi orice camion care trecea claxonând pe lângă ele le stropea violent din cap până în picioare. Nu avea niciun sens să continue, trebuia să se consoleze cu drumul secundar, mult mai lung însă.

S-au căţărat cu greu înapoi, pe poteca înmuiată, înaintând cu mare dificultate prin noroiul tot mai gros. Judith aluneca la fiecare pas. Cei şase nu se simţiseră niciodată atât de încătuşaţi de pământ, cum niciodată nu priviseră cu mai multă speranţă spre cer. Doar de acolo le putea veni salvarea. Ploaia le îngustase orizontul şi nici măcar nu mai reuşeau să îşi dea seama cât mai aveau de mers până unde îşi propuseseră să ajungă. Judith boscorodea tot timpul. Putea să-şi spună de o mie de ori că ploaia aducea o curăţenie exterioară, în strânsă legătură cu purificarea interioară. Romantismul pelerinajului şi patosul religios îi erau în acel moment la fel de străine ca şoaptele şi secretele. Nu îşi mai dorea decât să se încheie cu bine şi acea etapă.

Rareori mai întâlneau scoica Apostolului Iacob, ca să se poată bucura că sunt pe drumul cel bun. În marea aceea de apă, reuşeau din ce în ce mai greu să se orienteze. Li se scurgea pe mâini, pe sub guler şi în pantofi. Iar sub mantalele de ploaie scoase din rucsac şi îmbrăcate la repezeală se înstăpânise o umezeală fioroasă.

— Dacă nu suntem atente, sub stratul de plastic se poate acumula căldură până când se produce un colaps circulator, şi-a recapitulat Eva cunoştinţele medicale.

Obrajii lui Judith erau scăldaţi în lacrimi. Lacrimi de epuizare. „Pelerinajul se face prin toate simţurile”, notase Arne în jurnalul său. Dar în acea zi simţurile sale o luaseră razna.

56

Clopotele băteau în turnul mănăstirii şi pe măsură ce înaintau începea să se audă şi cântarea călugărilor. Se rugau pentru mântuirea oaspeţilor pe care ploaia li-i adusese în prag. Mănăstirea lor nu oferea adăpost nici turiştilor, nici pelerinilor, dar abatele hotărâse să facă o excepţie pentru cele şase umbre rebegite de frig, tremurând în căderea serii, în faţa porţilor de la St Martin.

Se bucuraseră din plin de ceaiul fierbinte şi de checul aromat. Marmorkuchen. Pantofii le fuseseră îndesaţi cu materiale de misionariat creştin şi plasaţi strategic lângă soba care duduia în bucătărie. Iar duşul fierbinte reuşise să îndepărteze şi ultimele urme de noroi de pe trupurile lor ostenite. Kiki rămăsese la urmă, ca să intre la baie. Nu o deranjau deloc compartimentele abia despărţite cu pereţi nu foarte înalţi. Şi puţin îi păsa că alături mai funcţiona un duş. Până când a început să ajungă la ea un iz aparte. Amărui-astringent, de gel de baie, atât de bine cunoscut. O privire furişă pe sub paravan a convins-o că nasul nu o înşela. În cabina de alături spuma se scurgea în jurul unor picioare de bărbat. Niciun dubiu: Max făcea un duş alături. Şi cu totul intenţionat, dacă ţineai seama că, nevinovat, fredona ceva ca pentru sine.

Kiki s-a înfăşurat grăbit în prosop şi a luat-o la fugă. Dar încăperea pe care o împărţea cu Judith era încuiată. Şi nu i-a mai rămas decât să se alăture prietenelor sale, aflate în curtea interioară unde se străduiau să îşi cureţe hainele pline de noroi într-o copaie de metal.

— Judith este în capelă, i-a spus Caroline, iar noi te-am aşteptat şi pe tine. Trebuie să discutăm deschis cu ea. Altfel am încheiat-o cu ea pe vecie, a mai adăugat avocata cu voce fermă.

— Cum de v-a dat prin minte să începeţi să scormoniţi? s-a înfuriat Eva.

Şi nici Kiki nu era foarte încântată. Întotdeauna se punea prea mare preţ pe discuţiile care ar fi trebuit să lămurească o situaţie. „Draga mea, trebuie să stăm de vorbă.” Oare câte relaţii nu au fost distruse în urma unei discuţii începute cu această formulă de rău-augur? Înainte de toate trebuia calculat riscul de avarie. Şi şansele de a schimba cu ceva starea de fapt. La ce lucru bun te puteai aştepta în urma unei explicaţii legate de Arne?

— Judith îl iubeşte pe Arne al ei. Urmărim cumva să-i distrugem amintirea, aşa cum i-am păstrat-o cu toţii? Nu e bine să le ştii chiar pe toate, a încercat Kiki să le dea o temă de gândire.

— Sunt sigură că Judith bănuieşte ceva. S-a purtat straniu încă de la începutul drumului, i-a răspuns Caroline, neclintită.

Estelle s-a arătat întru totul de acord.

— Caroline îi va spune, a hotărât ea, înainte să se asigure că prietena ei era într-adevăr dispusă să îşi asume o misiune atât de ingrată.

— Ce anume îi va spune? s-a interesat Eva cu dispreţ. Habar nu avem ce făcea Arne în ciudatele lui călătorii.

— Ştim prea bine ce fac bărbaţii în timpul lor liber, le-a ţinut Estelle o lecţie scurtă.

— Ce se petrece aici? O întâlnire conspirativă de spălare a rufelor murdare?

Cele patru doamne au tresărit speriate. Adâncite cu totul în discuţia lor, nici nu băgaseră de seamă că Judith se apropia din spate. Şi discuţia s-a oprit brusc. Dar Judith înţelesese ce avea de înţeles.

— Nu sunt nici oarbă, nici surdă, nici imbecilă. Privirile, şoaptele, semnele Estellei… Nu vreţi să-mi spuneţi şi mie secretul vostru?

Tăcere. Tăcere grea. Eva nu se simţea capabilă să deschidă discuţia. Estelle se purta ca şi cum nici nu ar fi

fost acolo, iar Kiki tocmai descoperea că rucsacul său avea fundul impermeabil, ceea ce era imposibil să-ţi dai seama judecând după cum arăta partea de sus. Proiectele ei, desenate cu atâta grijă, bălteau cu toatele. Şi a înţeles pe loc: viitorul ei tocmai se făcuse apă de ploaie. Praful se alesese din toate schiţele în creion, făcute după atâta concentrare şi efort. Iar ideea şi-o mai amintea ca prin ceaţă, plutind, greu de apucat de undeva. Ştia prea bine, capodopera ei în filigran nu va mai ieşi niciodată la fel.

Dar după ce a dat cu ochii de Judith, i-a fost suficient să priceapă că pe lume erau şi lucruri mai grave. Care, ca de obicei, au fost lăsate tot în seama lui Caroline.

57

De unde ar fi trebuit Caroline să înceapă? Studiul dreptului nu te pregătea cu nimic pentru ceea ce avea să devină pâinea ta de toate zilele, ca avocat: transmiterea ştirilor neplăcute. În Evul Mediu, solii care aduceau veşti proaste erau, de regulă, decapitaţi. Iar Caroline pregătise pentru Judith un munte de veşti proaste. De la subtilizarea jurnalului la lipsa de încredere şi la manevrele stranii făcute de Arne.

Calea pe care te poţi apropia de un pisc, menajându-te, este numai cea ocolită. La fel stăteau lucrurile şi cu dezvăluirile incomode. Iar avocata şi-a început drumul său spre adevăr sondând precaut terenul.

— Este vorba de jurnal şi de cele scrise de Arne.

Aici a făcut o pauză. Tehnica o învăţase de la Philipp care, în meseria lui, trebuia să comunice aproape în fiecare săptămână câte un diagnostic îngrijorător. Iar pauzele lăsau timp de gândire. Şi de întrebări. Evident, însă, Judith, care habar nu avea de asemenea teorii, imediat, încă înainte ca prietena ei să parcurgă prima curbă periculoasă din drumul plin de serpentine pe care se încumetase, a început să-i facă reproşuri:

— Mă urmăreşti, cumva?

— Ascultă-mă, mai întâi.

Dar Judith nu mai avea nevoie să asculte. Avusese tot timpul să se gândească bine până atunci.

— Jurnalul nu a ajuns la mine sub pat prin magie. Şi nici nu a fost mâna vreunui pelerin. La tine a fost. Tu mi l-ai luat, pe furiş.

— Eu l-am luat, a recunoscut Estelle cinstit. Caroline nu a reuşit să mă oprească.

— A fost o greşeală, a confirmat şi avocata fără ocol.

— Cum v-aţi permis să îmi umblaţi prin lucruri? Ce vă interesează pe voi jurnalul lui Arne?

Judith avea dreptate. Făcuseră o greşeală şi, ca prietenia lor să mai aibă un viitor, trebuia îndreptată. Era obligatoriu să înceteze cu minciunile. Minciunile sunt ca bumerangul. Se întorc şi îl lovesc pe cel care le-a lansat în lume, ca să împiedice un rău şi mai mare. Uneori imediat, alteori după ceva timp. Odată, Caroline fusese apărătoarea unui bărbat pe care propriile lui minciuni îl ajunseseră din urmă după zeci de ani. O echipă de genul celei din serialul *Cu sânge rece*[5] deschisese din nou cazul asasinării unei fete de treisprezece ani. Fapta se petrecuse cu treizeci de ani în urmă. Fiul vecinilor, considerat suspect pe atunci, devenise un cetăţean respectabil, cap de familie şi funcţionar disciplinat, fără cazier. A fost pus sub acuzare, după o veşnicie şi, fără voia lui, a devenit cel mai bun martor al apărării, deoarece nu îşi mai amintea minciunile pe care le turnase investigatorilor, în urmă cu atâţia ani. Adevărul ţi-l aminteşti întotdeauna, dar minciunile se împrăştie ca fumul din mintea omului. Iar când l-a lovit bumerangul, era total nepregătit. Caroline dorea cu orice preţ să nu mai trăiască aşa ceva. Cu atât mai mult cu cât era vorba de doamnele de marţi.

Caroline şi-a înghiţit nodul din gât şi a continuat să vorbească. Nu mai era nimic de făcut, toată povestea trebuia discutată deschis.

— Din câte se pare, Arne nu a fost niciodată în pelerinaj. Jurnalul lui e un colaj din fragmente culese de pe Internet.

— Nu l-ai putut suferi niciodată pe Arne, i-a aruncat Judith, cu un surâs de dispreţ. Din cauză că nu se potrivea în imaginea ta atât de raţională despre lume.

Caroline era hotărâtă să îşi păstreze calmul. Şi să judece riposta la justa ei valoare, de tentativă stângace de a arunca toată vina asupra sa. De a o face responsabilă pentru tot ceea ce se întâmpla. Judith nu încerca decât să conteste ceea ce probabil înţelesese încă de la început. De când greşiseră drumul prima dată, pe Massif de la Clape.

[5] *Cold Case,* film serial din anul 2003 (n. tr.)

— Există un martor, Judith. Arne îşi petrecea aici concediile. Cu regularitate. La o persoană pe nume Dominique.

— Mai departe! a şuierat Judith, privind-o cu mânie, cu ochii îngustaţi.

— Mai departe nu ştim, a recunoscut Caroline. Avem adresa lui Dominique, nimic altceva.

Totul fusese pus pe tapet, iar avocata nu o scăpa din priviri. Cum va reacţiona? Celelalte trei doamne îşi inspectau atent vârfurile degetelor de la picioare. După o secundă de suspans, Judith a izbucnit în râs. Râdea din toată inima. Ca eliberată. Cu totul straniu.

— Înţeleg că ai nevoie de un răgaz ca să se aşeze o asemenea veste, i-a spus Caroline circumspect.

Judith hohotea mai departe. Nimeni nu reuşea să găsească o explicaţie pentru comportamentul ei ciudat. Estelle s-a dezmeticit prima şi a dus un deget spre tâmplă, într-un gest fără echivoc: Judith se ţicnise cu totul.

— Dacă vei hotărî să renunţi la pelerinaj, în aceste condiţii, eu te voi înţelege perfect. Noi toate te vom înţelege, i-a explicat Caroline.

Judith a încetat brusc să mai râdă. Din privirea ei ţâşneau săgeţi veninoase spre Caroline. Fiinţa plăpândă, care întotdeauna tânjea după protecţie, se transformase într-o clipă într-o adevărată forţă. O forţă mânată de o înverşunare teribilă.

— Admirabila Caroline. Mereu gata să aibă cuvântul potrivit pentru momentul potrivit. Mă scârbeşti de-a dreptul, cu darul tău de a şti totul despre toate.

Doamnele de marţi erau şocate. Doar Caroline îşi ţinea firea.

— Dacă simţi nevoia să-ţi verşi furia pe mine, nicio problemă. Sunt perfect dispusă.

Însă încercarea ei de a nu da amploare conflictului s-a dovedit zadarnică. Judith devenise deosebit de agresivă.

— Tu, cu aroganţa ta de tot rahatul, s-a dezlănţuit ea. De ce-ţi bagi nasul în secretele lui Arne? Ar fi mai bine să îţi faci griji pentru propria ta căsnicie.

Tăcere. Bruscă şi profundă. Şi spaimă. Odată lansată, fraza stârnea rezonanţe apăsătoare. Chiar şi Judith părea îngrozită de ce-i ieşise pe gură.

Iar Caroline, la rândul ei, se simţea copleşită de incertitudine. De când vorbise cu Philipp, la telefon, purtarea lui neobişnuită nu-i mai dădea pace. Despre asta nu discutase niciodată cu prietenele ei, nefiind genul care să îşi analizeze problemele în public. Îi venea greu să-şi pună sentimentele pe tavă şi prefera să-şi rezolve singură problemele. Caroline şi-a mişcat discret umerii, ştiind că în acest fel îşi consumă mai repede adrenalina. Şi îşi poate stăpâni mai bine tremurul din voce. Mici trucuri învăţate la începutul carierei. Avea colegi care recurgeau la betablocante. Caroline încercase şi ea o dată, la un proces, şi îl pierduse. Tabletele îi înlăturaseră nu doar starea de agitaţie, ci şi capacitatea de a se concentra. Iar ca să funcţioneze bine, Caroline avea nevoie de tensiune. Dar nu de acest gen de tensiune. Şi nu în viaţa ei personală.

— Ce vrei să spui? Despre ce vorbeşti, Judith? a întrebat ea, după ce reuşise să-şi recapete calmul, într-o oarecare măsură.

Însă Judith bătea în retragere. Clipind des, începuse să îşi strângă hainele murdare, cu mişcări dezordonate.

— Îmi cer iertare. Nu asta am vrut să spun. A fost doar o vorbă aruncată… îmi cer iertare, sunt un pic… a încercat ea să atenueze efectul ieşirii sale imprudente, împotmolindu-se apoi şi ieşind în grabă, fără să-şi ducă gândul la bun sfârşit.

— Ştiam eu. Pelerinajul scoate la suprafaţă tot ce e mai rău în om, a comentat Estelle sec.

58

— Vreau să rămân singură, îi strigase Judith.

Kiki era scoasă din fire. Fusese dată afară din camera ei. Rămăsese să tremure pe un culoar mănăstiresc impozant, susţinut de arcade. Prin numeroasele ferestre pătrundeau ultimele raze de lumină ale zilei. Frigul te pătrundea până la oase. De izolaţie modernă nici nu putea fi vorba. Beciurile emanau răcoarea lor veşnică prin podeaua parterului. Kiki stătea când pe un picior, când pe celălalt. Era desculţă şi rămăsese doar înfăşurată în prosop.

Nu departe de ea, Max stătea rezemat de peretele rece şi zâmbea subţire.

— Am o cameră mare. Cu un pat dublu comod. Şi două pături.

Kiki i-a evitat privirea şi a început să bată şi mai energic în uşă. Toată ziua fusese un dezastru, de la început la sfârşit. Nu se simţea în stare să mai facă faţă altor încercări.

— Judith, deschide-mi, a implorat-o.

Dar Max era hotărât să nu lase să-i scape şi această ocazie.

— Să fie vârsta singurul tău criteriu? a revenit el la tema disputei lor.

Kiki bătea cu palma în uşă. Călugării, în drum spre ultima slujbă a zilei, îşi întorceau privirile şi treceau mai departe. O femeie înfăşurată într-un prosop şi un domn mult prea tânăr, care o sorbea din priviri, iată o scenă cu care nu se întâlneau în fiecare zi prin locurile lor sfinte. Şi continuau să străbată culoarele mănăstirii cu paşii lor bine măsuraţi.

— Nu trebuie să te fixezi pe o singură trăsătură când îţi alegi partenerul, şi-a reluat Max discursul. Când cauţi un înger şi eşti atent doar la aripi, rişti să-ţi aduci acasă o puicuţă de lux.

Kiki a început să chicotească, amuzată de imaginea lui.

— Nu că aş avea ceva împotriva puicuţelor de lux, a continuat Max. Cu legume alături, pot oferi ceva bun.

Kiki s-a recunoscut învinsă. Înţelesese că nu avea niciun sens să aştepte pe culoar până când Judith se va linişti, riscând să şi îngheţe între timp.

— Îţi accept propunerea. Dar asta nu înseamnă nimic. Nu-ţi imagina că mi-am schimbat părerea, l-a mai avertizat ea.

Max a ridicat trei degete, în semn de jurământ.

— Nu am să-ţi ating niciun fir de păr. Pe tot ce am mai sfânt.

Nu puteai pune nicio bază pe el, judecând după unda obraznică din privirea sa. Kiki a pornit-o spre Max şi din neatenţie a călcat pe prosopul care a căzut imediat jos. Max l-a ridicat şi i l-a potrivit grijuliu pe umeri. Şi a venit aproape de ea. Mult prea aproape. Periculos de aproape.

— Îngerii sunt asexuaţi, a cârâit Kiki răguşit, de aceea au viaţa atât de paşnică.

Dar îngerii nu prea intrau în vederile lui Max.

— Cine-şi doreşte să ajungă în ceruri? Acolo dai doar peste plicticoşi.

I-a îndepărtat o şuviţă de păr de pe faţă. A mângâiat-o cu vârful degetelor pe obraz. I-a atins buzele. Kiki tremura din toată fiinţa ei şi simţea cum i se înmoaie picioarele. După ploaia aceea nesfârşită, după schiţele distruse şi cearta prietenelor, Kiki nu se mai putea împotrivi la nimic.

În cei cincisprezece ani de când erau prietene, mai existaseră şi neînţelegeri, şi certuri, şi ciocniri. Dar nimic nu se putea compara cu ceea ce se întâmplase acum, în timpul pelerinajului. Doamnele de marţi au fost întotdeauna un liman pentru ea, la vremuri de furtună. Iar acum totul fusese luat de ape. Nu numai schiţele sale.

Epuizată, Kiki şi-a sprijinit fruntea de pieptul lui Max, în timp ce el o mângâia pe ceafă. Mirosea a gel de baie amărui, a vară, a căpşune, mirosea a Max. Familiar şi în acelaşi timp străin, cald şi seducător. Kiki abandonase

lupta. Fugise de această iubire imposibilă, sute de kilometri. Zile întregi de mărşăluit, când el se afla ori în spate, ori în faţă, ori alături de ea. Şi îi înţepenea gâtul de cât se forţa să privească doar într-o parte. L-a strâns în braţe pe Max. Prosopul a alunecat iarăşi la podea. Stătea în mijlocul culoarului mănăstiresc, pe jumătate dezbrăcată, şi uitase de lume şi de tot.

59

„Dacă voi avea întrebări în ce priveşte propria mea viaţă, revin eu.” Oare cât trecuse de când Caroline îşi permitea să facă asemenea glume? Iar acum sosise şi acel moment.

Avocata rămăsese în curtea interioară. Înconjurată de ziduri de sute de ani, ca şi cum s-ar fi rătăcit în timp. Când şi când ajungeau până la ea, ca o adiere, dangătul clopotelor şi rugăciunile. Un călugăr cu glugă traversa grăbit curtea, câteva găini speriate ciuguleau de zor iarba din jur, iar o pisică leneşă se abandonase pe o băncuţă. Tabloul idilic contrasta dincolo de orice limite cu tumultul din sufletul ei. Caroline era singură. Iar la frământările sale nu lua parte decât o statuetă din piatră mâncată de vreme. O statuetă a Sfintei Fecioare.

„Ar fi mai bine să îţi faci griji pentru propria ta căsnicie.” Mesajul lui Judith i se strecurase până şi în ultima circumvoluţiune a creierului. Trecuse în revistă tot ceea ce o frapase în ultimele zile. Despărţirea de Philipp, agitată şi seacă, lipsită de orice urmă de sentimente, şirul zilelor în care nu reuşise să dea de el, convorbirea lor telefonică stranie şi apoi tăcerea. Răsucea între degete o bucată de hârtie scoasă din portmoneu. Cartea de vizită a colegului ei. Nu îl mai întâlnise de la tribunal, când îi propusese o schimbare, în stilul lui obraznic. Din când în când mai primea de la el câte un SMS, în care îi spunea că propunerea rămâne valabilă.

„Sunt mulţumită cu viaţa mea”, ar fi susţinut cu tărie, cu doar câteva săptămâni în urmă.

„Nu se poate să fi fost doar atât”, aşa-i spusese el. „Soţul are cabinetul lui, congresele lui de medicină, sportul lui. Şi dumneavoastră?”

Soţul dumneavoastră duce de mult o viaţă a lui proprie: asta dorea să-i sugereze de fapt colegul ei? Oare avocatul sesizase ceva, sau poate şi Judith, ceva perceptibil pentru toţi cei din jur? Vai, dacă ar fi avut curajul să privească cu

mai multă atenţie totul! Şi umbra aceea de compasiune care plutea în glasul lui? Simţise perfect ceea ce se ascundea în spatele cuvintelor lui. Dar se grăbise să îşi alunge totul din minte.

Din vanitate, era capabilă să mărturisească acum. Îi făcuse plăcere flirtul lui fără reţineri. Şi o amuzase. Preferase însă să scuture cu nepăsare toate micile capcane care erau presărate în discursul lui. Şi să ignore semnalele de alarmă. Caroline era greu de amăgit. Doar ea singură putea atinge acea performanţă.

Se uita la cartea de vizită ca şi cum numărul acela de telefon ar fi putut fi soluţia problemelor ei. Statueta aceea din piatră îi făcuse un semn, aproape imperceptibil. Chiar să fi fost un semn sau doar un banal joc de lumini şi umbre? Sau, şi mai simplu, pură închipuire? De fapt, îi era indiferent. Statueta se afla la locul ei şi avea dreptate. A scos telefonul cu un gest energic şi s-a încumetat să facă acel pas, atât de lipsit de convenienţe. A format numărul colegului ei Paul Gassner.

— Ştiam, a auzit vocea lui încântată. Ştiam că o să mă căutaţi.

Nici măcar nu s-a arătat surprins că îl suna după câteva săptămâni de ezitare. Dar ea era surprinsă. Cum de se încumeta să se dea pe mâna oricui? A unui om pe care îl cunoştea atât de puţin, doar din cercul său profesional? Încă mai avea timp de ales. Putea să-i spună că propunerea lui nu o interesa câtuşi de puţin. Ar fi părut un gest cât se poate de nevinovat. Dar oare asta îşi dorea, cu adevărat? Să nu privească adevărul în faţă?

— Nu este vorba despre propunerea dumneavoastră, i-a mărturisit ea. Ci despre mine.

Precaut, Paul Gassner a tatonat terenul:

— Sunteţi sigură că vă pot fi de ajutor?

— S-ar părea că ştiţi mai multe despre viaţa mea decât ştiu eu însămi.

Caroline se străduia să nu privească în direcţia statuetei de piatră. Nu avea nevoie de semne divine ca să îşi permită

să pună întrebări. Şi ei, şi celor din jur. Nu dorea să ajungă şi ea ca toate acele femei pe care le întâlnea la procese: naive, oarbe, surdo-mute şi imune la adevăr. Cunoscuse femei care se încăpăţânau să creadă în continuare în nevinovăţia soţilor lor, criminali dovediţi, cu fapte recunoscute, pentru că altfel ar fi trebuit să-şi pună sub semnul întrebării şi propria lor viaţă. Nu voia să ajungă ca ele. Prudent, a început să se apropie de ceea ce dorea să afle.

— Aţi pus un anume accent, vorbind despre soţul meu. Făceaţi aluzie la congrese şi la sport. De fapt, ce anume aţi vrut să spuneţi?

60

Eva se întorcea de pe o parte pe cealaltă şi tot nu reuşea să adoarmă. Încercase totul. Băuse lapte cald, numărase oi, fredonase melodia bunicii Lore, încercase până şi cu genuflexiuni. Zadarnic. Sentimentul neplăcut rămas în urma acelei discuţii nu se lăsa înlăturat cu nimic. Dar a doua zi avea să se limpezească totul, spera ea. După o explicaţie între Judith şi Caroline.

Eva o înţelegea pe Judith. Caroline şi Estelle îi înşelaseră încrederea, şi asta cântărea mai greu decât ce făcuse, sau nu făcuse, Arne. Nici nu era de mirare că Judith venise cu insinuările ei ciudate. Se simţise ca un animal încolţit şi muşcase tot ce-i ieşise în cale, fără milă. De aceea şi aluzia aceea ciudată la căsnicia Carolinei, în chip de revanşă ieftină. Care nici nu putea să aibă o altă valoare. Philipp şi Caroline erau perechea perfectă, considera Eva. Se suportau reciproc de peste douăzeci de ani, se respectau şi reuşeau să râdă împreună la anecdotele pe care şi le spuneau, fără să se întrerupă unul pe altul ca să strice deznodământul. O revanşă ieftină, asta trebuie să fi fost. „Mâine se va limpezi totul”, a repetat ea. Dar de dormit tot nu putea dormi.

Enervată, a aprins lumina. Cu greu se putea imagina ceva mai auster decât chilia ei. Pereţi albi şi goi, o uşă grea de lemn şi o fereastră aşezată prea sus ca să te poţi uita în grădină. Singurul divertisment oferit, un teanc de exemplare din publicaţia creştină *Lourdes-Magazin. Revista pentru pelerinii celui de-al treilea mileniu* dezbătea una şi aceeaşi temă. Oraşul istoric Lourdes la vremea apariţiilor, viziunile Bernadettei, vindecări miraculoase şi informaţii pentru pelerini. Pe fiecare a doua pagină câte o imagine a Sfintei Fecioare cu straie albe, cingătoare albastră şi trandafiri aurii la picioare. „Căiţi-vă, căiţi-vă, căiţi-vă!”, rostise Maria. „Rugaţi-vă la Domnul pentru cei păcătoşi.”

Eva nu avea nicio îndoială că totul se petrecuse cu adevărat aşa. Ce ar fi împins-o pe tânără să spună un neadevăr? Cine i-ar fi putut şopti acea formulare atât de complicată, din cea de-a şaisprezecea apariţie: *Que soy era Immaculada Councepciou.* „Eu sunt imaculata concepţiune.” Aşa ceva nu are cum să îi dea prin minte unui copil sărac şi needucat. Apa de la Lourdes îi vindecase pe mulţi. De suferinţe ale trupului şi ale sufletului. Iar farmecul acelui loc avea să pătrundă şi în inima sa. Sau, cel puţin aşa spera.

„Căiţi-vă, căiţi-vă, căiţi-vă”, îi răsuna în minte, la un pas să adoarmă. Dar cine era păcătosul, aici? Cine era vinovatul? Şi cine era victima? Şi care era miza?

„Să ai grijă mereu ce citeşti înainte să adormi”, îi spunea bunica Lore. Însă povestea Bernadettei nu prea era de legănat şi adormit copiii.

Un zgomot. Oare încuiase uşa? Probabil că nu. Acasă, asta era treaba lui Frido. Ea se afla de obicei în pat, când Frido îşi bea ultimul pahar de vin, în salon.

Eva a ridicat capul. Îi venea greu să se orienteze. Nici lună, nici felinare, nici ferestre luminate în vecini. Nimic nu pătrundea în chilia ei austeră. La Köln, nu trăgea niciodată perdelele. Încăperile întunecate aveau asupra ei un efect de cavou. Şi îi provocau coşmaruri.

Nu, Eva nu se înşelase. Se auzeau paşi. Care se apropiau. Paşi precauţi. O prezenţă care nu se dorea simţită. Clanţa s-a mişcat uşor în jos şi în cadrul uşii a apărut o siluetă misterioasă. În straie albe. Care se unduiau uşor şi erau prinse cu o cingătoare.

— Eu sunt, a şoptit făptura aceea atât de asemănătoare Mariei.

Dar vocea amintea mai degrabă pe Judith decât de imaculata concepţiune. Judith, înfăşurată în cearşafuri albe. Şi, cu toate că pusese şi pătura, tremura din toate încheieturile.

— Am crezut că am vedenii, s-a revoltat Eva. Să nu mai faci aşa ceva.

— Vreau să ştiu unde mergea Arne, de fapt, a rostit Judith cu voce surprinzător de fermă. Vii cu mine? La Dominique?

— Acum? În miez de noapte? s-a mirat Eva.

— Sunt doar patru kilometri. Dacă pornim acum, ajungem până în zori. Nu mai am răbdare să aştept.

Dar Evei îi suna ceva fals în tonul ei încrezător. Mai întâi hohotele acelea de râs, atât de bizare, după ce Caroline îi dezvăluise că jurnalul nu era tocmai în ordine, iar acum toată fermitatea pe care o emana, la fel de bizară, de altfel.

— Doar tu ţii la mine cu adevărat. Singură nu am curaj, a încercat Judith să-i înlăture îndoielile.

Eva a coborât din pat. Fusese o naivitate să-şi imagineze că furtuna în care intraseră doamnele de marţi se putea potoli de la sine. De dormit nu putea dormi oricum. Sosise momentul să ajute şi ea la limpezirea apelor.

61

— E cineva acolo.

La distanţă de câteva chilii, Kiki s-a ridicat de pe pernă, ascultând atent, în bezna din jur. De pe culoar se auzeau voci înfundate, scârţâit de uşă, apoi paşi.

— Aici bântuie fantome. Fără glumă, a spus Kiki, speriată.

— Dormi fără grijă.

Max a tras-o pe Kiki la loc, pe priciul îngust. „Pat dublu” era doar un eufemism pentru culcuşul acela.

— De ce nu reuşesc şi eu să fiu ca tine? s-a întrebat Kiki. Ţie nu ţi-e frică niciodată.

— Şi încă ce frică, a mormăit Max pe jumătate adormit. De câini, de examenele de la Londra, de tipii din firmă care se aşteaptă să ştiu totul, de căderea părului, nici nu ştii ce des mi se face frică.

— Poate e mai uşor să ne fie frică împreună, a încercat Kiki, cuibărindu-se pe cotul lui îndoit.

Max s-a dezmeticit într-o clipă. Înţelegea prea bine ce dorea să spună Kiki, în realitate.

— Vrei să fim împreună?

— Ai să regreţi, l-a avertizat ea. Dacă beau vin roşu, sforăi, nu găsesc niciodată două şosete la fel, muncesc cincisprezece ore pe zi şi tot atât de săracă sunt, apoi…

Max a pus capăt torentului ei de cuvinte cu un sărut.

— Ar fi fost suficient un *da* simplu.

— Eşti imposibil, s-a zbătut Kiki.

— De aceea te-ai îndrăgostit de mine.

— Nu. De la jazzul suedez mi s-a tras. Când ai pus CD-ul, în atelier. Melodia mi-a mers la suflet.

— Ştiai că tot el a scris şi muzica filmelor cu Pippi Şoseţica? Acelaşi compozitor.

Curios. Ceva nu se potrivea. Poate de aceea se îndrăgostise de Max. Pentru că şi contradicţiile pot ajunge să formeze un tot. Se îndrăgostise de el deoarece era altfel.

Deoarece avea un farmec irezistibil. Deoarece le plăcea aceeaşi muzică, deoarece el i se dăruia cu tot sufletul, iar ea dorea să i se dăruie cu aceeaşi pasiune. Kiki şi-a lăsat degetele să-i alunece peste trupul lui. Avea sentimentul că mângâie o pisică. Numai muşchi. Pielea lui era fierbinte. Şi foarte fină. Max a îmbrăţişat-o năvalnic. Nu o dorea puţin. O dorea cu totul.

— Aţi făcut aşa un zgomot, avea să susţină Estelle la micul dejun din refectoriu, încât călugării din jur au ieşit la o ţigară.

Iar Kiki avea să izbucnească în hohote de râs. Vocea ei fericită răsuna sub bolţi:

— Puţin îmi pasă ce gândesc alţii despre noi.

62

„Ne întâlnim la pod”, scrisese Eva pe bileţelul vârât pe sub uşa camerei Carolinei. Limbile ceasului din turn arătau 5:23 când porţile grele de lemn s-au închis în urma celor două. Eva şi Judith au pornit la drum cu paşi hotărâţi.

Gândurile lor erau teribil de încâlcite, în timp ce străbăteau un peisaj fantomatic. Valuri de ceaţă tremurau asupra unui heleşteu, câmpul se confunda cu copacii, totul scăldat într-un verde-albăstrui ireal. Se crăpa de ziuă. Un tractor ara primele brazde în lumina nesigură, urmat de câteva păsări matinale, în căutare de râme. La apariţia primelor raze de soare pe vârfurile chiparoşilor, mănăstirea se pierduse în zare.

Eva ajunsese în starea aceea despre care vorbeau atâţia pelerini plini de înflăcărare. Mersul devenise un automatism, picioarele se adaptau fără niciun efort la toate denivelările drumului, iar ea se străduia cu evlavie, însă tot zadarnic, să-şi golească mintea de orice gând. Ce surpriză le aştepta la Dominique? Eva nu era în stare să aplice ceea ce le repeta cu multă plăcere copiilor săi: „Preocupă-te doar de problemele pe care le ai, nu şi de cele cu care te-ai putea trezi pe cap.”

Dar ce era de făcut cu toate misterele trecutului, care veneau pe nepusă masă să tulbure prezentul?

— Eşti sigură că vrei să mergi până la capăt? a întrebat-o pe Judith.

Ajunseseră în faţa unui portal impresionant. Eva s-ar fi aşteptat la orice. O mică locuinţă particulară, un apartament dintr-un cartier de blocuri, dar nu la o clădire impresionantă, care părea recent renovată. Faţada din vremuri de altădată îşi recăpătase o nouă strălucire, şi doar patina porţilor metalice enorme mai păstra ceva din farmecul de demult.

Fără să stea pe gânduri, Judith a apăsat cu hotărâre pe butonul soneriei.

— Dacă Arne m-a înşelat… Vreau să aflu adevărul, Eva, a rostit ea.

— Arne a murit. Ce se mai poate schimba? a făcut ea o ultimă încercare.

— Totul. Totul. Totul, a asigurat-o Judith, aproape vesel.

Dar Eva nu a mai avut timp să se mire de răspunsul straniu pe care îl primise. Poarta s-a deschis. Pe aleea acoperită cu pietriş se apropia de ele cu paşi hotărâţi o femeie îmbrăcată într-o rochie sobră, cu un şorţ alb imaculat. Avea părul strâns la spate, acoperit de o bonetă de asistent medical, şi transmitea eficienţă prin fiecare fibră a corpului său.

Femeia le-a întâmpinat cu un potop de cuvinte în franceză, total misterioase pentru ele. Avea o voce profundă, de fumător, trădând o viaţă agitată, dincolo de uniforma sa impecabilă. Eva şi Judith n-au înţeles nimic din discursul ei, în afara semnului de întrebare din final.

— Dominique? a îndrăznit Judith, cu voce frântă.

Femeia a ridicat din sprâncene şi a luat o atitudine severă.

— *Vous êtes Dominique,* sunteţi Dominique, a repetat Judith, de data asta cu glas hotărât.

Şi atunci, femeia a început să râdă în hohote. Nu se mai putea potoli, atât de absurdă i se părea confuzia lui Judith. Apoi le-a făcut semn să o urmeze şi a început să traverseze curtea.

Eva a văzut mai multe autocare pentru invalizi, trase în parcare. Toate cu indicative germane. În şopron, câteva scaune cu rotile. Aici să-şi fi petrecut Arne concediile? Arne, aşa cum îl cunoştea ea, avea o aversiune puternică împotriva spitalelor şi făcea tot ce-i stătea în puteri să-şi ascundă boala. Dar oare îl cunoscuse cu adevărat pe Arne? O cunoştea pe prietena ei?

63

Judith simţea că nu mai are aer. Pe culoarele înalte plutea un iz de dezinfectant, urină şi cafea proaspătă. Pantofii lor de sport scârţâiau la fiecare pas pe linoleumul maroniu-murdar. Ce era aici: Hotel? Sanatoriu? Un altfel de „etajul patru”?

— Ne considerăm o extensie a pensiunilor pentru bolnavi din Lourdes, le-a explicat asistenta cea competentă, care între timp înţelesese că Eva şi Judith vin din Germania. Iar germana ei era mult mai digerabilă decât franceza. Le conducea grăbit de-a lungul culoarelor şi, ştiind sigur că este nevoie urgentă de ea şi în altă parte, turuia totul în mare viteză: Ne ocupăm de pelerinii care vor să mai rămână câteva zile aici, în regiune. Pentru mulţi bolnavi, acest pelerinaj este singurul lor concediu.

De pereţi stăteau rezemate scaune cu rotile pliate. Iar deasupra, într-o monotonie perfectă, tablouri de grup ale vizitatorilor de la Lourdes: în prim-plan cei în scaune de invalid, în rândul al doilea cei care puteau sta pe picioare, iar în spate, cocoţaţi pe o bancă, însoţitorii lor, în uniformele celor mai diverse organizaţii de asistenţă. Pe fundal, Bazilica Rozariului. Şi apoi, şocul. Printre tablourile de grup, un portret al lui Arne. Râzând sigur pe sine şi vesel către Judith şi Eva. Cu rucsacul aruncat peste umăr, de el atârnând o scoică a Apostolului Iacob. Presupunerea lor fusese corectă: nu Dominique era cea care le deschidea acum larg uşile duble ale sălii de mese.

Judith şi Eva priveau în jur, impresionate. La mesele de câte opt locuri stăteau în majoritate bătrâni şi bolnavi. Cei mai mulţi aveau nevoie de asistenţă, acordată de o întreagă brigadă de purtătoare de bonete. Şi mulţi lăsau să se vadă limpede că se aflau în ultima lor călătorie. Eva era atât de răvăşită de tot ceea ce vedea, încât uitase cu

desăvârşire să mai întrebe ceva despre Arne. Despre legătura lui cu acel loc. Tabloul figurilor din jur sugera suferinţă, şi bătrâneţe, şi moarte. Mişcate, Judith şi Eva priveau rând pe rând, peste tot: o femeie lividă, cu ochii în fundul capului, conectată la un tub de oxigen, un bătrân senil, cu faţa brăzdată de riduri adânci, ţinându-şi strâns cârja lipită de scaunul său de invalid, o femeie cuprinsă de convulsii, dar şi o pereche tristă, care îşi hrănea copilul suferind de o infirmitate gravă. O fetiţă pistruiată, cu ochi vioi şi codiţe împletite, zăcea moale în scaunul ei multicolor. Pe spetează, un şir de litere vesele: Celine. O boală evolutivă a sistemului muscular, s-a gândit Eva. Niciun miracol din lume nu putea vindeca aşa ceva.

— Nu vin la Lourdes în speranţa vindecării, le-a explicat însoţitoarea lor, ca şi cum le-ar fi citit gândul. Vin pentru că aici îşi găsesc mângâierea. Pentru că se simt mai puţin singuri.

Femeia nu stătea locului o clipă. Neobosită, pregătea sau debarasa mese, tăia pâine, spăla vase, ştergea pe cineva la gură sau elibera un scaun blocat.

Şi, în sfârşit, cuvintele mult aşteptate.

— Iată-l pe Dominique, a arătat ea spre ghişeul de unde se distribuia mâncarea.

Judith a încremenit, cu gura căscată, uitându-se spre Dominique neîncrezător, nevenindu-i să creadă ce vede. Eva, care-i urmărise privirea, era la fel de surprinsă.

Dominique era un domn bine clădit, în jur de şaptezeci de ani. Un tip înalt, cu părul grizonant, tuns scurt, cu trăsături ale feţei bine conturate şi mişcări energice. Nu s-a oprit în dreptul lor, ci şi-a continuat drumul: ducea o felie de tort, pe care ardea o singură lumânare, unei doamne care împlinea nouăzeci şi unu de ani. Apoi, cu vocea sa de tenor i-a făcut urările cuvenite. Sărbătorita, o femeie ca o smochină, dar cu privirea vioaie, s-a prăbuşit în scaunul ei cu rotile, de emoţie. Abia după aceea Dominique s-a apropiat de oaspetele sale neanunţate.

— Judith Funke, s-a prezentat ea, întinzându-i mâna, evident încurcată.

Dar gestul ei a rămas fără răspuns. Dominique a evitat-o scurt, zâmbetul politicos cu care le întâmpinase dispărând brusc.

— Aţi greşit adresa, a expediat-o el cu multă răceală.

— Este vorba despre soţul meu, de Arne. Îl cunoaşteţi pe Arne, a bolborosit Judith enervată. I-am văzut fotografia. Pe culoar. Am ajuns aici după indicaţiile din jurnalul lui.

Nu încăpea îndoială, Dominique ştia exact despre cine îi vorbea. Dar nu dădea niciun semn că i-ar conveni să aibă vreo discuţie cu Judith.

— Regret, a încheiat el, trebuie să mă ocup de pelerinii care tocmai au sosit.

Apoi a prins cu putere mânerele unui scaun cu rotile şi, spre surprinderea bătrânului aşezat în el, care până atunci se descurcase de minune şi singur, l-a purtat în cea mai mare viteză spre o masă liberă. Omul gesticula de zor, încercând să îi explice că tocmai terminase de mâncat, dar Dominique s-a uitat la el cu atâta furie, încât a înţeles pe loc că sosise timpul pentru al doilea mic dejun.

Pe Judith o lăsase mută ieşirea aceea neaşteptată, atât de grosolană, iar Eva, în dorinţa sa de a se face utilă, a pornit în grabă pe urmele lui Dominique.

— Judith şi-a dat seama că e ceva în neregulă cu jurnalul de pelerin al soţului său. Şi vrea să afle adevărul.

— Cu ceva vreme în urmă, pe prietena dumneavoastră nu o interesa deloc ce face Arne.

Dominique era genul de om cu păreri ferme. Departe de blândeţea şi bunăvoinţa pe care te aşteptai să le întâlneşti într-un asemenea loc. Eva simţea că îşi iese din fire în faţa unui asemenea comportament. Ce-şi închipuia el? Şi imediat s-a hotărât să o apere până la capăt pe Judith, care urmărea discuţia lor din ce în ce mai îngrozită.

— Cum vă permiteţi să spuneţi una ca asta? Nici măcar nu o cunoaşteţi pe Judith.

— Arne a fost prietenul meu, a izbucnit Dominique.

Dar vocea i s-a frânt brusc şi nu şi-a mai putut relua acuzaţiile decât după o scurtă pauză, făcând mari eforturi să se adune.

— Cât aş fi fost de bucuros să fi venit cu mine, la Santiago de Compostela. Ei bine, nu, el a trebuit să se întoarcă la femeia aceea.

Şi a arătat cu degetul spre Judith, ca şi cum ar fi vrut să o străpungă.

— Vreau să plec imediat de aici, Eva. Trebuie să plecăm imediat de aici! a implorat-o Judith.

Dar Eva nu mai putea da înapoi. Şi nu se mulţumea deloc cu acele aluzii ciudate.

— Nu înţeleg nimic, despre ce vorbiţi?

— Despre cât de departe a mers Arne, în nebunia lui. Să îi ierte totul acelei femei, doar pentru că era soţia lui. Deşi avea un amant.

— Ce absurditate! Judith, spune-i că nimic nu este adevărat, a sărit Eva.

În loc de răspuns, Judith a luat-o la fugă, speriată, şi imediat s-a lovit cu putere de o asistentă care ducea o tavă încărcată. Ceşti sparte, ouă crăpate şi o mulţime de cornuri înecate într-o baltă de ceai. Dar Judith a continuat să fugă, fără să se oprească o clipă. După ea potopul, înaintea ei, catastrofa. Iar Dominique se afla doar la începutul dezvăluirilor sale.

— Ea credea că Arne nici nu îşi dă seama că toată noaptea vorbeau la telefon pe ascuns. Şi că nici nu o vede cum se pregătea îndelung pentru randevuurile ei romantice. Dar el a şi urmărit-o o dată, până la hotelul unde se întâlnea cu amantul ei.

— Ştia şi cine este?

— Desigur. Era propriul său medic de familie.

Eva a izbucnit în râs. Un râs stânjenit, neîncrezător. Aşa ceva nu putea fi adevărat. Era o confuzie. Cum altfel?

— Arne a fost pacientul lui Philipp, care este soţul prietenei noastre, a rostit ea, ca şi cum ar fi fost supremul argument.

— Philipp, exact. Aşa îl chema, i-a replicat Dominique.

Eva simţea cum îi pulsează tâmplele. Cuvintele lui îi vuiau în cap, ca nişte lovituri de ciocan. Judith şi Philipp? O relaţie amoroasă? L-au înşelat pe Arne? Au înşelat-o pe Caroline? I-au înşelat pe ei toţi? Judith nu ar fi putut niciodată să facă una ca asta. Nimeni nu ar fi putut niciodată să facă una ca asta. Se simţea ca şi cum s-ar fi trezit într-un alt film. Şi nu mai reuşea să şi-l scoată din cap. Nu găsise deloc rezolvarea problemelor lor, ci o catastrofă devastatoare.

— Iar Arne i-a înghiţit totul, şi-a continuat Dominique povestea, cu amărăciune. Se temea atât de mult să nu o piardă, încât a preferat să îşi piardă demnitatea. Şi pe sine. Cu mult înainte să moară.

Dominique nu mai era câtuşi de puţin furios, ci doar rănit şi vulnerabil.

— Am mers împreună în pelerinaj, şi-a început el povestea. Ne-am cunoscut aproape de Köln. Doi nevinovaţi, pe urmele scoicilor Apostolului Iacob, între Rin şi Mosela. Nu am schimbat niciun cuvânt între noi. Până când, după câteva zile, am constatat că mergem în acelaşi ritm.

Eva a încuviinţat imediat. Înţelesese bine că ritmul comun creează şi legături deosebite între oameni.

— Asta înseamnă că jurnalul nu e un fals?

Eva încerca o cale de ieşire din catastrofă.

— Arne voia să-i demonstreze lui Judith că e în continuare bărbatul acela puternic, de care se îndrăgostise. La început, parcurgea cu adevărat tot traseul. Dar mai târziu nu a mai avut putere. Şi prefera să regizeze totul, să lase senzaţia că ar mai exista un viitor, un viitor comun. El fiind însă mult prea bolnav. După Santiago de Compostela, am început să vin aici. În vacanţe, venea şi Arne la mine, ca să se odihnească. Până nu a mai mers nici asta. Ultimul sejur a trebuit să şi-l întrerupă.

Încetul cu încetul, Eva începuse să înţeleagă totul şi, lipsită de vlagă, i-a continuat gândul:

— A fost cel din urmă pelerinaj al lui. L-a luat salvarea. Samu. La ora 17:00.

— După şase săptămâni Arne a murit, a confirmat Dominique.

— V-a spus Judith?

— Am aflat întâmplător. Unul dintre pelerinii noştri avea un ziar din Köln.

O clipă s-a lăsat tăcerea. O tăcere adâncă. Eva se prăbuşise în sine. Iar atunci Dominique a rostit ceea ce gândea şi ea:

— Judith i-a înşelat pe toţi. Inclusiv pe dumneavoastră.

64

De ce întârzia Eva? Ce aveau atât de multe de discutat? Neliniştită, Judith se plimba fără încetare prin faţa porţilor masive. Paşii ei nervoşi scrâşneau pe pietriş. Dominique trebuie să fi fost acel belgian, fost bancher, despre care îi povestise Arne la începutul începutului. Arne nu vorbea niciodată prea mult despre pelerinajele sale.

— Nimic nu-i mai plicticos decât să asculţi poveşti din concediile altora, obişnuia el să-i spună.

În copilăria sa, Arne ura din tot sufletul serile cu diapozitive din concedii, organizate de nenumăratele sale mătuşi, care pe atunci îi mai aveau şi pe unchii lui.

— Tu n-ai trecut prin asta? o întreba el pe Judith. Textele-şablon din deschiderea fiecărei imagini. Apoi elementul amuzant, care niciodată nu se vedea prea bine, uite, în stânga, în spatele copacului, Tante Frieda cu o maimuţă în braţe.

Arne detesta cu tărie acest gen de întruniri şi trăsătura lor cea mai pronunţată, mai precis neputinţa diapozitivelor de a reda trăirile călătorilor. Niciodată nu reuşiseră să îi trezească interesul, ci doar să îl terorizeze îndelung cu poveştile ce le însoţeau, despre persoane cunoscute întâmplător şi excursii cu autocarul până la flora luxuriantă din jurul piscinei.

— Trebuie să simţi lumea largă, nu să o capturezi în diapozitive, spunea Arne.

De aceea prefera să aibă un jurnal şi niciodată un aparat de fotografiat. Judith avea ce să regrete. Dacă ar fi ştiut că Dominique este nimeni altcineva decât prietenul lui de pelerinaj, nu ar fi rugat-o niciodată pe Eva să o însoţească.

Dar ce putea să ştie Dominique? Concret? Ce putea fi atât de grav?

— Ştim să tăcem împreună, spunea Arne despre Dominique.

Era tot ce îşi mai putea dori. Să fi tăcut împreună. Şi să fi discutat cât mai puţin. Cu toate că Arne nu aflase niciodată despre Philipp. Şi dacă ar fi avut vreodată vreo bănuială, ar fi fost foarte uşor de înlăturat.

Porţile grele s-au deschis în sfârşit, iar Judith s-a ascuns în spatele unei tufe de bougainvillea, de unde putea urmări totul. Dominique a condus-o pe Eva până afară, iar când şi-au luat rămas-bun, a prins-o de ambele mâini şi i-a vorbit cu multă căldură. Judith auzea bine vocea lui sonoră, însă nu putea distinge niciun cuvânt. S-ar fi zis că Dominique încearcă să o consoleze. Eva îşi muşca buzele în tăcere şi încuviinţa din cap.

Şi, într-un târziu, s-au despărţit. Apoi Eva s-a apropiat de ea, dar nu a mai fost nevoie să o întrebe nimic. În privirea Evei, nimicitoare, se ghicea că aflase totul.

— O relaţie amoroasă. Cu soţul celei mai bune prietene. Luni la rândul. Cum ai putut? a luat-o Eva din scurt.

Judith nu putea să-i ia în nume de rău consternarea. Şi ea trecuse printr-o stare asemănătoare. După primul sărut. Apoi făcuse totul ca să-l evite pe Philipp. Aproape patru săptămâni la rând. Până când Arne o rugase să-l însoţească la consult.

— Îmi fac griji pentru tine, îi spusese Philipp, într-un moment când rămăseseră singuri.

Câteva cuvinte simple. Care i-au făcut mult bine. Pentru că, acasă, boala lui Arne o absorbea cu totul. Pentru că îi era teamă. Pentru că acea propoziţie nevinovată îi dăruise sentimentul unui viitor. Un viitor al ei. Chiar şi în lipsa lui Arne.

— Philipp a ştiut să mă asculte. Ori de câte ori am avut nevoie de el. Şi, la un moment dat, lucrurile au luat o cu totul altă direcţie.

— Ţi-ar fi convenit ca Arne să fi avut o iubită! Atunci păcatul tău ar fi părut mai mărunt, i-a reproşat Eva.

— Ce aş fi putut să fac? Aşa a fost să fie. Nu puteam să mărturisesc nimănui adevărul. Arne era pe moarte.

— Te-am ocrotit, Judith, a clătinat Eva din cap. Te-am consolat, te-am ascultat atunci când îmi vorbeai despre Arne. Şi despre durerea ta. Dominique are dreptate, ţi-ai bătut joc de noi toţi. Şi de Caroline în primul rând.

— Acesta este păcatul meu, Eva. Păcatul pe care acum mi-l ispăşesc.

— Aşa ceva nu se poate ierta, Judith. Şi în niciun caz uitându-te la prietena ta, pe care ai înşelat-o.

Şi atunci Judith şi-a pierdut cu totul încrederea în sine:

— Am ştiut că mă veţi condamna aspru, dacă totul va ieşi la lumină. Nu am avut curajul să înfrunt totul singură.

Evei îi era imposibil să o înţeleagă.

— Cum de nu poţi fi niciodată în stare să te gândeşti la altceva decât la tine şi la neputinţele tale?

Eva s-a îndepărtat puţin, apoi s-a oprit în loc şi s-a întors lângă ea. Judith şi-a ridicat mâinile în dreptul feţei, ca într-un gest de apărare. Eva era atât de pornită, încât orice ar fi fost posibil. Chiar şi să o lovească.

— Şi relaţia cu Philipp mai funcţionează? i-a şuierat Eva.

— Philipp a vrut să începem o viaţă nouă. Iar pe Arne nu-l mai pot înşela. Poate el a fost iubirea vieţii mele. Pe care nu am ştiut să o preţuiesc.

Şi iar a început să plângă în hohote.

— Trebuie să îi spui totul lui Caroline, a hotărât Eva cu răceală.

Judith s-a uitat la ea, devorată de spaimă:

— Ar putea să rămână secretul nostru. Totul aparţine trecutului, a mai reuşit ea să bâiguie.

Dar Eva nu mai era dispusă la nicio concesie.

— M-am săturat de grija exagerată pe care ţi-o porţi şi de autocompătimirea în care te învălui. Trebuie să-i spui totul lui Caroline. Şi dacă nu o vei face până la Lourdes, o voi face eu.

65

Soarele ardea cu putere. Piscuri de peste trei mii de metri se înălţau la orizont, deasupra peisajului premontan. Fără să fie deosebit de abrupt, drumul era însă bătut nemilos de soare, iar unde mai existau şi porţiuni apărate de păduri, aveai imediat bucuria delicată de a face cunoştinţă cu porcii iberici, crescuţi în continuare în libertate, ca în Evul Mediu, în căutare de hrană prin desişuri. Mirosul aromat şi cald al pământului se amesteca subtil cu parfumul pinilor şi al poienilor proaspăt cosite.

Chiar dacă porţiunea dintre Gite de Sarlabous şi Bagneres-de-Bigorre, pe care o aveau de străbătut în cea de a noua zi de pelerinaj, nu punea probleme deosebite, numărul de kilometri era considerabil. Dar asta nu însemna nimic în comparaţie cu ceea ce avea Judith de îndeplinit.

— Caroline nu e în apele ei, le prevenise Estelle pe amândouă, când se alăturaseră din nou grupului, pe podul impozant din piatră care descria un arc înalt pe deasupra apei. Spre deosebire de voi două, a ţinut ea să mai adauge ironic, văzându-le feţele întunecate.

— Nu ne întreba nimic. Vei afla totul, cât de curând, i-a spus Eva.

Judith o privea încontinuu pe Caroline, în timp ce înaintau pe drumul lor, frământându-se să găsească formula cea mai potrivită.

„Caroline, mi s-a întâmplat ceva idiot. Am făcut o mică greşeală.”

Nu ar fi totuşi de datoria lui Philipp să-i mărturisească adevărul lui Caroline? Doar Caroline se măritase cu el, nu cu ea. Apoi, de ce îi dedicase atât de mult din timpul lui? Se ştie bine că femeile sunt mai sensibile la orice mică atenţie, când trec prin perioade dificile. Toate femeile se îndrăgostesc de medicul sau de psihologul sau de stilistul lor. Nimeni nu trebuie să profite de asta. Exact aşa se

întâmplase. Philipp profitase de situaţia ei complicată. O asaltase cu telefoanele.

„Cum îţi merge?”

„Pot să te ajut?”

„Ai nevoie de ceva?”

Cine s-ar fi putut supăra pe ea că boala lui Arne o suprasolicitase? Dar aruncându-şi privirea într-o parte, şi-a amintit pe loc că exista cu adevărat cineva foarte supărat pe ea.

— Am vorbit cât se poate de serios, Judith, i-a amintit Eva, fără să fie nevoie.

Rămăsese neclintită în hotărârea pe care o luase, iar fulgerele din ochii săi o susţineau cu putere.

De ce trebuia să facă ea singură faţă la toată situaţia asta? Pentru că pe bărbaţi nu puteai pune nicio bază, când lucrurile devin serioase, dispar cu toţii. Judith îşi simţea bătăile inimii până în gât. Nu, nu va putea face faţă. Ea nu avea tăria Carolinei.

Apoi a început să privească disperată în jur, căutând ajutor. Avea nevoie de ajutor. De cineva cu care să stea de vorbă. De cineva care să o înţeleagă. Estelle? Exclus. Se temea de limba ei ascuţită. Nu cumva Kiki? Ea avea cea mai mare experienţă a catastrofelor amoroase. Cum se întâmplase şi cu doamna aceea, care îi făcuse ţăndări paharele mexicane. Kiki trebuia să ştie, cu siguranţă, cum se poate ieşi din asemenea situaţii.

S-a apropiat timid de ea şi, după câteva ezitări, a îndrăznit să atace frontal subiectul:

— Kiki, mă gândeam, oare cum a fost povestea aceea a ta cu tipul căsătorit? După care a venit nevastă-sa.

Dar Kiki nici nu a avut timp să reacţioneze la întrebarea neaşteptată pusă de Judith, pentru că tocmai primea un mesaj pe telefon.

— O clipă, s-a scuzat ea, şi s-a apucat din nou să tasteze pe celularul lui Max.

— Corespondezi în continuare cu Thalberg? s-a mirat Judith.

— Kiki este extraordinară în tot ce ţine de firmă, s-a amestecat Max în discuţie.

— În felul acesta am obţinut, mai nou, drept de decizie în firmă, a chicotit Kiki.

— Până şi mama îi plânge pe umăr lui Kiki, a completat Max.

— Minciuna nu-i bună niciodată, a prevenit-o Judith încet, privind-o compătimitor. Totul iese la lumină, mai devreme sau mai târziu. Şi pe urmă nu mai ştii cum să te extragi din toată porcăria.

— Ce doreai să afli despre Mexic? a întrebat-o Kiki, terminându-şi de scris mesajul.

Max, care îşi trecuse mâna pe talia lui Kiki, devenise şi el la fel de curios.

— Las-o baltă, a făcut Judith un semn.

În faţa ei se oprise Caroline, încercând să îşi scoată o pietricică din talpa groasă a pantofului. Sosise clipa. Clipa mărturisirilor.

Teama are rolul ei, teama te împiedică să zgâlţâi parapetul punţii şubrede pe care tocmai o traversezi, sau să intri în vizuina lupului sau să încerci toată gama de droguri psihotrope. Se simţea cumplit, ca şi cum în ea s-ar fi strâns toată mizeria din lume, şi i se făcuse ghem în stomac. Se lăsase târâtă în relaţia cu Philipp. Ce soi de explicaţie mai putea găsi? Că nu şi-a dorit niciodată să îi provoace vreo durere Carolinei. Judith simţea cum i se face rău. Poate se îmbolnăvea. Şi dacă se îmbolnăvea, Eva nu mai putea să aibă nicio pretenţie de la ea. Adică să îi mărturisească totul Carolinei.

Furioasă la culme, avocata şi-a izbit pantoful de un postament de beton, în care era fixată o cruce. Noroiul a ţâşnit în toate părţile. Dar piatra a rămas la locul ei.

— Nu de mult Caroline a aflat că Philipp are o relaţie cu o altă femeie, i-a şoptit Estelle, care se apropiase de Judith fără să fie simţită. Mai bine las-o în pace.

— Nu! a strigat Judith.

Estelle i-a confirmat cu un gest. Ba mai ştia şi alte amănunte:

— A verificat tot programul lui Philipp. Se întâlnea cu o altă femeie, cu regularitate.

Altă femeie. Şi oare avea idee cine era acea altă femeie? Caroline şi-a scos briceagul din rucsac. Lama a ieşit brusc, împinsă de arc, şi a strălucit în soare. Dându-i un motiv suficient lui Judith să aleagă soluţia sigură şi să se facă nevăzută. Departe, cât mai departe. De Caroline. Cine ştie de ce ar fi putut fi capabilă în disperarea ei? Iar cine are toată ziua de a face cu tot soiul de crime şi criminali poate avea o groază de idei.

Şi Judith a început să fugă, din ce în ce mai tare, ca o nebună. Fără să ajungă însă prea departe. Pentru că imediat a simţit o mână pe umăr. Şi a încremenit.

— Trebuie să-ţi mulţumesc, Judith, a auzit ea vocea Carolinei, din spate, deosebit de calmă.

Cum îi putea vorbi atât de prietenos? Şi ce făcuse cu briceagul? Judith se aştepta să fie atacată, în orice secundă. Dar Caroline continua să i se adreseze pe acelaşi ton, care o scotea din minţi.

— Fără tine, aş mai fi fost şi acum ferm convinsă de căsnicia mea fericită.

Judith a gemut. O îngrozeau acele semne de inexprimabilă şi imprevizibilă simpatie. Şi atunci i-a venit în minte, fără voie, pisica vecinilor, care într-o dimineaţă de duminică îi adusese pe balcon un şoarece pe jumătate mort. În loc să-şi facă milă şi să-l lichideze pe loc, s-a mai jucat minute întregi cu bietul animal. Îl lăsa să fugă, pentru ca imediat să îl înhaţe din nou. Un joc crud, pe care şoarecele l-a pierdut, în cele din urmă. Aşa se simţea şi ea, nu mai era decât un şoarece înainte de execuţie.

— Îmi pare atât de rău, cinstit, a început ea să se bâlbâie.

— Cum ai aflat? s-a interesat Caroline.

— Că Philipp e îndrăgostit?…

Oare cum începuse toată povestea? Într-o zi, Philipp o adusese de la spital acasă, cu maşina. Din cauză că Arne trebuia să rămână acolo peste noapte, din cauză că Judith nu avea permis de conducere, din cauză că se făcuse târziu. Din teama de a se vedea singură în locuinţa pustie, l-a invitat la un pahar. La cârciuma din colţ. Acolo începuse. Când el a privit-o atât de intens. Cu mult prea intens ca să poată pretinde mai târziu că fusese numai o glumă. Privirea aceea. După două ore, ajunsese acasă, complet ameţită. Fără să fi băut niciun strop de alcool.

— I-ai văzut împreună? Sau?… i-a amintit Caroline întrebarea pe care i-o pusese.

I-ai văzut împreună? Despre ce vorbea Caroline? A avut nevoie de câteva secunde până să reuşească să-şi ia rămas-bun, în gând, de la crâşma din colţ.

— Nu trebuie să-mi spui nimic, dacă nu vrei, a asigurat-o Caroline.

În mintea lui Judith lucrurile începeau uşor să se limpezească. Iar întrebările lui Caroline să capete sens.

— Nu ai idee despre cine e vorba? s-a asigurat ea, uluită.

Caroline a clătinat din cap.

De la distanţă, Eva le urmărea cu toată atenţia de care era capabilă.

„Trebuie să-i spui”, şi-a făcut Judith curaj. „Acum. Trebuie neapărat.”

— Poate e cineva cunoscut? Cineva care îţi este aproape? Cineva de la care nu te-ai fi aşteptat? a tatonat Judith, apropiindu-se cu precauţie de adevăr.

— Aflu diseară, i-a răspuns Caroline morocănos.

— Da? a tresărit Judith.

— Am trimis pe cineva chiar în cuibul lor de turturele.

— Ce cuib de turturele?

— De la seminarul medicilor de familie, a tuşit Caroline semnificativ. În vreme ce noi suntem în pelerinaj, Philipp petrece câteva zile romantice cu o putoare.

— Philipp are o iubită? a strigat Judith, oripilată.

Acum era rândul Carolinei să se uite uluită la Judith.

Care nici măcar nu pricepuse ce greşeală fusese în stare să facă. Parcă îşi pierduse capul.

— Acum, când noi suntem în pelerinaj, el se întâlneşte cu altcineva? a repetat Judith neîncrezător.

Indignarea ei, autentică şi sinceră, risca să se transforme într-un val de furie.

— Ce porc infidel! i-a scăpat lui Judith, din adâncul inimii.

— Şi asta de luni bune. O pacientă. Nici eu nu am vrut să cred, a recunoscut Caroline.

— Îl omor, a pronunţat Judith printre dinţi.

Caroline era foarte impresionată.

— Eşti foarte amabilă. Dar prefer să o fac cu mâna mea.

— Mai bine împreună.

Caroline o privea, plină de încântare.

— Îţi mulţumesc, Judith. Şi mă bucur că eşti prietena mea.

Judith se simţea invadată de un clocot de afecţiune. Uitase de mult ce anume ar fi avut să-i spună şi i-a sărit de gât Carolinei, încheind patetic:

— Ne-am pierdut amândouă bărbatul. Asta ne leagă.

Şi credea cu tărie fiecare cuvânt pe care îl rostise.

66

Caroline stătea ghemuită, ca o imagine a nefericirii, pe un scaun de plastic într-un snackbar din Bonnemazon, unul dintre acele sate minuscule prin care le purta drumul. Cele mai multe abia dacă mai aveau câţiva locuitori, în schimb existau centre de informare turistică şi, cu puţin noroc, câte un bar. Şi nu mai aveau nici prea mulţi kilometri până la ţinta lor din acea zi, Bagneres-de-Bigorre. Iar de acolo încă treizeci până la Lourdes.

Deşi stătea în bătaia soarelui de după-amiază, Caroline era îngheţată-tun. În jurul ei roiau tineri cu gambe robuste, bustul gol şi şorturi în culori stridente, care nu reuşeau să ascundă niciun detaliu al anatomiei lor masculine. Un grup de ciclişti italieni schimbau tricourile cu o echipă olandeză, de parcă ar fi încheiat un meci de fotbal. Pelerinii vremurilor noi sunt mai legaţi de sport decât de religie. Caroline reuşise să înţeleagă, din învălmăşeala de glasuri agitate, că o parte din ei voiau să ajungă la Finisterre. Până la capătul lumii, sfârşitul propriu-zis al Căii Apostolului Iacob, cu şaizeci de kilometri dincolo de Santiago de Compostela.

Dar ea le-o luase înainte acestor pelerini pe biciclete. Pentru că ajunsese deja la capătul lumii ei. Şi nu putea pricepe, oricât s-ar fi străduit, când şi unde anume viaţa îi scăpase de sub control. Şi Philipp şi ea deviaseră de la calea lor comună. Încetaseră să se mai perceapă reciproc.

Nici nu îi trecuse prin minte să-l sune pe Vincent sau pe Josephine. Caroline nu avusese niciodată pornirea să îşi discute problemele personale cu copiii. Şi era mândră că amândoi erau atât de independenţi. În esenţă, era tot ceea ce îşi dorea şi pentru ea. Să fie tare.

— Oare unde am greşit? a întrebat-o Caroline pe Estelle, când s-a întors cu două pahare de vin roşu de la bar.

— Nu ai greşit cu nimic. Absolut cu nimic, i-a confirmat Estelle. Eşti o mamă fantastică, o avocată de forţă, arăţi

bine pentru vârsta ta, eşti o prietenă desăvârşită. Eşti fără de cusur.

— Eu vorbeam serios, Estelle.

— Şi eu, a venit imediat replica ei obişnuit de seacă. N-ai putea şi tu, măcar o dată, să întârzii, să te îmbeţi sau să faci ceva de care să îţi fie ruşine? Tu ştii mereu totul la perfecţie. Nici nu mă mir că soţul tău îşi caută câte o pacientă care să aibă nevoie de ajutor, pentru ca apoi să pice în admiraţia lui.

— Nu sunt deloc aşa cum spui. Nu sunt perfectă, s-a apărat Caroline.

Dar Estelle nu se lăsa convinsă.

— Există ceva ce nu poţi face? a întrebat-o ea, neîncrezător.

— Să cânt, a răspuns Caroline, fără să aibă nevoie de prea mult timp.

— Ar trebui să cânţi tare, din când în când. Cred că ţi-ar face bine. Şi mie, categoric, a asigurat-o Estelle.

Caroline a sărutat-o pe obraz. Estelle era nepreţuită. Avea o limbă ascuţită, nu se ferea să-şi râdă de cei din jur, dar era o prietenă înţeleaptă şi loială.

Să cânte? Neaşteptata soluţie oferită de Estelle nu-i mai dădea pace. Înţelegea încotro bătea ea. Spre curajul de a-şi dezvălui slăbiciunile. Şi nu neapărat ceva care să aibă căutare în profesiunea ei.

„Îmi pare rău, nu am nicio soluţie.” Ei bine, niciun client nu dorea să audă asta. Până şi judecătorii aveau o reacţie mai degrabă alergică dacă apucai să spui că nu ştii cum s-a petrecut delictul asupra căruia trebuia deliberat. Caroline era plătită pentru a şti ce este de făcut în cele mai dificile situaţii din viaţă. Pentru ea, îndoielile nu erau decât plăceri pentru viaţa personală.

„Nu ai nevoie de un simţ dezvoltat al propriei valori ca să te poţi prezenta sigur pe tine în faţa instanţei. Trebuie să exersezi să ai o atitudine care să inspire siguranţă, iar sentimentul propriei valori va veni de la sine”, aşa le

spusese bătrânul lor profesor de drept penal. Şi se prea poate ca această aparenţă de permanent autocontrol să îi fi invadat eul personal.

„Trebuie să cânţi mai mult”, a hotărât Caroline, când îşi punea la uscat hainele abia spălate, ca în fiecare seară. De data asta în grajdul gospodăriei ţărăneşti în care îşi găsiseră adăpost pentru noapte. Şi şi-a încercat vocea tremurătoare pe o melodie a formaţiei Poppys. Vacile s-au oprit din rumegat şi au măsurat-o cu priviri tâmpe. Iar după alte câteva note nesigure, Caroline s-a oprit, descurajată. Oare iubita lui Philipp ştia să cânte? Încerca să-şi imagineze cum putea să arate femeia aleasă de Philipp pentru aventura lui. Măruntă şi delicată, aşa venise descrierea avocatului. Aproape ca o fetişcană. Oare asta îl atrăsese pe Philipp? Sentimentul că era nevoie de el în chip de protector?

Oricum, nu mai conta. Acum era vorba de cântat. Caroline s-a retras în şopronul din spate, acolo de unde nu o mai putea auzi nimeni. Nici măcar vacile.

Dar nu numai ea preferase solitudinea în acea seară. În atmosferă plutea o voce feminină agitată peste măsură. Caroline a încercat să privească spre poiană, printre crăpăturile dintre scânduri. În spatele şopronului, la o distanţă destul de mare de corpul principal de case, se ghicea o siluetă care se plimba nervos, vorbind la telefon. Şi gesticulând aprig. Iar vântul îi purta departe cuvintele.

Caroline s-a strecurat cu grijă pe uşa laterală şi a străbătut pas cu pas, lipită de peretele de scânduri, distanţa până la capătul şopronului. După colţ, la doar câţiva metri distanţă de ea, Judith vorbea la telefon. Fără nicio reţinere. Iar acum, Caroline reuşea să înţeleagă fiecare cuvânt al ei.

— Eşti un om de nimic, Philipp, s-a dezlănţuit Judith.

Vocea ei suna mai înalt şi mai gâtuit decât de obicei.

— Câte vorbe seducătoare nu am auzit eu de la tine. Voiai să începem o viaţă nouă. Nu, Philipp, acum mă asculţi

tu pe mine. Caroline merită ceva mai bun decât tine. Orice femeie merită ceva mai bun decât tine. Idioata de mine, am fost la un pas să-l părăsesc pe Arne. Ca să trăiesc cu tine. Philipp, poţi să mă pupi undeva. Să nu mă mai cauţi niciodată.

Judith a închis, a răsuflat adânc şi a pornit înapoi, spre casă. Iar locul din capătul şopronului, unde stătuse Caroline, rămăsese gol.

67

Judith se străduia să nu-şi ridice privirea din farfuria de mic dejun. Evita mai ales să se uite spre Eva. La masa doamnelor de marţi domnea liniştea. Kiki şi Max erau concentraţi să recompună schiţele din peticele de hârtie salvate de la catastrofa acvatică, dar au fost întrerupţi de un tril voios.

— Bună dimineaţa la toată lumea. Aţi dormit bine?

Caroline a intrat în încăpere debordând de bună dispoziţie. Nimeni nu şi-ar fi putut imagina prin ce trecuse cu o noapte în urmă. Primul ei impuls, după dezastrul acelei zile, a fost să îşi facă bagajul şi să dispară. Spre deosebire de Eva însă, ea nu a avut şansa să se împiedice de o Rosa, dar tot nu a reuşit să ajungă prea departe.

Când era gata să părăsească ferma aceea izolată, îmbrăcată în hainele care nu apucaseră să se usuce, întunericul nopţii începea să se risipească. Poteca bătută, pietroasă, ducea direct spre pădure. Înaintea ei se întindea un ţinut vast, deluros. Nicăieri nu se ghicea vreun sat sau vreo aşezare omenească, să se poată orienta cât de cât. Încotro să o apuce? Nu avea niciun rost să fugă. Trebuia să meargă până la capăt. Adică până la Lourdes. Împreună cu Judith. Altfel, dacă se gândea mai bine, ce ar mai fi putut să facă acasă? Dar mai exista un „acasă”? Care să fie şi al ei?

Jumătate de noapte încercase să-şi închipuie ce putuse să îi îndruge Philipp lui Judith. Cum se face oare când vrei să îţi consolezi iubita?

„Nu o pot părăsi pe Caroline, este atât de labilă” ieşea din discuţie. Însă arsenalul tehnicilor de tergiversare oferea nebănuite variante.

„Între noi nu mai e de mult vorba de iubire.”

„Caroline nu mai poate să mă înţeleagă.”

„Trăim alături, ca fraţii.”

Dar o înfiora gândul că Philipp i-ar fi făcut lui Judith mărturisiri despre viaţa lor sexuală. Spre deosebire de multe cupluri care se apropie de nunta de argint, în cazul lor aceste relaţii se petreceau în continuare. Indiferent ce-ar fi pretins Philipp. Poate nu la fel de trepidant ca la început, când uneori se putea întâmpla şi pe masa din bucătărie, pe plajă sau în liftul oprit între etaje, dar se petreceau.

„Noi doi mai suntem împreună doar pentru că…”

Copiii erau mari, nici argumentul ăsta nu scuza lipsa de entuziasm faţă de ideea de divorţ. Pentru ce mai erau împreună? Ce îi lega, în afara trecutului de douăzeci şi cinci de ani, a unui dosar cu acte de familie, a unui împrumut comun pentru casă şi a unui frigider, umplut pe rând şi golit împreună? Caroline nu avea un răspuns. Şi nici idee de cum să se poarte cu Judith.

Caroline s-a aşezat la masă ţinând să se vadă limpede cât de binedispusă era:

— Cine ştie ce ne mai aşteaptă şi astăzi. Apostolul Iacob scoate la lumina zilei toate secretele.

Judith nu-şi găsea locul pe scaun. Tonul Carolinei, atât de vesel, nu era deloc un semn bun. Şi s-a uitat imediat spre Eva, care a clătinat din cap.

— Avem vreo problemă, Judith? s-a interesat Caroline dulce ca mierea.

— Untul! Unde e untul? a găsit Judith soluţia să sugereze că totul ar fi în regulă.

— Unde să fie? La cinematograf?

Şi Caroline i-a arătat porţiile frumos împachetate, aflate chiar sub nasul ei.

Apoi conversaţia s-a stins. Dar până şi Kiki şi Max, care de la mănăstire nu mai aveau ochi pentru nimic din jurul lor, au înţeles imediat că situaţia devenea din ce în ce mai tensionată.

— Apropo, ştiaţi că Judith are o relaţie cu un domn? a început Caroline, pe un ton de şuetă, muşcând cu poftă dintr-o chiflă. Philipp are un harem întreg, din câte se pare.

Dacă doamnele de marţi ar mai fi avut vreun dubiu asupra spuselor lui Caroline, privirea lui Judith, deznădăjduită, şi obrajii ei care luaseră foc trădau totul.

— S-a mai culcat careva cu soţul meu? a întrebat Caroline.

Estelle a făcut un semn, spre groaza avocatei.

— Era o glumă nevinovată, s-a scuturat Estelle. Arăt eu capabilă de o aventură? Nici gând. Mai stăm de vorbă după operaţia de corectare a peretelui abdominal.

Dar nimănui nu îi ardea de glumă. Soluţia Estellei de a însenina puţin atmosfera eşuase lamentabil. Kiki s-a ridicat în picioare. Atât de energic şi de brusc, încât şi-a răsturnat scaunul din viteză. A încercat să spună ceva, făcând un gest vag, dar a renunţat imediat şi s-a grăbit să părăsească locul, urmată de Max. Există momente atât de personale, încât ţi-e imposibil să iei parte la ele, ca observator involuntar. Atmosfera era gata să se aprindă.

— Am încercat să stau de vorbă cu tine, a început Judith cu voce slabă.

Dar Caroline a ignorat-o total. Nu avea niciun chef să audă genul de explicaţie cum că nu era vina lui Judith, ci numai a sa. Se săturase de lacrimile ei, de gesturile ei neajutorate şi de privirea de căprioară rănită.

— Sunt prea curioasă să văd încotro ne va duce drumul nostru de astăzi, a rostit Caroline veselă.

Şi, ţinând chifla între dinţi, a apucat rucsacul şi a ieşit din cameră.

— Religia nu este un sfetnic bun, a tras concluzia Estelle. Iubeşte-ţi aproapele, aşa scrie în Biblie. Însă au uitat să spună că nu e bine să fii prins asupra faptului.

68

— Pot să îţi explic totul.

Judith tropăia gâfâind în urma Carolinei, care la un moment dat s-a oprit în loc şi a fulgerat-o cu privirea.

— Cineva spunea odată că dacă ai o problemă, e bine să încerci să o rezolvi stând de vorbă, a început Caroline, după care a preferat să lase o pauză semnificativă. Acel cineva trebuie să fi fost un idiot autentic.

Şi imediat a pornit mai departe. Judith fugea după ea, cu rucsacul săltându-i în ritm alert.

— Îmi pare rău că eşti atât de furioasă pe mine.

— Nu vreau să aud nimic, Judith.

Caroline a împins o creangă ce îi ieşise în cale şi apoi i-a dat drumul brusc. Judith s-a trezit plesnită peste faţă şi ochii i s-au umplut de lacrimi. Avocata a grăbit pasul, fără milă. Dar Judith nu se dezlipea de ea.

— E o copilărie, Caroline. Nu putem să stăm de vorbă, ca două persoane mature?

Caroline refuza să o asculte. Păcat că în Franţa nu existau pesmeţi. Uneori, la cină, când Vincent şi Josephine întreceau măsura cu certurile lor de copii obosiţi, ea prefera să mănânce pesmeţi. Pentru că zgomotul pâinii uscate mărunţite între măsele acoperea totul.

— Maaamaaa! Vincent mi-a tras un şut în fluierul piciorului.

— Pentru că Fien îmi şterpeleşte cartofii din farfurie.

— Vincent a primit mai mulţi.

— Fien minte. Mereu minte.

— Iar tu vrei mereu să fii şef. Eşti prea fraier ca să fii şef.

— Maaamaaa.

Cei doi copii ai ei dezlănţuiau, cu energie nestăvilită, scene interminabile în care se acuzau reciproc şi pe nedrept. Aşteptând ca ea să arate cu degetul spre adevăratul vinovat. Joaca de-a judecătorul nu era punctul ei

forte, iar în asemenea situaţii simţea că-şi pierde răbdarea. Şi atunci, trebuia să îşi caute un refugiu. Pe care îl găsea într-un pachet de pesmeţi, spre exemplu. Indicaţiile de pe etichetă spuneau că pesmeţii sunt mai bogaţi decât pâinea albă în vitamine, minerale şi fibre, dar şi în substanţe vegetale secundare, având un conţinut superior de nutrienţi faţă de alte varietăţi de pâine integrală. Dar despre zgomotul plăcut, care depăşea toate celelalte binefaceri, textul explicativ nu pomenea nimic.

Nu, nu era perfectă. Nu fusese niciodată perfectă. Era doar ceva mai înclinată spre perfecţionism decât prietenele sale. Şi ceva mai puţin comunicativă decât cei din jur, în momentele în care îşi dorea să mănânce pesmeţi.

Iar acum îşi dorea să fie copilăroasă. Cea mai mare plăcere i-ar fi făcut să-i tragă un şut în fluierul piciorului. Dar un asemenea favor nu avea să-i facă niciodată. Îşi imagina cu multă uşurinţă cum s-ar fi încheiat povestea. Judith ar fi izbucnit în lacrimi, jucând rolul căprioarei rănite şi neajutorate. Şi până la urmă tot ea ar fi trebuit să o consoleze, pentru că adulţii nu pot lovi pe nimeni fără să fie pedepsiţi.

Caroline nu simţea nici cel mai vag impuls să încerce să o înţeleagă pe Judith. Inima îi bătea nebuneşte, respiraţia i-o luase razna, picioarele îi înaintau mecanic, iar gândurile îi umblau pe nicăieri. Nu mai era dispusă să caute ceva bun la Judith. Era o mincinoasă în serie. Aşa fusese mereu. Pe Kai îl înşelase, pe Arne îl amăgise, iar prietenia ei cu doamnele de marţi o călcase în picioare, întotdeauna cu o imagine de victimă inocentă. Alegea calea rezistenţei minime şi se considera îndreptăţită să pună mâna, fără să îi pese de nimic, pe tot ce-şi dorea. Cu viclenie. Amâna la nesfârşit să-şi rezolve problemele, până apărea cineva să i le rezolve. Nu, Caroline nu avea niciun chef să fie raţională. Regreta fiecare clipă în care o susţinuse pe Judith. Se săturase de teroarea celor vulnerabili, tehnică pe care Judith o stăpânea perfect.

Voinţa oarbă de a fugi, fără importanţă unde, pusese stăpânire pe ea. Caroline gonea prin arşiţa intensă. Fără să ocolească spinii, urzicile şi hăţişurile. Până a simţit că nu se mai poate mişca. De durere. Sudoarea îi curgea pe obraji şi pe spate. Caroline încerca să-şi revină, să-şi potolească respiraţia. Şi nervii. Judith, care o ajunsese din urmă, a ridicat imediat rucsacul abandonat de Caroline. Oare îşi imagina că poate să o îmbuneze ajutând-o să-şi care bagajul? Nu, Judith nu era niciodată amabilă, urmărea doar ca lumea să o considere săritoare. Caroline a încercat să îşi recupereze rucsacul, apucându-l de bretele, şi câteva clipe s-au bătut pe el. Iar când Judith a cedat brusc, Caroline şi-a pierdut echilibrul, a încercat să se prindă de ceva, s-a împiedicat de o piatră şi a căzut pe o parte, pe terenul stâncos. Dar a reuşit să se adune şi să o pornească din nou la drum.

Simţea că-i arde genunchiul. Însă simţea şi o alinare în durerea aceea ascuţită care se îngemăna cu cea din sufletul ei. Nu degeaba se spunea că dacă eşti mahmur, nu te poate ajuta decât o durere de dinţi. O vorbă tembelă.

— Sângerezi, Caroline! a strigat Judith.

Sângele curgea fără încetare, înroşindu-i pantalonii de la genunchi în jos, dar ea nu era dispusă să-şi îngăduie nicio slăbiciune. Nu de faţă cu Judith. Până a simţit că nu mai poate. Sleită de puteri, s-a prăbuşit în şanţul de la marginea drumului. Într-o clipă, Eva era lângă ea.

— Mă ocup eu, a repezit-o ea pe Judith, împingând-o hotărât într-o parte.

— Vreau doar să fiu de ajutor.

— Las-o în pace, Judith, i-a strigat Eva, fără să se mai poată stăpâni!

— Tu singură mi-ai zis că trebuie să-i mărturisesc adevărul, s-a plâns Judith, ca şi cum Eva ar fi fost vinovată de tot ce se întâmplase.

— Aşa este. Dar numai Caroline poate hotărî cum va fi, nu tu.

— Vreau să-mi cer iertare.

— Caroline nu vrea să-ţi accepte scuzele.

Avocata era fericită că o auzea pe Eva vorbind în numele ei. Nu reuşea să-şi stăpânească sentimentele. Când auzise vocea lui Judith, cu o seară în urmă, simţise că-i fuge pământul de sub picioare. Ca şi cum Caroline cea puternică, mereu capabilă să spună „Sunt mulţumită de viaţa mea”, şi-ar fi părăsit trupul, privind cu milă făptura jalnică rămasă în urma ei. Trasând o linie de separaţie fermă: „înainte de Lourdes” şi „după Lourdes”, indiferent ce avea să se mai întâmple.

Dezinfectantul începea să lucreze în rană, ajutând-o să-şi alunge gândurile negre, în timp ce Eva o bandaja cum se pricepea mai bine. O durea. Dar nu voia să verse nicio lacrimă. Nici din cauza lui Philipp. Nici din cauza lui Judith. Nici a rupturii din grupul doamnelor de marţi.

Judith ezita, derutată, muşcându-şi buza şi aşteptând un semn de împăcare, dar în cele din urmă a înţeles că nu era nici dorită, nici utilă. Şi, ofensată, s-a hotărât să pornească mai departe.

69

— Nimic nu se mai poate salva, a gemut Kiki.

Şi nu se gândea la doamnele de marţi. Toate încercările lor de a mai recupera ceva din schiţele spălate de ploaie fuseseră sortite eşecului. Un proiect iremediabil pierdut. Era seara dinaintea ultimei etape, o seară pe care o petreceau împreună, fără ca între ele să existe o comuniune. Catastrofa care le lovise pe doamnele de marţi reuşise să schimbe totul. Fără să scoată o vorbă, Judith ardea jurnalul în căminul pensiunii. Filă cu filă. Fumul îi intra în ochi, în timp ce Eva şi Estelle, cu câte un pahar de vin în mână, o urmăreau în tăcere. Ce i-ar fi putut spune?

Kiki şi Max stăteau lipiţi, preocupaţi în primul rând de ale lor.

— E o binefacere că proiectele ţi-au fost luate de apă, a consolat-o Max.

Dar Kiki gândea cu totul altfel.

— Aşa ceva eu numesc un dezastru. A doua oară nu are cum să-mi mai iasă la fel de bine.

Şi a încercat să schiţeze ceva imaginar, apoi a renunţat. Cariera ei ajunsese iarăşi într-un punct critic.

— Creierul este fantastic. Uită tot ce nu e important, i-a amintit Max.

— Al meu uită şi ce e important.

Max a scos din geanta de umăr un bloc de foi.

— Desenează ce-ţi mai aminteşti, va fi exact esenţa proiectului.

— Detaliile erau esenţa.

— Simplitatea contează, a fost de părere Max, pe un ton care amintea de tatăl lui.

Kiki a pus mâna pe creion, fără vlagă. Ideile sunt făpturi volatile. Dacă nu le fixezi imediat pe hârtie, dispar şi-şi caută un nou sălaş. Ştia sigur că nu-i va reuşi acelaşi desen, a doua oară. Forma era uşor de reprodus. Dar minunea de filigran? Acum însă se năştea o formă simplă,

cu trăsături puternice, fluide, spre deosebire de acel prim model, extrem de complicat. Max începuse să dea încurajator din cap. Arăta cu totul altfel. Mai simplu. Un lucru care nu avea nevoie de un manual de întrebuinţare. Un lucru care îl putea convinge pe Thalberg. Iar lui Kiki îi plăcea din ce în ce mai mult ce desena. Însă la un moment dat a apărut Caroline. Hotărâtă să nu ierte pe nimeni.

— Ce faceţi aici? Priveghi? A murit cineva? Ah, da. Arne. De aceea şi suntem într-un marş funebru. În amintirea iubirii perfecte dintre Judith şi Arne.

Kiki s-a crispat. Nimeni n-ar fi fost în stare să lucreze într-o asemenea atmosferă. De nesuportat. Kiki şi Max s-au înţeles dintr-o privire. Fără nicio explicaţie. Locul lor nu mai era acolo. Şi aveau încă multă treabă. Kiki ştia bine că proiectul trebuia terminat în seara aceea, dacă îşi dorea să mai aibă vreo şansă.

70

Caroline i-a condus cu privirea. După noaptea aceea de la mănăstire, nu se mai dezlipeau unul de celălalt, ca şi cum ar fi vrut să se asigure, prin atingere, că nu era vis.

— Palpitaţii, întâlniri tainice, sărutări furate. Frumoasă trebuie să fie iubirea! a spus Caroline, cu entuziasm caustic.

Un mic demon părea să fi pus stăpânire pe ea. Care nu înceta să arunce săgeţi încărcate de ură şi de venin. Iar dacă o va ţine tot aşa, avea să devină rapid un bun material didactic pentru seminariile consacrate tehnicilor de stăpânire a furiei, la care participau obligatoriu mulţi dintre clienţii ei. Nici nu îi era greu să îşi imagineze cum i-ar fi stat aliniată într-un grup de bandiţi cu experienţă, care îşi aruncau de la unul la altul un ghem de lână, ca să-şi reţină numele şi să se simtă conectaţi, uniţi şi înţeleşi. Dar prostiile astea psihologice erau domeniul lui Judith.

— Mă întreb dacă există seminarii pentru persoanele care se simt oribil după ce au distrus căsnicia prietenilor lor? Un seminar al infidelilor? şi-a continuat ea şirul de replici acide.

Ştia prea bine că se poartă îngust, subiectiv şi ofensator. Auzea de pe acum vocea blândă a terapeutului, încurajând-o să-şi imagineze diverse emoţii. „Ei, Caroline, poate ai vrea să ne povesteşti cu ce sentiment te gândeşti la o seară petrecută împreună cu prietena ta Judith, în faţa focului.” Iar ea avea răspunsul pregătit de pe acum: „Ce lucru minunat, să te descarci de furie.”

Sătulă să mai încaseze, Judith a trecut la contraatac.

— De povestea cu Philipp îmi pare cu adevărat rău. Dar nu sunt singura care a minţit.

— Ah, da! Şi Philipp. Aşa este, a comentat Caroline sec.

Demonul mâniei era mai vioi decât oricând.

— Susţii că nu ţi-ai dat seama nicio clipă de criza prin care trecea căsnicia ta? a continuat Judith.

— Nici nu-i de mirare, când prietena mea se culcă cu soţul meu.

Şi schimbul de lovituri a continuat în acelaşi ritm rapid. Fără cruţare. Din Judith cea minionă şi plăpândă, care cerea mereu protecţie, nu mai rămăsese nici urmă. Aveau să ajungă amândouă la acelaşi seminar.

— Te-ai amăgit singură, Caroline.

— Voi m-aţi amăgit. Tu şi cu Philipp.

— Şi celelalte femei ale lui Philipp.

— Cu ele nu eram prietenă.

— Sigur, am făcut o greşeală. Dar într-o casă nu poţi intra dacă uşa nu e deschisă.

Estelle, care asistase la toată discuţia în tăcere, s-a ridicat, dornică să iasă. Scena o depăşea şi pe ea.

— Continuaţi-vă explicaţiile, eu mă retrag, a mai comentat ea.

— Nu există nimic de explicat, a rostit Caroline.

— Aş vrea să îţi spun cum s-a întâmplat, a rugat-o Judith pe avocată, reuşind să o înfurie şi mai mult.

— Scuteşte-mă de detalii. Sau intenţionezi să facem un schimb de experienţă?

Judith trebuia să se recunoască învinsă. De forţa teribilă a cuvintelor lui Caroline. Orice ar fi zis, ea avea un răspuns neiertător. Era un proces pe care nu-l putea câştiga. Judith a aruncat în foc şi ultimele bucăţi din jurnal şi a urmat exemplul Estellei. Nu mai avea niciun rost.

Eva, care şi ea tăcuse până atunci, rămăsese alături de Caroline. Şi a prins-o de mână. Un gest simplu, care să-i arate că nu avea nevoie nici de seminarii de management al furiei, nici de terapeuţi plurivalenţi. Caroline mai avea prietene. Una, cel puţin.

— Nu poţi să pretinzi nimănui să te facă fericit, a început Eva precaut. Să nu judeci şi nici să nu condamni.

Vorbea pur şi simplu despre sine. Şi despre lucrurile pe care reuşise să le înţeleagă în cele nouă zile de pelerinaj alături de prietenele sale.

— Ar fi foarte la îndemână să-l fac pe Frido răspunzător pentru că m-am transformat într-o gospodină plicticoasă. Dar nu ar fi drept. Pentru că am fost şi eu de faţă. Zi de zi. Întotdeauna eşti de faţă.

Caroline ştia bine câtă dreptate avea Eva. Existenţa lor împreună, netulburată, nu fusese decât un fel de pernă comodă. Căsnicia ei cu Philipp se desfăşurase ca o deprindere, ceva de la sine înţeles, care nu pretinde niciun efort. Şi tocmai de asta se şi abătuse de la calea dreaptă. Lipsa de efort alunecase uşor într-o iubire comodă.

Se întrebase şi ea, ce s-o preda la cursurile acelea pe care le urma Philipp. Se întrebase, în ultimul timp, la ce s-o mai gândi el. Sau cum s-o simţi. Probabil captiv, plictisit, epuizat. Ea nu văzuse nimic. Pentru că nu îi mai acorda atenţie lui Philipp al ei.

— Poate că avea dreptate Judith, a recunoscut Caroline. Căsnicia mea nu era în regulă. Doar că am ascuns totul sub o rutină zilnică funcţională.

— Ţi-e bine? a întrebat-o Eva, îngrijorată.

Caroline a clătinat din cap:

— Mă doare totul. Pe dinafară şi pe dinăuntru.

Şi-a întors faţa. Nimeni nu trebuia să vadă lacrimile din ochii ei. Nici măcar Eva.

71

Piscurile Pirineilor se albiseră. Peste noapte ninsese sus, în munţi, iar vântul aducea cu el aerul rece spre văi. Şi-au luat rămas-bun de la proprietarii pensiunii, care le-au privit plini de compasiune. Cum să îţi petreci ziua sub cerul liber pe asemenea temperaturi arctice? Pentru un francez din Sud, cele treisprezece grade de la poalele Pirineilor erau un val de ger teribil şi nu ar fi scos nici câinele din casă. Dar Caroline se bucura de răcoare. Frigul neaşteptat i se părea perfect pentru ultima lor etapă.

Caroline mergea şchiopătând, fără să scoată un cuvânt. Şi dintr-odată au apărut cele dintâi indicatoare: Lourdes – doisprezece kilometri, apoi şapte, în fine, trei. Caroline avea dureri din ce în ce mai mari şi s-a văzut nevoită să îşi scoată rucsacul. Apoi s-a întors spre Judith.

— Poţi să îl duci. Dacă vrei.

Judith şi-a luat povara suplimentară în spate ca şi cum ar fi fost o dreaptă pedeapsă.

— De luni întregi trăiesc în chinuri. De teamă şi de regrete. Iar acum s-a întâmplat cum era mai rău.

Caroline înţelegea foarte bine ce se petrecea cu Judith. Cerşea iertare, prietenie şi garanţii că totul va reintra în normal. Dar avocata nu era dispusă să îi ofere nimic. Şi se întreba dacă va putea vreodată să o facă. Acum însă era prea obosită, prea sleită de puteri ca să se mai poată certa. Şi ca să mai poată ierta.

— Trebuie să discutăm altă dată, Judith. Mai întâi simt nevoia să-mi fac ordine în viaţă.

— Ai vorbit cu Philipp?

Caroline a clătinat din cap.

— Sunt lucruri care nu se pot lămuri la telefon. Mai ales într-o asemenea situaţie.

Toata furia i se risipise, cu fiecare kilometru străbătut, lăsând în locul său un gol imens. Judith şi Caroline mai

aveau un lung drum în faţă. Care însă nu mai era un drum comun.

Eva insistase să facă un ocol prin Pic du Jer, un vârf de lângă Lourdes. Sub crucea mare de lemn ce se înălţa semeţ, te simţeai cu peste o mie de metri mai aproape de cer, înainte să începi să cobori spre punctul final al pelerinajului.

Vântul rece sufla cu putere peste întinderea nesfârşită, cu o privelişte unică. Şi pustie. În afara doamnelor de marţi, acelaşi traseu mai fusese ales doar de o pereche stingheră, care nu mai părea legată de nimic altceva cu excepţia verighetelor. Şi a termosului din care sorbeau ceva, trecându-şi-l în tăcere de la unul la altul. Atmosfera era jalnică, dar panorama de nepreţuit.

Acolo, sus, nimic nu mai stătea în calea privirii, totul ţi se dezvăluia, de jur împrejur, fără nicio taină. De la Tarbes la Pau, de la Valea Argèles Gazost la vârfurile de peste trei mii de metri, înzăpezite. Şi până la ele, peisajul tipic de dealuri cu păduri bogate şi poieni întinse. Iar Lourdes se afla chiar la poalele piscului pe care se aflau, de unde se vedeau deja şi turlele ascuţite ale Bazilicii Rozariului. Şi piaţeta generoasă şi asfaltată din faţa ei, care sugera perfect numărul mare de pelerini pentru care fusese concepută.

Era exact momentul în care ar fi trebuit să strige de bucurie, în semn de victorie, să se îmbrăţişeze râzând, să îşi sară de gât una alteia şi să facă schimb de tricouri. Dar nimeni nu mai avea putere pentru aşa ceva.

Doar Max mai simţea nevoia să înregistreze memorabilul eveniment pe aparatul de fotografiat al lui Kiki. Ce imagine diferită de exuberanta fotografie de grup făcută de Kiki în prima zi, cu declanşatorul automat. Acum, Judith şi Caroline stăteau la extreme, mai să iasă din cadru. La mijloc, braţ la braţ, Estelle, Eva şi Kiki. Ultimele zile şi evenimentele ce le guvernaseră li se puteau citi în priviri. Şi pe chipurile arse de soare, epuizate, şi pe hainele lor ponosite. Eva nu mai

era de mult singura care îşi lega părul în coadă de cal, o soluţie atât de comodă, de altfel. Şi niciun zâmbet.

Caroline era istovită şi pustie în sufletul ei. Ştia ce o aşteaptă. Acolo, în vale, nu se afla doar peştera Bernadettei. Ci şi telefoanele cu acoperire perfectă, şi hotelurile cu Internet, şi trenurile şi autobuzele care făceau transfer rapid la aeroporturile Pau şi Lourdes. O singură seară le despărţea de călătoria de întoarcere spre Köln. Şi de întâlnirea cu Philipp. Cam la fel stăteau lucrurile şi în privinţa lui Kiki. Max lăsase să se înţeleagă, fără loc de comentarii, că nu-şi schimbase cu nimic planurile: urma să o prezinte pe Kiki părinţilor săi.

— Vezi bine unde duc minciunile şi ascunzişurile, îi mai spusese el.

Iar Kiki înclinase din cap, în semn de acceptare.

— Tot aici există şi o peşteră, care poate fi vizitată, le-a spus Eva, încercând să întârzie plecarea.

Părea atât de entuziastă, de parcă străbătuse sute de kilometri special ca să exploreze acea cavernă.

— Am reuşit! Şi uite că am supravieţuit! Dau un regat pentru o baie cu spumă! a strigat Estelle, lansând şi semnalul de atac asupra ultimilor kilometri.

Kiki şi Max au fost primii care au urmat-o. Se grăbeau să îi trimită lui Thalberg, la Köln, proiectele, care prinseseră o formă cât se poate de limpede şi de fermă.

— Am putea măcar să bem ceva aici, la înălţime? a mai făcut Eva o încercare.

— Ne vom opri la Lourdes, i-a strigat Estelle. Cine mai are chef de o gustare, când capătul chinului se află atât de aproape?

Eva a simţit deodată că este strânsă de mână.

— Ţi-e teamă că ajungem la capăt? i-a şoptit Caroline, care o înţelegea perfect.

— După ce ajungem acolo, ce mai putem să facem? i-a răspuns Eva, cu un semn de mulţumire.

Caroline a ridicat din umeri. Ce bine că mai aveau o ultimă seară. Programul fusese stabilit încă dinaintea

plecării. Pelerinajul urma să se încheie cu participarea lor la procesiunea cu lumini, care se organiza în fiecare seară. „Să veniţi în procesiune”, spusese Maria prin vocea Bernadettei. Procesiune la care doamnele de marţi hotărâseră să ia parte.

72

— Ce-i asta? Un Disneyland pentru catolici?

Estelle rămăsese fără grai. Vitrinele magazinelor cu suvenire de pe uliţa îngustă erau scăldate în lumină albastră de neon. Albastrul cingătorii Sfintei Fecioare, al cărei chip îşi aştepta cumpărătorii în mii de oferte. Iar din fiecare magazin se revărsa o altă muzică. După atâtea zile de singurătate şi de linişte, doamnele de marţi erau şocate de Lourdes. Nevenindu-i să-şi creadă ochilor, Estelle străbătea în viteză trotuarul din faţa şirului de magazine, cu cele mai diverse firme, Alliance Catholique, Palais du Rosaire sau pur şi simplu Deutsches Kaufhaus, urmărind fără excepţie să plaseze pelerinilor absolut aceleaşi obiecte de devoţiune. Pe rue de la Grotte cea îngustă, chipul Fecioarei Maria apărea în mii de reprezentări. Pe cărţi poştale, pe iconiţe, medalioane şi cutii de bomboane cu mentă, sub formă de sticluţe din plastic sau statuete din ghips sau din lemn. Sau rugându-se mut, în împletituri de răchită. Unele statuete erau înconjurate cu o salbă de luminiţe clipind multicolor, altele plasate într-o micuţă cavitate de plastic, sugerând locul apariţiei. Iar pentru cei cu necesităţi mai mult profane decât religioase, existau pacheţele cu chipsuri, ciocolată şi alte gustări.

De mai bine de o sută cincizeci de ani locul îşi manifesta puterea lui de atracţie, dar acum abordarea devenise pur comercială. Iar cine dorea să mai diversifice, îşi putea oferi de pe tarabe şi un rozariu, un crucifix sau un portchei cu papa Benedict al XVI-lea, în continuare la fel de eclipsat de popularitatea predecesorului său. Iar sub portretul supradimensionat al papei Ioan Paul al II-lea, îşi găsise loc de rugăciune o cerşetoare cu simţ religios-dramatic, cu bastonul rezemat de zidul roşu şi cu mâinile împreunate umil.

Max a ieşit grăbit dintr-un magazin, ţinând în mână desenele lui Kiki.

— Aici e mai simplu să ţi se întâmple un miracol decât să găseşti un fax.

Kiki scotocea asiduu printre sticluţele din plastic transparent, în formă de statuetă, hotărându-se în cele din urmă pentru una model Maria-cu-Bernadette-îngenuncheată, la baza căreia se putea citi, cu litere aurite: *Que soy era Immaculada Councepciou.* Ca la toate celelalte sticluţe, coroana albastră a Mariei se putea deşuruba, pentru a fi umplută cu apă de la izvor, pentru acasă. Iar pentru cei cu mai multă trebuinţă, existau şi canistre care, în ciuda textului pios şi a buşonului albastru, aminteau teribil de cele de benzină.

— Să ne luăm apă sfinţită? s-a întrebat Kiki.

— Te adresezi unui ateu. În avion, cred în Domnul. După aterizare, mult mai puţin.

Dar Kiki scosese portofelul:

— Chiar dacă nu ajută, rău nu poate să facă.

Max a prins-o pe Kiki de braţ şi a sărutat-o.

Estelle se simţea stânjenită. Indiferent unde rămânea în loc, se trezea că stă în calea unui cărucior de invalid. Grupuri întregi de cărucioare erau împinse spre peştera în care se petrecuse apariţia. Iar pentru cine dorea, existau şi cărucioare de închiriat, albastre, cu roţi, ce semănau a ricşă. Aşa cum în oraşe sunt prevăzute piste speciale pentru biciclete, la Lourdes era pregătită o bandă pentru cărucioare, marcată cu roşu.

— Ai un sentiment de vinovăţie dacă nu mergi în baston, cel puţin, s-a plâns Estelle.

Eva cumpărase lumânări şi le împărţea prietenelor sale.

— Pentru procesiunea de diseară, le-a explicat ea.

— Sunt bucuroasă că am ajuns până aici, a refuzat-o Estelle. Necesităţile mele de ritualuri catolice sunt acoperite pentru următorii o sută cincizeci de ani.

Disponibilitatea ei de a face compromisuri se epuizase definitiv de-a lungul kilometrilor parcurşi în pelerinaj. Ajunsese la Lourdes. Mai mult nu i se putea pretinde. Şi oricum le suspecta pe toate persoanele sănătoase din jur că veniseră până acolo doar ca să vadă cu ochii lor că altora le merge mai prost.

— Am să mă uit la fotografii, mai târziu, le-a strigat Estelle şi a pornit spre hotel.

Dar în timp ce îşi lua rămas-bun de la prietenele sale, a remarcat că nu era singura care se retrăgea. Judith dispăruse şi ea. Fără să spună un cuvânt.

73

„Lumina acestei lumânări este semnul rugăciunii mele”, a descifrat Judith. Textul în limba germană era gravat pe o placă masivă din oţel ce străjuia cutia milei. Alături, o altă cutie, cu aceeaşi inscripţie, de această dată în engleză. Şi apoi în franceză, olandeză, italiană. Cutiile străjuiau de o parte şi de alta o alee de oţel şi de lumină. Judith remarcase încă de la început că majoritatea lumânărilor proveneau de pe rue de la Grotte. Doar acolo se găsea acest model caracteristic, cu picior albastru. Unii aduseseră până la Lourdes lumânări monstruos de mari şi de grele, cu inscripţii diverse în ceară, iar Judith avea cu ea lumânarea de la mormântul lui Arne.

În fundal începuse să se audă deja prin difuzoare chemarea pelerinilor la procesiunea de seară. Un domn care asigura respectarea ordinii şi recuperarea pentru reciclare a resturilor de lumânări a îndrumat-o pe Judith spre locul în care putea aprinde lumânarea lui Arne. Iar ea a apropiat-o de flacăra altei lumânări şi apoi, ca într-un gest ritual, a fixat-o atent în acul de oţel.

Atâtea lumânări aprinse. Atâtea acatiste. În sufletul ei se aşternuse liniştea. Nu mai avea nicio dorinţă. Reuşise să ajungă la Lourdes. Rezistase până la capăt. Judith făcuse totul. Şi suporta consecinţele. Aşa cum îi spusese demonicul pelerin: „Adevărul pe care îl găseşti în tine nu este mereu plăcut.”

Între timp înţelesese însă că nu pelerinul acela o îngrozea într-atât, ci propriile ei secrete. Pe care apoi le mărturisise. Dar fără să se simtă mântuită. Toată viaţa ei de până atunci dispăruse, ca şi cum ar fi fost măturată de un uragan. Aici însă, în marea de lumini, era linişte. Ca în ochiul furtunii. Şi orice pas, în orice direcţie, însemna întoarcerea în vâltoare.

Judith fusese la peşteră, mângâiase cu mâna ei piatra legendară şi se întrebase de ce o adusese Maria la Lourdes.

Maria, care din nişa sa săpată în piatră privea de la înălţime spre pelerinii şi turiştii curioşi, rămânea în continuare mută, aşa cum fusese mută tot drumul. Înălţarea ei spirituală, ca pelerin, îi era refuzată şi în peştera de la Lourdes. Şi nu mai avea nici cea mai mică idee încotro să o apuce. Totul părea deschis.

Dar când şi-a ridicat privirea de la lumânarea adusă drept ofrandă, Judith a observat că nu mai era singură. Alături de ea se afla Celine, în scaunul ei multicolor. Părinţii săi aprindeau o lumânare. Luminile aurii dansau pe chipul copilei care, obosită, adormise. Codiţele ei ude ieşeau de sub o căciulită cochetă. Probabil că tocmai fusese îmbăiată.

„Bea din izvor şi spală-te cu apa lui”, o auzise Bernadette pe Maria spunându-i. Iar Judith contempla acum, uimită, îmbulzeala celor care încercau să ocupe unul din mult râvnitele locuri de pe băncile de lemn, ceea ce garanta o cufundare în apa izvorului, de doar douăsprezece grade Celsius. Şi aici, ca peste tot în Lourdes, persoanele aflate în scaune cu rotile, bolnavii şi copiii aveau întâietate.

— Minunea adevărată este că oamenii nu se îmbolnăvesc mai rău, la Lourdes, glumise Estelle câteva ore mai devreme. Apa se schimbă doar de două ori pe zi. Mi se face rău doar la gândul că m-aş scălda în supa aceea.

Dar după ce îi văzuse pe părinţii fetiţei, Judith înţelesese imediat cât de mult se înşela Estelle. Amândoi arătau cu totul altfel decât în urmă cu doar câteva zile, în sala de mic dejun din pensiunea lui Dominique. Chipurile lor nu mai erau cenuşii. Păreau destinşi, aproape veseli. Starea fetiţei nu se schimbase însă deloc. Şi cu toate astea ei erau mult mai senini.

Şi apoi au trecut amândoi pe lângă Judith, fără să o recunoască, împingând căruciorul. Nu aveau să afle niciodată că micuţa Celine o ajutase pe Judith să-şi găsească drumul. Pentru că acum ştia ce avea de făcut.

74

Clopotele din turnul Bazilicii Imaculatei concepţiuni au pornit să bată. *In nomine Patris, et Filii, et Spiritus Sancti* a răsunat din difuzoare în piaţa întinsă unde, într-o jumătate de oră, se adunaseră mii de oameni. Kiki şi Max îşi găsiseră un loc bun, pe balustrada bazilicii din deal, de unde aveau privelişte asupra întregii zone. Se simţeau mai bine printre turişti şi gură-cască decât în rândul credincioşilor, care formau procesiunea. Peste tot prapuri, bannere, steaguri, plăci din lemn şi plastic, unele luminiţe alimentate cu baterii.

Caroline le-a făcut un semn celor doi. Ea şi Eva se alăturaseră procesiunii şi fuseseră prinse în mijlocul unui grup de pelerini italieni ai U.N.I.T.A.L.S.I. din Ravenna, cu care şi intraseră în vorbă. Culorile şterse de pe drapelul de modă veche pe care îl înălţau spre cerul serii vorbeau despre o îndelungată tradiţie a pelerinajului. Caroline asculta amuzată povestea lui Giovanni Battista Tomassi, întemeietorul organizaţiei de pelerini, care călătorise la Lourdes în 1903. Chinuit din greu de artrită şi cu o armă în buzunar, omul ştia cât se poate de limpede ce avea de făcut la Lourdes: „Fie îmi ajută Sfânta Fecioară, fie mă împuşc.”

Până la urmă, nu se întâmplase nici una, nici alta. Tomassi fusese atât de copleşit de graţia divină a acelui loc, încât simţise nevoia să îşi dedice întreaga viaţă bolnavilor şi nevoiaşilor care doreau să ajungă la Lourdes, iar organizaţia a continuat să existe şi după moartea sa. Până în ziua de azi. Caroline a ascultat povestea cu bucurie. Aprigul Tomassi trebuie să fi fost un tip plin de umor.

Şi la fel cum i se întâmplase lui Tomassi în urmă cu un secol, şi ea era foarte impresionată de oamenii pe care îi vedea în jur, de fiecare în parte şi de toţi la un loc. Caroline

estima că în piaţă se adunaseră douăzeci de mii de oameni. Niciodată nu văzuse strânşi laolaltă atâţia bătrâni, bolnavi şi sărmani, atâtea mii de scaune cu rotile într-un singur loc. Probabil erau sute de ricşe albastre şi sute de voluntari gata să le tragă. În faţa ei se aflau reprezentanţi ai Asociaţiei Lourdes din Westfalia, care sosiseră în acea dimineaţă cu douăsprezece vagoane-spital cu germani grav bolnavi, unii atât de neputincioşi, încât erau transportaţi pe targă, cu perfuzia la cap. Şi peste tot mişunau voluntarii, în uniformele lor oficiale, care pe lângă asistenţa pe care o acordau, ştiau exact în ce fel trebuia folosit spaţiul din piaţă în aşa fel încât să încapă toate scaunele şi tărgile. Iar celor mai suferinzi li se rezervase fruntea procesiunii. Imediat în urma statuetei luminate a Madonei, care deschidea alaiul.

Caroline era impresionată de cântarea delicată închinată Sfintei Fecioare, transmisă prin difuzoare. Căreia i se alăturau tot mai multe voci. Pentru a se transforma într-un impresionant cor, în care solista rămânea mereu în urmă, făcând masa aceea imensă să ezite. La refren, mii de oameni înălţau mii de lumânări, cu flăcările protejate de apărători de hârtie, albe cu albastru, spre cerul întunecat, fără stele.

„Ave. Ave. Ave. Ave Maria.”

Caroline simţea că se topeşte în marea aceea de lumini şi cântări, ce o învăluiau ca într-o îmbrăţişare caldă. Şi nu putea să conteste nimic. Ea, care nu-şi dorise niciodată să plece în vreun pelerinaj, neavând nicio pornire spre religie, era complet absorbită de ceea ce se întâmpla şi de farmecul pieţei ce înconjura bazilica. Eva fusese înghiţită de forfotă, iar pe Kiki şi Max îi putea ghici sus, pe balustradă. Legaţi strâns între ei de ceremonia religioasă.

Şi iarăşi statueta Sfintei Fecioare purtată prin mulţime. De această dată, Caroline avea sentimentul că îi zâmbeşte deschis, iar obrajii i se umpluseră de lacrimi. Pe care şi le-a şters discret, privind spre omul care se afla lângă ea. Un bărbat de culoare, în straie preoţeşti bogate, care, la rândul

său, plângea. Şi atunci nu i-a mai păsat de nimic. Şi a început să plângă. Şi să râdă. În acelaşi timp.

Nu mai conta cât din povestea Bernadettei putea fi confirmat, sau nu. Nu mai conta cum profita comerţul cu suvenire din jur. Trăirea ei din acea seară, din piaţă, avea propria sa autenticitate. Fără să fie vorba de dogme de neînţeles şi de vindecări spectaculoase. Ci doar de mărunte gesturi de omenie. Să însoţeşti un bolnav, să împingi un scaun cu rotile, să tragi o ricşă sau să prinzi pe cineva de mână. Poate acestea erau miracolele autentice, pe care le puteai lua cu tine, acasă.

75

Despărţirea de Lourdes s-a petrecut mai repede decât şi-ar fi dorit Caroline în clipele sale de extaz, trăite în piaţă. La hotel domnea agitaţia şi totul era dat peste cap din cauza pelerinilor. Caroline avea sentimentul că toate cele trei sute şaizeci şi cinci de camere de la Hotel La Solitude erau ocupate. Grupuri compacte de pelerini, majoritatea în vârstă, se înghesuiau în bar, în magazinul de suvenire şi îmbrăcăminte din recepţie şi în faţa celor cinci lifturi de mare viteză. Singurul loc liniştit era terasa minipiscinei de pe acoperişul hotelului. În bazin, un singur micuţ olandez pistruiat făcea scufundări la ore târzii, culegând neobosit de pe fundul apei obiectele aruncate de mama sa. Oare ce căutau ei la Lourdes? Dar într-o oră s-au făcut nevăzuţi.

Undeva, în vale, sclipea râul Gave, în apele căruia se oglindeau faţada luminată a hotelului şi firmele strălucitoare ale magazinelor. Iar podul era străbătut de un grup de turişti, în drum spre adăpostul lor din acea noapte.

După ultimul pahar de vin, pe terasă, au urmat o noapte de frământări şi apoi un mic dejun populat de sute de pelerini agitaţi. Caroline se simţea uşurată când în sfârşit au reuşit să iasă pe stradă. Dar imediat, un claxon.

— Surpriză! s-a auzit o voce bine cunoscută.

Iar Eva a început să plângă, ca la comandă. Venise Frido. Împreună cu toţi cei patru copii ai lor. Ca să o readucă pe Eva în sânul familiei. Mişcată şi fericită, Eva i-a îmbrăţişat pe toţi cinci.

— Par în formă bună şi deloc înfometaţi, i-a şoptit Caroline.

— Ce înaltă e Anna! Mi se pare că a mai crescut câţiva centimetri, a spus Eva, ştergându-şi o lacrimă.

În spatele maşinii lui Frido a frânat un taxi, tocmai când Estelle ieşea din hotel. În taior elegant şi pe tocuri înalte. Oare de unde-şi inventase ţinuta?

— Încotro? a întrebat-o Caroline.

— La aeroport. Am făcut rezervare, două săptămâni într-o clinică, în Sud. Am nevoie de reculegere şi refacere.

Nici nu au avut timp să-şi ia cu adevărat rămas-bun. Hotelul nu dispunea de loc suficient pentru parcare, iar Avenue Bernadette Soubirous era atât de îngustă, încât maşina lui Frido blocase tot traficul. În spate claxona o camionetă de transport, pelerinii din scaunele cu rotile se revoltau că nu puteau trece, iar proprietarul ceasornicăriei din apropiere ieşise personal să le atragă atenţia că oprirea era strict interzisă. După cele zece zile de *slow movement,* totul începea să se mişte în forţă.

Kiki şi Max şi-au făcut apariţia din hotel braţ la braţ, proaspăt ieşiţi de sub duş, şi nu au mai apucat decât să facă în grabă un semn cu mâna spre Eva şi Estelle.

— Unde e Judith? a întrebat Caroline, căutând în jur cu privirea.

— A plecat, i-a comunicat Kiki sec. Încă de ieri.

— Poate că e mai bine aşa, a ridicat Caroline din umeri.

Şi apoi a plecat. Cu inima grea, spre Köln. La Philipp.

76

Judith a intrat şovăind în sala în care Dominique pregătea mesele pentru prânz. Iar pe faţa lui nu s-a clintit niciun muşchi. Nu era deloc interesat să poarte o discuţie cu ea. Avea lucruri mult mai importante de făcut.

— Aş vrea să vorbesc cu dumneavoastră, i-a spus ea stins. Dominique i-a aruncat o privire pătrunzătoare, în care nu se citea niciun semn de iertare sau de indulgenţă.

— Aveţi un talent imbatabil să apăreţi în cele mai nepotrivite momente, a mormăit el, morocănos, văzându-şi în continuare de treabă, fără să o invite să se aşeze.

Dar Judith nu s-a lăsat impresionată. Avea atâtea întrebări. Despre Arne. Despre vremea petrecută de el acolo. Şi mai dorea ceva. Să îl convingă pe Dominique că nu era un om chiar aşa de rău.

— Pot să aştept până veţi avea timp şi pentru mine, s-a încumetat ea. Nu mă grăbesc nicăieri.

În loc de răspuns, Dominique i-a pus în braţe un teanc de farfurii. Fără nicio întrebare şi fără nicio explicaţie.

Judith a ezitat o clipă, apoi a acceptat provocarea. A început să împartă farfuriile pe mesele de câte opt locuri. Şi apoi tacâmurile, şerveţelele şi coşurile de pâine. Era multă treabă. Şi orice ajutor binevenit. Nici măcar nu s-a mai uitat după Dominique, să vadă dacă avea vreo reacţie. Nu se aştepta la aplauze. Însă acum venise rândul lui Dominique să fie uluit.

77

Eva a petrecut o zi încântătoare împreună cu familia ei. La urmă, au urcat cu cremaliera pe Pic du Jer. Pentru Eva era foarte important ca toţi să-şi facă o idee, oricât de vagă, despre măreţia peisajului şi a drumului străbătut de ea. Au admirat priveliştea de pe terasa din vârf, au mâncat îngheţată şi au stat la taclale. Eva le-a povestit despre scroafa Rosa, despre pelerinii întâlniţi în cale, despre cearta dintre Judith şi Caroline, despre Max şi Kiki şi despre *cassoulet.* În povestirile ei a apărut până şi Jacques, *easy riderul*-bucătar. Doar sărutul lui a fost trecut sub tăcere. Nu trebuie nici să ştii, şi cu atât mai puţin să povesteşti totul, asta învăţase în ultimele zile. Frido o privea cu alţi ochi. Şi cu un licăr anume, cum nu mai văzuse de mult. Şi atunci a înţeles, din nou, de ce se îndrăgostise de Eva.

După o jumătate de oră, Eva se afla din nou în maşina familiei. Iar prin faţa ochilor săi defila în ritm ameţitor peisajul pe care îl îndrăgise atât de tare. Îi era dor de miresme şi de senzaţia transmisă pielii de aerul fierbinte. Aerul condiţionat, cu filtrele lui, excludea orice particularitate a vreunui tărâm. Satele şi poienile rămâneau în urma lor, fără să lase loc la nicio amintire. Mâna lui Frido se cuibărise într-a ei. Şi o copleşea cu ocheade de îndrăgostit şi cu complimente.

— Ce bine că eşti din nou aici. Cât de mult mi-ai lipsit.

Eva a dat din cap, fericită. Din spate, cei mici se îmbulzeau să-i vorbească.

— Ştii că am întârziat la tenis? a strigat David. Alte mame nu sunt nici pe departe atât de eficiente ca tine.

— Au amânat pe mâine ora de „Mama şi copilul coc o prăjitură”. Nu-i bine? l-a întrerupt Anna pe fratele ei cel mare. Mai trebuie să cumperi doar un singur lucru.

Eva s-a crispat. Să cumpere? Mâine trebuie să pună ceva la copt? Sperase ca sufletul ei, care reuşea cu greu să se

readapteze ritmului, să aibă un mic răgaz la Köln, înainte de a lua totul de la capăt. Dar înainte să reuşească să dea vreun răspuns, s-a auzit protestul vehement al Lenei.

— Nu se poate, mama trebuie să vină la dirigintele meu. Vrea să mă pice.

— Am crezut că te duci să stai de vorbă cu el, i-a spus Eva lui Frido.

Frido s-a întors puţin spre ea.

— Tu te pricepi mult mai bine să stai de vorbă cu profesorii. Nimeni nu te întrece! Şi dacă ar fi să-mi doresc ceva pentru mâine, ei bine, *crème caramel* cum faci tu…

Dar nu a apucat să îşi termine gândul.

— Stop! Opreşte! a strigat Eva.

Speriat de moarte, Frido a frânat brusc şi cu toţii s-au proptit în centuri. Şi un lung şir de scrâşnete de frâne în spatele lor. Şi un vuiet de claxoane.

— Vrei să ne omori? a urlat Frido, când a reuşit să iasă cu maşina pe marginea şoselei. Ai înnebunit?

Evei i se limpeziseră gândurile. Totul în mintea ei era atât de clar cum nu mai fusese de mult.

— Vă iubesc. Pe toţi cinci. Dar în felul ăsta nu putem merge mai departe.

Cu un gest hotărât, a deschis portiera şi a coborât. Lui Frido nu îi venea să îşi creadă ochilor.

— Ce se întâmplă cu tine?

Eva s-a dus în spatele maşinii, a deschis portbagajul şi şi-a luat rucsacul. Un gest cât se poate de periculos, pe şoseaua aglomerată din Pirinei. Iar Frido a încercat să o oprească, furios:

— Eva? Ce faci? Unde vrei să mergi?

— La Santiago de Compostela, i-a răspuns ea, ca şi cum ar fi fost cel mai firesc lucru din lume.

— Ce vrei să faci?! s-a bâlbâit Frido, nevenindu-i să creadă ce aude. Asta nu se poate!

Eva l-a măsurat tăios. Dacă-i ieşea pe gură „Mâine am şedinţă de board”, era capabilă de orice. Cei patru copii şi-au lipit nasul de geamuri. Frido a deschis gura, apoi a

închis-o la loc. Bănuia că niciun argument din lume nu ar fi putut să o convingă pe Eva să joace de mâine, din nou, rolul zânei bune pentru familia ei. Sau pe cel de sac de box, pentru mama ei, Regine.

— Sunt doar la începutul drumului meu, a recunoscut ea. Aţi face bine să vă obişnuiţi cu gândul că, pe viitor, veţi avea o mamă independentă.

Se simţea ca o alcoolică ieşită din clinica de reabilitare, evitând cu teamă orice ispită i-ar fi putut ieşi în cale. Totul era prea proaspăt. Prea nou. Şi Eva cea nouă prea fragilă. Dacă s-ar fi întors acasă, acum, peste trei zile ar fi fost totul ca mai înainte. Pelerinajul declanşase un mecanism din conştiinţa ei. Dar avea nevoie de mai mult timp. Un timp doar pentru ea. Un timp în care să se gândească. La sine. La Regine. La toate. Iar familia ei trebuia să înveţe cum să facă faţă acelui gol. Golul din viaţa de zi cu zi şi din frigider.

— Eu te-am scutit de toate vreme de cincisprezece ani. Acum a venit şi rândul meu.

Simţea o mică stânjeneală, dar trebuia să rămână fermă pe poziţie. Iar Frido era conştient că Eva avea tot dreptul să vorbească aşa.

— Nu mi-am imaginat niciodată câtă muncă înseamnă, a recunoscut Frido. Patru copii, o agendă plină, în fiecare zi cumpărături, în fiecare zi gătit. Şi le făceai pe toate, cu atâta seninătate. Ca şi cum s-ar fi făcut singure, s-a scuzat el.

Eva a clătinat din cap. Nu, nu se făceau singure.

— Am învăţat totul, pe parcurs. Şi tu poţi să înveţi. Şi dacă ceva nu merge… Cunosc eu pe cineva la asigurări, un tip fantastic…

Frido a început să râdă. Tratamentul miraculos al Estellei, dezamorsarea prin umor a conflictelor, o ajuta acum şi pe Eva.

— Nu-mi doresc alt bărbat. Ci doar puţin răgaz. Poate că un babysitter…

Nu a putut să continue.

— Ieşim noi la capăt, a întrerupt-o David, indignat. Nu mai suntem bebeluşi.

Toţi cei patru copii au dat hotărât din cap. Eva nu şi-a dus gândul până la capăt. Ştia că ei au dreptate. Sosise vremea să îi elibereze puţin de sub aripa ei maternă şi ocrotitoare.

— Te iubesc. Te iubim cu toţii, i-a spus Frido, ca o ultimă încercare.

Şi apoi a sărutat-o apăsat pe buze, confirmându-le celor patru copii ai lor ceea ce ştiau prea bine: bătrânii pot fi nişte romantici lamentabili.

— Sunt convinsă, i-a răspuns Eva, căreia nu îi mai rămânea decât să înceapă din nou să se iubească pe sine.

Şi avea destul timp la dispoziţie – câteva sute de kilometri.

Pe bancheta din spate, Anna trasa pe laptopul său drumurile alese de doamnele de marţi, risipite în toate direcţiile. Două dintre săgeţi arătau totuşi spre Köln: Kiki şi Caroline mergeau într-acolo.

78

Straniu. Biroul nu era închis? La ora asta? Caroline a sucit enervată cheia în uşa propriului său birou. Se întorsese cu trenul, împreună cu Max şi Kiki. Se temuse ca Philipp, ştiind exact când urma să aterizeze, să nu o aştepte la aeroport. Şi hotărâse să-şi lase maşina în parcare şi să o recupereze altă dată. Pentru ea era mai important să-şi mai asigure puţin timp de gândire. Caroline sperase, în sinea ei, că douăsprezece ore cu trenul îi vor fi suficiente pentru o decizie. Cum ar fi fost mai corect? Să spună ce avea pe suflet? Să ierte? Să pornească imediat divorţul?

După sosirea în gara Paris Montparnasse, de unde plănuiseră să meargă cu metroul mai departe, la Gare du Nord, îi pierduse pe Kiki şi pe Max. Kiki îl convinsese pe Max să petreacă o noapte la Paris. Caroline îi invidia pentru iubirea pe care o afişau fără nicio reţinere. Erau o pereche frumoasă. În ciuda diferenţei de vârstă. Cu toate astea, Caroline nu şi-a putut alunga vaga bănuială că, insistând să rămână la Paris, Kiki îşi dorea şi să mai amâne pentru încă o zi confruntarea cu Thalberg. Câtă vreme Max nu-şi ascundea deloc intenţia de a pune definitiv capăt ascunzişurilor, de îndată ce aveau să ajungă la Köln. Minciunile erau ca bumerangul, asta învăţase şi el.

De la Paris, Caroline mai avea la dispoziţie patru ore de gândire. Iar când trenul Thalys a oprit în gara principală din Köln, luase deja hotărârea să îi urmeze exemplul lui Kiki. Avea să-şi petreacă noaptea la birou şi să stabilească o întâlnire cu Philipp, pentru a doua zi, de dimineaţă. După dormitoarele din Franţa, nu o speria câtuşi de puţin o noapte pe canapeaua din birou.

S-a oprit în loc, enervată. Ce-i acolo? Lumină? La ora asta? Ultimul lucru pe care şi-l dorea acum era să dea cu

ochii de vreun coleg curios. Dar din unul dintre impozantele fotolii din hol, care s-a rotit, întorcându-se cu faţa, s-a ridicat greoi Philipp.

— Ştiam că ai să te opreşti mai întâi la serviciu, i-a spus, prietenos.

Părea că slăbise, avea obrajii căzuţi şi cearcăne mari sub ochi. Apelul lui Judith îl alarmase. Caroline a trecut cu greu peste şocul întâlnirii lor. Nu voia să îl vadă, nu voia să discute cu el, nu voia nimic. Şi nu îi convenea deloc că fusese luată prin surprindere. Era hotărâtă să nu mai suporte niciun fel de surpriză din partea lui Philipp.

— Am făcut o mare prostie. Iar acum îmi caut o avocată bună, care să mă ajute să-mi pun ordine în viaţă, a făcut el deschiderea.

Oare cât timp îi luase să-şi compună replica potrivită? Textul suna ca şi cum ar fi fost repetat în faţa oglinzii. Inclusiv mina potrivită, de penitent.

— Nu voi fi eu aceea, a rostit Caroline cu greu.

Nu-i convenea să fie surprinsă de Philipp cu garda jos.

— Am pus punct, i-a declarat Philipp pe un ton care sugera cât de mândru este.

— Cu toate? Sau doar cu prietenele despre care am aflat?

Philipp şi-a dat seama că nu se afla pe drumul cel bun.

— Ce pot face ca să te conving că vorbesc cât se poate de serios?

Oare Philipp chiar îşi imaginase că ar exista cu adevărat o reţetă? Iar acum dorea un răspuns?

— Nu e din cauza ta. Nu doar a ta, i-a mărturisit Caroline. E vorba de amândoi. Munca, prietenii, sportul, congresele, doamnele de marţi. Toate au fost mai importante decât timpul petrecut împreună. De ani întregi ducem o viaţă separată, Philipp.

O costase mult efort să privească adevărul în faţă. Nu avea niciun sens să nu-şi asume răspunderea. Judith avea dreptate: a existat o uşă deschisă. Philipp şi-a văzut speranţele spulberate.

— Povestea cu Judith nu a însemnat nimic pentru mine, i-a declarat el cu priviri inocente şi devotate. Probabil am trecut printr-o *midlife crisis.*

Judith fusese de vină. Caroline era dispusă să-şi recunoască şi ea contribuţia la dezastrul vieţii lor particulare. Iar soţul ei dădea vina pe hormonii la cheremul cărora ajung inevitabil bărbaţii pe cale să îşi piardă tinereţea. Măcar de ar fi fost iubire. Ceva di granda. Ca o forţă a naturii. Dar Philipp invoca *midlife crisis.* Şi apoi, nici nu-i plăcea cum vorbea despre prietena ei. Ca şi cum Judith ar fi fost neglijabilă. Dacă până atunci reuşise să se controleze, Caroline simţea cum furia pune din nou stăpânire pe ea.

— Aş prefera să pleci, i-a spus, cu toată duritatea.

— Poţi să uiţi atât de uşor douăzeci şi cinci de ani de căsnicie? a întrebat-o Philipp, neîncrezător.

— Tu ai împins lucrurile până aici, Philipp. Cu amorurile tale.

— Asta-i istorie, Caroline, a asigurat-o el.

Fariseismul lui o afecta până în măduva oaselor. Şi cum bine se putea constata, Philipp era de părere că o căsnicie funcţionează după principiul rabatului. Socotind numărul anilor petrecuţi împreună, se bucura, automat, de dreptul unei a doua şanse.

— Am nevoie de un răgaz de gândire. Şi pentru hobby-urile mele, i-a spus ea, cu detaşare.

— De când ai tu hobby-uri, Line?

Nu, nu avea să explodeze. Nu, nu şi iar nu.

— De astăzi, l-a anunţat Caroline.

Şi-a scos telefonul din rucsac. În tren, Max îi pusese muzică de pe telefonul lui, prin Bluetooth. Şi i se părea mult mai bună decât pesmeţii. Îţi puneai căştile în urechi şi adio, zgomote neplăcute! Caroline a rotit butonul de volum. The Poppys au acoperit cu vocile lor vesele şi tinere tot ceea ce ar mai fi avut de spus Philipp.

Non, non, rien n’a changé.

Mi se rupe, nimic nu s-a schimbat. După Lourdes, nu mai stătea piatră pe piatră. Va trebui să înfrunte realitatea. Mâine. Poimâine. Dar nu astăzi. Astăzi cânta împreună cu the Poppys, susţinând cu convingere că toate rămăseseră la locul lor.

Philipp tocmai se pregătea să iasă, când tot biroul s-a umplut de vocea Carolinei. Tare şi într-un stil cu totul curios. Philipp habar n-avea că soţia lui ştie să cânte. Şi atunci i-a trecut prin minte că probabil erau multe pe care nu le ştia.

Caroline cânta şi făcea paşi de dans prin birou, căutând printre textele de legi, bibliorafturi şi colecţia de *Neue Juristische Wochenschrift* un loc potrivit pentru cea mai importantă piesă adusă din călătorie: o statuetă din lemn a Sfintei Fecioare, din cele care puteau fi găsite în mii şi mii de exemplare deloc scumpe, la Lourdes. Produs de masă, made in Orientul îndepărtat. Cu toate astea, prezenţa ei lumina încăperea întunecată. Dar nimic nu putea fi demonstrat, ceea ce o lăsa însă perfect indiferentă pe Caroline. Maria rămăsese înscrisă în biografia ei. Şi, ca să fie convinsă, nu trebuia nici să creadă, nici să fie catolică.

79

— Trebuie neapărat? se tânguia ea.

Max s-a mulţumit s-o tragă după el mai departe, ţinând-o de mână. Kiki îi cunoştea prea bine pe Thalbergi ca să nu-şi imagineze cum aveau să reacţioneze când le va fi prezentată de Max, în scurt timp. În mijlocul terenului de golf. După cum citise Kiki pe Internet, cercetătorii suedezi stabiliseră că jucătorii de golf ar trăi cu cinci ani mai mult decât ceilalţi. Dar se temea că nu ar fi valabil decât pentru jucătorii de golf suedezi. Pentru că ceea ce o aştepta pe distinsa pereche la gaura numărul nouă nu avea cu siguranţă să contribuie la prelungirea duratei de viaţă.

Şi-a recunoscut şeful de la distanţă. Johannes Thalberg purta pantaloni în carouri, vestă albă cu guler în V, bordat cu albastru, şi o pereche de ochelari *cool,* de designer, cu muchia albă, iar soţia sa, aflată alături, era îmbrăcată în alb din cap până în picioare. Kiki o întâlnise o singură dată pe doamna Thalberg, când mersese să ia ceva de la selecta Marienburg Villa. Şi atunci purta tot culori foarte deschise şi se integra atât de armonios în interiorul crem, de designer, încât Kiki aproape nici nu o luase în seamă.

Fiind atât de agitată, Kiki nu mai vedea aproape nimic în jur şi nici nu şi-a dat seama că Max nu se mai afla lângă ea. *Greenkeeper*-ul, mare fan al lui Max după episodul consumat la lacul cu raţe, îl depistase, îl luase în braţe copleşit de bucuria revederii şi refuza să-i mai dea drumul.

— Kiki! a exclamat Thalberg.

Fără îndoială, onoarea pe care i-o făcea spunându-i pe nume se datora noilor sale proiecte.

— Ce întâmplare fericită, Kiki. Vazele! Ce desene extraordinare. Totul e simplu, clar, convingător. Nu vreţi să ştiţi ce porcării îngropate în detalii am primit de la colegii dumneavoastră.

Kiki a dat din cap pe muteşte şi a căutat mâna lui Max, nimerind în gol. Abia atunci a băgat de seamă că era singură, faţă în faţă cu cei doi Thalberg.

— În mod normal, ar fi un motiv să bem împreună un pahar, a continuat Thalberg. Dar din păcate avem alte obligaţii personale.

Max era ocupat în continuare cu *greenkeeper*-ul, iar ea era prinsă ca într-o capcană.

— Îl aşteptăm pe fiul nostru, împreună cu noua sa prietenă, i-a explicat doamna Thalberg, care nu dădea doi bani pe discreţia afişată de soţul ei în privinţa chestiunilor personale. Nici nu l-aţi recunoaşte pe Max al nostru. S-a deschis atât de mult. A devenit abordabil.

— Şi chiar se arată interesat de conducerea firmei, i-a tăiat Thalberg vorba soţiei sale.

Ceea ce însă nu a ajutat cu nimic. Doamna Thalberg îşi continua povestea:

— Iar soţul meu îşi imagina că are o legătură cu cineva din firmă, a chicotit ea.

Când, în sfârşit, a apărut şi Max.

— Nu pot să fac faţă. Nu merge, i-a murmurat Kiki.

Max a prins-o tandru pe Kiki de talie. Feţele părinţilor săi au îngheţat.

— Propunerile de raţionalizare, ideile pentru noile linii de produse, sfaturile matrimoniale, toate vin de la Kiki, le-a explicat el, făcând cu ochiul complice spre mama sa.

Nu o fi fost ea cea mai diplomatică prezentare, dar s-a dovedit foarte eficientă. În doar câteva clipe, Max reuşise să îi lămurească pe părinţii săi cum stă treaba.

— Partea minunată, a continuat Max netulburat, este că nici nu mai e nevoie să vi-o prezint pe prietena mea. O cunoaşteţi deja.

Atunci mama lui a simţit nevoia să pună capăt teribilului episod. Fără să i se clintească un muşchi de pe faţă, i-a strâns mâna lui Kiki.

— Vă rugăm să ne iertaţi.

Şi părinţii Thalberg au părăsit precipitat terenul de golf, angajaţi într-o discuţie aprinsă. Kiki avea un aer nefericit. Era exact de ce se temuse mereu.

— Cred că te-au plăcut, i-a spus Max, radios.

80

— Tot pentru patru persoane? s-a asigurat Tom, precaut.

— La fel ca în ultimele luni, i-a răspuns Caroline.

Era prima zi de marţi din lună şi Caroline, care ajunsese prima, îşi ocupase locul la masa de lângă şemineu. La Le Jardin.

Tom a retras plăcuţa de rezervare şi cel de-al cincilea tacâm. Luc îl urmărea cu mina lui impenetrabilă. Durase câteva săptămâni până să-şi facă o idee, cât de cât, ce se putuse întâmpla în călătoria lor din Franţa. Şi nu se împăcase nici astăzi cu ideea. Dacă pe el îl afecta atât de tare cel de-al cincilea loc, rămas gol, oare ce puteau simţi doamnele sale de marţi?

Pe culoar, era expusă o întreagă colecţie de cărţi poştale, trimise de doamnele sale în ultimele luni. Într-una, semnată de toate cinci, se vedea Massif de la Clape. Iar alături se aflau cărţile poştale de la Judith, care de câteva luni lucra voluntar într-o pensiune pentru bolnavi. Apoi urmau trei de la Eva, trimise din timpul călătoriei sale la Santiago de Compostela. Ultima era de la Cap Finisterre. „Există obiceiul să laşi pe stâncă ceva din ce ai la tine. Ca semn că drumul s-a încheiat. Iar eu am lăsat o fotografie veche de-a mea”, scrisese Eva pe verso. Şi realitatea este că Luc căscase ochii mari şi se uitase de două ori când în localul lui intrase plină de avânt o altă Eva, sprintenă şi exuberantă. Îmbrăcată şic şi fără veşnica sa coadă de cal neglijentă, părea cu zece ani mai tânără.

— Mi-e o foame de lup, i-a şoptit ea lui Luc, în timp ce era galant ajutată să-şi scoată haina.

— N-ai mâncat acasă?

— Nici măcar n-am gătit, a clătinat Eva din cap. Se descurcă singuri şi îşi încălzesc la microunde ce le iese în cale.

Mai nou nu o mai deranja deloc că s-ar putea distruge antioxidanţii. Dar lucrurile nu se opreau aici.

I-a prezentat cu mândrie Carolinei noul său taior. Nu slăbise un gram, dar nu se mai străduia să-şi ascundă formele.

— Şi ne-ai mai pregătit şi altceva pentru astăzi? a întrebat-o Caroline, uimită.

— Doctoriţa, ştii, doamna aceea cu care am parcurs ultimii o sută douăzeci de kilometri de pelerinaj. Caută un înlocuitor, pe perioada concediului, la spitalul ei. Mâine pot să mă prezint. Ce părere ai, mă pot duce aşa?

Şi imediat a făcut o piruetă dibace în faţa Carolinei, care a dat din cap, entuziasmată. Iar Luc s-a trezit ridicând degetul mare, în semn de apreciere.

— Dacă ai nevoie de o menajeră, te rog să te gândeşti la mine. Sunt pe liber, s-a auzit o voce din spate.

Era Kiki, apărută în mare viteză. Ca de obicei, cu un aer puţin împrăştiat.

— Bătrânul Thalberg s-a mai potolit?

Kiki a clătinat trist din cap:

— De mulţi ani nu am avut atât timp liber.

Luc ştia că Thalberg o concediase pe Kiki, la o săptămână după întâlnirea legendară de la clubul de golf. La masa doamnelor de marţi se dezbătuse îndelung dacă era cazul să deschidă o acţiune judiciară. În cele din urmă, Kiki hotărâse că nu. Nu voia să ducă atât de departe vrajba de familie. Şi spera ca seria de vaze să-i mijlocească angajarea într-o nouă firmă. Pentru că vazele ei intraseră în producţia de serie. Şi Luc era nerăbdător să primească cele douăzeci de bucăţi comandate pentru local.

— În schimb se mută cu Max. Aşa se vorbeşte prin clubul de golf, le pusese la curent Estelle, care între timp îşi făcuse şi ea apariţia.

Perfect aranjată, ca întotdeauna. Şi cu manichiura desăvârşită. Ceea ce, recunoştea, îi datora tatălui său, care robotise toată viaţa cu mâinile goale. Unii merg la cimitir,

spre pomenirea celor dragi. Dar Estelle mergea la manichiură.

— Cumpărăm împreună mobila, le-a confirmat Kiki. Max fotoliul, eu canapeaua. Pentru cazul în care nu va merge.

Luc a zâmbit discret, doar pentru sine. După tot şirul de Matthieu şi Michael şi Robert şi tot restul catastrofelor, pentru Kiki era un enorm pas înainte. Îşi asigurase jumătate din chirie, dacă se putea spune aşa.

— Şi tu? a întrebat-o Eva pe Caroline.

La masa de lângă şemineu s-a lăsat tăcerea. Cu toate privirile îndreptate spre avocata *cool,* care de câteva luni nu mai avea deloc un aer atât de *cool.* Luc, în drum spre bucătărie, ca să aducă antreurile, s-a oprit instantaneu. Asta îl interesa mai mult decât orice altceva. Pregătise ceva special pentru doamnele de marţi. Ceva ce se abătea de la regulile sale nescrise, pe care nu le încălcase vreme de cincisprezece ani. Ceva ce avea să le surprindă pe doamnele sale de marţi. Dar a rămas să asculte, încordat, ce avea de spus Caroline.

— În noua locuinţă lipseşte aproape totul, a început ea. Un şemineu, rafturi, nimicuri. Săptămâna trecută am fost cu Fien la magazinul de mobilă. Iar Vincent îmi aduce restul cutiilor, în weekend. Totul începe să capete formă.

Doamnele de marţi o priveau, în tăcere. Asta învăţaseră de la Caroline. Cine vrea să afle ceva trebuie să înveţe să tacă.

— Philipp şi cu mine ne întâlnim uneori. Stăm mult de vorbă, a continuat Caroline. E greu.

Iar în acel moment o baterie de pahare de şampanie s-a răsturnat, vărsându-se peste Caroline, în timp ce Luc simţea că îi fuge pământul de sub picioare. Nu aşa îşi imaginase el intrarea în scenă a noii chelneriţe.

Lângă şemineu Judith stătea în picioare, roşie ca focul, sucind tava în mâini, încurcată.

— Dominique m-a învăţat să servesc la masă, dar şampanie n-am avut niciodată.

Caroline se uita la ea de parcă ar fi coborât dintr-o navă spaţială, în timp ce Luc îşi freca nervos palmele. Crezuse că ajunsese să le cunoască bine pe doamnele sale şi că interpretase corect fragmentele de dialog prinse din zbor. Atunci când Eva, Caroline şi Kiki veniseră să mănânce în trei, la două săptămâni după sfârşitul pelerinajului, nu o pomeniseră deloc pe Judith. Dar după câteva luni furia lor se mai domolise. „Oare ce o mai face Judith”, se întrebau ele tot mai des. După ce fuseseră la Lourdes, niciuna dintre doamnele de marţi nu mai păstrase legătura cu ea. Iar după ultima întâlnire de marţi, când o surprinsese pe Caroline citind pe furiş vederile de la Judith, înţelesese că sosise momentul să intre în acţiune. Şi se hotărâse să facă ceea ce nu îndrăznise niciodată în cincisprezece ani. Mai precis să se amestece în viaţa lor. Aşa îi trimisese lui Judith o carte poştală, în Franţa. Pe care notase data de astăzi. Şi dedesubt un text laconic: „Să nu mai uiţi, este prima marţi a lunii.” La opt fără douăzeci, Judith apăruse în uşă la Le Jardin. Nervoasă şi nesigură pe ea.

Eva s-a dezmeticit prima.

— Ai avut o discuţie deschisă cu Dominique?

Judith a făcut semn că nu.

— Nu am stat niciodată de vorbă, cu adevărat. Am fost bucuroasă că m-a acceptat în echipă. Pentru mine, a însemnat mult.

— Şi ai reuşit să stai acolo, vreme de patru luni? a întrebat Kiki.

— Partea minunată este că nici nu apuci să te gândeşti la ceva. Ar fi trebuit să-i vedeţi pe oaspeţii noştri. Am avut, pentru prima oară, sentimentul că fac ceva util.

Şi din nou s-a lăsat liniştea. Caroline continua să îşi şteargă cu un şervet de bucătărie ultimele picături de şampanie de pe pantaloni. Chiar dacă nu mai exista nimic de şters. Judith s-a întors spre Luc, care i-a făcut semn din cap, imperceptibil.

— M-am gândit la voi în prima zi de marţi din fiecare lună. Mi-aţi lipsit mult, le-a mărturisit Judith.

Caroline se gândea încă în ce fel s-ar cuveni să procedeze.

— M-am întrebat foarte des cum îţi merge, i s-a adresat Judith direct Carolinei. Dar nu am avut curajul să te sun.

Luc nici măcar nu mai putea să respire. Acum avea să se vadă dacă judecase corect situaţia. Caroline s-a ridicat fără să scoată un cuvânt şi a tras cel de-al cincilea scaun de sub masă.

— Mă mai primiţi printre voi? a întrebat Judith.

— Fără tine, cercul nostru e incomplet, a recunoscut Caroline.

Judith era mişcată. Apoi a îmbrăţişat-o pe Caroline cu putere, ca şi cum ar fi vrut să nu îi mai dea drumul niciodată noii sale prietene. Şi atât de vechi.

Luc radia de fericire, făcându-i semn lui Tom să umple din nou paharele cu şampanie. Estelle a ridicat imediat paharul:

— Pentru doamnele de marţi.

Şi au ciocnit. În scurt timp, localul se umpluse de chicotelile lor, iar Luc trebuia să recunoască deschis cât de mult îi lipsise această larmă atât de familiară primei zile de marţi din fiecare lună. Trecuseră cincisprezece ani.

— Odată ce ai şansa să faci un pelerinaj, în grup, nimic nu mai poate să îţi stea în cale, a declarat Eva, cu o notă uşor patetică.

Dar Luc o înţelegea perfect. Dacă nici acum nu era loc de patetism, atunci când?

— Ce tot îi daţi înainte cu pelerinajul? Eu nu m-am ales cu nimic de pe urma lui, s-a revoltat Estelle.

— Nu vrei să recunoşti, i-a spus Kiki.

— Bătături în tălpi, a dat înapoi Estelle. Se schimbă ceva?

— Crezi că aş fi fost în stare să-i spun vreodată adevărul în faţă lui Frido, dacă aş fi renunţat în dimineaţa aceea? s-a amestecat Eva în discuţie.

Dar Estelle nu părea convinsă deloc.

— Crezi că ai avut parte de un semn de sus? Fii serioasă, scroafa Rosa ţi-a salvat viaţa.

Luc s-a retras zâmbind la el în bucătărie, locul în care se simţea cel mai bine. Adică în culise. Dar înainte să dispară prin uşa batantă, s-a mai întors o dată spre Caroline.

Caroline se lăsase pe spătarul scaunului şi îşi contempla prietenele. Vorbeau, gesticulau, se certau, râdeau, mâncau şi beau. Nimic nu se schimbase. Deşi nimic nu mai era ca înainte. Iar Caroline zâmbea doar pentru sine. Se simţea împăcată. Cu ea însăşi şi cu toată lumea. Şi cu tot ce o mai aştepta. Mâine.

Cu mulţumiri pentru:

Marc Conrad, care le-a însoţit pe doamnele de marţi, de la cel dintâi pas, cu sfatul, fapta şi entuziasmul lui. În lipsa lui, ideea acestei poveşti ar mai pluti şi astăzi, fără ţintă, prin spaţiu.

Kerstin Gleba pentru încredere, pentru deschidere şi prietenie, pentru noile percepţii şi noile lumi. Nimic nu este întâmplător.

Peter Stertz (tenacitatea sa a devenit obligaţie pentru mine) şi Michaela Röll.

Marie Amsler şi Rudi. Pentru cărăuşia între Lourdes şi Carcasonne, pentru câte scoici ale Apostolului Iacob am căutat împreună prin Pirinei şi pentru toată asistenţa acordată de ei în tot soiul de chestiuni franţuzeşti.

Părintele Uwe Barzen de la Serviciul de asistenţă pentru pelerinii germani din Lourdes, Sophie Loze şi asistenţii voluntari de la Hospitalité, care mi-au împărtăşit felul lor de a privi lucrurile în Lourdes.

Jörn Klamroth, care a făcut posibilă ecranizarea şi Claudia Luzius, care a supervizat scenariul.

Heide şi Karl-Heinz Peetz pentru sprijinul lor permanent.

Peter Jan Brouwer, Lotte şi Sam. Pentru totul.

Monika Peetz s-a născut în 1963, în Germania. A studiat germanistica, ştiinţele comunicării şi filozofia la Universitatea din München. După excursuri în advertising, în dramaturgie şi în lumea editorială, din 1990 este redactor la Bayerischer Rundfunk în redacţia de film, iar din 1998 a devenit autoare de romane cu un imens succes.

Volumul *Doamnele de marţi* s-a vândut în peste opt sute de mii de exemplare în numai jumătate de an, în Germania, şi a fost publicat în douăzeci şi două de ţări.

„Minciunile sunt ca bumerangul. Se întorc și îl lovesc pe cel care le-a lansat în lume, ca să împiedice un rău și mai mare. Uneori imediat, alteori după ceva timp."

MONIKA PEETZ, *Doamnele de marți*

Cinci doamne, cinci prietene. Cu cincisprezece ani în urmă, după absolvirea unui curs de limba franceză, cele cinci doamne au hotărât să bea un pahar la Le Jardin și de atunci se întâlnesc cu sfințenie în prima zi de marți, din fiecare lună. Au masa lor rezervată, aceeași, lângă șemineu, și toată lumea le numește *doamnele de marți*. Iar acum plănuiesc ceva cu totul special, o călătorie la capătul căreia nimic nu va mai fi cum a fost. Un roman despre prietenie și cinci destine, despre ceea ce credeai că știi și, mai presus de toate, despre cât de mult te-ai înșelat.

ISBN 978-606-93421-4-5

www.baroquebooks.ro